

Werner Gitt

Schatzoeker

. . . een verbluffende ontdekking

De schrijver: Dir. en prof. Werner Gitt. In 1937 geboren in Raineck/Oostpruisen. Van 1963 tot 1968 doorliep hij met goed gevolg een ingenieursstudie aan de technische hogeschool van Hannover. Van 1968 tot 1971 was hij assistent voor reguleringstechniek aan de technische hogeschool in Aken. Na een onderzoek van twee jaar promoveerde hij tot Dr. Ingenieur. Van 1971 tot 2002 leidde hij het vakgebied informatietechnologie bij het natuurkundig technische staatsinstituut (PTB) in Braunschweig. In 1978 werd hij tot directeur en professor bij het PTB benoemd. Hij heeft zich met wetenschappelijke vraagstukken uit de gebieden informatica, numerieke wiskunde en reguleringstechniek bezig gehouden en de resultaten in talrijke wetenschappelijke tijdschriften gepubliceerd. In 1990 richtte hij het informaticacongres op waar jaarlijks ongeveer 150 deelnemers heen reisden. Het doel is om Bijbelse richtlijnen met wetenschappelijke vraagstukken (in het bijzonder informatie wetenschappen) te verbinden. Sinds 1984 vertegenwoordigt hij het gebied ‘Bijbel en natuurwetenschap’ als gastdocent aan de onafhankelijke theologische hogeschool in Basel (StH Basel). Sinds

1966 is hij met zijn vrouw Marion getrouwd. In september 1967 werd Carsten geboren en in april 1969 Rona.

Website van de auteur: www.wernergitt.de

Daar zijn te vinden:

- Lijst met actuele data van lezingen van de auteur.
- Artikelen en boeken in verschillende talen te downloaden.
- Traktaten (bijv. 'Hoe kom ik in de hemel?', 'Wie is de Schepper?', '... en Hij bestaat toch!', 'Kribbe, kruis en kroon', 'Reis zonder terugkeer') om te downloaden in meer dan 60 talen.

INHOUD

Voorwoord

Deel I

1. Hoe men van een schatzoeker tot een schatbezitter komt en daarna een schattenverzamelaar wordt.

- 1.1 De Heer Jezus spreekt in gelijkenissen
- 1.2 Hoofdthema van de gelijkenissen
- 1.3 De gelijkenis van de schat in de akker en van de kostbare parel
- 1.4 'Maar verzamelt u schatten in de hemel'
- 1.5 De kleine man van de George Street

Deel II

2. De hemel – de grootste schat

- 2.1 De hemel – de plaats waar de Heer Jezus Koning is
- 2.2 De hemel – een ontmoeting met onze beste Vriend
- 2.3 De hemel – een plaats zonder verveling
- 2.4 De hemel – een geschenk van God
- 2.5 De hemel – een plaats zonder zonde

Deel III

3. Zelf beleefde verhalen, moderne gelijkenissen en leerzame voorbeelden

- 3.1 Hoe God ogen opent
- 3.2 Eén onder 124 miljoen Japanners
- 3.3 Wat jammer!
- 3.4 De goede mens?
- 3.5 Hoe ontstaat materie en hoe de liefde?
- 3.6 Een uniek vuurwerk
- 3.7 Hell's Gate – de 'deur naar de hel'
- 3.8 Geen drukte in de hemel
- 3.9 De luchtbrug naar de hemel
- 3.10 Wanneer God de walmende vlaspit aansteekt
- 3.11 De telefoon maakt het mogelijk
- 3.12 'Het is toch niet mijn schuld'
- 3.13 De ni will dicken, mutt wieken'
- 3.14 Glijbaan naar het verderf
- 3.15 'Ik ken Iemand, Die u kan helpen'
- 3.16 Nauwelijks te geloven, maar waar, de vermenigvuldiging van de vissen van Aheloy
- 3.17 De gelijkenis van de Paraná
- 3.18 Een weerzien in Kazachstan
- 3.19 'Wij zijn God'
- 3.20 'Dat krijgen ze nooit voor elkaar!'

Deel IV

4. Mensen, die de schat vonden Tien getuigenissen uit Europa

VW-G1: Van het tranendal in het vreugde dal (gi)

G1: De zwerftocht van mijn leven

Christine Spyra, Mannheim

G2: Van de religie naar het geloof

Hoe een land met het Woord van God werd bereikt

Detschko Svilenov, Prof. Dr. Med. (Sofia)

VW-G3: Van aanhanger van de evolutie
tot boodschapper van de Schepper (gi)

G3: Bekentenis zonder woorden
Klaus D. Swinke, Colares (Portugal)

G4: Gods revolutie in mijn leven
Dipl.-Ing. Zdenek Karásek, Liberec (Tsjechië)

VW-G5: De lange weg naar ras zendelinge (gi)
G5: Een Turkse moslim vindt uit moeilijke omstandigheden
de Heer Jezus
Kader (Kadi)

G6: Levensdoel: Top manager
Dominique Faessler, CH-Wetzikon (Zwitserland)

G7: Gestrand, maar toch gevonden
Claudia Bals, 82402 Seeshaupt

G8: Blik in de afgrond
Jutta Bulander, 70437 Stuttgart

G9: Hij geneest, de gebrokenen van hart
Claudia Nolte, 47803 Krefeld

VW-G10: Een getuigenis met veel beleefde Duitse verhalen (gi)

G10: Onwetend geleid
Dipl.-Ing. Ronald Kutsche, 29227 Celle

Deel V

Nawoord

Hoe vind ik zelf de kostbare schat?

Hoe kom ik in de hemel?

Afkortingen

Voorwoord

Zoals de titel al zegt, gaat het in dit boek om een schat, maar niet om een goudschat, die op de zeebodem in een gezonken schip uit de tijd van de goudzoekers ligt, maar om de grootste schat, die men in dit leven überhaupt kan vinden, en dat is de hemel. Dit boek heet **Schatzoeker**. Het is in vijf stukken gedeeld, die hier kort beschreven worden:

Deel I: Het centrale thema is hier de beide gelijkenissen van de schat in de akker en van de kostbare parel. Beide spreken over de hemel en daarmee is de schat al bij zijn naam genoemd. Wie deze schat gevonden heeft, zal ook anderen helpen om deze schat te vinden. Volgens de leer van de Heer Jezus in de bergprediking wordt een schatbezitter, die al tot geloof gekomen is en daarmee de meest waardevolle schat gevonden heeft, aangeraden om schatten voor de hemel te verzamelen, die eeuwig stand houden.

Deel II: Wanneer de schat de hemel is, dan komt de vraag naar boven: Hoe kan men zich het wezen van de hemel voorstellen? Aan de hand van vijf hoofdstukken worden enige uitgekozen facetten nader beschreven. Wij beginnen met het meest markante kenmerk en wel onder het opschrift 'De hemel – de plaats waar de Heer Jezus Koning is'.

Deel III: In het kader van mijn lezingen in binnen- en buitenland heb ik diverse werkingen van God beleefd. In 18 bijdragen geef ik door wat ik hier en daar beleefd heb, toen ik mensen de unieke schat aanbood. Ook enige, tot lering strekkende voorbeelden worden hier genoemd.

Deel IV: In het vierde deel van het boek komen tien personen (vijf vrouwen en vijf mannen) uit verschillende landen in Europa uitvoerig aan het woord met hun persoonlijke getuigenissen uit hun leven. Alle tien mensen ken ik persoonlijk. Allen hebben zij gemeenschappelijk, dat zij in hun leven (zonder het uitdrukkelijk gewild te hebben) net als de akkerman in de gelijkenis in aanraking kwamen met de schat en

dan de schat nader onderzochten en daarna alles, wat voor hen eerst belangrijk was, opgaven om in het bezit van die schat te komen. Ze schilderen aan de hand van hun eigen belevenissen, hoe God door Zijn Zoon Jezus Christus in hun leven heeft ingegrepen en hun leven daarna een duidelijke wending gegeven heeft.

Deel V: In dit nawoord gaat het erom, hoe u als lezer zelf in het bezit van de schat kunt komen.

Dank: Het boek werd ten eerste door mijn vrouw en daarna door *Bettina Hahne-Waldscheck* bewerkt. Frau *Hahne Waldscheck* heeft zich vooral met de getuigenissen bezig gehouden. *Doris Daubertshäuser* heeft een aantal afbeeldingen gemaakt, die de uitspraken van de tekst onderstrepen en verluchtigen. Allen dank ik zeer hartelijk voor het behulpzame werk.

Werner Gitt

Deel I

1. Hoe men van een schatzoeker tot een schatbezitter komt en daarna een schattenverzamelaar wordt

1.1 De Heer Jezus spreekt in gelijkenissen

De Heer Jezus spreekt zo vaak in gelijkenissen, dat deze manier van spreken tot een kenmerkende wijze van Zijn verkondiging werd. In totaal heeft Hij 29 maal in gelijkenissen gesproken. Bij 17 daarvan gaat het direct om de hemel. Maar ook de andere twaalf staan op de één of andere manier in verband met het rijk van God. Daaraan zien wij: de belangrijkste boodschap van de Heer Jezus is, dat wij de hemel moeten bereiken om niet voor eeuwig in de hel te zijn.

Gelijkenissen openbaren de toehoorders van tevoren onbekende dingen, zoals de Heer Jezus het aan Zijn discipelen heeft uitgelegd:

‘Omdat het u is gegeven de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen te kennen, maar hun is het niet gegeven; want wie heeft hem zal worden gegeven, en hij zal overvloed hebben; wie echter niet heeft, ook wat hij heeft zal van hem worden genomen’ (Matth. 13:11-12).

Gelijkenissen hebben daarmee een dubbele werking. Voor de critici en tegenstanders van het evangelie verhullen ze al bekende dingen:

‘Omdat zij kijkend niet kijken. En horend niet horen, en niet verstaan. En aan hen wordt de profetie van Jesaja vervuld, die zegt: ‘Met het gehoor zult u horen en niet verstaan, en ziende zult u zien en geenszins zien; want het hart van dit volk is vet geworden en hun oren zijn hardhorend geworden en hun ogen hebben zij gesloten, opdat zij niet misschien met hun ogen zien en met hun oren horen en met hun hart verstaan en zich bekeren, en Ik hen gezond maak. Gelukkig echter uw ogen, omdat zij zien, en uw oren, omdat zij horen’ (Matth. 13:13-16).

1.2 Hoofdthema van de gelijkenissen

Thematisch gaat het bij bijna alle gelijkenissen om het koninkrijk van God. Zo vinden we in Mattheüs 13 steeds weer de inleidende formule:

‘Het koninkrijk der hemelen lijkt op

- een mosterdzaad, dat een mens nam en in zijn akker zaaide.
- zuurdeeg, dat een vrouw nam.
- een schat, verborgen in de akker.
- een net, dat in de zee geworpen werd’.

Men kan het ook zo weergeven: ‘Met de hemel is het zo als met . . .’

Opvallend is, dat in de evangeliën zo vaak sprake is van het *koninkrijk van God*. Slechts bij Mattheüs vinden wij het begrip *koninkrijk der hemelen*, en wel 31 maal. Slechts op vijf andere plaatsen staat er bij Mattheüs *koninkrijk van God* (Matth. 6:33; 12:28; 19:24; 21:31; 21:43).

De uitdrukking ‘*koninkrijk der hemelen*’ (In het Engels: *kingdom of heaven*, 33 maal). En ‘*koninkrijk van God*’ (In het Engels *kingdom of God*, 70 maal in het Nieuwe Testament) zou men op het eerste gezicht voor dezelfde betekenis kunnen houden. Terwijl het begrip ‘*koninkrijk der hemelen*’ heel duidelijk de hemel van God betekent, heeft ‘*koninkrijk van God*’ in het Nieuwe Testament twee betekenissen, die we kunnen onderscheiden in:

1. ‘Koninkrijk van God’ is overal op de aarde, waar mensen in de Heer Jezus geloven.
2. ‘Koninkrijk van God’ is daar waar de hemel is.

Enige Bijbelcitaten moeten dit bewijzen:

Geval 1:

Koninkrijk van God heeft betrekking op de situaties op de aarde:

In Lukas 17:21 zei de Heer Jezus tegen Zijn toehoorders: ‘Zie, het koninkrijk van God is midden onder u’. Toen een Schriftgeleerde op de vragen van de Heer Jezus goede antwoorden gaf, zei de Heer tegen hem: ‘U bent niet ver van het koninkrijk van God’ (Markus 12:34). Beide uitspraken hebben dus heel duidelijk betrekking op deze aarde. Tegen deze man wilde de Heer Jezus zeggen: ‘Wanneer u zich nu bekeert, dan behoort u tot het koninkrijk van God, maar u leeft altijd nog hier op de aarde’.

Geval 2

Koninkrijk van God heeft betrekking op de hemel:

In Lukas 13:29 zei de Heer Jezus: ‘En er zullen komen van oost en west, en van noord en zuid, en aanliggen in het koninkrijk van God’. En tegen Nicodémus zei de Heer Jezus: ‘Tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het koninkrijk van God niet zien’ (Joh. 3:3). In beide gevallen is hier met ‘koninkrijk van God’ de hemel bedoeld.

Vervolgens overdenken we twee gelijkenissen, waarbij het heel duidelijk om de hemel gaat. Beide gelijkenissen hebben tot doel om het bijzondere waardevolle van de hemel uiteen te zetten.

1.3 De gelijkenis van de schat in de akker en van de kostbare parel¹

---

¹ Naast de in dit boek voorgestelde uitleg van de beide gelijkenissen is er een uitleg, die door vele Bijbelgetrouwe uitleggers wordt verdedigd en die ook William MacDonald in zijn commentaar op het Nieuwe Testament zegt: De Heer Jezus is het, Die op de schat in de akker stuit. Op dezelfde wijze is het de koopman, die de kostbare parel vindt. Deze uitleg past zeer goed in de context en wel om de volgende redenen, die hier in het kort worden aangeduid, zonder dat er op bijzonderheden zal worden ingegaan:

- 1) Omdat Hij de Zoon des mensen is, moet er in de gelijkenis van het onkruid onder de tarwe door de Hem Zelf gegeven uitleg met de *mensen* gelijkgesteld worden (vgl. Matth. 13:24-37). Ook in de gelijkenis van de schat in de akker is van een *mens* sprake.
- 2) Terwijl de schat in de akker het gelovig overblijfsel van Israël in de eindtijd uitbeeldt, staat de kostbare parel voor de Gemeente. De aardse roeping van Israël beantwoordt aan de akker (aarde), waar echter de hemelse roeping van de Gemeente bijvoorbeeld daardoor wordt gekenmerkt, dat de poorten van de hemelse stad Jeruzalem op een gegeven moment uit parels bestaan (Openb. 21:21).
- 3) De Heer Jezus heeft op Golgotha de verlossing *gekocht* - zowel voor de gelovige Israëlieten als ook voor de gelovigen van de Gemeente.

44. Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een schat, in de akker verborgen, die een mens vond en verborg; en vanwege zijn blijdschap daarover gaat hij heen en verkoopt alles wat hij heeft, en koopt die akker.

45. Het koninkrijk der hemelen is eveneens gelijk aan een koopman die mooie parels zocht.

46. Toen hij nu één zeer kostbare parel gevonden had, ging hij weg en verkocht alles wat hij had, en kocht die (Matth. 13:44-46).

Beide gelijkenissen zijn met weinig woorden verteld. Daarom is hier voor een beter begrip nog een uitvoerige en in een vrije vorm gegoten bewerking weergegeven:

Hij was een opgewekte jongeman en hij leefde in een klein huisje met zijn ouders. Veel hadden ze niet. Twee ossen, twee koeien, een paar eenden en een akker; daarmee waren al alle rijkdommen opgeteld. De jongeman ploegde de akker in de herfst, en hij oogstte in de zomer. Jaar in, jaar uit liep zijn leven in een ritme van de vier jaargetijden af. Wanneer hij in de herfst zijn akker ploegde, dacht hij vaak bij zichzelf: 'Ach, hoe fijn zou het toch zijn, wanneer ik een keer in de akker een schat zou vinden!' Met zijn twee ossen ploegde de jongeman ook de akker van zijn burenen en hij hielp hen ook met de oogst. Dag in, dag uit draaiden zijn gedachten bij het werk altijd om de denkbeeldige schat.

Op een mooie herfstdag, toen hij weer de akker van één van zijn burenen omploegde, kwamen veel vogels naar de akker gevlogen en zochten in de omgegraven kluiten naar regenwormen. 'Ach!', dacht de jongeman weer 'wanneer ik de akker omploeg, opent hij zijn schatten alleen aan de vogels. Zou het niet fijn zijn wanneer de akker ook mij op een keer zijn schatten zou openbaren?' Meteen stootte hij met zijn ploeg op een hard voorwerp. Zijn ossen bleven vanwege de weerstand als versteend staan. Daar lag een kruik in de akker begraven. 'Ach!', zei de vlijtige man bij zich zelf, 'wat kan dat wel zijn?' Toen knielde hij neer en wierp een blik in de kruik. Hij kon het nauwelijks bevatten wat zijn ogen daar zagen.

Snel begroef hij de kruik weer en rende pijlsnel naar huis. 'Vader!', zei hij nog iets opgewonden over de ongewone ontdekking, 'laten we

de ossen, koeien en eenden verkopen en van de opbrengst de akker van de buren kopen!’ - ‘Mijn jongen!’, zei zijn vader verontwaardigd, ‘wat is er in jou gevaren?’ - ‘Ach vader!’, probeerde jongen uit te leggen, ‘mij is iets kostbaars uit de hemel gevallen!’ - ‘Lieve help!’, vroeg de vader daarop: ‘Wat kan dat wel zijn?’ - ‘Het is zo’n kostbaarheid, vader, zonder dat zou ik niet meer willen leven!’

Uiteindelijk stond de vader het toe om de ossen, koeien en eenden te verkopen en van het geld de akker van de buren te kopen. De jongeman liep meteen naar de buren en zei wat hij wilde. Verrassend genoeg stemde de buurman er mee in, en tegelijk wisselde de akker van eigenaar.

‘Mijn zoon, je bent nu de bezitter van het veld van de buren, zeg mij toch, wat maakt juist deze akker zo begerenswaardig?’ - ‘Ach, vader, betuigde de jongeman, ‘het is de schat daarin, die mij zo boeit!’ - ‘Is het goud of zilver, of zijn er misschien parels en diamanten daarin?’, vroeg zijn vader.

‘Nee, het is veel, veel waardevoller dan al deze kostbaarheden!’ - Ach, mijn jongen, ‘leg mij niet op de pijnbank van nieuwsgierigheid. Vertel mij toch, wat er in de kruik is!’ - ‘Vader, het is de reine schoonheid en heerlijkheid!’

Sinds de schepping houden we ons bezig met aardse schatten. De geschiedenis van de mensheid kan een bijna eindeloze lijst van schatzoekers opsommen. Het begint al bij de schatzoekers, die zich op de schatten van de oude culturen zoals van de Maya's en Egyptenaren hebben gespecialiseerd, tot op de mensenmassa's, die in Californië, Australië en Alaska naar goud gezocht hebben. Denken we alleen maar aan de altijd weer opnieuw gestarte pogingen om de verdwenen kisten met de kostbaarheden van de ‘Bernsteinkamer van Oost-Pruisen’ op te sporen, dan worden we ons ervan bewust: ook vandaag komt er aan de schatkoorts geen einde.

Slechts ten opzichte van de hemelse schat heerst bij de mensen een opvallend gebrek aan interesse. De ‘realisten’ zeggen: ‘Wat moet ik

beginnen met de hemelse schatten, ik wil hier en nu de schatten van deze wereld hebben'. De armen laten ons weten dat ze eerst brood nodig hebben voordat ze kunnen denken aan de hemelse schatten. De woestijnbewoners willen geen schatten; ze verlangen naar het leven gevende water. De atheïsten menen dat als er een hemel zou bestaan, die op een schat in de akker lijkt. Dan zouden de poorten van de hemel zich moeten openen, opdat wij hem zouden zien. Onder de vele mensen zijn er ook die menen dat ze de hemelse schat helemaal niet nodig hebben. Omdat ze in de wereld al zo veel schatten hebben verzameld. De grote massa brengt als verontschuldiging dat men van de hemelse schatten geen voldoening kan krijgen en kijkt daarom liever naar de rijke aanbiedingen aan wereldse schatten.

Daarbij is toch deze schat niet in een diepe bron, in een ontoegankelijk oerwoud of op de bodem van een diepe zee te vinden, maar op een plaats, die de mens zo vertrouwd is en waar hij zich steeds ophoudt om zijn aardse schatten te verzamelen. De meeste tijd van zijn leven bracht de mens vroeger door op de akker met ploegen, zaaien, bewateren en oogsten. Tegenwoordig werken de mensen eerder in dienstverlenende beroepen of in andere sectoren. Maar juist daar, waar de mens werkt, of ook daar, waar hij zich bezig houdt met zijn aardse schatten, kan hij ook de hemelse schat vinden, zonder hem bewust gezocht te hebben. Hij heeft daarvoor helemaal geen speurtoestel nodig; ook een talent is niet nodig – en ook niet een speciaal gereedschap met elektronische sensoren. God kan de mens overal ontmoeten waar iemand is, die de anderen van de Heer Jezus vertelt. Dat gebeurt niet alleen bij speciale samenkomsten, waar het evangelie wordt verkondigd. Dat kan ook diegene zijn, die naast u zit in het vliegtuig, de collega in de firma aan de andere kant van het bureau, de buurvrouw van dichtbij, de vrouw, die tegenover u ligt in het ziekenhuis of iemand, die in de wachtkamer bij de tandarts zit, die de anderen, die ook wachten, van de Heer Jezus vertelt.

Wanneer er een rijke man komt en de mensen leert hoe men op deze wereld en in de hemel schatten verzamelt, dan zullen er massa's mensen zijn, die hem zullen volgen. Een rijke verpersoonlijkt snel het voorbeeld van een schatvinder omdat hij zichtbaar succes kan tonen. Soms gedragen de mensen zich ook heel anders en volgen iemand, die

ze voor uitverkoren houden; daarvoor is Mohammed een goed voorbeeld. Ondanks zijn lastige wetten en regels volgen massa's mensen hem in de hoop om in zijn beloofde paradijs eeuwig in luxe te leven.

De Heer Jezus biedt met Zijn hemel meer aan dan de rijkste mens van de wereld iemand ooit zou kunnen aanbieden. Toch schijnen Zijn woorden niet de overtuigingskracht te hebben om de brede massa tot Zich te trekken. Zou Hij toen tegen geld zieken hebben genezen en broden hebben vermenigvuldigd, water in wijn veranderd, in een school of universiteit de mensen zijn kennis over biologie, chemie, natuurkunde of astronomie doorgegeven en doden opgewekt hebben, dan zou hij vandaag zeker als de rijkste man van de wereld en als de beste wetenschapper van het heelal gehuldigd worden. Vandaag nog zouden sommige ziekenhuizen, universiteiten, scholen of zelfs straten naar Hem genoemd worden.

De Heer Jezus ging de weg van de Zondeloze en Arme. Aan Zijn geboorte in de kleine, onbetekenende plaats Bethlehem² en aan zijn arme familie werd in die tijd nauwelijks aandacht geschonken. De tijdgenoot meent: 'Wanneer Hij uit de stam van David is, moet Hij toch als Zoon van een koning in een paleis geboren zijn! Een geboorte scenario met een trieste kribbe is toch helemaal beneden de waardigheid van een Zoon van God!

2

Opmerking van de uitgever: deze opmerking weerspreekt niet de uitspraak op bladzijde 42 van dit boek, waar de Heer Jezus in Bethlehem, de stad van David, geboren werd. Men moet namelijk aan de ene kant bedenken, dat de in Judea woonachtige bevolking niet in de laatste plaats door de wegvoering onder de Babyloniërs aanzienlijk werd uitgedund. Door de tientallen jaren later gevolgde terugkeer kon dat niet worden gecompenseerd. Aan de andere kant kan de Hebreeuwse uitdrukking voor 'stad' iedere ommuurde plaats (in tegenstelling tot een verregaand onbeschermd dorp) betekenen, waarbij de grootte geen rol speelt.

Ondanks de bekwaamheid om wonderen te volbrengen, waarmee de Vader in de hemel Hem had uitgerust, verrijkte Hij Zich niet als

genezer, leraar en een opwekker van doden. Hij was geen nemer maar een Gever. Hij was een Mens, Diens hart, bij de aanblik van de schatten van deze wereld, niet sneller ging slaan. Stelt u zich eens voor, uitgerekend zo Iemand belooft schatten in de hemel. Alles wat men daarvoor moet doen is in Hem geloven! Dat is iets wat een zondig mens niet kan begrijpen. Uitgerekend een mens, Die het in deze wereld niet ver gebracht heeft, zal in de hemel schatten hebben, die geen oog gezien heeft, waarvan geen oor heeft gehoord en waarvan geen menselijk hart een flauw vermoeden kan hebben?

De Heer Jezus wist heel precies, dat de mensenmassa's Hem niet op dezelfde wijze zouden volgen zoals bij de goudkoorts in Californië en Alaska. Zou Hij naar de wensen van de mensen gehandeld hebben dan zou Hij Zijn plan voor ons niet hebben kunnen uitvoeren om voor ons de weg tot God weer vrij te maken. De woningen, die Hij voor ons in de hemel bereid heeft, zouden dan eeuwig leeg blijven.

Waarom wij een mensenleven de voorkeur geven aan een leven vol schatten in deze wereld in plaats van de schatten van de hemel, ligt enkel en alleen in de zondige natuur van de mensen, die wij van ons zelf uit niet kunnen weerstaan. De mens is zozeer gevangen aan deze tijd en laat zich door zakelijke bedrijvigheid op deze aarde snel gevangen nemen. Maar wie in de Heer Jezus gelooft en zo zijn zondige natuur overwint, voor die staan de poorten van de hemel ver open tot een eeuwige vreugde.

Dan zegt de Heer Jezus nog wat, wat een mens met een aardse gezindheid niet begrijpen kan: 'Begraaf de schat, die je in de akker gevonden hebt! Verkoop alles wat je hebt opdat je in staat bent om de kostbare parel te kopen!' Daarmee maakt de Heer Jezus duidelijk dat de rechtmatige opbrengst van de schat door de koop de hoogste prioriteit in het leven van een mens heeft. Wanneer hij zo zeker daarvan spreekt, dan moet hij heel precies weten wat ons in de hemel te wachten staat. Toen de man de schat gevonden had was voor hem alles veranderd. Als schatbezitter van het eeuwige keek hij met hele andere ogen de wereld in. Al het andere was nu tweederangs geworden. Hoe anders heeft de man nu naar de akker gekeken! Hij heeft de akker niet meer aan zijn eigen waarde, aan zijn agrarische

vruchtbaarheid afgemeten, maar aan zijn schat. Met alledaagse ogen bezien, scheen de akker als alle andere akkers te zijn. In het navolgen van de Heer Jezus ontvangen wij niet alleen een ander hart maar ook andere ogen. Er is niets, wat de Heer Jezus niet verandert, wanneer Hij in ons leven komt.

Maar de vermogensbeheerders adviseren hun cliënten om hun rijkdommen liever in aardse waarden te beleggen en wel in een aandeel, het andere deel in onroerend goed en de rest als obligatie, voor het geval dat de aandelenmarkt op de beurs ineens stort. Daarmee geven ze hun cliënten te verstaan dat ze van hun vak slechts het op materiële betrokken deel begrijpen en geen idee hebben wat er buiten geld en vermogen eenmaal op hen afkomt.

Deze twee gelijkenissen bergen een profetie in zich, dat mensen met de oude zondige natuur de Heer Jezus niet zullen volgen ook wanneer ze in de akker, dus in het Woord van God de schat vinden. Slechts weinig mensen, die met een oprecht hart zoeken en die dan de akker met de schat of de kostbare parel kopen, komen tot een doorbraak en vinden het eeuwige leven in de Heer Jezus. Hun vreugde in de hemel zal onbeschrijfelijk groot zijn.

In het vierde deel van het boek komen tien personen aan het woord, die ons uitvoerig vertellen, hoe zij van hun oude levenswijze alsook hun aardse gezindheid los kwamen en door de Heer Jezus de hemel midden in een verloren wereld vonden.

1.4 ‘Maar verzamelt u schatten in de hemel

In de bergrede roept de Heer Jezus ons op tot een levenswijze, die de natuurlijke mens niet begrijpen kan: ‘Maar verzamelt u schatten in de hemel’ (Matth. 6:20). Wie de schat in de akker gevonden heeft, is begonnen met een nieuw doel: in plaats van aardse schatten zal hij nu, nadat hij in het bezit van de grootste schat (namelijk de hemel) is, ‘schatten in de hemel’ verzamelen.

Een goede aanleiding daartoe vinden wij in de geschiedenis van de reis van de koningin van Scheba (2 Kron. 9:1-12). In vers 9 staat: ‘Zij

gaf de koning honderdtwintig talenten goud en specerijen in grote overvloed en edelgesteente’.

Salomo was een zeer rijke koning. Als wij zijn goudvoorraden en kledingkamers gezien zouden hebben, dan zou het ons de adem benemen. Deze al zo rijke koning geeft de koningin nog meer goud. 120 talenten dat is 6.000 kilo of 120.000 staven goud van elk 50 kilogram – zoals ze vandaag de dag bij de banken in de handel gebruikelijk zijn.

De Heer Jezus leert ons daarmee, dat we niet met lege handen tot Hem moeten komen. Hij verwacht geen goud of zilver van ons. Het waardevolste wat wij voor onze koning meebrengen, is ‘vrucht’. Hij zoekt niet het succes van ons leven, maar de vruchten:

‘Ik heb u gesteld dat u zou heengaan en vrucht dragen en dat uw vrucht zou blijven’ (Joh. 15:16).

Het is dus een opdracht van de Heer Jezus om schatten in de hemel te verzamelen en ze aan Hem bij aankomst in de hemel te geven – zoals de koningin van Scheba haar schatten aan koning Salomo gaf. Dat is geen gerechtigheid uit werken maar onze uitdrukking daarvoor, dat wij onze koning liefhebben en Hem dankbaar zijn. Kinderen zijn voor ons in hun spontaniteit en in hun blijde handelen vaak een voorbeeld. Een daartoe passende geschiedenis uit Zwitserland heeft veel indruk op mij gemaakt:

Het glas water: Een klein meisje kon net in de Bijbel lezen en vond daar de woorden van de Heer Jezus: 'En al wie één van deze kleinen maar een beker koud water te drinken zal geven . . . zijn loon zal hem geenszins ontgaan' (Matth. 10:42). Toen het meisje dat gelezen had, ging ze naar de keuken, vulde een glas met water en rende daarmee de straat op om het aan iemand te geven. Maar op straat was er niemand en ze rende verder tot aan de rand van het bos. Daar trof ze een jonge man aan en bood hem het glas water aan met de woorden: 'Drink het water in de Naam van Jezus!' De man was helemaal verbaasd dat hij

zo ongebruikelijk werd aangesproken. Maar omdat hij juist dorst had, dronk hij het glas water leeg. Het meisje haastte zich weer naar huis en zette het lege glas in de keuken.

Enkele jaren vergingen. Het kleine meisje was intussen volwassen geworden en had voor verpleegster geleerd. Op een dag werd er op haar afdeling een man binnen gebracht en als eerste pakte hij zijn Bijbel en legde het Boek op een bijzettafeltje. Omdat dat niet elke dag voorkwam, sprak de verpleegster de man aan en vroeg of hij gelovig was. Nadat hij dit had beaamd, vroeg ze verder hoe hij dan tot geloof was gekomen. De man vertelde: 'Het was nog in mijn jeugd. Ik zag geen zin meer in mijn leven en maakte mij gereed om naar het bos te gaan om me daar van het leven te benemen. Maar aan de bosrand kwam er een klein meisje met een glas water naar me toe en zei: 'Drink dat in de Naam van Jezus!' Dat heeft een geweldige indruk op me gemaakt zodat ik mijn plan opgaf en een Bijbel kocht en spoedig daarna tot geloof kwam'.

Daarop antwoordde de verpleegster: 'Dat kleine meisje van toen - dat was ik!'

Door het in de praktijk brengen van slechts één Bijbelvers heeft het meisje een ziel voor de hemel gewonnen. Wanneer de Heer Jezus op de bruiloft van Kana water in wijn veranderd heeft, dan zal Hij dit water in dat glas in de eeuwigheid in goud veranderen. En dat geldt voor iedere vrucht, die wij in dit leven met Gods hulp doen; de Heer zal ze bij onze aankomst in de hemel in goud veranderen. Dat zijn 'schatten in de hemel', waarvan de Heer Jezus in de bergrede sprak.

Niet dat hier een verkeerde indruk ontstaat: De hemel kunnen wij niet verdienen want de hemel heeft de Heer Jezus voor ons duur, zeer duur aan het kruis verworven.

In het laatste vers van het al genoemde reisverhaal staat er: 'Koning Salomo gaf aan de koningin van Scheba al wat zij begeerde . . . meer dan zij de koning gebracht had' (vers 12). Wat wij ook de Heer brengen, Zijn gave aan ons zal alles, wat we kunnen bedenken, ver overtreffen. Aan de uitdrukkingwijze in Lukas 6:38 bespeurt men de onbekwaamheid van de menselijke taal om de overvloeiende rijkdom

van de gave van God te kunnen beschrijven: ‘een goede ingedrukte, geschudde, overlopende maat zal men in uw schoot geven’. Ja, onze Koning, de Heer Jezus schenkt ons alles – de gehele hemel!

De volgende geschiedenis stelt ons een man voor ogen, die veel vrucht voor de eeuwigheid bewerkt heeft – maar in de ogen van deze wereld was hij onbetekenend.

1.5 De kleine man van de George Street

Hebt u zich wel eens afgevraagd wat het verspreiden van traktaten kan bewerken? Het volgende verslag van de prediker Dave Smethurst (London) geeft ons daar een antwoord op in een verbluffend getuigenis:

Het is een zeer buitengewoon verhaal dat ik u nu vertel. Het begon allemaal een paar jaar geleden in een Baptistengemeente in Crystal Palace in het zuiden van London. We waren al aan het eind van de zondagsdienst gekomen, toen er een man op de achterste rij opstond, zijn hand ophief en vroeg: ‘Neemt u mij niet kwalijk, eerwaarde heer, mag ik nog een kort getuigenis geven?’ Ik keek op mijn horloge en willigde het verzoek beperkend in: ‘Ik geef u drie minuten’.

Meteen begon de man met zijn verhaal:

‘Ik ben pas geleden hier naar toe verhuisd. Daarvoor heb ik in Sydney (Australië) gewoond. Een paar maanden geleden bezocht ik daar enige familieleden en wandelde ik over de George Street. De straat strekt zich uit van het zakengebied van Sydney tot aan de woonwijken, de zogenaamde *Rocks*. Een beetje vreemde, kleine man met wit haar kwam vanuit de ingang van een winkel naar buiten. Hij drukte mij een traktaat in de hand en vroeg: ‘Neemt u mij niet kwalijk mijnheer, bent u gered? Komt u in de hemel als u vannacht sterft?’

Ik was verbluft over deze woorden, want nog nooit had iemand mij zoiets gevraagd. Ik dankte hem beleefd maar gedurende de lange vlucht naar London was ik daarover tamelijk verward. Ik nam daarom contact op met een vriend, die – God zij gedankt – christen is en hij leidde mij tot Christus’.

Allen applaudisseerden en begroetten hem hartelijk in hun gemeenschap, want Baptisten horen zulke getuigenissen wel graag.

Een week daarop vloog ik naar Adelaide in het zuiden van Australië. Tien dagen later, het was net middenin een driedaagse rij van lezingen in een plaatselijke Baptistengemeente, toen er een vrouw naar me toe kwam en mij om raad vroeg voor een psychische nood. Ik vroeg haar eerst naar haar positie tot Christus. Ze antwoordde daarop als volgt:

‘Ik ben één keer in Sydney geweest en een paar maanden geleden bezocht ik daar enige vrienden. In de George Street deed ik nog snel enige inkopen toen een zonderlinge, kleine man met wit haar vanuit de ingang van een winkel naar me toe kwam en mij een traktaat aanbood met de woorden: ’Neemt u mij niet kwalijk mevrouw, bent u gered? Komt u in de hemel wanneer u vannacht sterft?’

Ik was door deze woorden heel onrustig. Weer thuis in Adelaide, waar ik wist dat er een Baptistengemeente in de buurt was, zocht ik de plaatselijke voorganger op. Na het gesprek leidde hij mij tot Christus. Dus kan ik u zeggen, dat ik nu christen ben’.

Ik was nu toch erg verbaasd. Twee keer binnen slechts twee weken en in zo ver van elkaar verwijderde plaatsen had ik hetzelfde getuigenis gehoord. Daarna vloog ik naar een verdere dienst in de *Mount Pleasant Church* naar Perth in het westen van Australië. Toen mijn lezingen daar waren beëindigd, nodigde de oudste van de gemeente mij uit voor het eten. Daarbij vroeg ik hem hoe hij christen was geworden. Hij legde mij uit:

‘Met 15 jaar kwam ik in deze gemeente zonder een echte betrekking tot Jezus te hebben. Ik deed alles wat mee zoals vele anderen dat deden. Op grond van mijn zakelijke bekwaamheden en succes groeide ook mijn invloed in de gemeente. Drie jaar geleden was ik

op zakenreis in Sydney. Een enigszins onvriendelijke kleine man kwam naar me toe vanuit een ingang van een winkel en hield een religieus geschrift voor mijn neus. Daarna confronteerde hij mij met de vraag: 'Neemt u mij niet kwalijk mijnheer, bent u gered? Komt u in de hemel als u vannacht sterft?'

Ik probeerde hem uit te leggen dat ik een oudste was bij de Baptisten maar hij wilde helemaal niet naar mij luisteren. De hele weg naar huis van Sydney naar Perth kookte ik van woede. Hopend op zijn medegevoel vertelde ik aan mijn prediker van deze merkwaardige ontmoeting. Maar deze wilde mij geen gelijk geven. Ik had mij al jarenlang met het vermoeden dat ik geen betrekking tot Jezus kon hebben onrustig gemaakt en hij had daarmee gelijk. Zo leidde mijn prediker mij drie jaar geleden tot Jezus'.

Ik vloog weer terug naar London en spoedig daarna sprak ik op de Keswick-conferentie in het Lake District. Daar deed ik verslag van deze drie wonderlijke getuigenissen. Aan het einde van deze serie lezingen kwamen vier oudere predikers naar voren en vertelden, dat ook zij, intussen 25 tot 30 jaar geleden, door dezelfde vraag bij het overhandigen van het geschriftje op de George Street gered werden. De daarop volgende week vloog ik naar ongeveer zo'n zelfde conferentie zoals in Keswick en sprak voor zendelingen in het Caraïbisch gebied. Ook daar vertelde ik dezelfde getuigenissen. Aan het einde van mijn lezing kwamen drie zendelingen naar voren en verklaarden dat ook zij 15 tot 25 jaar geleden door dat getuigenis en precies door dezelfde vraag door die kleine man op de George Street werden gered.

Mijn volgende reis voor lezingen leidde mij naar Atlanta, Georgia (U.S.A.). Daar moest ik op een vergadering van scheepskapelaans spreken. Drie dagen lang sprak ik voor 1000 scheepskapelaans. Daarna nodigde de hoofdkapelaan mij uit voor het eten. Bij die gelegenheid vroeg ik hem hoe hij een christen was geworden.

'Het was als een wonder. Ik was matroos op een oorlogsschip en leidde een verwerpelijk leven. Wij leidden een vlootoefening in de Stille Oceaan en vernieuwden in de haven van Sydney onze voorraden. We lieten ons helemaal gaan. Ik was totaal dronken,

stapte in een verkeerde bus en kwam uiteindelijk op de George Street terecht. Bij het uitstappen dacht ik een spook te zien, toen daar een man voor me opdook, mij een traktaat in de hand drukte en zei: ‘Zeeman, ben je gered? Kom je in de hemel als je vannacht sterft?’

De vrees voor God greep mij onmiddellijk aan. Ik was meteen nuchter, rende terug naar het schip en zocht de kapelaan op. Hij leidde mij tot Christus. Spoedig begon ik onder zijn leiding mij voor de dienst voor te bereiden. Nu heb ik de verantwoording voor 1000 vlootpredikers, die vandaag de dag zielen proberen te winnen’.

Zes maanden later vloog ik naar een conferentie waar 5000 Indiase zendelingen in een afgelegen deel van noordoost India zich bevonden. Aan het einde nodigde de zendingsleider mij uit voor een eenvoudige maaltijd in zijn kleine, bescheiden huis. Ook hem vroeg ik, hoe hij dan als Hindoe christen was geworden.

‘Ik groeide in een zeer bevoorrechte maatschappij op. Als lid van een diplomatiek korps van India reisde ik over de hele wereld. Maar nu ben ik erg blij over de vergeving en dat mijn zonden door het bloed van Christus werden afgewassen. Ik moest me erg schamen wanneer men zou weten, wat ik allemaal voor verkeerde dingen gedaan heb. Enige tijd later bracht mijn diplomatieke dienst mij in Sydney. Ik deed nog een paar boodschappen en had veel speelgoed en kleding voor mijn kinderen gekocht. Ik liep juist op de George Street toen er een hoffelijke, kleine man met wit haar op me afkwam, mij een traktaat aanbood en mij een persoonlijke vraag stelde: ‘Neemt u mij niet kwalijk mijnheer, bent u gered? Komt u in de hemel wanneer u vannacht sterft?’ Ik dankte hem zeer, maar deze zaak liet me niet met rust. Terug in de plaats waar ik woonde, zocht ik een Hindoe priester op. Hij kon mij niet helpen maar hij gaf mij de voor hem fatale raad om naar een zendeling te gaan in het zendingshuis aan het einde van de straat om mijn nieuwsgierigheid te bevredigen. Dat was mijn geluk. Want op die dag leidde de zendeling mij tot Christus. Ik gaf het hindoeïsme meteen op en begon mij op de dienst als zendeling voor te bereiden. Ik verliet de diplomatieke dienst en ben vandaag nog steeds door Gods genade

verantwoordelijk voor al deze zendingen, die samen al 100.000 mensen tot Christus hebben geleid’.

Acht maanden later predikte ik in Sydney. Ik informeerde bij de plaatselijke prediker van de Baptisten of hij wel een kleine, oude man kende met wit haar, die traktaten op de George Street verspreidde. Hij beaamde dat: ‘Ja, ik ken hem, zijn naam is *Mr. Jenner*, maar ik geloof niet, dat hij nog steeds deze dienst doet want hij is al tamelijk oud en gebrekkig’. Twee dagen later gingen wij op weg naar zijn kleine woning. We klopten bij hem op de deur en een kleine, gebrekkige, oude man begroette ons. Hij vroeg ons om plaats te nemen en maakte thee voor ons. Hij was al zo gebrekkig en zijn handen trilden zodanig dat hij steeds de thee morste op de schoteltjes. Ik vertelde hem van al de getuigenissen van de afgelopen drie jaren. Bij de oude man rolde de tranen over de wangen. Toen vertelde hij zijn eigen geschiedenis:

‘Ik was matroos op een Australisch oorlogsschip. Ik leidde een verwerpelijk leven. In een crisis kwam het tot een instorting. Eén van mijn collega’s met wie ik verkeerde dingen gedaan had, liet me niet alleen en hielp me weer op de been. Hij leidde mij tot Jezus, en mijn leven veranderde totaal van de ene op de andere dag. Ik was God zo dankbaar dat ik Hem beloofde om elke dag minstens tien mensen een eenvoudig getuigenis van Jezus te geven. Toen God mij weer kracht gaf, begon ik daarmee. Soms was ik ziek en kon de dienst niet doen, maar haalde al mijn achterstand in, wanneer het met mij weer goed ging. Na mijn pensionering was dan mijn vaste stek op de George Street, waar ik elke dag honderden mensen ontmoette. Ik maakte daar veel afwijzingen mee, maar er waren ook veel mensen, die mijn traktaten beleefd aannamen. In de veertig jaar, sinds ik dit doe, heb ik tot op de dag van vandaag van geen enkel mens gehoord, die daardoor tot Jezus zou zijn gekomen’.

We zien hier wat werkelijke toewijding is: 40 jaar dankbaarheid en liefde tot de Heer Jezus te tonen zonder ooit iets van resultaat te horen. Deze eenvoudige, kleine man zonder bijzondere gaven heeft zijn getuigenis aan 150.000 mensen gegeven. Ik denk, wat God de prediker uit London getoond heeft, was slechts het topje van de ijsberg.

Alleen God weet, hoeveel mensen nog voor Christus gewonnen werden. *Mr. Jenner*, die een reusachtig werk op de zendingsvelden heeft volbracht, is twee weken na dit bezoek heengegaan. Kunt u zich het loon voorstellen, dat hij in de hemel zal ontvangen? Ik betwijfel of zijn gezicht ooit in een christelijk tijdschrift is verschenen. Ik betwijfel ook, of ooit zijn foto met tekst in het tijdschrift 'Beslissing' opdook, die van 'Geschenken van de hoop (uit de Duitstalige tak van 'Billy Graham evangelie genootschap' ontstaan) uitgegeven wordt. Niemand behalve een kleine groep van Baptisten in Sydney kende *Mr. Jenner*, maar ik zeg u, in de hemel is zijn naam bekend. De hemel kent *Mr. Jenner* en u kunt zich het welkom en het rode tapijt en de fanfares voor zijn ontvangst voorstellen toen hij heenging in de heerlijkheid.

DEEL II

2. De hemel - de grootste schat

Hoe kostbaar is de schat?

Na een lezing in Mainz kwam een studente naar me toe om mij te spreken. Doelbewust zei ze: 'U hebt vandaag over tijd en eeuwigheid gesproken. Maar kunt u mij zeggen wat de eeuwigheid heel concreet is!' Ik was wat verbaasd om van deze jonge en goed uitziende vrouw zo'n vraag te krijgen. Was ze niet vol levensvreugde en wilskracht, zodat men zou verwachten dat ze deze vraag voor zich uit zou schuiven – zoals velen van onze tijdgenoten doen? Dus vroeg ik haar: 'Het interesseert mij, waarom juist u deze vraag zo brandend beantwoord wilt hebben'. Ze zei: 'Ik heb een aangeboren hartfalen dat pas geleden is vastgesteld. Zoals de zaken er nu voor staan geven de artsen mij nog maar enkele jaren. Daarom **moet** ik gewoon weten, hoe de eeuwigheid is en dat heel concreet.'

Hier merkte ik direct: het ging niet over een theoretische of een spitsvondige theologische vraag, maar om een zeer existentiële vraag. De helderheid en beslistheid waarmee ze een antwoord op deze fundamentele vraag zocht, ontroerde me diep. Voordat ik haar antwoordde, maakte ze mij meteen duidelijk welk antwoord ze niet wilde horen. Ze legde mij dat uit met duidelijke woorden:

‘Hoe de **hel** is, kan ik mij niet voorstellen, Ik heb *Sartre* gelezen, en hij heeft in een gedeelte aanschouwelijk beschreven: Er zijn mensen in een kamer opgesloten, die elkaar niet kunnen verstaan. Maar ze kunnen de kamer niet verlaten. Nooit. Dat is de hel. Dat kan ik mij voorstellen. Maar hoe is **de hemel**? – dat wil ik nu van u weten’. Ze ging nog verder: ‘Maar zegt u alstublieft niets van halleluja zingen of God loven. Een eeuwigheid zingen kan ik mij helemaal niet voorstellen! Het is ook niet mijn verlangen om een hele eeuwigheid God te loven. Maar toch: De eeuwigheid is ons doel in het leven, daarop moet ik mij toch kunnen verheugen!’

Ik probeerde in mijn antwoord de hemel als een plaats van vreugde en van liefde te beschrijven. Maar ze onderbrak me meteen: ‘Dat is me niet concreet genoeg. Hoe kan ik überhaupt blijdschap bespeuren op een plaats waar er alleen maar blijdschap is? Vreugde kan men toch slechts als datgene ervaren, wanneer men ook het contrast, het verdriet of de ergernis, kent’.

Zo heeft deze mevrouw mij uitgedaagd om intensiever op de vraag in te gaan en aan de hand van de Bijbel zeer concreet te antwoorden. Dit gesprek is voor mij onvergetelijk gebleven want het heeft bij mijn lezingen een duidelijke accentverschuiving tot het onderwerp hemel bewerkt. Wat zou het een zegen zijn, wanneer veel meer mensen zo concreet naar de eeuwigheid zouden vragen!

Tot slot zei ze: ‘Waarom wordt er eigenlijk zo weinig over de eeuwigheid gepredikt en zo weinig daarover geschreven? Waarom houden de meeste mensen zich alleen maar bezig met aspecten van deze tijd? Aan de luisteraars wordt zo toch het beste onthouden’. De jonge vrouw heeft beide genoemd, de hemel en de hel. Over beide

onderwerpen heeft de Heer Jezus uitdrukkelijk en altijd weer gepredikt.

Voor velen van onze tijdgenoten beperkt zich het weten over de hemel tot datgene, wat de volksmond heeft geformuleerd. Maar is dat alles, wat er over de hemel te zeggen valt? Daarom willen we de volgende vraag stellen:

‘Wat weten wij over de hemel?’

Bij nader inzien zal duidelijk blijken dat de spreekwoorden en zegswijzen hier veel te kort schieten. God heeft ons veel concreets over de hemel geopenbaard. De Bijbel is de enige bindende informatiebron; al het andere wat over de hemel gezegd wordt is alleen maar speculatief en enkel en alleen door mensen bedacht. De Bijbel spreekt vaak over dit grootste doel, dat aan de mensen gegeven is. Daarom is het belangrijk om alleen het geopenbaarde Woord van God en de gevolgtrekkingen toe te passen om de talrijke aspecten van de hemel te belichten. Voor het contrast zullen wij altijd weer op markante aardse betrekkingen terugrijpen.

Geldt voor de aardse belangen, die aan ons geopenbaard zijn, dat wij ze in ons leven kunnen controleren. Voor het bevatten van de hemelse dingen hebben we alleen maar geloof nodig. Daarom zei de Heer Jezus: ‘Als ik u de aardse dingen heb gezegd en u niet gelooft, hoe zult u geloven als Ik u de hemelse zeg?’ (Joh. 3:12).

Ronduit onbegrijpelijk is, dat deze eeuwige en almachtige God met ons in de hemel gemeenschap wil hebben. Daarom zendt Hij zo lang al Zijn boden uit om mensen uit alle volken en naties uit te nodigen, totdat het volledige getal bereikt is: ‘En de Heer zei tot de slaaf: Ga naar buiten naar de wegen en heggen en dwing ze binnen te komen, opdat mijn huis vol wordt’ (Luk. 14:23).

Opdat wij mensen dit grootste en belangrijkste doel niet zouden missen, geeft Hij ons een duidelijke en voor een ieder begrijpelijke routebeschrijving mee. De Heer Jezus zegt in Johannes 14:6:

‘Niemand komt tot de Vader dan door Mij’. In de hemel is dit woord ook vervuld. Er zullen daar slechts mensen zijn die zich door de Heer Jezus hebben laten redden (Joh. 3:36; 1 Joh. 5:13).

In een keuze van vijf thematische overdenkingen zullen we nu op het wezen van de hemel ingaan. Het is die schat waar naar het menselijk hart heimelijk verlangt. Niets aards is met die schat ook slechts bij benadering te vergelijken.

2.1 De hemel - de plaats, waar de Heer Jezus Koning is

De wereld heeft veel heersers meegemaakt: koningen en keizers, farao's en tsaren, vorsten en hertogen. Bijna onafzienbaar is de menigte van hen, die zich gereedmaakten om over de volken te heersen. Velen werden gekroond, anderen hebben door louter trots zichzelf gekroond (bijv. Napoleon Bonaparte, Friedrich III von Brandenburg), en er waren er ook bij, die zich ongekroond toch ‘koning’ noemden (bijv. de hier onder genoemde Australiër, die zijn boerderij tot koninkrijk verklaarde). Sommigen tellen tot de curiositeiten van de geschiedenis. Slechts enige koningen kunnen we hier als voorbeeld schetsen:

4 Hij was van 1804 tot 1814 als *Napoleon I* keizer van de Fransen en te onderscheiden van zijn neef die als *Napoleon III* in 1882 de troon besteeft en tot 1870 regeerde.

5 Friederich III (1657 – 1713), een zoon van de ‘grote keurvorst’ Friedrich Wilhelm von Brandenburg, kroonde zich en zijn koningin eigenhandig op 18-01-1701 in Königsberg als Friedrich I, ‘koning in Pruisen’ en vierde het resultaat in een niet eindigende ketting van feesten. Tot juni 1701 werd er feest gevierd en daarbij de recordsom van zes miljoen daalders uitgegeven. ‘Daarna kwam de kater’, volgens de historicus *Leopold von Ranke*, en het nieuwe koninkrijk steunde onder een verschrikkelijke schuldenlast!’ Deze eerste koning van het geslacht Hohenzollern was klein van gestalte, smal en bochelg; zijn onderdanen noemden hem daarom: ‘de scheve Fritz’. Zijn karakter was door een erg diep wantrouwen gekenmerkt; hij had vreugde aan geheimzinnigheid en intriges (bron: tijdschrift ‘Geschichte’, januari 2001, bladz. 11-13).

Ramses II van Egypte: Over nauwelijks één farao geloven we meer te weten dan over *Ramses II*. We zijn zeer eenzijdig geïnformeerd, want ons staat slechts datgene ter beschikking, wat hij zelf voor zijn

roem bij het nageslacht in een steen en hiërogliefen liet optekenen of wat in beelden bewaard is gebleven. Hij werd, wat in die tijd gebruikelijk was, gemummificeerd en ligt nu in een kist van glas in het Egyptische museum in Cairo, waar jaarlijks honderdduizenden komen, om het magere mannetje met de verkoolde, werkende huid te zien. Hij was eens de machtigste Farao, die Egypte ooit gezien had. Men zou hem vandaag als superstar kenmerken. Opnieuw is hij zelfs als held in een roman op de lijst van bestsellers gezet: ‘Farao Ramses II’. Ramses de Grote heerste 66 jaar onbetwist over Egypte (19^e dynastie, 1290 – 1224 voor Christus⁶) als soldaat, vrede-stichter, architect, strijd-wagen-leider en op een god gelijkende vrouwenheld. Op de leeftijd van 16 jaar kreeg hij van zijn vader *Sethos I* een harem, wat hem er niet van afhield, om daarbij nog eens vijfduizend vrouwen te huwen, waaronder ook de eigen dochters en zusters, later zelfs zijn kleindochters. Maar zijn liefde was er slechts voor die ene: *Neftari* geheten, wat vertaald wordt ‘de schoonste en de beste van alle schonen en besten’. Als teken van zijn genegenheid bouwde hij voor haar het, tot op vandaag, mooiste graf van Luxor, het werd als het ware een symbool van een liefde van boven de dood uit. In totaal had hij minstens 40 dochters en 45 zonen, waarvan de dertiende zijn opvolger werd. Overal liet hij tempels en standbeelden – voornamelijk voor zichzelf – oprichten. Als bouwmeester liet hij het kolossale bouwwerk in Abu Simbel na, dat aan de liefdesgodin *Harthor* en tegelijk aan *Neftari* gewijd was. Zijn zitstandbeeld liet hij daar meteen viermaal naast elkaar twintig meter hoog uit de rotsen slaan. Met zijn vader liet hij de zuilenhof in de Karnaktempel van Luxor, het Ramesseum, Abydos en Memphis aanleggen. De stad Pi-Ramesse stampte hij uit de grond van het Nijldal, waarheen hij ook de regeringszetel verplaatste.

---

⁶ De jaargetallen schommelen afhankelijk van de bron. In elk geval geven ook alternatieve dateringen de duur van zijn regentschap met ongeveer 66 jaar aan.

Ludwig II van Beieren (1845 – 1886): Hij is de populaire vertegenwoordiger van het Wittelsbacher geslacht. Zijn eerste bekende voorvader was *Otto der Große* in het jaar 955 die op het

Lechfeld bij Augsburg de Hongaren versloeg. *Ludwig II* hield zich intensief bezig om zijn romantische fantasieën in daden om te zetten. Zijn fascinatie voor oud Germaanse legenden werd door de componist Richard Wagner (1813-1883) gewekt, die hij spoedig na zijn troonsbestijging in 1864 in de residentiestad München uitnodigde. De plannen van *Ludwig* waren slechts voor hem alleen bestemd: Naast Hohenschwangau en Neuschwanstein tellen nog vijf andere paleizen tot Ludwigs kastelen rijk: het nieuwe slot Herrenchiemsee (het ('Beierse Versailles'), het barokslot Nyphenburg in München, het verspeelde Rokokoslot Linderhof bij Garmisch-Partenkirchen, berghuis Schachen voor de coulisse van het Zugspitze massief en slot Berg aan het Starnberger meer. De binnenruimtes van de drie imposante kastelen (Herrenchiemsee, Neuschwanstein, Linderhof) maakte hij tot een hermetische wereld van luxe en van buitensporigheid. Zijn excentrieke leven en mateloze schuldenindustrie eindigden in een geestesziekte en in 1866 vond hij onder niet opgehelderde omstandigheden in het Starnbergermeer de dood.

Tot een wereldberoemd symbool van de kasteelmanie van deze heerser werd Neuschwanstein, dat gewoon als Duits sprookjeskasteel geldt en in Disneyland als 'Cinderella Castle' nagebouwd werd. In Füssen aan het Forggensee werd voor 75 miljoen Duitse Mark een theater met 1.400 zitplaatsen gebouwd. Voor de echte coulissen van het slot werd sinds de première in het voorjaar van 2000 elke avond de musical 'Ludwig II – Verlangen naar het paradijs' opgevoerd. Het door *Stephan Barbarino* geschreven stuk telde al na 100 uitvoeringen 130.000 enthousiaste toeschouwers.⁷ Met alle middelen van de theaterkunst wordt het tragische, dramatische levensverhaal van de sprookjeskoning verteld: de te snelle kroning van de kroonprins, de ongelukkige liefde tot zijn nicht *Sissi*, zijn in een roes beleefde en later teleurgestelde vriendschap met *Richard Wagner*, zijn terugtrekken in de droomwerelden van kastelen en burchten, zijn afzetting en uiteindelijk zijn raadselachtige dood. Bij het stuk schreef de Duitse krant 'Frankfurter Allgemeine Zeitung', dat de bezoeker hier de 'schrilste, zeldzaamste, pronkerigste, maar ook de onschuldige - mooiste van alle leugens, die ooit over de Beierse monarchen verbreid werden' beleeft.

Lodewijk XIV van Frankrijk (1638 –1715): Men noemt hem ook de Zonnekoning (Roi-Soleil), omdat hij zich helemaal gewijd had aan pracht en praal en macht. Al op vierjarige leeftijd besteeg de Bourbon de Franse troon. Hij regeerde met onbeperkte macht als regent en zo deden andere heerszuchtige koningen in Europa zijn absolutisme na. In zijn ziekelijke egoïsme ging hij zo ver bij zijn grondstelling: 'L'État, c'est moi!' (De staat, dat ben ik). Hij voerde meerdere expansie oorlogen, die hij in het begin nog won; maar daarna moest hij gevoelige nederlagen lijden. In de Spaanse successieoorlog werden zijn machtsgebieden dan definitief vernietigd. Hij liet een ontredderde politieke staat achter. Toch namen anderen zijn dure hof- en paleis gebouwen tot voorbeeld voor hun verkwistende vorstelijke levensstijl. Zo was *August der Starke von Sachsen* (1670-1733) één van *Lodewijks* brandende bewonderaars en navolgers. Zeer negatief voor Frankrijk was dat *Lodewijk XIV* het van *Heinrich IV* uitgevaardigde edict van Nantes in 1685 weer ophief, wat de Hugenoten geloofsvrijheid had verleend. Daardoor werden veel evangelische mensen uit het land verdreven.

Karl V, Duitse koning en keizer van het heilige Romeinse rijk (Duitse natie) (1500 – 1558): 1530: kroning van de keizer en ook op 1530 de rijksdag in Augsburg. Al met 19 jaar stond *Karl* al in het centrum van de macht. Hij had in 1517 Burgund, Nederland, het koninkrijk Spanje en de landen van Habsburg op Duitse bodem geërfd en werd koning van Spanje. Daarna wilde hij de kroon van het heilige Romeinse rijk. Met veel geld kon de jonge Habsburger de kiesgerechtigde keurvorsten omkopen en werd in oktober 1520 in Aken als *Karl V* tot Duitse koning gekroond, die voortaan de keizertitel mocht dragen. Daarmee werd de 20-jarige één van de machtigste heersers aller tijden 8 'In mijn rijk gaat de zon niet onder', zo beweerde hij. Maar de glans vertoonde al lang scheuren. Al drie jaar daarvoor had *Martin Luther* zijn 95 stellingen aan de slotdeur van Wittenberg geslagen. Snel won de welbespraakte monnik, die tegen de aflaten en voor de terugkeer van het reddende evangelie streed,

aanhangers in alle lagen van de bevolking. *Luther* werd een politieke kwestie. Om gekozen te worden, moest *Karl* de vorsten beloven, dat *Luther* voor een rijksdag uitgenodigd werd – een vergrijp tegen het kerkenrecht. Bij de rijksdag in Worms kwamen in 1521 *Karl* en *Luther* elkaar tegen. Twee uiterst tegengestelde mensen, ja twee werelden stootten op elkaar: de ene een keizer, de ander een theologieprofessor, de ene zwijgzaam, de ander onverschrokken en uiterst welsprekend. Krachtig en zeker van zijn zaak voor God, verdedigde *Luther* zijn leer. *Karl* was verrast en persoonlijk getroffen; tegen hem herriep *Luther* niets. In de tijd die daarop volgde, kwam het tot een zegetocht van het evangelie. De Bijbel werd zichtbaar erkend als datgene wat het is: het bindende Woord van God.

Ten slotte zal er nog van een vorst sprake zijn, waarop ik wegens zijn curiositeit iets uitvoeriger zal ingaan:

De door hemzelf benoemde vorst in Australië: Helemaal in het westen van Australië zijn er veel schapen, weinig mensen en is er een nietig vorstendom, dat toch trots zijn vlag toont. Elke morgen hijst *Leonard* (Eng. *prince*) voor zijn regeringszetel de ‘staatsvlag’. Zijn territorium bestaat uit één enkele boerderij, maar deze mini monarchie beschikt over alles, wat een staat nodig heeft – van de staatsinrichting tot de postzegel. Nain is de hoofdstad van de ‘Hutt River Province’. Deze metropool zonder concurrentie is de enige plaats van het 75 km² grote vorstendom. De dichtstbijzijnde buur leeft op een afstand van een uur met de auto. Maar hij woont al buiten het vorstelijke territorium, dat altijd nog 40 maal groter is dan Monaco. De vorst zelf zet stempels van de gasten van het reisvisum in hun paspoorten, wanneer mogelijk, onbeschaamd naast de Australische. Niet zelden laat de thermometer boven de 40 graden Celsius zien maar de ventilatoren in het ‘paleis’, een simpel woongebouw, draaien slechts als het dieselaggregaat het doet. Het stadsbeeld van Nain wordt door schapen en niet door mensen bepaald. Enige reisbureaus hebben dit zonderlinge staatseiland toch of juist daarom in hun programma opgenomen: rondleiding door de ‘hoofdstraat’, souvenirs en postzegels (in het ‘postkantoor’), proefzitten op de troon, foto van de vorst in zijn ambtskleding.

Het kleine ‘koninkrijk’ is een merkwaardige zeldzaamheid. Geen land heeft nog het nietige vorstendom erkend ofschoon de boerkoning na jarenlang procederen tegen de Australische regering in ieder geval één overwinning op punten behaald heeft: Het gerechtshof in Perth stond hem het recht toe om eigen postzegels te drukken en te verkopen, die de Australische post accepteert en die bij de verzamelaars uiterst begeerd zijn. In dit reusachtige gebied van West Australië zijn ongeveer twee miljoen inwoners ofschoon het 33% van de oppervlakte van heel Australië omvat. Dat beantwoordt aan 2,5 miljoen km² en dat betekent dat het nog altijd zevenmaal zo groot is als Duitsland. Daarvan leven de meeste mensen, namelijk ongeveer 1,8 miljoen, in het gebied van de hoofdstad Perth en net een goede duizend in de Hutt River Province. Tot de curiositeit van dit ‘koninkrijk’ hoort ook, dat de meeste ‘burgers’ buiten het eigenlijke territorium van vorst *Leonard* leven. Want intussen hebben 13.000 mensen een geldig paspoort van het land, waaronder niet weinig Duitsers. Het is daarom niet verwonderlijk, dat naast Engels ook Duits als officiële landstaal geldt.

Hoe kwam het tot deze rare staatsoprichting? In de eenzaamheid en uitgestrektheid van West Australië blijft voor de schapenfokker genoeg tijd om te lezen. Zo stuitte *Leonard Casley* bij het bestuderen van een grote encyclopedie op een oude Britse wet, die binnen het Britse Gemenebest openbaar altijd nog van kracht is: Burgers, die zich door de staat in hun bestaan bedreigd voelen, mogen zich afscheiden en een eigen staat vormen. In 1970 besloot de boer zich af te scheiden en deelde dit meteen aan de Australische regering mee, die nu op haar beurt alles probeerde om de stap ongedaan te maken. De eigenwillige en vast besloten man liet zich toch door niets bang maken. Hij lette er pijnlijk precies op, in de nieuwe staatsinrichting alle wettelijke procedures aangehouden werden. De talrijke juridische procedures konden hem niet eenmaal op een vormfout betrappen. De Hutt River Province was dan een republiek. Na een regeringswisseling in Canberra wilde de nieuwe Australische premier de niet zo geliefde staat opheffen. *Leonard Casley* keek alle boeken weer na en vond de oplossing. Eén wet zei dat wie een vorst in zijn werk hindert, wel wegens verraad vervolgd zou kunnen worden. Heel snel veranderde *Casley* de republiek in een vorstendom en hij benoemde zichzelf tot

vorst *Leonard*. Dat had hij onmiddellijk de premier meegedeeld. In deze zaak heeft hij er niets meer van gehoord. In het midden van de jaren 70 kwam het toch nog tot een heftige confrontatie met de Australische regering, toen deze de lang geleden belastingen invorderde. *Leonards* knappe antwoord: 'Ik ben de soeverein van een ander land'. Toen de regering deze keer niet toegaf verklaarde *Casley* zonder aarzeling de staat Australië de oorlog. Australië nam de zaak niet serieus en zo kwam het niet tot een militaire confrontatie tussen ongelijke tegenstanders. Vier dagen later verklaarde de vorst de oorlog voor beëindigd en schreef aan de enige oorlogsvijand: 'Volgens de conferentie van Genève is een staat, die in de oorlog niet wordt bezet, automatisch onafhankelijk'. Daarop beroept de monarch zich tot op vandaag en belasting betaalt hij nog steeds niet. 10

Koningen in Israël: Ook het volk Israël heeft ten tijde van het Oude Testament veel koningen gehad. Van sommigen staat er: 'Hij deed wat recht is in de ogen des Heren' (bijv. Hizkia; 2 Kon. 18:3); maar van de meesten vermeldt de Bijbel: 'En hij deed wat kwaad was in de ogen des Heren' (bijv. Hosea; 2 Kon. 17:2).

---

10 Literatuurverwijzing: M. Stolla, *Monarchie am Ende der Welt*, Tijdschrift 'P.M. Perspektive', 'Die großen Monarchen', 1977 bladzijde 82-85

Slechts één koning krijgt een heel buitengewone lof, omdat hij naar het hart van God was. Hij staat daarmee vanuit het gezichtspunt van God ver boven alle andere koningen van de wereld. Dat was koning David.

David, koning van Israël: Hij was de jongste van de acht zonen van de Judeër Isaï uit Bethlehem. Volgens de mededelingen van de Bijbel was hij mooi, krachtig, bespraakt en een goede harp-speler. Hij is de enige koning, die God als 'een man naar Mijn hart' kwalificeert (Hand. 13:22; vgl. 1 Sam. 13:14). Hij werd door de profeet Samuël als opvolger van Saul gezalfd. Daarmee kwam de Geest van de Heer op David, om hem voor toekomstige opdrachten volmacht te geven (1 Sam. 16:1-13). Hij was Israëls tweede en grootste koning. De Bijbelse

mededelingen verzwijgen de zonden van David niet (bijv. in 2 Sam. 11), maar stellen hem toch als een man voor, die altijd weer tot God teruggekeerd is. Zo noemt God hem ‘Mijn knecht David, die Ik verkoren heb en die al Mijn geboden en inzettingen in acht genomen heeft’ (1 Kon. 11:34; vgl. 14:8). Van de 150 Psalmen komen er 73 van David (Ps. 3-9, 11-32, 34-41, 51-65, 68-70, 86, 101, 103, 108-110, 122, 124, 131, 133, 138-145). Het Nieuwe Testament beschrijft de Heer Jezus als de rechtmatige nakomeling van David, want Hij stamt volgens Zijn aardse afkomst van David (Matth. 1:1), werd in Bethlehem, de stad van David, geboren (Luk. 2:4; Matth. 2:5; Joh. 7:41) en werd vaak als ‘Zoon van David’ of als ‘uit het geslacht van David’ komend beschreven.

Een balans: Het wereldtoneel heeft diverse heersers meegemaakt voor wie hun tijdgenoten alleen maar konden schrikken. Veel van de grote mannen van de geschiedenis waren brutale tirannen, die hun eigen volk onderdrukten en andere volken met afschuwelijke aanvalsoorlogen bestreden. Men krijgt de indruk: Hoe succesvoller ze daarbij waren, des te groter is klaarblijkelijk hun roem bij het nageslacht.

Alexander de Grote (356-323 vóór Christus) tot op vandaag dwepen sommige historici nog met hem. Hij wordt in de geschiedenisboeken als diegene gehuldigd, die het lukte om het ene na het andere land te veroveren. Heel vaak wordt er niet het brede bloedspoor bij gezegd dat aan zijn handelen verbonden was. De geroemde Macedoniër liet *Parmenion*, de oude strijdmakker van zijn vader, stiekem vermoorden en de Perzische hoofdstad Persepolis afbranden. Bovendien onderwierp hij onder armzalige voorwendsels de volken uit Syrië tot Noord Indië. Is het niet merkwaardig, dat zijn roem bij het nageslacht er altijd nog is? Vaak hebben de heersers hun imago al bij hun leven opgebouwd. *Alexander* nam *Kallishtenes*, een achterneef van *Aristoteles*, mee op zijn rooftochten, zodat hij in zijn berichten zijn daden zou verheerlijken. *Alexander* stichtte 16 steden, die allemaal al door hun naam zijn aanzien zouden verhogen; ze heetten *Alexandria*.

De Roomse keizer *Nero* (regeerperiode 54 – 68 na Christus) regeerde eerst met mate, maar sinds ongeveer het jaar 59 despotisch

(Ceasarenwaan): Hij liet zijn moeder *Julia Agrippina*, zijn vrouw *Octavia* en zijn halfbroer *Britannicus* vermoorden. Na de brand van Rome beschuldigde hij de Christenen en liet hen gruwelijk vervolgen. *Napoleon Bonaparte* (1769 – 1821) deed bijna het hele Europese continent met oorlogen aan. *Heinrich VIII* van Engeland was zesmaal getrouwd en liet twee vrouwen terechtstellen.

Zo menig koning ontbrak het aan gelegenheid om zich meer macht en invloed te verschaffen. Maar waar zich gelegenheden voordeden, werd de zucht naar macht bijna eindeloos. Zo is het doel van de wereldverovering niet slechts een uitvinding van de ideologen van het communisme en nationaalsocialisme. Een markant voorbeeld is in dit opzicht het ‘Verdrag van Tordesillas’, dat in juli 1494 van kracht werd. De bondgenoten waren de katholieke koningen *Johann II* van Portugal alsook *Ferdinand* en *Isabella van Spanje*. Het ging daarbij om de opdeling van al ontdekte en mogelijkerwijze nog te ontdekken landen van deze wereld tussen Spanje en Portugal. In het verdrag werd het volgende vastgelegd: De demarcatielijn, die de wereld in twee helften moest verdelen, verliep daarom van het noorden naar het zuiden, ongeveer 370 mijl ten westen van de Azoren, van pool naar pool. Daarbij kreeg Spanje de westelijk van de demarcatielijn liggende landen terwijl de oostelijk van de lijn gelegen landen Portugal toevielen. Doorslaggevend betrokken aan het tot stand komen van dit verdrag was paus *Alexander VI* (1430 – 1503). Ook pausen waren niet vrij van honger naar macht, hoewel dit tegen de leer van Christus ingaat (Fil. 2:3-5). 11

In de loop van de wereldgeschiedenis zijn er veel koningen geweest. Op verschillende manieren hebben zij gewerkt. Sommigen waren vreedzaam, anderen oorlogszuchtig. Sommigen bezeten van macht, sommigen verkwistend, anderen waren tevreden met wat ze hadden; sommigen waren bloeddorstig, anderen mild; sommigen dachten alleen maar aan zichzelf, anderen waren bezorgd over hun volk. Velen beweerden Christen te zijn, maar hun gedrag had zeer zelden laten zien dat ze navolgers van Christus waren. De kruistochten werden weliswaar voor de buitenwacht onder de christelijke vlag gevoerd, maar in feite behoren ze tot de meest bloeddorstige daden van de mensheid. Zoals de wereldgeschiedenis vertelt, waren de meeste

heersers er op uit om een leven in pracht en luxe te leiden. Ze leefden een leven van plezier alsook in zelfverheerlijking – in het bijzonder in de tijd van het absolutisme. Het was er hen om te doen de eigen macht te versterken en de invloedsfeer van hun koninkrijk uit te breiden. Daarom is dit egoïstische proberen dus ook het motief voor de meeste oorlogen. Het volk moest niet alleen voor de oorlogskosten opdraaien, maar mannen in hun beste jaren werden naar de fronten gezonden om daar in grote bloedbaden om te komen.

Geheel anders is de Koning, van Wie nu sprake is:

Jezus, de Koning der eeuwigheid: Toen de wijzen uit het Oosten in Jeruzalem aankwamen, vroegen zij: ‘Waar is de Koning der Joden Die geboren is?’ (Matth. 2:2). Opvallend is, dat gedurende de hele aardse diensttijd van de Heer Jezus, deze titel nauwelijks genoemd werd. Zelden gebruikte Hij Zelf of de Joden de titel – vooral de buitenlanders deden dit. Pas kort vóór de kruisiging, toen de Heer Jezus door Pilatus verhoord werd, stelde deze de vraag: ‘Bent U de Koning der Joden?’ (Joh. 18:33). De Heer Jezus erkende niet direct deze titel want Hij antwoordde met een wedervraag: ‘Zegt u dit uit uzelf, of hebben anderen het u van Mij gezegd?’ (vers 34). In vers 36 gaf Hij meteen twee maal een antwoord, dat ver boven deze titel uitging en waarmee Hij Zijn koninkrijk meer precies specificeerde: ‘Mijn koninkrijk is niet van deze wereld’. Pilatus begreep het klaarblijkelijk niet en hij vroeg verder: ‘Bent u dus toch een koning?’ De Heer Jezus gaf daarop een duidelijke belijdenis: ‘U zegt het, **Ik ben een Koning** ¹²’ (vers 37).

Na de spijziging van de vijfduizend waren de mensen die tot het volk behoorden enthousiast door Zijn daad en zij wilden Hem als het ware tot een broodkoning, dus tot een ‘koning van deze wereld’ maken. Maar dat was niet Zijn roeping en daarom ontweek Hij naar de eenzaamheid (Joh. 6:15). Dat de Heer Jezus in deze wereld überhaupt niets gemeenschappelijks had met de aardse koningen en keizers, erkenden ook de Romeinse soldaten, die met de kruisiging waren belast. Zo vlochten ze tot spot een doornenkroon en spraken vol verachting: ‘Gegroet, koning der Joden!’ (Matth. 27:29; Mark. 15:18).

We hebben sommige koningen van deze wereld leren kennen. Hun koninkrijken heeft de Heer Jezus in Lukas 22:25 zo beoordeeld: ‘De koningen van de volken heersen over hen, en zij die gezag over hen voeren, worden weldoeners genoemd’. ‘Hoop voor allen’, een moderne Bijbelvertaling, geeft dit vers als volgt weer: ‘In deze wereld onderdrukken de heersers hun volkeren en meedogenloze machthebbers laten zich als weldoeners huldigen’. Voor Pilatus omschrijft de Heer Jezus Zijn koninkrijk geheel anders: ‘Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik van de waarheid zou getuigen. Ieder die uit de waarheid is, hoort naar Mijn stem’ (Joh. 18:37).

De koningen van de wereld moesten hun machtspositie handhaven; maar op het laatst met de dood was het daarmee voorbij. Maar de macht van de Heer Jezus is Hem door de Vader tot in alle eeuwigheid gegeven. In het zendingsbevel volgens Matth. 28:18 betuigt Hij Zelf: ‘Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde’. In Openbaring 17:14 staat er daarom van Hem, dat Hij ‘de Heer van de heren en **Koning van de koningen**’ is. Bij Zijn wederkomst zal de macht van de Heer Jezus voor allen zichtbaar zijn, want dan zullen ze ‘de Zoon des mensen zien komen op de wolken van de hemel met kracht en grote heerlijkheid’ (Matth. 24:30).

Toen men de Heer Jezus de doornenkroon opzette en Hem tot een spotkoning maakte, verdroeg Hij alles tot de kruisdood om de verlossing van ons mensen te bewerken. Bij het gericht in Matth. 25 stelt Hij Zichzelf als de Koning voor, die recht zal houden. Het is voor mij verbazingwekkend dat Hij ons van tevoren laat weten, en wel woordelijk, hoe Zijn oordeel zal luiden: ‘Komt gezegende van Mijn Vader, beërft het koninkrijk dat u bereid is van de grondlegging van de wereld af’ (Matth. 25:34). Ook het oordeel over de verlorenen laat Hij ons al vandaag weten: ‘En de **Koning** zal antwoorden en . . . zeggen tot hen die aan Zijn linkerhand zijn: Gaat weg van Mij, vervloekten, in het eeuwige vuur dat voor de duivel en zijn engelen is bereid’ (Matth. 25:40-41).

Hoe zullen wij de eeuwige Koning in de hemel ervaren? De koningen van deze wereld veroorloofden zich een luxe hofhouding, die hen alle

mogelijke diensten ter beschikking stond. Bij de Heer Jezus als de Koning is het precies omgekeerd 'Hij zal Zich omgorden, hen zal doen aanliggen en zal nader komen om hen te dienen' (Luk. 12:37).

Deze houding is in zoverre verbazingwekkend omdat Hij toch over alle beschikbaar staande macht beschikt: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde' (Matth. 28:18). Aan het kruis ging Hij de meest diepe denkbare weg, om voor ons verlossing te bewerken. Als Hij het niet Zelf met deze weg eens was geweest, zou niemand Hem iets hebben kunnen aandoen. In het refrein van een lied 'Ze bonden Jezus' handen' van *Ray Overholt* staat er zo treffend:

Hij kon duizend engelen roepen,
die Hem ogenblikkelijk konden bevrijden.
Hij kon duizend engelen roepen,
maar Hij stierf alleen voor jou en mij! 13

Maar Hij hield vol ter wille van onze verlorenheid en daarom vinden wij in Zijn Naam heil. Van Zijn verhoging en majesteit lezen we in de brief aan Filippi (Fil. 2:9-11):

---

13 het nadichten van het refrein van dit lied, waarvan het eerste vers in het origineel met de woorden 'they bound the hands of Jesus' begint.

'Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam geschonken die boven alle naam is, opdat in de naam van Jezus elke knie zich buigt van hen die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en elke tong belijdt dat Jezus Christus Heer is, tot heerlijkheid van God de Vader'.

De Heer Jezus als de totaal andere koning:

De aardse koningen onderhielden een grote hofhouding, die hen voor alle dienst ter beschikking stond. De koning, de Heer Jezus dient Zijn volk.

- Voor de aardse koningen moeten velen uit het volk sterven; ze moesten vreselijke slachtvelden trekken en daar hun leven laten.

De Heer Jezus als Koning echter sterft voor Zijn volk en brengt hen daardoor het leven. Voor alle mensen, die eenmaal in de hemel zullen zijn, is de Heer Jezus gestorven.

- De aardse koningen droegen dure kronen. Voor de Heer Jezus had men hier slechts de doornenkroon. Maar bij zijn tweede komst zal de Heer Jezus een gouden kroon dragen: ‘En op de wolk zat de Zoon des mensen gelijk, Die op Zijn hoofd een gouden kroon had’ (Openb. 14:14). Maar in de eeuwigheid zullen allen, die tot Zijn volk behoren, niet slechts één, maar zelfs meerdere kronen ontvangen; de kroon van de gerechtigheid (2 Tim. 4:8), de kroon van het leven (Openb. 2:10) en de onvergankelijke kroon van de heerlijkheid (vgl. 1 Petr. 5:4).

---

14 Het is goed om er op te letten, dat zowel hier als ook in de volgende aangehaalde verzen het woord *stephanos* staat, dat het beste met overwinnaars krans (volgens de Elberfelder vertaling) kan worden weergegeven. Daar boven uit is de Heer Jezus Degene, Die de kroon in de eigenlijke zin draagt. Dit wordt door Openbaring 19:12 bevestigd, waar in de grondtekst het begrip *diadema* te vinden is.

- De macht van de aardse koningen stond vaak op wankelende bodem. Niet zelden moesten ze hun macht verdedigen – vaak zelfs met militair geweld. De macht van de Heer Jezus houdt onophoudelijk stand en blijft ongestoord tot in eeuwigheid.

Ludwig II van Beieren zei een keer: ‘Het zal voor jullie eeuwig een raadsel blijven wie ik ben’. Heel anders is de Heer Jezus; Hij heeft Zich met Zijn hele wezen geopenbaard, en Hij wil, dat wij Hem meer en meer leren kennen, ‘tot wij gekomen zijn tot . . . de kennis van de Zoon van God’ (Ef. 4:13).

- Aan aardse koningen werden vaak grote en machtige namen gegeven, zoals bijv. *Alexander de Grote*, *Iwan de Verschrikkelijke*, *Frederik de Zegevierende* of *Johan de Bestendige*. Toch was niemand werkelijk bestendig of groot. In

een tekst van een lied van *Renate Wagner* wordt dat treffend uitgedrukt:

Ziet, men moest ze begraven
die de wereld geboden gaven,
en hun woord hield geen stand,
hun huizen werden puinhopen,
hun munten zijn waardeloos,
die men in de grond vond.

Hun namen zijn vervlogen,
hun liederen niet gezongen,
hun rijken zonder mensen,
hun zegels zijn verbroken,
hun talen niet gesproken,
hun wet geldt al lang niet meer.

De naam van de Heer Jezus blijft bestaan,
het rijk van de Heer Jezus zal niet ondergaan,
Zijn geboden gelden altijd.
Voor Het Woord van de Heer Jezus moet alles wijken,
en Hem kan geen dood bereiken,
de Heer Jezus heerst in eeuwigheid.

Slechts voor de Heer Jezus als Koning geldt ongestoord de verheven en treffende aanduiding: 'Koning van alle koningen' (1 Tim. 6:15; Openb. 7:14).

- Alle aardse koningen waren slechts koningen voor een tijd; en hun koninkrijken moeten wankelen (Ps. 46:7). Het koninkrijk van de Heer Jezus is zonder einde. Het is eeuwig. 'Maar in de dagen van die koningen zal de God des hemels een koninkrijk oprichten dat in eeuwigheid niet zal te gronde gaan en waarvan de heerschappij op geen ander volk meer zal overgaan; het zal al die koninkrijken verbrijzelen en daaraan een einde maken, maar zelf zal het bestaan in eeuwigheid' (Dan. 2:44).

- Terwijl de mensen naar macht streven, heeft de Heer Jezus, Die alle macht bezit, hen bewust voor een bepaalde tijd losgelaten:

‘Die in de gestalte van God zijnde het geen roof geacht heeft God gelijk te zijn, maar Zichzelf ontledigd heeft, de gestalte van een slaaf aannemend, de mensen gelijk wordend. En uiterlijk als een mens bevonden heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam wordend tot de dood, ja tot de kruisdood’. (Fil. 2:6-8). 15

---

15 vgl. het Nieuwe Testament in de vertaling ‘Das lebendige Buch’;
URL: <http://www.combib.de> (opgehaald op 19-10-2012).

De aardse koningen waren er op uit om altijd meer macht naar zich toe te trekken Maar ten slotte moesten ze die uiterlijk in de dood definitief afgeven. De Heer Jezus als Koning heeft alle macht en Hij zal die macht nooit afstaan: ‘Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde’ (Matth. 28:18), en ‘Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet zal vergaan, en Zijn koningschap is een, dat onverderfelijk is’ (Dan. 7:14b).

2.2 De hemel - een ontmoeting met onze beste Vriend

Veel mensen hebben zich met de gedachte bezig gehouden, wie of wat een goede vriend is, en hebben ook naar zo’n goede vriend verlangd. Van de filosoof *Arthur Schopenhauer* (1778 – 1860) stamt de karakteristieke uitspraak: ‘De vrienden noemen zich oprecht, de vijanden zijn het’. Van de moeilijkheid om een oprechte vriend te hebben, luidt het Filippijnse spreekwoord: ‘Gemakkelijker is het om de zee tot de bodem leeg te maken, dan een ware en oprechte vriend te vinden’. Oppervlakkige en kortdurende vrienden vindt men snel. De Silezische dichter en puntdichter *Friedrich von Logau* (1604 – 1655) formuleerde het zo: ‘Vriendschap, die de wijn heeft gemaakt, houdt zoals de wijn maar één nacht’. 17 Ware vrienden zijn in deze wereld klaarblijkelijk iets uiterst zeldzaams. In het boek Jezus Sirach, dat ik als apocrief boek altijd weer graag lees en verschillende uitspraken van het Bijbelboek Spreuken opgepakt heeft, vinden wij iets

gefundeerd over vrienden, dat ook beantwoordt aan onze persoonlijke ervaring en daarom uit ons hart gegrepen is:

‘Mensen, die jou groeten, moet je vele hebben; maar als raadgever neem dan slechts één **onder duizend!** Wanneer je iemand tot jouw vriend wil maken, vertrouw hem dan niet te

---

16 Sommige bronnen geven 1605 als geboortejaar aan.

17 Uit: Hunde, die bellen, beißen nicht - Sprichwörter aus aller Welt, München: Uitgeverij Lothar Borowsky, zonder jaartal, bladzijde 84

snel, probeer eerst uit te zoeken of hij het verdient. Een betrouwbare vriend is als een veilig toevluchtsoord. Wie zo'n vriend gevonden heeft, die heeft een echte schat gevonden. Hij is niet te betalen en er weegt niets tegen op. Een betrouwbare vriend is een echt geneesmiddel; wie de Heer gehoorzaam is, vindt zo'n Vriend. Een mens, die aan de Heer trouw is, kan ook een echte vriendschap in stand houden, want de vriend, die hij uitkoos, past bij hem'. (Sir. 6:6-7;14-17) 18

‘Wie iets toevertrouwd heeft gekregen, en dat verklapt, vernietigt het vertrouwen en vindt nooit een echte vriend. Heb jouw vriend lief en bewaar voor jezelf zijn vertrouwen! Wanneer je zijn geheimen verraadt, kan je hem als vriend vergeten. Dan heb je zijn vriendschap precies zo definitief verloren als een dode. Je bent jouw vriend kwijt en krijgt hem niet weer, precies zoals je niet opnieuw een vogel kunt vangen, die uit jouw hand ontsnapt is. Het is nutteloos om hem na te lopen; hij is al te ver weg, zoals een gazelle, die uit de strik is vrij gekomen. Wonden kan men verbinden en na beledigingen kan men zich weer verzoenen, maar wie vertrouwen schaadt, voor hem is er geen hoop meer’ (Sir. 27:16-21). 19

Met deze tekst komt er een wezenlijk nieuwe component bij, die door de filosofen en denkers jammer genoeg buiten beschouwing wordt gelaten: vrienden zijn een geschenk van God, en daarom zijn ze buitengewoon kostbaar.

- 18 De hier weergegeven tekst uit dit apokriefe boek is in overeenstemming met het volgende citaat van de versie van 'Gute Nachricht'. Ofschoon het niet een deel is van het Woord van God, is het te vinden onder:
<http://www.bibleserver.com/text/GNB/Jesus%20> Sirach6 (opgehaald op 19-10-2012 markering bijgevoegd).
- 19 <http://www.bibleserver.com/text/GNB/Jesus%20> Sirach27 (opgehaald op 19-10-2012

Het laatste aspect heeft de Oostenrijkse barones en dichteres *Marie von Ebner-Eschenbach* (1830 – 1916) treffend geformuleerd: 'Een ware vriend draagt meer aan ons geluk bij als duizenden vijanden tot ons ongeluk'. De toetssteen, of wij iemand tot onze vriend verklaren, heeft *Martin Luther* (1483 – 1546) op zijn unieke wijze gezegd: 'Niemand zal iemand voor zijn vertrouwde vriend houden, tenzij hij eerst met hem een schep zout gegeten heeft'.

Wie is er een goede vriend? Een kleine lijst zal dat aangeven, wat wij zeker als rake kenmerken zouden willen noemen:

- Het is iemand, diens persoonlijke nabijheid men waardeert. Een gedachtewisseling met een vriend is een weldaad omdat de dialoog verrijkend werkt. Wederzijds bestaat de bereidwilligheid, op de ander in te gaan en zijn denken te respecteren.
- Het is iemand, die men graag het goede wenst en geeft, zonder hetzelfde terug te verwachten.
- De basis van de wederzijdse waardering is absoluut vertrouwen. Bij alle uitspraken is men zeker, dat ze waar zijn.
- Men neemt deel aan het leven van een vriend. Ook kleine details zijn van belang. Daarom heeft de zorg voor een goede vriendschap een regelmatige ontmoeting nodig.

- Een vriend stelt aan de ander geen eisen; hij is vrij van een verwachtingspatroon. Wat hij doet, dat doet hij uit vrije wil en niet uit berekening. De ander wordt niet in de plicht meegenomen.
- Vrienden brengen de wederzijdse innerlijke bereidwilligheid mee om persoonlijke dingen aan elkaar toe te vertrouwen en dit strikt voor zichzelf te houden.
- Een vriend is iemand, die iemand niet laat zitten, wanneer het met de één slecht gaat. Veelmeer is hij bereid, juist ook in noodsituaties de betrokkene ter zijde te staan.
- Op grond van relaties van vertrouwen neemt men het van een vriend aan, wanneer hij bijv. voor fouten, dwalingen en verkeerde wegen waarschuwt.

Al deze voorwaarden worden volgens onze ervaringen klaarblijkelijk slechts zeer zelden vervuld, resp. slechts in meer of mindere ingeperkte vorm. Zo blijft er uiteindelijk slechts nog een enig werkelijk en absolute betrouwbare vriend over en dat is de Heer Jezus. In Johannes 15:13-14 beschrijft de Heer Jezus de vriendschap tussen Hem en ons:

‘Niemand heeft grotere liefde dan deze, dat iemand zijn leven voor zijn vrienden aflegt. U bent Mijn vrienden, als u doet wat Ik u gebied . . . Ik heb u vrienden genoemd, omdat Ik u alles wat Ik van Mijn Vader heb gehoord, bekend gemaakt heb’.

Hoger kan de meetlat voor de maatstaf van een vriend niet meer gelegd worden, hoe de Heer Jezus die voor Zichzelf stelt. Hij Zelf is zo'n grote Vriend, dat Hij voor Zijn vrienden in de dood gaat. Met Zijn kruisdood heeft Hij eens en voor altijd duidelijk gemaakt, hoe ernstig Hij het meent met Zijn vriendschap. Maar Hij noemt ons Zijn

wereldrecord met 59,8 procent resp. 48,5 procent. In Duitsland ligt het scheidingspercentage met 44 procent op de vijfde plaats in deze schrikwekkende balans. De Amerikaanse actrice *Elisabeth Taylor* (1932 – 2011; genaamd *Liz*), een grote glamour ster van haar tijd, trouwde achtmaal en de voormalige Duitse bondskanselier *Gerhard Schröder* (geb. 1944) kwam in het Guinness boek of records. Wat was zijn geweldige prestatie? Hij was met vier huwelijken de meest getrouwde regeringsleider. Zo maakte hij het de politieke concurrentie gemakkelijk bij de verkiezingen van de Bondsdag om een slogan voor een verkiezingsposter te vinden: ‘Drie vrouwen kunnen zich niet vergissen!’ De sociaalkritische Amerikaanse schrijver *Mark Twain* (1853 – 1910) bracht de problematiek op zijn humoristische en scherpe manier treffend tot uitdrukking: ‘Werkelijk tevreden bij de bruiloft is slechts de moeder van de bruid’. Blijkbaar trouwen er te veel volgens het principe van Simson: ‘Zij is bevallig in mijn ogen’ (Richteren 14:3). Ook zijn huwelijk liep stuk omdat hem alleen het erotische fascineerde. In de Bijbel bevinden zich in het Hooglied van Salomo diepgaande en behulpzame woorden. Daar zegt de bruid: ‘Ik zocht mijn zielsbeminde’(3:1). Deze woorden zullen voor ons als advies moeten dienen. Daarmee is de hele mens bedoeld: met zijn wezen, met zijn wijze, met zijn denken, met zijn geloof, met zijn liefde – kortom, met alles!

De Heer Jezus, de eeuwige Vriend: Onze Vriend de Heer Jezus heeft geen grotere wens dan een eeuwigheid met ons samen te zijn: ‘Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, die U Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid aanschouwen, die U Mij gegeven hebt’ (Joh. 17:24). Wanneer we in de hemel zijn aangekomen, dan zijn wij de langst verwachte van onze Vriend de Heer Jezus. In het indrukwekkende kinderlied “God heeft alle kinderen lief” staat er in het vers van het zigeunerkind: ‘En ik ben het zigeunerkind, trek mee van plaats naar plaats, maar wanneer ik in de hemel ben, dan hoef ik nooit meer te verhuizen’. In de hemel ontmoeten we onze beste Vriend, en Hij stuurt ons nooit meer weg. Goed, zo’n Vriend, een eeuwige Vriend, te hebben!

De Engelse entertainer en toneelspeler *Chris Howland* (geb. 1928) uitte kort geleden dat hij liever in de hel dan in de hemel wilde zijn,

omdat al zijn vrienden ook daar zijn. Hij vergist zich, want in de hel zijn er geen vrienden meer. Wij hebben vastgesteld dat echte vrienden iets goeds zijn. Maar in de hel is er überhaupt niets goeds meer omdat God, de bron en oorzaak van al het goeds, niet daar is. Daarom vinden we in de Bijbel ook nergens de kleinste aanwijzing dat er een vorm van gemeenschap zou zijn.

Na een lezing zei een jonge vrouw tegen mij, dat ze zich in geen geval tot de Heer Jezus wilde bekeren. Haar reden heeft mij verbaasd: 'Ik heb een nauwe betrekking met mijn moeder gehad. Zij is gestorven toen ik 20 was. Zij heeft niet geloofd daarom is ze in de hel. Ik wil ook daarheen, waar zij is'. Ik vroeg haar of ze over drie aspecten wilde nadenken:

Ten eerste: Niemand kan van een ander met zekerheid zeggen, dat deze in de hel is. De moeder van de misdadiger, die met de Heer Jezus gekruisigd was, was er zeker ook van overtuigd dat haar zoon verloren was want naar haar kennis geloofde hij ook niet. Maar hij riep de Heer Jezus aan en werd daardoor gered (Luk. 23:40-43) Deze misdadiger zullen wij in de hemel aantreffen.

Ten tweede: 'In de hemel is er geen familiereünie', zei ik haar verder. 'Ook wanneer ik haar gedachten eenmaal volg en aanneem, u en uw moeder zullen eenmaal beiden op de plaats van verlorenheid zijn. Bestaande genegenheden op de aarde zouden door de daar heersende liefdeloosheid en onverschilligheid zijn opgeheven. Daarmee zal de hel zeer zeker tot de eenzaamste plaats zijn. Dan zult u uw moeder ook nog om een andere reden nooit te zien krijgen, want de hel is een plaats van duisternis (Matth. 8:12; 22:13). Dus kan ik u slechts een raad geven: Neem een beslissing voor de Heer Jezus en doorbreekt u toch de afgrijselijke ketting van verlorenheid. Daarmee doet u zichzelf iets goeds; ook uw kinderen zullen u eenmaal dankbaar zijn, wanneer ze van jongs af aan met het geloof worden opgevoed'.

Ten derde: De hel kan worden omschreven als de absolute afwezigheid van God. Welnu, wanneer God daar niet is, dan betekent dat ook de totale afwezigheid van liefde. Mensen, die elkaar op de

aarde hebben liefgehad, zullen elkaar in de hel haten. Daarmee wordt de hel tot een oord, waar liefde geheel ontbreekt.

2.3 De hemel - een plaats zonder verveling

Pas geleden stelde een jonge vrouw mij de volgende vraag: ‘Is het in de hemel niet saai, wanneer daar alles volmaakt is? Is er daar überhaupt nog iets te doen, wanneer alles volkomen is en er geen problemen meer zijn op te lossen?’

Stap voor stap zullen we dichterbij komen bij het antwoord op de vraag, die mij al vaak gesteld werd.

Laten wij eerst een keer het leven van een mier vergelijken met ons leven. De mier leeft op een zeer beperkt niveau. Hun wereld bestaat slechts uit weinig bezigheden: voedsel zoeken, nestbouw en zorg voor de kleinen. De meeste dingen, die wij kunnen en die ons menselijk bestaan uitmaken, kent zij überhaupt niet: ze kan niet lezen en schrijven, kent dus geen literatuur, geen brieven en geen krant. Ze kent geen muziek, zoals wij ze kennen en ook al het andere wat ons leven vult en rijk maakt, is haar onbekend. We zouden niet weten hoe wij de eigenschappen van ons leven aan de mier zouden moeten uitleggen. Maar mieren beschikken echter ook over een communicatiesysteem, dat hen in staat stelt om het oprukken van vijanden te melden of over nieuwe voederplaatsen resp. een bijzondere buit te informeren. Volledig ontoereikend is dit berichtensysteem als het er om gaat om aspecten van ons menselijk leven door te geven.

Wij echter leiden een geheel ander leven, dat kwalitatief tot in de tiende macht hoger is aan te slaan dan dat van een insect. Op grond van ons veel grotere weten en onze kennis kunnen wij veel creatiever zijn.

Wij werken niet naar ons instinct maar kunnen dankzij onze vrije wil en onze intelligentie handelen: We kunnen uitvindingen uitdenken en ze in de praktijk brengen, we kunnen auto's en vliegtuigen bouwen,

we kunnen brieven en boeken schrijven, we kunnen ons over veel dingen verheugen, die mieren niet eenmaal in beginsel bekend zijn.

Slechts weinig mensen hebben zo'n groot muzikaal talent, dat ze werken zouden kunnen componeren, zoals dat eens *Bach* en *Brahms* of *Mozart* en *Beethoven* deden. Zouden wij ook zo'n talent en de speciale intelligentie van deze mannen gehad hebben, dan zouden we ook zoiets kunnen presteren. Maar ook deze componisten hebben hun werken met zeer veel ijver en persoonlijke inzet tot stand gebracht. Zouden ze nog begaafder en intelligenter geweest zijn dan zouden ze nog hoogwaardiger werken tot stand gebracht hebben en dat nog met veel minder moeite en in kortere tijd.

Met deze overleggingen wordt duidelijk: meer intelligentie, meer informatie en volmaaktere methodes leiden tot veel uitstekende werken met betrekking tot kunst en kwaliteit.

Laten we nu de gedachtesprong naar de hemel maken. Daar zullen wij met onvergelijkbaar meer intelligentie en gaven zijn uitgerust, dan wij hier op aarde zijn. Wat zal het gevolg zijn? Verveling of beduidend meer creativiteit? Het antwoord is gemakkelijk te geven: In de hemel zullen wij op grond van ons daar geschonken volmaaktheid veel creatiever kunnen zijn. Het resultaat zal kwalitatief veel hoogwaardiger zijn; bovendien zal de vreugde daarover door niets meer gestoord worden.

De Heer Jezus wordt ons meerdere malen als de Schepper van alle dingen voorgesteld (Joh. 1:1-3; Kol. 1:16-17; Hebr. 1:2). Wanneer wij Hem in de hemel gelijk zullen zijn (1 Joh. 3:2), dan zullen wij – precies zoals Hij – met nooit gedachte bekwaamheden zijn uitgerust. Met zo'n creativiteit uitgerust, kan er nooit verveling opkomen.

2.4 De hemel - een geschenk van God

In het z.g. 'Onze Vader' staat er: 'Onze Vader, Die in de hemelen bent' (Matth. 6:9). De hemel is dus de woonplaats van God, zoals het ook op andere plaatsen van de Bijbel betuigd wordt:

Psalm 115:3 : ‘Onze God is in de hemel’.

Mattheüs 23:9 : ‘één is Uw Vader, Hij, Die in de hemelen is’.

God is de eigenaar van de hemel: ‘De hemel is de hemel van de Heere’ (Ps. 115:16). De hemel is ook de woonplaats van de Heer Jezus. Van daaruit is Hij tot ons in de wereld gekomen (Joh. 3:13; 6:38), en na Zijn hemelvaart is Hij daarheen weer opgenomen (Luk. 24:51; Hand. 1:11). Bij Zijn, voor alle mensen zichtbare, wederkomst zal Hij ook van de hemel komen (Matt. 24:30), en in Joh. 17:24 verklaart Hij, dat Hij al de Zijnen bij Zich in de hemel zou willen hebben: ‘Vader, Ik wil, dat waar Ik ben ook zij bij Mij zijn, die U Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid aanschouwen, die U Mij gegeven hebt’.

Johannes 14:6 is een centraal vers in de Bijbel, waaraan velen aanstoot nemen: ‘Ik ben de weg, . . . niemand komt tot de Vader dan door Mij’. De Heer Jezus zegt daarin heel duidelijk: ‘Ik ben de weg naar de hemel’. Andere plaatsen in de Bijbel (bijv. Hand. 4:12; Joh. 3:36) bekrachtigen deze uitspraak, dat er buiten de Heer Jezus geen andere weg is. Daarmee kunnen wij aan deze zin een scherper en nauwkeuriger woord toevoegen: **‘Ik ben de enige weg naar de hemel’**.²⁰

In Johannes 14:6 zegt de Heer Jezus bovendien van Zichzelf: ‘Ik ben het leven’. Omdat voor *leven* in het Nieuwe Testament hier het Griekse woord *zoe* staat (dus het leven uit God, het eeuwige leven), betekent deze zin exact genomen: ‘Ik ben het eeuwige leven’. Zijn juistheid wordt door andere teksten duidelijk ondersteund:

- ‘Wie de Zoon heeft, heeft het leven. Wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet’ (1 Joh. 5:12).

²⁰ Aanwijzing: hoe het voor het komen van de Heer Jezus in deze wereld was, verklaart ‘de gelijkenis van Paraná’ (zie hoofdstuk 3:17).

- ‘Wie Mijn Woord hoort en gelooft Hem Die Mij heeft gezonden, die heeft eeuwig leven’ (Joh. 5:24).
- ‘Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven’ (Joh. 3:36).

Voor de hemel gebruikt de Bijbel meerdere synoniemen: het eeuwige leven (Matth. 19:29), het koninkrijk der hemelen (Matth. 13:24), de eeuwige tenten (Luk. 16:9), het Vaderhuis (Joh. 14:2).

Het is een groot gewin voor ons wanneer wij de gave van het denken hebben en de daarmee verbonden bekwaamheid om de conclusie te komen om verdere, op de Bijbel gegronde, uitspraken te formuleren, die ons diepe inzichten geven.

In Rom. 8:31-32 is er sprake van een groot geschenk aan ons: ‘Als God voor ons is, wie zou tegen ons zijn? Hoe zal Hij, Die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem voor ons allen overgegeven heeft, ons met Hem ook niet alle dingen schenken?’²¹ Het allergrootste geschenk van God aan ons is de Heer Jezus Zelf. In de Heer Jezus heeft Hij ons alles geschonken, wat wij voor tijd en eeuwigheid nodig hebben. Ook is de hemel een uiterst kostbaar geschenk van God aan ons.

Op welke manier geeft God Zijn geschenken? God overhandigt ons geen juridisch erkende akte van schenking, die elk gerechtshof zou kunnen toetsen en die wij in de krant voor iedereen kunnen afdrucken. Of wij bezitter van de hemel zijn of niet daarover is er geen inschrijving bij het kadaster noch een notitie in een paspoort of visum. Wanneer we met de trein reizen, zal diegene die tegenover ons zit niets van onze rijkdom weten – behalve dan als het tot een indringend gesprek komt en wij het hem vertellen. Wanneer God aan ons geschenken geeft, gebeurt dat dus voor onze omgeving meestal onzichtbaar en niet herkenbaar. Slechts wij zelf dragen in ons mee de zekerheid om met Hem in een nauwe verbinding te leven. Het is Gods methode om ons dit in het geloof te geven.

God heeft ons als belangrijkste goed de hemel geschonken, opdat wij een blijvende stad (Hebr. 13:14) en een eeuwig thuis (Fil. 3:20) zouden hebben.

Maar ook in dit leven zijn wij altijd weer degenen, die rijk gezegend zijn. God houdt Zich aan een principe: Hij handelt in het verborgene.

Voor sommige dingen hebben wij bewust gebeden en het ook gekregen; andere dingen zijn ons geschonken ofschoon wij daar nooit voor gebeden hebben. Gods goedheid is zo groot, dat Hij ook zo iets altijd weer aan ons geeft. Zijn geschenken zijn veelvoudig: Hij schenkt ons bijzondere ontmoetingen, die ons leven vormen, Hij brengt mensen op onze weg, die voor ons tot een bijzondere zegen worden of hij laat onze plannen lukken, die wij vanuit ons zelf nooit hadden kunnen volbrengen. Ook goede vrienden, gezondheid en welvaart in alle opzichten zijn een geschenk van God.

De wereld om ons heen ervaart daar niets van, want ongemerkt voor anderen handelt God met ons. Zouden we de details vertellen, dan zouden anderen dat nauwelijks kunnen begrijpen. Maar wij zelf zien duidelijk, dat God ons zo heel persoonlijk gezegend heeft. Dus blijven er diverse dingen een geheim met God. De bekende evangelist *Heinrich Kemner* (1903 – 1993) heeft het juist als een kenmerk van een levend christen genoemd dat wij een geheim met God en Christus hebben.

Schenken kan zeer verschillende motieven hebben:

- Het goede schenken wil degelijk zijn en heeft liefde van de gevende nodig. Hoeveel liefdevolle ideeën, hoeveel intensief er over nagedacht en hoeveel persoonlijke gedachtes en bijdragen steken er achter een geschenk! De ontvanger van een geschenk erkent dit, waarbij in zijn ogen de hem toebedachte liefde veel waardevoller is dan de materiële gave.
- Maar toch dienen geschenken soms uit pure zakelijke interesse of om dingen gedaan te krijgen om er een voordeel uit te behalen. Het gaat in zulke gevallen om louter egoïsme, en de begunstigde ziet zich in de situatie gedrongen om bij de volgende gelegenheid op geheel overeenkomstige wijze te handelen.
- De Bijbel verhaalt van koning Herodes (Matth. 14:6-11), die op zijn verjaardag door een danseres zo verdwaasd was geraakt, dat

hij in zijn erotische inbeelding beloofde, haar alles tot op de helft van zijn koninkrijk (Mark. 6:23) te schenken – wat ze ook wilde hebben. De geschiedenis had een verschrikkelijk einde, want de dochter van Herodias, die voor hem gedanst had, wenste zich het hoofd van Johannes De Doper.

God is in elk geval de grootste Gever. Zijn geschenk is noch een duur voorwerp, noch iets anders vergankelijks of onpersoonlijks. Zijn geschenk is Hij Zelf in Zijn Zoon de Heer Jezus. Daarmee ontvangen wij iets blijvends en onvergankelijks en daarmee iets zo unieks, dat niemand anders ons ooit kan schenken: het is het eeuwige leven! Hij heeft een heel bijzondere manier van schenken en van de motivatie.

Vanuit Zijn hoge standpunt zou God als de Almachtige ons van boven af iets kunnen schenken en ons daardoor als ontvanger ten diepste beschamen. Maar juist dat doet God niet. In de Heer Jezus vernedert Hij Zich ten diepste. Hij komt in onze wereld binnen met al onze afkerige gedachten en alle mogelijke denkbare afgestompte en absurde daden. Hij probeert, niet slechts onze wegen te begrijpen; veelmeer identificeert Hij Zich zo zeer met ons mensen dat Hij als de zondeloze Zelf ‘voor ons tot zonde gemaakt’ (2 Kor. 5:21) en daarom ook vol daarmee belast wordt. Zo wordt het kruis van Golgotha een afvalstortplaats van alles, waartoe de verloren mens aan zondige dingen slechts in staat is. Het kruis is voor ons een dubbel iets: het wordt tot een stortplaats van ons leven en gelijktijdig een ontvangstplaats voor de hemel. De hemel ontvangen wij niet uit een verheven, onbereikbare hand van God, maar uit een met spijkers doorboorde hand van Diegene, Wiens liefde tot ons niet groter kan zijn.

God is de oorsprong van alle liefde (1 Joh. 4:16), en wegens deze aard wil Hij ons eeuwig in Zijn hemel hebben: ‘Ik heb u liefgehad met eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken uit goedertierenheid’ (Jer. 31:3).

2.5 De hemel - een plaats zonder zonde

Na een lezing kwam een jongeman zichtbaar opgewonden met een blaadje naar me toe. Hij had vijf vragen opgeschreven, waarop hij dringend een antwoord zocht. Eén van zijn brandende vragen zal ik nooit meer vergeten, want daar sprak hij het kernpunt van het evangelie aan:

‘Wanneer God almachtig is en wanneer Hij een God van liefde is, waarom laat Hij dan niet alle mensen gewoon in Zijn hemel toe? Waarom moest Zijn Zoon eerst aan het kruis sterven om ons de toegang naar de hemel mogelijk te maken? Waarom heeft God zo’n onmetelijke moeite gedaan? Ging dat niet eenvoudiger? Want uiteindelijk grijpt toch maar een minderheid het aanbod van het eeuwige leven aan?’

Deze uitdagende vragen hebben mij gefascineerd want hier wilde iemand de weg naar de hemel ook een flink stuk begrijpen en niet slechts blind en onnadenkend geloven. Op deze wijze kwam ik zelf tot een plausibel antwoord. Ik heb zijn vragen als volgt beantwoord: 22

Als we de geschiedenis van de mensheid lezen, dan laat zich deze als een bijna eindeloze reeks van oorlogen beschrijven. De broedermoord van Kain is het begin van een niet meer te stoppen escalatie van moorden. In alle eeuwen werden afgrijselijke oorlogen gevoerd en mensen op alle denkbare wijze ter dood gebracht. De kruistochten hebben een breed bloedspoor achtergelaten. Bij de verovering van Zuid-Amerika werden complete volken uit zucht naar macht en rijkdom uitgeroeid. In de Bartholomeusnacht in 1572 benutte koningin Katharina de aanwezigheid van talrijke Hugenoten bij het huwelijk van haar dochter Margarete met koning Heinrich von Navarna in Parijs, om deze beestachtig om te brengen. In Parijs werden tussen de 2000 en 3000 Hugenoten vermoord – in de provincies verder nog 12.000 tot 20.000 mensen.

Met de voortschrijdende technische ontwikkeling ging ook een effectievere vernietigingsmachine samen. De afgrijselijkste escalatie van het doden hebben wij in de 20^e eeuw meegemaakt. In twee wereldoorlogen werd de haat onder de volken gepredikt en aan het einde luidde de balans: ontelbare miljoenen doden, ontzaglijk leed

alsook verwoestte steden en landstreken. Vele landen werden onder dwang communistisch. In het in 1998 ²³ verschenen 'Zwartboek van het communisme' wordt het totale aantal van de doden, die door deze

---

22 In het kortere dan het hier opgeschreven antwoord kon hij mee instemmen; het was verhelderend en zo bekeerde hij zich bijgevolg op dezelfde dag tot de Heer Jezus.

23 Dit heeft betrekking op de Duitse uitgave

ideologie omkwamen, met 80 miljoen becijferd. De nationaalsocialistische ideologie had gedurende de tweede wereldoorlog een tot dan toe nog ongekende vernietigingsstrategie ontwikkeld, die zich in het bijzonder tegen het Joodse volk richtte. In de vernietigingskampen (Auschwitz, Treblinka e.a.) werden ongeveer zes miljoen mensen systematisch in gaskamers omgebracht en aansluitend verbrand. Dat is ongeveer het aantal inwoners wat Israël had in 1998.

Zijn het slechts de oorlogen, die nood en leed hebben voortgebracht? In Duitsland werd voor kort nog één op de drie huwelijken ontbonden. De ondubbelzinnige trend gaat er naar toe dat elk tweede huwelijk voor de scheidingsrechter eindigt. De balans van andere landen is meestal ongeveer gelijk. Welke nood is daarmee voor de partner verbonden en in het bijzonder voor de betrokken kinderen! Vaak gaat er een lange tijd van afmattende strijd en beledigingen aan de datum van de scheiding vooraf.

Kijken we in een populair dagblad dan lezen we dagelijks van corruptie, bedrog, kindermishandeling, moord en doodslag. De criminele delicten vullen de kolommen van de boulevardbladen. Leugen en bedrog, overspel en seksuele misdaden zijn aan de orde van de dag.

Het Duitse tijdschrift 'Der Spiegel' vatte de escalatie van boosheid aan het einde van het jaar 2000 in de volgende zin samen:

'We bevinden ons aan het einde van een niet te bevatten eeuw, wiens technische vooruitgang, oorlogen en catastrofes ons niet alleen maar

de ogen heeft geopend, ons hebben gedwongen om te zien – nee, deze eeuw heeft ons compleet de oogleden afgesneden, zonder erbarmen, zodat wij onbeschermd de bekwaamheid van de mensen tot boosheid en wreedheid moeten erkennen'.²⁴

Als we het bovengenoemde willen samenvatten dan kan dat met één zin treffend worden gezegd: we leven in een wereld, die van zonde doortrokken is.

Maar wat is de oorzaak van al die ontelbare zonden? Alles begon met **één enkele** zonde in de hof van Eden. God had de mensen alles gegeven, wat hij nodig had. Er was niet het geringste gebrek. Toch

---

24 Nummer 13 van 23 maart 1998, bladzijde 234

besloot de mens voor ongehoorzaamheid aan God. Van toen af aan begon het onheil. In het begin waren er geen duizend of honderd zonden. De aanzet voor de ellende, voor leed en dood in deze wereld werd door één zonde teweeg gebracht. De onafhankelijkheid van de zonde is noodlottig: De ene zonde baart de volgende. Haar wezen kunnen we niet erg genoeg inschatten. Ze heeft een vernietigende kracht met een sterk escalerende, ja een ronduit machtige werking.

De Bijbel noemt ons een streng wettelijke samenhang: 'Het loon van de zonde is de dood' (Rom. 6:23). Dat betekent iets dubbel: de zonde brengt niet alleen maar de lichamelijke dood, maar ook de veel ergere eeuwige dood. De eeuwige dood resp. de tweede dood (Openb. 20:6) betekent niet het opheffen van het bestaan, maar een verder leven in de absolute Godverlatenheid. Alle negatieve kenmerken van deze wereld met leed en pijn, met ziekte en dood zijn dus in geen geval vooraf ingestelde instellingen. Ze zijn pas als gevolg van de zonde in deze wereld gekomen. Het is goed om dit nog een keer te benadrukken: **Eén enkele zonde is de oorzaak voor al het kwaad, dat wij vandaag in de wereld aantreffen.**

Ik vraag aan de eerder genoemde jongeman: 'Wat zou er gebeuren wanneer God ons, zoals wij zijn, in de hemel liet komen?' Hij

antwoordde meteen: ‘Dan zou de hemel ook snel vol zonde zijn!’ Ja, zo is het ook, wanneer God slechts één enkele zonde in zijn hemel toe zou laten, dan zou het daar spoedig precies zo uitzien als hier op aarde. Volgens de wet van de zonde zou door haar verwoestende werking ook de heerlijke hemel van God verwoest worden. Op de plaats van vrede, van vreugde en van liefde zouden plotseling dood, ziekte en haat intrede doen en de hemel zou niet meer de hemel zijn. Maar dat wil God in geen geval! Daarom neemt God het met de zonde heel serieus en verspert iedere toegang: ‘En geenszins zal in haar iets onheiligs binnengaan’ (Openb. 21:27). Uit liefde tot diegenen, die daar zijn, kan Hij nooit en te nimmer ook slechts één zonde de toegang dulden.

Zonde kan door geen enkele maatregel in deze wereld uit de weg worden geruimd, Ook de grootste religieuze inspanning zou niet helpen om slechts één enkele zonde weg te doen. Zelfs nog zo veel goede daden kunnen de zonde niet compenseren. Zo zou er voor de mensen alleen nog maar de plaats van de Godverlatenheid overblijven. Maar deze plaats is een blijvende plaats van onverzoende zonde. Omdat daar de zonde heerst, is het een plaats van verlorenheid en van het vervloekt zijn. De Bijbel noemt die plaats de hel.

Waarop geen mens zou zijn gekomen, dat heeft God voor ons in Zijn erbarmende liefde tegen de zonde ondernomen. Er is slechts één middel, dat de zonde kan wegnemen en dat is het bloed van de Heer Jezus, Zo moest de Zoon van God op deze aarde komen en een tijd lang hier leven. Aan het einde moest Hij aan een kruis als geheel Onschuldige sterven. Dat was de enige mogelijkheid om de schuld van de mensen uit te delgen. Deze bittere prijs van de zonde heeft God Zelf in Zijn Zoon voldaan. God klaagt Zelf over deze enorme inspanning: ‘U bent Mij lastig gevallen met uw zonden, hebt Mij moeite aangedaan met uw ongerechtigheden’ (Jes. 43:24).

De voor ons nauwelijks te vatten toestand van zondeloosheid in de hemel beschrijft de Bijbel in Openbaring 22:3: ‘En er zal geen enkele vervloeking meer zijn’. Vanwege haar vernietigende werking verafschuwt God de zonde ten diepste. Maar de mensen heeft God zo zeer lief, dat Hij met hen eeuwig gemeenschap wil hebben. Maar met

zijn zonden kan Hij hen toch onmogelijk in de hemel toelaten. Een zondig mens en de hemel zijn twee dingen, die absoluut niet bij elkaar passen. De Heer Jezus heeft ons deze gedachte in Mattheüs 22:11-13 in een gelijkenis verklaard. Daarom werd de daar vermelde man zonder het bruiloftskleed – dit is een aanschouwelijk beeld voor de reinheid – niet alleen uit het koninkrijk van God verwijderd maar definitief in de buitenste duisternis geworpen. In de hemel wordt er geen zonde en onreinheid geduld. Daarom kunnen we ons over de hemel verheugen. Omdat het een plaats is die absoluut vrij is van alle zonde, is er daar ook geen leed en geen verdriet. Liefde en blijdschap zijn de bepalende kenmerken.

DEEL III

3. Zelf beleefde verhalen, moderne gelijkenissen en leerzame voorbeelden

Inleiding

In dit derde deel van het boek vertel ik van gebeurtenissen en bekeringen, die ik wereldwijd heb beleefd en die mij voorkomen als een wonder. De meeste verhalen draaien om de centrale vraag die ons tot nu toe heeft bezig gehouden. Maar ook moderne gelijkenissen en leerrijke vertellingen zullen aangehaald worden, die er voor zorgen dat sommige uitspraken van de Bijbel voor ons gemakkelijker te begrijpen zijn. Het is voor mij iets bijzonders, dat ik in de afgelopen jaren zo vaak mocht beleven, hoe God uit de meest verschillende levenssituaties mensen de hemelse schat liet zoeken en liet vinden.

Met de talrijke voorbeelden zou ik graag een verwijzing willen maken naar misschien soortgelijke situaties in uw leven. Het werken van God is in alle tijden actueel! De meeste van de nu volgende, geschilderde eigen belevenissen laten zien door welke omstandigheden mensen tot geloof in de Heer Jezus komen. Daaraan wil ik u graag laten

deelnemen. Maar het blijft niet uit dat de Bijbelse boodschap hier en daar op afwijzing botst. Ook zulke voorbeelden laat ik zien.

Bij mijn lezingen gebruik ik uit de zo ontstane voorraad altijd ook weer belevissen en ervaringen om daarmee het actuele werken van God in onze tijd te demonstreren. *Christian Brandt*, eigenaar van een christelijke media service, 25 reist vaak met mij naar de verschillende

25 verdere informatie onder www.christlicheraudiodienst.de

werkplekken en neemt de lezingen live op, die onmiddellijk na de dienst als cd verkrijgbaar zijn. Zo komt de Bijbelse boodschap, die door belevissen van vandaag geactualiseerd en levendig wordt, ook op plaatsen, waar ik zelf niet kom. Niet zelden zijn cd's het middel waardoor er ook op andere plaatsen mensen tot het levend geloof komen.

Zo kwam er na een dienst een man naar me toe en wilde mij zijn bekeringsgeschiedenis vertellen. Iemand had hem één van mijn cd's geschonken, die hij bij een lange autorit beluisterde. Hij betuigde mij: 'Aan het einde van de lezing zei u, wie vandaag Christus wil aannemen kan dit toch doen op de plaats waar hij nu net zit, en kan dit door het opheffen van de hand laten zien. Ik voelde mij door datgene wat ik gehoord had zo aangesproken dat ik tijdens de autorit spontaan een hand ophief. Dat was voor mij het ogenblik van mijn komen tot Christus. Intussen heb ik ook een Bijbels georiënteerde gemeente gevonden, die mij tot een geestelijk thuis geworden is'. Dan kan men God slechts danken, hoe Hij op veelvuldige wijze mensen voor Zijn rijk wint.

De indrukwekkende en verblijdende belevissen, waarvan ik zal vertellen, zouden de indruk kunnen geven dat het heel gemakkelijk is om mensen voor het geloof te winnen. De geselecteerde keuze van meestal zeer markante belevissen ondersteunt verder deze veronderstelling. Om deze reden noem ik heel bewust ook hier en daar gesprekken, die niet met een beslissing voor Christus eindigden.

Het is een handelsmerk van de Bijbel, dat de ontmoetingen met de Heer Jezus altijd authentiek zijn. Niet op de laatste plaats wordt dit duidelijk doordat de Bijbel ons altijd weer meedeelt, waar, wanneer en bij welke aanleiding iets gebeurde. Zo worden wij als Bijbellezer van vandaag niet met saaie theoretische en theologische verhandelingen geconfronteerd maar worden we meegenomen in datgene wat gebeurde op die plaats in ruimte en tijd, waar zich alles afspeelde. Daarop wil ik aanknopen en daarom noem ik in de meeste gevallen ook, in welke plaats, bij welke gelegenheid en op welke tijd zich de gebeurtenis afspeelde. Meestal noem ik de namen, wanneer ik ze weet, soms laat ik ze uit redenen van persoonlijke bescherming weg.

Bij de Bijbelse verhalen valt nog een ander aspect op bij de manier van het doorgeven van informatie: vele centrale leerstellige uitspraken van de Bijbel staan niet geïsoleerd in het één of andere hoofdstuk, veelmeer staan ze in verbinding met ontmoetingen met mensen. Pas op de tegenwerping van Thomas: ‘Heer, wij weten niet waar U heen gaat’, antwoordde de Heer Jezus met het veel geciteerde vers: ‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij’ (Joh. 14:6). Ook is het belangrijke woord van de Heer Jezus: ‘Ik ben de opstanding en het leven’ (Joh. 11:25), ingesloten in de schildering van de gebeurtenis vóór en na de opstanding van Lazarus. Ook hier wil ik graag leren uit de Bijbel en in de volgende verhalen altijd weer Bijbelse leer overbrengen.

Bij al mijn reizen naar het buitenland houd ik een dagboek bij, opdat door de vloed van nieuwe indrukken niets belangrijks voor mij verloren gaat of door elkaar raakt. Op deze manier is het mogelijk om ook van jaren geleden gebeurtenissen en gesprekken nog gedetailleerd weer te geven.

De volgende verhalen beginnen met een zeer indrukwekkende belevens, namelijk de bekeringsgeschiedenis van *Valerij Tepljakow*, een ingenieur uit Kazachstan, die God de ogen opende, doordat hij de dwaling van de evolutieleer inzag en daarna de Heer Jezus, de Redder, vond.

3.1 Hoe God ogen opent

In Karaganda vond van 2 tot 4 mei 2006 een conferentie voor evangelisten plaats, die door de 'Baptistenbond in Kazachstan' georganiseerd werd. Op 3 mei had ik daar een bijdrage onder het thema: 'evangelisatie onder intellectuelen'. Na de lezing kwam *Valerij Tepljakow* uit Almaty helemaal opgewonden naar de vertaler en naar mij toe. Hij wilde mij hoe dan ook spreken. Daarna vertelde de 44-jarige zijn verhaal 26:

'Ik werkte 14 jaar als ingenieur voor energievoorziening aan het Kazachse W.R. Williams onderzoeksinstituut voor akkerbouw. Over God had ik toen slechts zeer verstrooide voorstellingen. Bij Nieuwjaar in 1993 toonde *Dr. I.M. Sawitsch*, de afdelingschef voor biochemie van de planten, filmen van het Moody instituut. Later, bij een lezing over de Bijbel, gaf *Dr. Sawitsch* mij een nieuw boek – 'Schiep God door evolutie?' van *Werner Gitt*. In het begin nam ik het boek niet serieus. Ik geloofde al dat er een God is maar het zekere wetenschappelijke weten over het ontstaan van het leven door evolutie hield mij van de 'onwetenschappelijke' Bijbel af.

Maar al bij het vluchtige lezen van het boek, dat ik gekregen had, werd ik overtuigd dat God een realiteit is. Tot daar aan toe had mijn opgedane kennis over de plantenbiologie mij het zicht op de verborgen goddelijke oorsprong van het schepsel vernield. Toen ik het boek voor de tweede keer doorlas, was mij duidelijk, dat God geen mythe, maar de Oorsprong van alles is. Dat gaf mijn leven meteen een nieuwe richting. Nu zocht ik de invloed van God op de natuur te erkennen.

26 Dit getuigenis verhaal stuurde V. Tepljakow later aan *Viktor Fast* als bijdrage voor het tijdschrift 'AQUILA'Nr. 2/2006, bladzijde 13. De vertaling van het Russisch naar het Duits heeft *Lydia Fast* uitgevoerd.

Foto

Ontmoeting op 3 mei 2006 in Karaganda (Kazachstan) met Valerij Tepljakow.
Viktor Fast (links), Valerij Teplkow (midden), Werner Gitt (rechts).

Voor mij werd het duidelijk dat er een onzichtbare wereld en een eeuwigheid is.

Na enige gesprekken met *Dr. Sawitsch*, die intussen lid in een Baptistengemeente was, begon ook ik de samenkomsten te bezoeken. In augustus 1993 werd ik in de Baptistengemeente in Kaskelen, in de buurt van Almaty, gedoopt. Al gauw deed ik mee met het kinderwerk in de gemeente. Na een lange tijd van gebed om een persoonlijke dienst opende God mij en mijn vrouw, door de hulp van Amerikaanse vrienden, de zendingsdienst met een poppentheater. Met dit poppentheater bezoeken wij dorpen, kinderhuizen, internaten en ook jeugdgevangnissen en gebruiken het bij vele gelegenheden voor de verkondiging van het evangelie.

Nu werk ik als ingenieur voor energievoorziening in een privé firma en zet mijn dienst met kinderwerk voort.

Toen ik 13 jaar geleden tot geloof kwam, bad ik om een ontmoeting met *Werner Gitt*, om hem voor het openen van mijn ogen met betrekking tot de evolutie en de schepping van de wereld door God mijn dank te uiten. Nu dank ik God voor de ontmoeting met *Werner Gitt*, mijn broeder in Christus Jezus en bid voor hem om een verdere zegenrijke dienst'.

Bij onze reizen in de landen naar de vroegere Sovjet-Unie hebben wij in het bijzonder aan de universiteiten veel boeken in het Russisch

uitgedeeld. Wat God met dit zaaigoed doet, blijft voor ons bijna altijd verborgen. Slechts in enkele gevallen ervaren wij, (zoals in het bovengenoemde verhaal) wat daaruit is geworden. Ofschoon wij bij meerdere reizen naar Kazachstan nooit in Almaty ²⁷, de vroegere hoofdstad van Kazachstan in de buurt van de Chinese grens, waren, zijn de boeken toch ook daarheen gekomen.

3.2 Eén onder 124 miljoen Japanners

Bij de volgende gebeurtenis wil ik graag het woord uit Prediker 11:1 vooropzetten: ‘Werp uw brood uit op het water, want u zult het vinden na vele dagen’.

Van 28 mei tot 27 juni 2008 was ik in Japan en hield aan diverse universiteiten lezingen met als thema: ‘Natuur, wetenschap en geloof’. Bij een avondsamenkomst in Tokio kwam een professor meteen aan het begin, stralend van vreugde naar me toe. Op een opvallende manier wees hij op het boek in zijn hand.

27 Vroeger bekend onder de naam ‘Alma Ata’, de officiële naam van de stad van 1921 tot 1993.

De persoonlijke noot, in het boek dat ik
Prof. Hidetoshi Wakamatsu 25 jaar
geleden in Kyoto gaf

Foto

Ontmoeting op 2 juni 2008 met professor Hidetoshi Wakamatsu bij een avondlezing in Tokio. De laatste keer hebben we elkaar in januari 1983 gezien, dus meer dan 25 jaar geleden. Ik houd het boek ‘Denken, geloven, leven’ in mijn hand, dat ik hem toen in Kyoto schonk.

Het was de eerste versie van mijn boek ‘En de andere religies?’ Met een vriendelijk lachen toonde hij mij de persoonlijke notitie, die ik toen (1983) er in geschreven had.

Waar had hij het boek vandaan? Toen, 25 jaar geleden was ik op een wetenschappelijk congres in Kyoto. Toen ik daar een Japanse wetenschapper leerde kennen, die goed Duits sprak, gaf ik hem dit evangelisatie boek. Deze ontmoeting was ik intussen al lang vergeten. Nu, 25 jaar later, stond hij weer voor me. Hij was meer dan 25 jaar geleden wetenschappelijk gastdocent geweest aan de universiteit van Erlangen en had daar zo goed Duits geleerd.

Maar hoe kwam het tot een vernieuwde ontmoeting met deze ene Japanner onder 124 miljoen anderen? Mijn reisorganisator *Jürgen Böck* had kort voor mijn reis uitgerekend met deze heer *Wakamatsu* beroepshalve te maken. Toen hij hem over de komende serie lezingen informeerde en slechts terloops mijn naam noemde, reageerde hij ronduit opgewonden: ‘Die ken ik persoonlijk. Hij heeft mij 25 jaar geleden een boek gegeven!’

God had met deze man een lange adem. Na de lezing stelde hij zeer fundamentele vragen over het evangelie. Op de dag vóór de terugreis zochten wij hem in zijn instituut op. Hij betuigde Christus nader te zijn gekomen. Met beslistheid bad hij een door mij gebeden gebed na (zie onder). We hadden dit gebed juist beëindigd, toen hij zei: ‘Jammer, dat wij het gebed niet hebben opgenomen. Dat zou ik dan aan mijn assistenten hebben kunnen geven, dan kunnen ze het ook horen’. - ‘Geen probleem, ik houd in herinnering, wat ik zojuist als gebed gezegd heb. Ik stuur het u dan per email toe’. - ‘Nee’, meende hij, ‘ik zou het graag op band hebben in gesproken vorm’. - ‘Wanneer ik weer thuis ben, zal ik alles opnemen en het u als cd toesturen’.

Toen ik weer thuis was, maakte ik een cd met het gebed. Ik stuurde het 4 juli 2008 aan hem op met het volgende begeleidende briefje:

Beste mijnheer Wakamatsu,

Dat was een geweldige verrassing voor mij, toen ik u na 25 jaar bij de avondsamenkomst in Tokio op 2 juni getroffen heb. Dat zijn voor mij

geen toevalligheden maar Gods bijzondere leidingen. Wat een vreugde om u na zo lange tijd weer gezien te hebben!

En dan was er nog de ontmoeting met u in uw instituut op 26 juni - juist nog een dag vóór onze terugreis naar Duitsland. Ik ben zo blij dat u zo intensief de vraag naar de waarheid stelt. Volgens een hele centrale uitspraak van de Heer Jezus duidt Hij Zichzelf aan als de waarheid. In het evangelie van Johannes (hoofdstuk 14 vers 6) zegt de Heer Jezus iets, wat niemand kon zeggen:

‘Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij’ (dat is: tot God en daarmee in de hemel). 28

---

28 vrij geciteerd naar Johannes 14:6

Vergeleken met de Heer Jezus zijn wij allen leugenaars. Hij heeft altijd de waarheid gezegd. In Zijn leven was er niet één enkele leugen. Hij had genoeg tegenstanders, die er alleen maar op gelet hebben of Hij iets verkeerd zei. Maar niemand kon Hem ook betrappen op één leugen.

Hij zegt nu, dat Hij de enige weg naar de hemel is. Ik geloof Hem. En dus is het goed om deze weg te gaan. In uw kantoor hebben wij gemeenschappelijk tot de Heer Jezus gebeden. Misschien was het uw allereerste gebed tot de Heer Jezus. U wilde dat ik u dit gebed, dat u toen hebt nagesproken, nog eenmaal noem. Dat doe ik heel graag. Wat ik me herinner, komt het niet woordelijk overeen met de toenmalige woorden maar qua inhoud is het identiek met datgene wat wij gebeden hebben:

‘Heer Jezus Christus, ik heb vandaag van u gehoord. En ook al daarvoor heb ik iets van U gelezen. Dat alles maakt veel indruk op mij. Ik ben op zoek naar de waarheid. In deze wereld zijn er zoveel religieuze aanbiedingen. Deze kunnen niet tegelijkertijd waar zijn. Ik wil niet bedrogen worden, want ik heb slechts dit ene leven ter beschikking.

Als U de waarheid en de enige weg naar de hemel bent, dan wil ik U volgen. Toon mij toch duidelijk, dat U de enige weg naar de hemel ook voor mij bent. Dan wil ook ik U volgen en verder in Uw Woord lezen en meer over U te weten komen. Wanneer U deze weg bent, dan moet ik niet verder in de religies van deze wereld zoeken. Mijn leven moet het juiste doel hebben.

Heer Jezus, help mij nu verder alstublieft. Amen’.

Dit gebed, dat ik toen nog een klein beetje uitvoeriger geformuleerd heb, hebt u meegebeden. Dat was een goed begin! U hebt u nog niet vastgelegd maar u hebt toch uw wens tegenover God kenbaar gemaakt. Ik raad u aan om dit gebed in alle rust nog enige malen te bidden. Leest u dan nog eenmaal het hele Johannes evangelie door. Ik ben er zeker van, dat de Heer Jezus Zelf voor u het Woord zal openen en u zult tot een verdere fundamentele kennis komen.

Wanneer u dan de Heer Jezus als de enige weg naar de hemel hebt erkend, kunt u Hem in een verder gebed zeggen, dat u van nu af aan bij Hem wilt horen. Ook zo’n gebed noem ik nu voor u. Het is ongeveer hetzelfde wat ik ook aan het einde van mijn traktaat ‘hoe kom ik in de hemel?’ gezet heb:

‘Heer Jezus Christus, vandaag bid ik tot U, nadat ik al enige dingen van U gelezen heb. Ik heb geprobeerd om in verschillende religies de waarheid te vinden. Maar nu ben ik er zeker van dat ik slechts door U in de hemel kan komen. Ik weet, dat er een hemel maar ook een hel bestaat. Maar ik heb besloten om eenmaal bij U in de hemel te zijn. Redt mij daarom van de hel, waar ik wegens al mijn schuld eigenlijk zou moeten komen. Omdat U mij zo lief hebt bent U ook voor mij aan het kruis gestorven en hebt U daar de straf voor mijn zonden tegenover Uw geboden betaald. U ziet al mijn schuld – van mijn jeugd af aan weet u alles van mij. U kent mij heel precies. U weet van elke schuld, waarvan ik mij herinner. Maar U kent ook alles wat ik al lang vergeten ben. U kent elke opwelling van mijn hart. Voor u ben ik een opengeslagen boek. Zoals ik ben, kan ik niet bij U in de hemel komen. Daarom vraag ik U, vergeef al mijn

schuld. Ik heb oprecht spijt van al mijn fouten. Kom nu in mijn leven en maak het nieuw. Help mij alles af te leggen wat voor U niet goed is en geef mij nieuwe gewoontes, die onder Uw zegen staan. Help mij dat ik Uw Woord – de Bijbel – begrijp en dan ook datgene doe wat voor U goed is. U zult van nu af aan mijn Heer zijn. Ik wil U volgen. Toon mij de weg, die ik moet gaan en wel in alle gebieden van mijn leven. Ik dank U, dat U mij verhoord hebt en dat ik nu een kind van God mag zijn dat eenmaal bij U in de hemel zal zijn. Schenk mij de kennismaking met mensen, die ook in U geloven en de gelegenheid dat ik regelmatig Uw Woord in de samenkomsten van gelovigen kan horen. Dank Heer voor alles. Amen’.

Ik bid voor u, dat er spoedig een dag komt, dat u uit eigen overtuiging en naar uw eigen wil zo kunt bidden.

Ik groet u zeer hartelijk!
Uw Werner Gitt

3.3 Wat jammer!

In mei 2007 waren wij voor een reis van evangelische lezingen op de Krim (Oekraïne). Op de universiteit van Simferopol mochten wij wetenschappelijk georiënteerde lezingen houden, waarin het evangelie een centrale rol speelde. Opmerkelijk was voor mij de grote openheid van de studenten voor de Bijbel. Onvergetelijk blijft voor mij een lezing op een middag, nadat studenten geen verdere bijeenkomst meer in hun programma hadden. Daarom konden de gebruikelijke vragen na de lezing zonder vastgelegde tijdslimiet uitlopen. Er volgde een vragenronde, waar een groot aantal studenten bij bleef. Vraag op vraag over centrale Bijbelse aspecten werden gesteld. Natuurlijk ontbrak ook de vraag niet, die zo vaak door niet bekeerden gesteld wordt: ‘Wat gebeurt er met mensen, die het evangelie nog nooit gehoord hebben?’ (Daar achter stond resp. de niet direct gesteld vraag, of deze mensen wegens hun onwetendheid automatisch in de hemel komen). Om niet te veel te worden uitgevraagd, gaf ik het ingekorte antwoord: ‘Natuurlijk is het in de beoordeling van God een verschil,

of iemand het evangelie gehoord heeft of niet'. Daarop antwoordde de betreffende student: 'Jammer, dat ik het vandaag gehoord heb!'

Ik begreep wat hij daarmee bedoeld had: 'Vandaag heb ik de oproep van het evangelie gehoord. Nu wordt er van mij een beslissing gevraagd. Maar dit besluit wil ik niet nemen want dan moet ik mijn zondige leven veranderen. Als ik nooit daarmee geconfronteerd zou zijn geweest, dan zou ik tegen God een keer kunnen zeggen: 'Ik heb dit alles niet gekend'. Maar dat werd me vandaag afgenomen – wat jammer!'

Denken niet veel mensen zo? Ze geloven, dat ze zonder het verkondigde evangelie door God zijn aangenomen. Maar dat is een dwaling. 'Want allen, die zonder wet gezondigd hebben, zullen ook zonder wet verloren gaan; en allen, die onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden' (Rom. 2:12).

3.4 De goede mens?

De mens is klaarblijkelijk het enige wezen op deze aarde, dat over zichzelf nadenkt. In de loop van de geschiedenis van de mensheid heeft een groot aantal meningen zich opgehoopt. Een kleine keus zal ons een indruk geven:

Homer (8ste eeuw voor Christus): 'Ja waarlijk! Er is niets meer armzalig dan de mens onder alles, zoveel er op de aarde ademt en kruipt'.

Bettina von Arnim (1785 – 1859): 'De mens is een wonderlijk wezen, dat zich niet laat begrijpen'.

Erich Fromm (1900 – 1980): 'De mens is een gril van de natuur'.

Friedrich Nietzsche (1844 – 1900): 'Want de mens is zeker, onzekerder, wisselvalliger, wankelmoediger dan wat voor dier ook, daar is geen twijfel over – hij is het zieke dier'.

Charles Darwin (1809 – 1882): ‘De mens is nu, ook in ruststand, het meest dominante dier, dat ooit op de aarde verschenen is’.

Vaak reis ik met de trein om hier en daar lezingen te houden. Enige tijd geleden schreef ik het acht pagina tellende vouwblaadje: ‘Hoe kom ik in de hemel?’, dat ik graag aan mijn medepassagiers in de trein geef. Ik geef de voorkeur aan de grotere wagons, o.a. ook omdat ik dan maar één medepassagier heb. Zo komt het vaak na een beginnende ‘small talk’, een eenvoudig praatje, snel tot een persoonlijk gesprek en ik vraag vaak in het verloop daarvan of hij of zij ook eenmaal in de hemel zou willen komen. Bijna altijd wordt dit bevestigend beantwoord. Als ik verder informeer of hij aanneemt dat hij daar ook werkelijk zal komen, volgt prompt de motivering: ‘Ik ben toch een goed mens. Ik heb nog nooit iemand dood geslagen, geen bank beroofd en waar het ook gaat, doe ik goede dingen. Dat alles weet God toch’. Deze overtuiging delen volgens mij de meeste mensen. Ook de bovengenoemde citaten laten duidelijk zien, dat wij mensen zonder de openbaring van God in de Bijbel niet in staat zijn om onszelf goed in te schatten.

De Bijbel bevestigt onze ervaring dat de meesten zich als ‘goede mensen’ zouden kwalificeren. ‘Vele mensen roemen hun eigen welwillendheid’ (Spr. 20:6). Maar de Bijbel toont ons onmiskenbaar, dat onze eigen veronderstelling ten diepste verkeerd is. In Gen. 8:21 noemt God ons Zijn diagnose: ‘Het voortbrengsel van het hart van de mensen is boos van zijn jeugd aan’.

We leven in een tijd van testen – alle mogelijke consumptiegoederen worden volgens bepaalde criteria beproefd en naar waarde geschat, voordat de testresultaten gepubliceerd worden. Ook diverse door psychologen uitgewerkte gedragstesten worden graag aangewend. In overeenkomst daarmee zullen we hierna de Bijbels georiënteerde ‘Ben ik goed?’ test doen. Beantwoordt toch s.v.p. de volgende vier vragen:

Hebt u wel eens gelogen?	☐ Ja
Daarbij horen ook halve waarheden, kleine leugens of opschepperijen.	☐ Nee
Hebt u ooit – helemaal onafhankelijk van de waarde	☐ Ja

iets gestolen? O Nee
Hebt u ooit iemand met begeerte bekeken? De Heer O Ja
Jezus zegt: ‘Ik . . . zeg u: ieder die een vrouw aanziet O Nee
om haar te begeren, al overspel met haar gepleegd
heeft in zijn hart’ (Matth. 5:28).

Hebt u ooit een mens gehaat? In 1 Johannes 3:15 lezen O Ja
wij: ieder die zijn broeder haat, is een mensenmoordenaar, O Nee
en u weet dat geen mensenmoordenaar eeuwig leven in
zich heeft wonen’.

Wanneer u ook slechts één van de genoemde vragen met ‘Ja’ beantwoord hebt, dan moet u toegeven, dat u – in elk geval in uw hart – een leugenaar, dief, overspeler of moordenaar bent. Bij deze kleine test hebben we ons slechts op vier van de tien geboden van God beperkt. Wat denkt u, wanneer God u naar Zijn maatstaf beoordeelt, zou u dan schuldig of onschuldig zijn? Dat zegt God ons ook in Psalm 14:3: ‘Allen zijn zij afgeweken, samen zijn zij nutteloos geworden. Er is niemand die goed doet, zelfs niet één’. Alleen al de overtreding van één enkel gebod zorgt er voor dat u eeuwig verdoemd in de hel komt, want de Heer Jezus leert ons in de bergrede (Matth. 5:22): ‘Wie . . . zegt: dwaas, zal vervallen aan de hel van het vuur’. Wanneer u slechts één van de vier testvragen met ‘Ja’ hebt aangekruist, dan staat u al onder dat oordeel, waarvan Openbaring 21:8 spreekt: ‘Maar de vreesachtigen, ongelovigen, verfoeilijken, moordenaars, hoereerders, tovenaars, afgodendienaars en alle leugenaars – hun deel is in de poel die van vuur en zwavel brandt; dit is de tweede dood’. Denkt u nog steeds dat u een goed mens bent of erkent u dat u een zondaar bent en daarmee de toorn van God verdiend hebt?

Omdat God niet wil dat wij voor eeuwig verloren gaan, zond Hij Zijn Zoon de Heer Jezus Christus tot ons op de aarde. Hij werd gekruisigd en is na drie dagen opgestaan. Hij stierf de dood van een misdadiger, niet omdat *Hij* de wet had overtreden, maar omdat *wij* het gedaan hadden. De Heer Jezus nam onze schuld op Zich om ons te verlossen. Wie in een persoonlijke beslissing van het geloof tot Hem komt, voor hem of haar geldt: ‘... die heeft eeuwig leven en komt niet in het oordeel, maar is uit de dood overgegaan in het leven’ (Joh. 5:24). Wat een ruil! Uit de verloren zondaar ontstaat er een mens, diens waarde door de daad van verlossing van de Heer Jezus nieuw wordt

omschreven. Nu geldt er: ‘Omdat u kostbaar bent in Mijn ogen en hooggeschat en Ik u liefheb’ (Jes. 43:4).

3.5 Hoe ontstaat materie en hoe de liefde?

In de onvoorstelbare uitgestrektheid van het heelal bevindt zich zo’n immense hoeveelheid materie, dat door aardse vergelijkingen niet meer geïllustreerd kan worden. Volgens de voorstellingen van de meeste kosmologen is het heelal in de zogenaamde oerknal ontstaan. Dit moet, uitgaande van een punt, 18 miljoen jaar geleden alle energie en materie hebben doen ontstaan. Waar komt dit ene punt vandaan en wie heeft het laten exploderen, want er wordt toch van het niets uitgegaan? Moeten wij dan onze logische kennis (‘Waar niets was of is, kan ook niets zijn of ontstaan’) laten vallen om het atheïstische evolutie idee te volgen? Wij verwerpen deze beperkte denkwijze, die elk plan en doelbewust handelen van een Schepper God uitsluit. Integendeel: we geven de Bijbel de allerhoogste prioriteit als de goddelijke bron en stuiten daarbij op een waarheid, die nog geen scheikundige erkend heeft: *Materie ontstaat enkel en alleen door het Woord*. Hoe weten wij dat?

In het Scheppingsverhaal staat ongeveer tienmaal de formulering: En God sprak’. Op deze wijze ontstond de gehele materie van het heelal met al hun atomen, die weer uit elementdeeltjes zoals protonen, neutronen en elektronen bestaan. We zien dus: Door het spreken, dus door het Woord, ontstond eenmaal alle materie.

Ook in Johannes 1:1-3 wordt het duidelijk gezegd, dat alle dingen door het Woord zijn ontstaan: ‘In het begin was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God . . . alle dingen zijn door Hem geworden en zonder Hem is niet één ding geworden’.

Wat hebben zulke verschillende realiteiten zoals materie en liefde gemeenschappelijk?

We hebben God nog nooit met onze ogen gezien. We hebben Hem nog nooit met onze oren gehoord. En wij hebben Hem nooit met onze handen betast, en toch hebben wij Hem lief. Hoe komt dat? God is de

oorsprong van alle liefde. Als God niet zou bestaan, dan zou er ook geen liefde zijn. Hij heeft ons eerst lief gehad (Rom. 5:8) en ons deze liefde **in het Woord** onverbrekkelijk toegezegd: ‘Ja, Ik heb u lief gehad met eeuwige liefde daarom heb ik u getrokken in goedertierenheid’ (Jer. 31:3). Wat is onze reactie daarop? We geloven Hem op grond van het Woord en wij hebben Hem lief ook op grond van het Woord en de verdere daden. Betreffende onze liefde tot God kunnen wij dus kort formuleren: *Onze liefde tot God ontstond op grond van het Woord.*

Maar hoe ontstaat de liefde onder mensen? Ze ontmoeten elkaar of leren elkaar in de technische tijd van vandaag niet zelden kennen door het internet. Voordat ze elkaar hadden gezien, was er slechts het email contact of waren er telefoontjes. Er werden woorden heen en weer verzonden, waaruit ze begrepen dat er een liefde voor elkaar begon te ontkiemen. Bij de ontmoeting kwamen gebaren, handelingen en daden, die de woorden aanvulden. Wij houden van en waarderen de ander in het bijzonder wegens zijn woorden en daden die daarmee gepaard gaan. Wat onze woorden aan waardering en hartelijkheid hebben uitgedrukt, is blijvend en onafhankelijk van de toestand van het lichaam. Goede herinneringen bewaren wij een leven lang in ons hart mee en ze raken niet in de vergetelheid.

De liefde tot elkaar begint met het woord en ze zal in de loop van de tijd door het woord en de daad toenemen. Laten we deze mogelijkheden benutten om de liefde te laten groeien.

3.6 Een uniek vuurwerk

De bekende baroktuinen in Hannover de z.g. Herrenhäuser Gärten behoren tot de mooiste van Europa. In de zomer wordt de grootste tuin een droomdecor voor de z.g. ‘Kunst Fest Spiele’. Dat is een hoogstaand festival van muziek, theater, concerten en kunst. Voor een bijzonder indrukwekkende uitvoering had onze dochter ons uitgenodigd. Het was de ‘21^e internationale vuurwerkcompetitie van 2011’ die op 14 mei 2011 door Zweden georganiseerd werd. Op een

breed gedeelte werden de meest verschillende vuurwerkvoorwerpen geïnstalleerd: vuurwielen, regelbare fontein en raketten, die de avondhemel in een lichtzee van indrukwekkende kleurenpracht konden veranderen. Merkwaardig – er was niemand te zien, die de ‘fontein en’ bediende. Toen de duisternis inviel, begon er een lichtspel, dat 25 minuten duurde. Volledig elektronisch gestuurd en precies op de maat van klassieke muziek – zoals waterfontein en – dansten de lichten op en neer. Nog nooit heb ik zo’n gigantisch, buitengewoon vuurwerk beleefd.

Deze avond was voor mij figuurlijk een les van de hemel. Mij schoot het woord uit 1 Korinthe 2:9 te binnen: ‘Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben’. Voor een aardse belevens, die 25 minuten duurde, moest een hoge entreeprijs worden betaald. Een veel grotere hemelse belevens is gratis. Door het zich wenden tot de Heer Jezus krijgen wij het burgerschap van de hemel als geschenk. Daar zullen we eeuwig de Heer Jezus zien. De hemelse heerlijkheid stelt elke aardse gebeurtenis ver in de schaduw. Boekt u toch voor uw eeuwige verblijfsplaats!

3.7 Hell’s gate - de ‘deur naar de hel’

Foto

Blik op de Fraser rivier, Hell’s gate genoemd, vanaf de kabelbaan

Tijdens een lezingenreis door Canada (26-04 tot 04-05-2010) toonden onze vrienden ons een toeristische bezienswaardigheid, namelijk een heel bepaalde plaats aan de grote Canadese Fraser rivier.

Deze rivier is ca. 1.370 km lang, ligt geheel in het westen in British Columbia en mondt uit in de buurt van Vancouver in de Grote Oceaan. Zijn reusachtige stroomgebied van 240.000 km² is net zo groot als de oppervlakte van Groot-Brittannië. De gemiddelde waterafvoer bedraagt 3550 m³/s (vergelijk: de Rijn 2330 m³/s. In het voorjaar kan de waterhoeveelheid zelfs stijgen naar de dubbele waarde

van de Niagara watervallen. Op zijn weg naar de oceaan moet de rivier een rotsachtige canyon passeren, die 38 km lang is. Op de smalste plaats is hij op een lengte van slechts 300 meter slechts 34 meter breed. Maar daarvoor heeft de rivier een ongewone diepte van 50 meter. Het water kookt en kolkt daar zeer heftig en komt op een snelheid van 32 km per uur. Boven deze afgrond is als toeristische attractie een kabelbaan met twee elkaar tegemoet komende cabines gebouwd. Gaat men naar het gebouw, van waaruit de kabelbaan begint, dan is er al van ver in metersgrote letters te lezen: ‘Hell’s gate’ (‘poort naar de hel’). Kort voor het gebouw staat eerst een stopbord en daarna volgt er ook nog het ronde verbodsbord opdat niemand in de één richtingsweg rijdt.

Foto

Voor de poort naar de hel (Hell’s Gate) staat een verbodsbord, dat de ingang voor voertuigen niet toestaat. Is het niet een mooie vergelijking daarvoor, dat de Heer Jezus gekomen is om ons voor de ingang van de hel te bewaren?

Ik heb aan een vergelijking gedacht. Niemand heeft zo indringend voor de hel gewaarschuwd dan de Heer Jezus. Hij Zelf is het Mens geworden bord met het STOP teken dat ons bewaren wil voor de weg naar de hel. Als nu uw rechteroog u een aanleiding tot vallen is, trek het uit en werp het van u; want het is nuttig voor u, dat één van uw leden vergaat en niet uw hele lichaam in de hel wordt geworpen’ (Matth. 5:29). Wie op de Heer Jezus ziet, let op de waarschuwingsborden en komt met Hem op de goede weg in de hemel: ‘Wie Mijn Woord hoort en gelooft Hem Die Mij heeft gezonden, die heeft eeuwig leven en komt niet in het oordeel, maar is uit de dood overgegaan in het leven’ (Joh. 5:24).

3.8 Geen drukte in de hemel

De 15^e november 2004 was klaarblijkelijk een bijzondere dag in Braunschweig. Al vroeg in de ochtend om 06.00 uur waren alle

toegangsstraten van de stad door veel auto's verstopt. Hoe kwam het tot deze ongebruikelijke karavaanachtige verkeersdrukte? De oplossing van het raadsel kon men de volgende ochtend in de krant lezen. Een nieuwe bouwmarkt had zijn openingsdag. Er werd reclame gemaakt met de volgende belofte: 'Wie tussen 06.00 en 07.00 uur met een kruiwagen voor de bouwmarkt verschijnt, krijgt een lot. De twintig winnaars mogen hun kruiwagen tot op de rand toe vol laden, en wel tot een bedrag van 1.000 euro'. Meer dan 2.000 automobilisten waren gekomen om aan de verloting deel te nemen. Minstens 1.980 mensen waren zonder iets weer naar huis gegaan.

Deze situatie bracht me op een vergelijking. Met hoeveel reclame proberen we toch altijd weer om mensen voor het evangelie uit te nodigen om hen voor de Heer Jezus Christus te winnen! Daardoor is er op één enkele avond de hemel – het meest kostbaarste – te verkrijgen. Er worden geen loten uitgedeeld, maar iedereen die wil, kan onvoorstelbaar rijk worden. Volgens onze ervaring zijn het altijd slechts weinige mensen, die een hele eeuwigheid winnen. Waarom is de aandrang niet groter? Waarom is voor hen een kruiwagen met bouw materiaal belangrijker dan de hemel? De Bijbel geeft ons een treurig antwoord daarop: 'De mensen hebben de duisternis meer lief gehad dan het licht' (Joh. 3:19). Ook in Mattheüs 23:37 beklagt de Heer Jezus de afwijzing van de mensen: 'Hoe dikwijls heb ik uw kinderen willen bijeenverzamen, zoals een hen haar kuikens bijeen verzamelt onder haar vleugels, en u hebt niet gewild'.

3.9 De luchtbrug naar de hemel

De luchtbrug naar de hemel

Zou u zich kunnen voorstellen dat u en alle inwoners van uw stad van de ene op de andere dag helemaal van de buitenwereld zouden zijn afgesneden? Er zouden geen levensmiddelen meer zijn, geen stroom, geen gas, geen olie en helemaal geen dringende, noodzakelijke goederen. Precies datgene beleefden de mensen uit West-Berlijn in juni 1948. In West-Duitsland was de D-mark ingevoerd. De bezettingsmacht van de Sovjet-Unie beschikte met het oog op 24 juni, de dag van de monetaire hervorming, over de blokkade, dat zou betekenen dat het gehele personen- en goederenverkeer van- en naar West-Berlijn zou worden afgesloten.

De Berlijnse luchtbrug: Wat kan men doen, om de 2,2 miljoen mensen in de ingesloten stad van alles te voorzien, wat tot een overleving dient? De Geallieerden namen een besluit voor een dapper avontuur, waarvan er in de geschiedenis van de mens geen voorbeeld bestond. Slechts één enkele weg van redding was mogelijk – de voorziening vanuit de lucht. In een logistieke, meesterlijke prestatie kregen de Amerikanen en de Britten het voor elkaar. Ze slaagden er in om elke drie minuten steeds een vliegtuig te laten landen op één van de drie vliegvelden van Berlijn: Tempelhof, Gatow en Tegel.

Dankzij een slim operatieplan voerden de Geallieerden tijdens de 322 dagen durende blokkade (24 juni 1948 – 11 mei 1949) hun transportcapaciteit op van dagelijks 450 tot 11.200 ton. Ze schaften vliegtuigen aan van steunpunten vanuit de hele wereld. In de spitsuren waren 400 vliegtuigen steeds in actie. Tankers staken de Atlantische Oceaan over met benzine en kerosine aan boord. Volgens een overeenkomst met de Sovjet-Unie mochten er door de Amerikanen, Britten en Fransen slechts drie vliegcorridors benut worden. Vijf ingeschaalde vlieghoogtes werden door de luchtcorridors het beste benut. Het eerste vliegtuig vloog op een hoogte van 5000 voet (= 1524 meter), de vier volgende vliegtuigen stegen in afstanden van drie minuten telkens 500 voet (=152 meter) hoger dan de vorige machine. Door deze truc lukte het om de veiligheidsafstand tussen de

vliegtuigen op dezelfde vlieghoogte toch op 15 minuten te brengen, ofschoon elke drie minuten een vliegtuig op Tempelhof kon landen.

Het uitladen van de 10 ton aan vracht duurde in het begin nog meer dan een half uur; later lukte het in minder dan 10 minuten. Ook de vracht werd zo gecombineerd dat de capaciteit ten volle benut werd. Een vrachtruim vol met deegwaren woog bijvoorbeeld ongeveer 6 ton. Om de draagcapaciteit goed te benutten werden deegwaren met zakken zware suiker en meel gecombineerd. Het reuzenaandeel van de vracht, namelijk 66% bestond niet uit levensmiddelen maar uit kolen. Zij waren noodzakelijk voor verwarming en bovendien voor de stroomvoorziening voor de industrie. Voor de overslagplaats van kolen werden de vliegvelden Cell en Faßberg gebruikt, waar de kolentreinen uit het Ruhrgebied naar toe gingen. Dagelijks waren het 200 goederenwagons, in de spitsuren zelfs 300, die dan per vliegtuig hun reis vervolgden.

De inspanningen voor de instandhouding van de luchtbrug waren onvoorstelbaar groot. In een wereldwijd netwerk van de logistiek waren 150.000 personen actief. Ongeveer driekwart van alle goederen werd door de US luchtmacht vervoerd en een kwart door de Engelsen. Met in totaal 280.000 vluchten werden 2,3 miljoen ton goederen naar Berlijn getransporteerd. Het dagrecord was op 16 april 12.940 ton, dat zijn zeker 22 goederentreinen, bestaande uit 50 wagons. Voegt men daarbij nog alle vliegreizen, dan komt men op 35 jaar vliegtijd. De totale afstand van alle luchtbrug-vluchten bedroeg 175 miljoen kilometer, dat is 456 maal de afstand van de aarde naar de maan of het 1,17-voudige van de afstand van de aarde naar de zon. 76 personen kwamen gedurende de luchtbrug om. In totaal verslond de 'Berlijnse luchtbrug', ook operatie 'Vittles' genaamd, ongeveer 200 miljoen US-

dollars. Bij deze som is nog te bedenken, dat de dollar toen 20 D-mark waard was en het doorsnee maandloon ongeveer 350 D-mark was.

Luchtbrug naar de hemel: De Berlijnse luchtbrug is voor mij een gelijkenis geworden voor de ‘hemelse luchtbrug’, die God gebouwd heeft. Sommige raakvlakken kunnen dat verduidelijken:

1. Door de zondeval had de mens zich van God verwijderd en er ontstond een onoverkomelijke kloof tussen hem en God en daarmee ook tot de hemel. Voor de redding moest er een brug worden gemaakt, die van de door zonden omgeven mensen tot aan de hemel reikt. De Geallieerden gebruikten reddingsvliegtuigen van metaal; Gods reddingsbrug is uit hout gemaakt – het is het kruis van Golgotha!

2. De vijand zou niet alleen – zoals toen 2,2 miljoen mensen in zijn macht houden, maar een hele mensheid (1 Petrus 5:8). Door de zondeval scheen hem dat te lukken – precies zoals de Sowjets dachten om Berlijn op de knieën te krijgen. De Berlijnse luchtbrug heeft dit plan verijdeld. Zo laat Gods luchtbrug de vijand niet zijn doel bereiken.

3. De prijs van de Berlijnse luchtbrug was met 200 miljoen dollar immens hoog; maar aanzienlijk kostbaarder was de luchtbrug naar de hemel. De prijs van God voor Zijn brug kan niet in dollars omgerekend worden en kan niet in goud worden afgewogen. Het kostte het leven van Zijn Zoon Jezus Christus: ‘Want u weet dat u niet verlost bent door vergankelijke dingen, zilver of goud ..., maar door het kostbare bloed van Christus’ (1 Petrus 1:18-19).

4. Voor de Berlijnse luchtbrug waren er slechts drie corridors. Gods luchtbrug kan echter van elk punt van de aarde benut worden. Nog meer: Wanneer er een astronaut, die op de maan geland is, zich tot Jezus wendt, vindt hij ook dáár redding.

5. De levensreddende goederen moesten door de Berlijners in ontvangst worden genomen; ook het reddende goed van de vergeving van zonden moet persoonlijk aangenomen worden.

6. Voor de logistiek van de Berlijnse luchtbrug waren 150.000 mensen werkzaam. God heeft nog een veel groter aantal mensen aan grondpersoneel werkzaam; het zijn de vele christenen, die uit diepe overtuiging in Zijn Naam uitnodigen voor de vlucht en die bij de verdeling van de levensreddende goederen meewerken.

7. Bij de Berlijnse luchtbrug kwamen 76 mensen om het leven. Bij de luchtbrug naar de hemel moest één Mens sterven, het was de Zoon van God Zelf. Hij is voor ons een brug naar de hemel geworden.

Bronnen: Talrijke aanwijzingen op het internet onder het trefwoord ‘Berlijnse blokkade’ en P.M. DOKU 1/2006 ‘De luchtbrug’. Sommige van de hier genoemde opgave van getallen variëren per bron.

3.10 Wanneer God de walmende vlaspit aansteekt

In mei 2008 was ik op reis naar Kazachstan voor lezingen. ³² Ook in de Baptistengemeente in Schtschutsschinsk waren tijdens een conferentie meerdere lezingen gepland. Bij de afsluiting was er avondeten voor ongeveer dertig genodigden. *Gerhard Perteck* en ik betraden het souterrain van het gemeentehuis als laatste, zodat er geen keus meer was om de plaatsen uit te kiezen. Dus namen we de enige twee overgebleven vrije stoelen aan de tafel waar vier personen aan konden zitten, waar al *Tatjana* ³³ (28 jaar oud) en *Olga* (ongeveer 60 jaar oud) hadden plaatsgenomen. Ofschoon *Tatjana* alleen Russisch sprak, kwam het toch tot aangename gesprekken, omdat *Olga* het Duits goed beheerste en als vertaalster behulpzaam was. *Tatjana* was vandaag na 16 jaar voor de eerste keer weer daar, waar het evangelie werd verkondigd. Hoe was dat zo gekomen?

Olga was met haar Niwa, een kleine terreinwagen met vierwielaandrijving, in de stad om iets af te handelen.

---

³² Een reis naar Kazachstan voor lezingen van 3 tot 18 mei 2008. Met mij reisden Viktor *Fast*, *Gerhard Perteck* en *Dr. Harry Tröster* mee. Bezocht werden de steden Astana, Petropawlowsk, Schtschutchinsk, Kokschetaw, Temirtau, Satan en Karaganda. De meeste lezingen hield ik overdag op de universiteiten, in de gemeenten waren het in de

regel avondlezingen.

- 33 De echte naam van de jonge vrouw werd veranderd in verband met bescherming van de persoon.

Toen ze weer terug wilde rijden, kreeg ze de auto niet meer aan de gang. Toen moest ze noodgedwongen hulp gaan halen. Toen ze net te voet verder wilde gaan, werd ze ook al door een voor haar onbekende vrouw aangesproken. Het was *Tatjana*, die haar zevenjarig dochtertje van school had afgehaald. *Tatjana* herkende in de hulp zoekende vrouw meteen haar vroegere zondagsschooljuffrouw en stelde zich voor.

Olga bood aan om *Tatjana* en haar dochtertje met de auto naar huis te brengen, zonder op dat ogenblik te bedenken, dat de auto het helemaal niet deed. Bij de auto gekomen, probeerde *Olga* weg te rijden maar de versnelling deed het niet. Maar *Tatjana* had er verstand van en al gauw liep de auto probleemloos. Op de weg naar huis vertelde *Olga*, dat juist een Duitse wetenschapper in hun gemeente lezingen hield en nodigde *Tatjana* daarvoor uit. En ze kwam daadwerkelijk op de laatste dag van de bijeenkomst. Als *Olga* niet de pech met de versnelling had gehad, hadden beide vrouwen op deze dag in deze stad, met meer dan 40.000 inwoners, elkaar zeker niet ontmoet. En waren ze ook niet naar de lezing gekomen.

Toen ze twaalf jaar was verliet *Tatjana* de zondagsschool en daarmee ook de gemeente. Ze begon te roken en te drinken. Met een getrouwde man pleegde ze overspel en ze had driemaal abortus laten plegen. Er volgden er nog twee. Ze is voor de tweede keer getrouwd. Van haar eerste man heeft ze een dochter *Lena*. Omdat hij harddrugs nam, liet ze zich van hem scheiden. In aansluiting op mijn lezing: ‘Waarom is er lijden en dood in deze wereld?’ konden vragen worden gesteld. Zij stelde de vraag waarom sommige mensen bijzonder veel moeten lijden. Pas bij het avondeten werd me duidelijk dat die vraag heel concreet over haar eigen leven ging. Inderdaad is men verbaasd hoeveel leed men door een goddeloze levenswijze zelf kan doen ontstaan.

Op mijn vraag of ze niet tot de Heer Jezus, de Redder en Helper van een verknoeid leven, wilde komen, zei ze toestemmend: ‘Er moet nu

in elk geval iets veranderen'. Met de vertaler gingen wij in de ruimte voor zielzorg en knielend beled ze de Heer Jezus al haar schuld en nam de beslissing om de verdere weg met Hem te gaan.

In Jesaja 42:3 staat Gods belofte: 'Het geknakte riet zal Hij niet verbreken en de kwijnende vlaspit zal Hij niet uitdoven'. Tatjana was zo'n geknakt riet en een bijna uitgedoofde vlaspit. Wanneer God begint om deze vlaspit weer aan te wakkeren, dan kan Hij dat over een lange ketting van voor ons toevallig schijnende gebeurtenissen doen dat het ons bijna onmogelijk voorkomt. Pas later herkennen we dan het genadige handelen van God, Die alles vermag en Die altijd tot Zijn doel komt. Voor de redding van *Tatjana* moesten meerdere gebeurtenissen tijdelijk precies op elkaar zijn afgestemd:

- *Olga* en *Tatjana* hebben elkaar 16 jaar lang niet ontmoet, ofschoon ze in dezelfde stad wonen.
- Ten tijde van de evangelische lezingen moest *Olga* haar auto op een heel bepaalde plaats in de stad parkeren, zodat er een ontmoeting met *Tatjana* kon plaatsvinden.
- *Olga* moest juist op dat tijdstip ervaren dat haar auto door een mankement aan de versnelling niet verder kon rijden hoewel ze de auto vaak gebruikte.
- Nadat *Olga* was uitgestapt, was er een heel exacte 'leiding' van seconden nodig, zodat het tot een ontmoeting kon komen van de beide vrouwen.
- *Gerhard* en ik moesten – zoals hierboven beschreven – te laat zijn, zodat we precies bij hen aan tafel zouden komen te zitten. Zouden wij op tijd zijn geweest dan zouden er vele andere mogelijkheden zijn geweest om te gaan zitten.
- Het was nodig, dat wij precies aan hun tafel 'geleid' werden, want *Tatjana* zou ons op grond van haar verlegenheid niet uit zichzelf hebben durven aanspreken.

Wanneer God leidt, dan spelen onze wiskundige onwaarschijnlijkheden geen rol. Er blijft voor ons nog over om de juiste beschrijving van de gebeurtenis met één zin te formuleren: Wij hebben een wonder van God gezien!

3.11 De telefoon maakt het mogelijk

Zo'n mooi verhaal heb ik nog nooit meteen na de terugkeer van een reis met lezingen ³⁴ beleefd; daarom wil ik het hier schriftelijk meedelen. Ik was al weer een paar dagen thuis toen ik een email van *Ruth Würgler* uit Winterthur in Zwitserland ontving. Ze was met haar man twee avonden naar de lezingen in Dübendorf gekomen. In de brief vroeg ze wat wedergeboorte eigenlijk was. Daarop schreef ik haar terug of ze toch haar telefoonnummer aan mij wilde geven, want mondeling kon ik op haar persoonlijke vragen veel beter ingaan dan in een schriftelijke afhandeling over wedergeboorte. Toen ik haar nummer had ontvangen, belde ik haar op en we kwamen tot een lang gesprek. Op mijn vraag (Wanneer u in de komende nacht zou sterven,

34 lezingen bij zendingswerk Middernachtsroep in de Zionshalle in Dübendorf/
Zwitserland (bij Zürich) van 26 tot 28 juni 2009.

zou u dan weten dat u naar de hemel zou gaan?') gaf ze een duidelijk ontkennend antwoord. Maar ze wilde absoluut een keer in de hemel zijn. Toen heb ik haar de weg duidelijk gemaakt om tot de Heer Jezus te komen. Ik vroeg haar om haar Bijbel te halen zodat we gemeenschappelijk enige belangrijke verzen zouden lezen. We hebben de stappen tot bekering grondig besproken en daarna ook door de telefoon het gebed tot overgave gesproken. Ze was aan het einde van het telefoongesprek erg blij dat ze nu de Heer Jezus helemaal had aangenomen. Toen vroeg ik nog: 'Waarom bent u niet al bij de avonden achtergebleven tot een gesprek?' - 'Ja, we moesten nog de trein naar Winterthur halen en daarom was het op die avonden niet mogelijk'.

Aansluitend vroeg ze, of ik haar de beide gebeden, die ik met haar had uitgesproken en die ze daarna zin voor zin had nagesproken, schriftelijk kon toezenden. 'Die heb ik in mijn boek: 'Vragen die steeds weer worden gesteld' in gelijke vorm opgeschreven. Graag stuur ik u het boek toe'. Daarop meende ze: 'Het boek heb ik in Dübendorf bij de boekentafel gekocht'. - 'Kijk dan op bladzijde 157

en verder, de gebeden staan daar in dezelfde vorm'. Een dag later, op 5 juli 2009, schreef ze mij de volgende brief per email:

Zeer geachte heer professor Gitt,

Met deze regels zou ik U graag nog een keer heel hartelijk willen danken voor uw kostbare tijd, die U hebt willen nemen en waarin U mij met Bijbelverzen de weg van de wedergeboorte en het kindschap van God precies hebt uitgelegd. Nu weet ik dit werkelijk en ben mij zeker van dat ik een wedergeboren kind van God mag zijn. Dit weten maakt me heel blij en dankbaar.

Met mijn man heb ik gesproken. Ook hij is niet zeker of hij wedergeboren is. Maar hij zei, wanneer deze weg in het boekje 'Vragen' (bladzijde 157-164) staat, wil hij dit met mij samen lezen en op deze manier een beslissing nemen en zo zijn leven helemaal aan de Heer Jezus overgeven. Wanneer hij deze Bijbelverzen werkelijk heeft begrepen en de daar genoemde gebeden met zijn hele hart kan meebidden, zal ik u dit meedelen. Natuurlijk zou ik mij verheugen, wanneer mijn man en ik de weg met de Heer Jezus met zekerheid kunnen gaan.

Ik hoop en wens, dat nog vele mensen door uw prediking en lezingen tot bekering en tot deze zekerheid van de wedergeboorte zullen komen en zo de redding zeker mogen zijn.

*Met hartelijke groeten,
Ruth Würgler, Winterthur*

Al een dag later ontving ik dan de volgende brief van haar man:

Zeer geachte heer professor Gitt,

Samen met mijn vrouw heb ik het boekje 'Vragen' bladzijde 157-164, gelezen en heel bewust besloten om de beide gebeden als mijn eigen gebeden te bidden. Mijn leven heb ik geheel aan God overgegeven; nu ben ik er zeker van dat ook ik wedergeboren ben en daarmee een kind

van God mag zijn. Vandaag 6 juli 2009 heb ik vastbesloten de Heer Jezus Christus te volgen’.

De 5 G’s zullen mijn vrouw en ik ter harte nemen en in de toekomst uitvoeren.

Voor uw hulp dank ik U heel hartelijk.

*Met vriendelijke groeten,
René Würgler, Winterthur*

3.12 ‘Het is toch niet mijn schuld’

Na een lezing kwam een jonge vrouw opgewonden en God aanklagend naar me toe en zei: ‘Het is toch niet mijn schuld, dat Adam en Eva gezondigd hebben. Wat kan ik daar aan doen, dat ik aan hun zondige natuur deel heb?’ Ik gaf haar toe: ‘Ja, u hebt niet het geringste deel daar aan. En er zijn zelfs nog veel andere dingen, die met ons gebeuren, zonder dat aan ons gevraagd wordt of wij het willen of niet. We leven in deze wereld, en aan ons wordt niet gevraagd of wij dat willen. Wij allen moet eenmaal sterven en dat wordt niet aan ons gevraagd. Dat alles zijn de feiten. Dat alles is zo, zoals het is’.

Het klinkt echt pessimistisch en geeft de indruk dat ons leven meer of minder volgens toeval verloopt. Maar dat klopt helemaal niet. We zijn door onze Schepper gewild en voor en tot Hem geschapen voor een bewust georiënteerd doel. Hij heeft ons met een vrije wil uitgerust en verantwoordelijkheid gegeven. In Jeremia 21:8 staat er: ‘Zie, Ik stel u de weg van het leven en de weg van de dood voor’. Beide mogelijkheden liggen vóór ons. Besluiten wij voor een leven zonder

God dan moeten we de gevolgen dragen. In het boek Prediker: (hoofdstuk 8:13) staat: ‘De goddelozen daarentegen zal het niet wel gaan’. Besluiten wij voor God en Zijn Zoon de Heer Jezus Christus dan hebben we de hemel, het eeuwige leven, gekozen: ‘Wie de Zoon heeft, heeft het (eeuwige) leven’ (1 Johannes 5:12). Gods wil is heel duidelijk: ‘Ik heb geen behagen in de dood van de goddeloze, maar veeleer daarin, dat de goddeloze zich bekeert van zijn weg en leeft’ (Ezechiël 33:11).

3.13 ‘De ni will dieken, mutt wieken’ (‘Die niet wil dijken, moet wijken’).

Bijna geen ander land heeft zo veel verschillende typen landschappen als Duitsland. In 2005 hadden wij een korte vakantie in Kaiser-Wilhelm-Koog, dat zich in het uiterste Zuidwesten van Sleeswijk Holstein bevindt. Het land ligt slechts één tot drie meter boven de zeespiegel en werd in de jaren 1872/73 door inpoldering aan de zee ontnomen. Vandaag de dag heeft de Koog een oppervlakte van 1306 hectare en 385 personen leven op de verspreid liggende boerderijen. Hier vinden we het grootste aaneengesloten gebied voor de productie van kolen in Duitsland. Vanwege de voortdurend waaiende wind is de Koogkool van goede kwaliteit. Hier is de rupsvrije kool, zonder dat de kool met de één of andere giftige chemicaliën moet worden bespoten. Bovendien heeft deze koolsoort nog een ander voordeel: Hij kan moeiteloos tegen een langere droge periode vanwege de hoge stand van het grondwater.

De spreuk in het plat Duits ‘De ni will dieken, mutt wieken’ (Diegenen, die hun land niet willen inpolderen, zullen eenmaal

moeten wijken) heeft hier een bestaande betekenis. In deze samenhang is mij het Woord uit Psalm 144:1-2 belangrijk geworden: ‘Geprezen zij de Heere, mijn rots, . . . mijn goedertierenheid en mijn vesting, mijn burcht en mijn bevrijder’. Zoals de dijken van de Kogen 35 zelfs standhielden tegen de grote vloed van 1962. Zo is Gods bescherming om ons heen een bolwerk tegen onze vijanden. De Kaiser-Wilhelm-Koog is overal omgeven door dijken zodat de bewoners zich veilig voelen. In overdrachtelijke zin heeft ook God ons ingepolderd of ingedijkt. ‘Gij omgeeft mij van achteren en van voren en U legt Uw hand op mij’ (Ps. 139:5). De dijk, die God voor ons door de Heer Jezus heeft gebouwd, zal nooit breken, hij houdt zelfs stand tegen het eeuwige oordeel: ‘Wie Mijn Woord hoort en gelooft Hem Die Mij heeft gezonden, die heeft eeuwig leven en komt niet in het oordeel’ (Joh. 5:24).

3.14 Glijbaan naar het verderf

Insecten hebben de verbazingwekkende bekwaamheid om zich overal aan vast te kunnen houden. Zelfs gladde oppervlakten kunnen ze loodrecht of over de kop moeiteloos de baas. Maar aan de oppervlakten van vleesetende bekerplanten falen hun kunsten. Raken ze de binnenkant, die de vorm van een zak heeft, dan glijden ze zonder pardon tot aan de bodem en worden langzaam verteerd. Hoe kan de beker voor u tot een onontkoombaar noodlot, tot een ‘glijbaan naar het verderf’ worden?

Deze zogenaamde carnivoren (lat. *caro*, *carnis* = vlees; *vorare* = vreten, verslinden) vangen kleine dieren (meestal insecten) en verteren ze om voedingsstoffen zoals fosfor en stikstof te krijgen. De slachtoffers worden door de geur van nectar, opvallende kleurcontrasten en de ongebruikelijke vorm van de beker in het geraffineerde, geconstrueerde binnenste van de strik gelokt waaruit er geen ontkomen meer is.

---

35 meervoud van ‘Koog’.

Waarom vallen de insecten in de beker? Ligt het aan de zeer gladde wasoppervlakten van de binnenkant of verdooft de plant haar buit? Het hoofdmechanisme is iets anders: Het zijn de bijzondere oppervlakte structuren, waarop het hechtorgaan van de insecten blootstaan aan aquaplaning. De bekerrand bezit een microstructuur uit regelmatige, radiaal verlopende groeven, die trapsgewijs zijn opgebouwd en wiens treden naar binnen afvallen. In tegenstelling tot bijna alle andere plantoppervlakten is de potrand of met regenwater of met de daar geproduceerde nectar nat gemaakt. Deze vloeistoffilm heeft het effect van een glijbaan.

Hoe ingenieus het systeem daadwerkelijk is, kon door proeven met Weber mieren (*Oecophylla smaragdina*) aangetoond worden, die over heel bijzonder goede hechtmechanismen beschikken. Aan de voeten hebben ze twee verschillende toestellen, waarmee ze zich op bijna alle ondergronden kunnen vasthouden. Ten eerste zijn dat de met vloeistof gevulde hechkussens, die een flinterdunne afscheidingsfilm voortbrengen en het de mier mogelijk maken, zelfs op geheel gladde oppervlakten zo goed houvast te krijgen, dat ze daarbij nog meer als het honderdvoudige van hun eigen lichaamsgewicht kunnen dragen. Ten tweede bevinden zich aan elke voet twee grijpklauwen, die tot aanhechting van ruwe oppervlakten dienen. De bekerplant *Nepenthes bicalcarata* lukt het om tegelijkertijd beide hechtmechanismen ineffectief te maken. De rand van hun val houdt zich nat met water en beneemt daardoor het hechkussen elke werking. Het speciaal geconstrueerde oppervlak zorgt er bovendien voor, dat de hechtklauwen van de mieren slechts in één richting kunnen stoppen. De dieren kunnen weliswaar de beker inlopen maar er niet meer uitkomen.

Een andere ontdekking deden wetenschappers bij de *Nepenthes alata*, Een bekerplant met bijzondere wasbloedplaatjes aan de binnenwand. Is de bekerplant nat, dan werkt de val duidelijk effectiever. Daarmee schijnt de aquaplaning een effect te zijn, die klaarblijkelijk alle bekerplanten benutten. Bij de *Nepenthes alata* heeft de beker een rand- en glij- en verteerzone. De glijzone speelt bij het vangmechanisme een sleutelrol. Ze is op haar bovenste gedeelte met kristallijnwas bedekt. Komen de insecten daarmee in aanraking, dan

worden de hechtorganen vies. Uit het daaronder liggende gedeelte steken scherphoekige bloedplaatjes uit, die de contactmogelijkheden voor de insectenvoeten zo sterk reduceren, dat er geen hechten meer mogelijk is en zo glijden ze zonder pardon in het verderf – in een zekere dood.

Het vangmechanisme van de bekerplanten werd voor mij een gelijkenis voor de situatie van de mensen na de zondeval. In het beeld van deze gelijkenis bevinden wij ons zo te zeggen ‘in de beker’ van het verderf, waaruit niemand zich kan bevrijden: ‘dan zal een plotseling verderf over hen komen . . . en zij zullen geenszins ontkomen’ (1 Thes. 5:3). Zoals de insecten in de bekerplant de dood niet kunnen ontvluchten, bevindt ook de mens zich met niet vergeven zonden in de val, die wij terecht als doodsvaai aanduiden. ‘Het loon van de zonde is de dood’ (Rom. 6:23). Dat is de eigenlijke problematiek van onze tijd: Bijna niemand zegt nog dat wij in de val zitten, waaruit wij zeer zeker gered moeten worden.

Toen Paus Benedictus XVI in september 2006 in Duitsland was, beklagde hij wel het verlies aan geloof in het Westen als ‘hardhorendheid tegenover God’. Maar wat zou het toch een zegen geweest zijn, wanneer hij voor 250.000 luisteraars het eigenlijke probleem van ons volk genoemd zou hebben. Namelijk het feit, dat de mensen in de strik van de dood zitten en ons zou hebben gezegd, hoe wij daaruit bevrijd kunnen worden. Zijn oproep tot meer sociale verantwoordelijkheid was wel goed bedoeld maar wie slechts dat verandert, blijft toch zoals bij de potplant in de strik van de dood.

Toen op zondagavond (10-09-2006, ARD, van 21.45 tot 22.45 uur) *Sabine Christiansen* bij haar praatshow verschillende religies had uitgenodigd, kwamen noch de katholieke noch de evangelische vertegenwoordigers er op om over de redding van de eeuwige dood te spreken. Men had aan het einde de indruk, alsof er alleen maar over verschillende levensconcepten gedebatteerd werd. Dan zou ook op haar manier de vertegenwoordiger van het atheïsme mee hebben kunnen doen. Ik had graag de stem van een wedergeboren christen gehoord, die gezegd zou hebben: ‘Alle religies zijn slechts glinsterende fata morgana’s op een glijbaan naar het verderf. Ik wijs

daarom op de Enige, Die ons uit deze strik kan trekken en dat is de Heer Jezus!'.
.

De Heer sprak in de bergrede duidelijk over de strik van de dood: 'Want wijd is de poort en breed is de weg die naar het verderf leidt en velen zijn er die daardoor binnengaan' (Matth. 7:13). Maar Hij zei precies zo duidelijk dat Hij de uitweg uit het verderf is en men slechts door Hem het eeuwige leven kan hebben (Joh. 3:16). Er is slechts het eeuwige leven (de hemel) en de eeuwige dood (de hel). Bent u zich van het gevaar bewust, waarin u leeft, wanneer u niet de Heer Jezus hebt aangenomen? Neemt u toch de vergeving door de Heer Jezus aan en volg Hem om het verderf te ontvluchten.

3.15 'Ik ken Iemand, Die u kan helpen

Op 9 juni 2011 in de avond kreeg ik een telefoontje uit Zuid Duitsland van een man, die ik niet kende. Hij vroeg me, of ik hem kon helpen. Eerst vertelde hij mij zijn grote nood, omdat zijn zoon zich enige dagen geleden in Tübingen van het leven had beroofd. De man was vertwijfeld, mede omdat de zoon geen brief had achtergelaten.

Foto

Franz Pless met vrouw Gerlinde, dochter Adeline en zoon Engelbert, 2007.

Spontaan zei ik: 'De nood is zo onmetelijk groot, daar kan ik niet in helpen. Maar ik ken Iemand, Die u helpen kan en dat is de Heer Jezus! Kent u Hem?'

'Nee', antwoordde hij kort.

'Wilt U Hem leren kennen?', vroeg ik verder.

'Ja!', bevestigde hij mij.

'Ik zal u twee cd's met lezingen van mij opsturen, die u de Heer Jezus bekend zullen maken. De Bijbel zegt: 'Het geloof is uit de prediking'³⁶, en zo willen wij deze weg ook gaan. Binnenkort bel ik u weer op en dan kunt u mij zeggen, of u deze Heer ook in geloof wilt aannemen'.

Met dit voorstel was hij het eens. Ten slotte heb ik nog door de telefoon met hem gebeden. Vijf minuten later belde hij terug en vroeg mij of ik hem dat gebed wilde opsturen. ‘Het heeft mij zo goed gedaan’, meende hij. - ‘Ik heb weliswaar vrij gebeden, maar de inhoud heb ik nog in goede herinnering en zo zal ik het nu opschrijven en het naar u toesturen’. Ik bad met hem ongeveer zo, nadat de inhoud van het gebed met hem was afgesproken:

‘Heer Jezus Christus, wij roepen U aan als de Zoon van God, als de Heer en Heiland van deze wereld, Die alle macht gegeven is in hemel en op aarde. U kunt alle dingen. U kent onze diepste gevoelens en weet van al onze zorgen en noden.

Zo komen we nu tot U met de grote nood, die ons door de dood van de zoon heeft getroffen. We lijden erg daaronder en onze gesprekken en gedachten hierover hebben geen einde. Steeds weer draaien de gedachten om hetzelfde thema en wij vinden geen rust. Daarom komen wij nu met deze nood tot U en willen graag deze zware last afgeven. We kunnen het niet meer alleen dragen maar U kunt alles. Nu leggen we alles in Uw handen en bidden U om hulp.

---

36 Vgl. Romeinen 10:17.

Door de dood van onze zoon zijn wij op een bijzondere manier ons van U bewust geworden. We beluisteren nu cd's en lezen in Uw Woord. Nu zijn wij goed daarover geïnformeerd, wat u van ons wilt. Wij zijn nu niet meer onwetend en daarom verwacht U van ons dat wij ons tot U bekeren. Dat willen we ook maar we willen het oprecht met ons hele hart doen. Op het ogenblik ondervind ik dat iemand mij aan mijn kraag vasthoudt en deze stap wil verhinderen. Heer Jezus, dus roep ik U aan en bid U om hulp. Wilt U het mijn vrouw en mij schenken, dat wij ons in alle vrijheid U helemaal toewenden. En laat de dag van de echte

bekering niet meer ver zijn. Dan mogen we ons zeker zijn, dat we U en de hemel gevonden hebben. Amen’.

Op 16 juni belde ik hem op en informeerde of hij de cd’s gehoord had. Dat bevestigde hij. Dus kwam nu mijn vraag: ‘Wilt u deze Heer aannemen?’ Hij stemde met blijdschap daarmee in en zo ging ik op enige Bijbelverzen nader in (Rom. 3:23; 1 Joh. 1; Joh. 1:12), om hem tot Christus te leiden. Daarna bevestigde ik hem, wat de Bijbel ons zo duidelijk zegt (bijv. in 1 Joh. 5:12). Ten slotte zei ik: ‘Nu hebt u deze Heer aangenomen en nu kunt u Hem zelf al uw nood aan Zijn hart brengen’.

Toen ik hem van 16 tot 18 maart 2012 in Horb (Zwarte Woud) bij gelegenheid van een serie lezingen voor de eerste keer persoonlijk trof, bevestigde hij, dat het hem nu al veel beter ging. Hij is weliswaar altijd nog Katholiek, maar hij zoekt nu een Bijbelgetrouwe gemeente waar hij zich graag zou willen aansluiten.

3.16 Nauwelijks te geloven – maar waar, de vermenigvuldiging van de vissen van Aheloy

Op onze 1.400 km lange reis voor lezingen door Bulgarije (Sofia – Russe aan de Donau – Varna aan de Zwarte Zee – Balchik – Burgas – Aheloy – Kazanlak – Pazardzhik – Sofia) van 15 tot 24 augustus 2010 arriveerden we op een zonnige middag in **Aheloy**, een plaats, die ongeveer 30 km ten noorden van de bekende stad Burgas en direct aan de Zwarte Zee is gelegen. Kortgeleden kreeg deze plaats stadsrechten. Het was vrijdag, 20 augustus 2010, en wij werden verwacht in een groot, ruim huis, dat door meerdere gezinnen bewoond werd. Zij zijn allen wedergeboren Christenen. Driemaal in de week treffen ze elkaar hier als huisgemeente voor een samenkomst – dinsdags, vrijdags en op zondag. Ook mensen van buiten komen er zodat de groep uit ca. twintig personen bestaat. Volgens hun gewoonte nemen allen ook deel na de samenkomst aan het gezamenlijke eten.

Na de eerste gedachten uitwisseling werd het tijd voor het middageten, waartoe we hartelijk werden uitgenodigd: wij – dat waren

mijn vertaler, prof. en arts *Detschko Svilenov*, zijn vrouw *Tsveti* als ook *Marion* en ik. Er waren 11 personen aanwezig. Tot de rijkelijke maaltijd hoorden naast verschillende vleessoorten ook veel groenten en gebakken vissen. Tijdens het eten vertelde *Christo Tomov* (66 jaar oud) een voor ons verbazingwekkend verhaal.

Foto

In Ahely aan de Zwarte Zee: Werner Gitt, Christo Tomov en zijn vrouw, prof. *Detschko Svilenov* op 24 augustus 2010.

Tot zijn 65^e levensjaar verdiende hij zijn geld als bouwvakker, en nu houdt hij zich bezig als hobby visser. Wat hij ons vandaag vertelde, gebeurde tien dagen geleden. Het was dinsdag, de 10^e augustus, toen hij die vroege ochtend met zijn boot de Zwarte Zee opvoer om vissen te vangen, die voor het eten na de samenkomst zouden worden bereid. Zoals gebruikelijk ging hij voor het werk in zijn boot op zijn knieën om te bidden. Daarna begon hij met de visvangst. Ofschoon hij drie netten had uitgeworpen, bevonden zich, anders dan andere dagen – maar drie kleine vissen daarin. Een zeer magere vangst! Hij legde ze in zijn groene plastic emmer en ging teleurgesteld naar huis. Dat zou geen avondeten worden voor 16 personen. Nadat hij zich wat te ruste had begeven, wilde hij de bijna lege emmer opruimen, maar wat zag hij? De emmer was halfvol met grote vissen gevuld. Ongelovig keek hij in de emmer en was erg geschrokken. Hij had geen verklaring voor deze ongebruikelijke gebeurtenis want niemand kon de vissen er in gelegd hebben. Maar waar zouden ze dan vandaan gekomen zijn?

Meteen schoot hem de geschiedenis van de vermenigvuldiging van de vissen te binnen uit het Nieuwe Testament en hem werd duidelijk dat ook hier de Heer gehandeld had. Zijn aanvankelijke schrik veranderde snel in grote vreugde en tranen kwamen in zijn ogen. Zijn vrouw *Lydia* zag zijn ontroering en informeerde: ‘Wat is er aan de hand?’ Daardoor werd zij ook een getuige van het gebeuren. *Christo* nam verheugd de vissen en bakte ze op de grill. Toen hij weer naar de emmer ging, was deze weer tot de helft toe gevuld. Ook deze vissen bereidde hij. Nu was er genoeg voor 16 personen. Ook voor de derde

keer vulde de emmer zich; deze vissen zouden genoeg zijn voor de volgende dag.

Die vissen, die wij voorgezet kregen bij het middageten, kwamen jammer genoeg niet uit de geschapen voorraad. We zouden ze wel graag hebben geproefd, want ze zullen zeer zeker heel goed gesmaakt hebben.

Ik had de vertaler eerst niet begrepen en dacht dat de ons aangeboden vissen ook uit de wonderbare vis vermenigvuldiging kwamen. Dus zei ik tegen *Marion*: ‘Stel je eens voor, deze vissen hebben nog nooit het water gezien’.

Nu is het bijzondere van de gebeurtenis, dat het niet twintig jaar geleden ergens aan het einde van de wereld heeft plaatsgevonden, maar dat wij direct op de plaats van het gebeuren waren. Ook *Lydia* en de andere aanwezige personen vertelden ons ontroerd daarvan. Professor *Svilenov* kent de gelovigen van deze groep sinds jaren als geloofwaardige en betrouwbare christenen.

Voor een beter begrip stelde ik hen enige vragen. Ze werden mij nuchter en totaal niet sensationeel beantwoord. Zo interesseerde mij de naam van de vissoort. In het Bulgaars heet de vis ‘Poptsche’, wat zoiets betekent als ‘pop vis’ (afgeleid van het woord ‘Pope’ voor ‘orthodoxe priester’). Het gaat hier om een inheemse vissoort (dat betekent dat ze uitsluitend in de Zwarte Zee voorkomt). Aan de kop van de vis vormt het skelet een kruisvorm, dat Christus ons aan één van de vissen demonstreerde. Slechts vissen van deze soort bevonden zich in de drie halfvolle emmers. Verheugd en diep onder de indruk van datgene wat we hadden meegemaakt, verlieten we de vriendelijke mensen om naar Kazanlak te reizen. 39

---

39 Nog een opmerking uit historisch oogpunt: De plaats Aheloy heeft voor Bulgarije een bijzondere historische betekenis. Hier vond in de Middeleeuwen één van de grootste veldslagen plaats op Europese bodem (gezien de lengte van de veldslag). Bij deze oorlog vochten de Bulgaren en Byzantijnen met elkaar en er kwamen daarbij meer dan 90.000 mensen om het leven. ([URL:http://en.wikipedia.org/wiki/Aheloy](http://en.wikipedia.org/wiki/Aheloy) (opgehaald op 19-12-2012)).

3.17 De gelijkenis van de Paraná

Toen ik in Paraguay voor lezingen was, kwamen we daar na een autorit met mijn vrienden bij een water, waarvan ik de indruk had, dat ik me aan de oever van een groot, langgerekt meer bevond. Maar het was geen meer maar zo'n brede rivier, die ik nog nergens op de wereld gezien had – de Paraná! Hij ontspringt in Brazilië en is bijna 4.000 km lang. In de samenvloeiing met de Rio Uruguay vormt hij de Rio de la Plata met de immense waterafvoer van 18.000m³/s – dat is 20x zoveel dan bij de Elbe. Daar in de monding komt hij op een breedte van maximaal 220 km. In vergelijking daarmee voert de Elbe slechts 870 m³/s, en ze is bij de monding bij Brunsbüttel slechts bijna 3 km breed. Als er Duitse afstammelingen uit Paraguay voor de eerste keer Duitsland bezoeken, het vaderland van hun voorvaderen, stellen ze zich de Rijn als een geweldige stroom voor. Wat een teleurstelling bij de eerste aanblik: vergeleken met hun Paraná, is de Rijn slechts een klein beekje.

De Paraná werd voor mij tot een gelijkenis, hoe mensen tot God komen of hoe ze Hem niet bereiken.

Laten we ons eens voorstellen, dat God aan de andere oever van deze zeer brede rivier zou zijn en wij zouden tot Hem willen komen. De rivier heeft zo'n sterke stroming wat de aandacht verdient, dat niemand de kracht heeft om naar de andere oever te zwemmen. Bovendien zijn daar gevaarlijke krokodillen.

Omdat God weet, dat wij Hem met al onze zwemkunsten nooit zouden bereiken, laat Hij op Zijn initiatief een brug bouwen en legt ons uit: 'Ik heb voor jullie een brug gebouwd. Het is de enige, die er is. Deze moeten jullie gebruiken, wanneer jullie mij willen bereiken. Deze brug heet de Heer Jezus!'

Misschien zegt u: 'Van horen zeggen zijn er nog vele andere bruggen'. En zo gaat u verder stroomafwaarts en vindt u allerlei vormen, die op bruggen lijken, maar het zijn in doorsnee planken, die slechts een stuk het water in staan. Allen dragen een eigen naam. Daar

is een vlonder met een opschrift: 'Islam'. Op andere borden staat bijv. 'Hindoeïsme', 'Boeddhisme', 'Jehova's getuigen', 'Mormonen', 'Maria verering'. Maar echte bruggen zijn er niet. Zonder uitzondering zijn het vlonders, die slechts als een mogelijke hulp eruit zien, maar ze eindigen allemaal in het water en brengen ons niet over de brede rivier. Het zijn geen echte bruggen!

Met behulp van deze brugvergelijking kan duidelijk worden aangetoond hoe mensen vandaag gered kunnen worden. Er is maar één enkele mogelijkheid tot redding. Dat wordt heel duidelijk betuigd in Handelingen 4:12: 'En in niemand anders is de behoudenis. Want er is onder de hemel geen andere naam onder mensen gegeven waardoor wij behouden moeten worden'.⁴⁰

Maar hoe konden de mensen **vóór** het komen van de Heer Jezus tot God te komen – dus in die tijd, toen de brug 'de Heer Jezus' nog helemaal niet gebouwd was?

Ook hier kan de situatie van het heil duidelijk worden gemaakt aan de hand van de gelijkenis van Paraná. God heeft al in heel vroege tijden afzonderlijke boten over de Paraná naar uitverkoren mensen gezonden en ze daarmee afgehaald. Zo was het bij Noach, die genade vond voor de Heere' (Gen. 6:8). Dan heeft God Job uitverkoren, die 'vroom, . . . oprecht en godvrezend' was (Job 1:1). Aansluitend zond God een boot naar Abraham en riep hem met de woorden: 'Ga uit uw land . . . en Ik zal u tot een groot volk maken en zal u zegenen' (Gen. 12:1-2).

---

40 Geciteerd volgens veldslagen 2000.

Foto

Bij de gelijkenis van Paraná: de Heer Jezus, de enige bestaande brug

Met Abraham en zijn nakomelingen koos God een heel volk – het volk Israëel. Hoe konden nu de vele mensen van het volk Israëel tot God komen? Om in de gelijkenis van Paraná te blijven: God heeft als vernieuwing een veerdienst ingesteld. De veermannen waren de

priesters in Israël. Nu had ieder uit het hele volk Israël de mogelijkheid om tot God ten komen. Wie de veerdienst van God gebruikte, werd gered.

Met de komst van de Heer Jezus is deze veerdienst ingesteld. De Heer Jezus heeft de discipelen bevolen om de mensen van de hele wereld uit te nodigen: ‘‘Gaaf dan heen, maakt alle volken tot discipelen’’ (Matth. 28:19). Dat is met de veerdienst niet meer te doen en daarom

Foto

Bij de gelijkenis van Paraná: redding vóór de komst van de Heer Jezus

heeft God nu een reusachtige brug gebouwd. Deze is zo groot van afmeting, dat mensen uit alle volken kunnen komen. Nu geldt de brug ook voor het Joodse volk. Men kan slechts uit eigen beweging naar de overkant gaan. En men moet weten: er is geen tweede brug!

3.18 Een weerzien in Kazachstan ⁴¹

Een verslag van *Gerhard Perteck*, Köln, aanvullingen van *Viktor Fast*, Frankenthal).

Bij ons bezoek in het jaar 2006 in Karaganda nam ik afscheid van een broeder met een krachtige handdruk en de woorden ‘Tot ziens’. Hij antwoordde mij daarop: ‘Ik neem je bij je woord – kom met de anderen weer!’

⁴¹ Een iets uigewerkte versie van het verhaal uit het tijdschrift ‘Aquila’, nr. 2 (68), april-juni 2008, bladzijde 5-7

We zagen daarin een opdracht om nog eenmaal naar dit land te gaan om daar de gelovigen te bezoeken en hen in het geloof te versterken, maar in het bijzonder om de studenten aan de verschillende

hogescholen en universiteiten het evangelie te brengen. Dus waren wij, professor *Werner Gitt*, Dr. *Harry Tröster* en ik van 3 tot 18 mei 2008 weer in Kazachstan. Met zijn 2,7 miljoen km² is het bijna achtmaal groter dan Duitsland. Het is het op acht na grootste land op de aarde en überhaupt het grootste niet aan zee grenzende land. Duitsland heeft ongeveer 5 maal zoveel inwoners dan dit Euro Aziatische land met zijn ca. 16 miljoen inwoners. In het noorden loopt de 6.850 km lange gemeenschappelijke grens tussen Kazachstan en Rusland.

We vlogen met een moderne Boeing 767-300 van Air Astana. Het vliegtuig was tot op de laatste plaats bezet en de service aan boord was uitstekend.

Foto

Medische college in Karaganda, ontvangst door de directeur *Nurbekov*, op 12 mei 2008. Aan alle universiteiten, academies of colleges was het een uitdrukking van waardering, dat de samenkomsten van de lezingen altijd voorafgegaan werden door een ontvangst bij de directeur.

Foto

Medisch college in Karaganda, 12 mei 2008. Alle studenten ontvingen na de lezing gratis meerdere boeken. Velen wachtten geduldig totdat ze een handtekening ontvangen hadden.

Het vertrek was 's avonds om 19.15 uur in Frankfurt/Main en de landing na een non-stop vlucht om 04.45 's morgens in de hoofdstad Astana. (In onze schoolatlassen is ze nog onder de naam 'Zelinograd' te vinden). Met een tijdsverschil van vier uur duurde de vlucht 5,5 uur.

Viktor Fast was er al en haalde ons van het vliegveld af. Na een korte inkwartiering deden we onze zondagse kleding aan. Van uitrusten of inhalen van de slaap was geen sprake omdat *Werner Gitt* om 10.00 uur in de samenkomst zou spreken. De vreugde over het weerzien was groot, veel gemeenteleden herkenden ons weer en verheugden zich over onze hernieuwde komst.

Tussen de samenkomsten en de eerste lezing in de gemeente om 18.00 uur hadden we wat tijd om te wennen aan het tijdsverschil. De aan ons bewezen gastvrijheid maakte opnieuw een bijzondere indruk op ons. Wat deden ze toch veel moeite om ons te verwennen!

In tegenstelling tot de bedrijvigheid van twee jaar geleden heerste er nu in de hoofdstad Astana een 'bouwstop', wat samenhangt met de wereldwijde financiële crisis. De Heer had de organisatoren 'open deuren' geschonken en de agenda was dienovereenkomstig propvol. Op maandagmorgen stond al de eerste lezing op een hogeschool op het programma. De plaatsvervangende rector van de landbouwkundige universiteit Astana ontving ons hartelijk. (Het moet uitdrukkelijk worden beklemtoond dat we bij alle universiteiten en hogescholen zeer vriendelijk ontvangen werden). Na de lezing was er in de kamer van de rector een lichte maaltijd en we kregen gelegenheid om ons voor te stellen. In de lezing ging het over o.a. de oorsprong van het leven, gezien vanuit de informatica. Informatica, die de kenmerkende grootte in alle levende wezens is, wijst op een buitengewoon intelligente Auteur en betuigt de onmogelijkheid van de evolutie. Omdat de informatica geen materiële grootte is, vallen de natuurwetten van de informatie van materialisme om.

Het kwam ons voor als een wonder om materialisme en evolutie aan de universiteiten zo vrijmoedig te mogen weerleggen, waar toch deze ideeën ten tijde van het communisme als pijlers van de atheïstische staatsgodsdienst golden. Dat zijn gedachten, die *Werner Gitt* in zijn lezingen steeds weer doorgaf. Mijn bijzondere opdracht was om de vooraf uit Duitsland gestuurde boeken in de Russische taal onder de docenten en de studenten te verdelen. Ze werden heel graag aangenomen. *Werner Gitt* had veel te doen om daarna zijn handtekening in de boeken te zetten.

Na de avondsamenkomst in de gemeente Astana zouden we met de trein naar de noordelijkste stad van het land, Petropawlowsk, reizen. Omdat er geen trein reed, moest de lezing worden afgezegd. *Johannes Friesen* uit Schtschutschinsk sprong in en reed ons met zijn bus naar de bestemming. Hij begeleidde ons dan bijna ook de hele tijd en was voor *Werner Gitt* een waardevolle Russische vertaler. Na een

tussenverblijf met avondeten in Schtschutschinsk kwamen we na 500 km rijden tegen 23.00 uur in Petrapawlowsk aan. Nog een keer avondeten en daarna gingen we vermoeid naar bed. Een voormalige molen is tot een slaapkamer verbouwd. De molen behoorde aan *G.I. Masajew*, een rijke weldoener van de stad, die christen was. Hij kwam, zoals ook vele anderen in de 1930er jaren in een Sovjetkamp terecht, waar hij stierf.

In Petropwlowsk troffen we prof. *Ivan Gawrilowitsch*. Hij is lid van de Baptistengemeente en heeft daar alle lezingen georganiseerd en ook nog voor een aansluitende 'extra college' in Koktschetaw gezorgd, die niet in onze agenda stond. Jammer genoeg hebben we de Trans-Siberische spoorlijn, die hier in Kazachstan kort doorheen rijdt, niet gezien. Er was geen tijd voor. Prof. Ivan Gawrilowitsch is niet alleen een verrijking voor de gemeente maar hij is ook vermenigvuldiger van de verkondiging van het evangelie in dat gebied.

Twee dagen brachten we daar door in het noorden met lezingen aan de hogescholen en in de gemeente. Vanwege de extra lezing in Koktschetaw reden we donderdag in dikke mist al om 06.00 uur weg uit Petropawlowsk. In Koktschetaw had *Werner Gitt* de eer om in het nieuwe universiteitsgebouw het eerste college te houden. Hier werd hem een gasthoogleraarschap aangeboden.

Na nog twee lezingen daar (weer ontving hier ieder de meegebrachte boeken) kwamen we na een lange rit weer in Schtschutschinsk aan. Tijdens de reis konden we ons ervan overtuigen, dat Kazachstan inderdaad, in elk geval in deze gebieden, een vruchtbaar land is. De akkers werden bewerkt en veel graanschuren vielen op.

Daarna reden we naar 'Kazachs-Zwitserland'. In dit mooie landschap met vele meren en hogere bergen maakt men een recreatiegebied en zwembaden. Op een middag namen we de tijd om de mooie omgeving te bewonderen. We kochten bij een kraampje vers gerookte vis, die wij ons goed lieten smaken.

In de volgende twee dagen vond er een regionale conferentie plaats van de Baptisten in Schtschutschinsk. Dit treffen begon met een $\frac{3}{4}$ uur prachtig jeugdconcert, geleid door *Jakob Warkentin*.

De volgende twee dagen gingen we dan verder naar de ons bekende omgeving van Karaganda. Eerst beleefden we daarbij de Kazachse spoorlijn. Om middernacht verlieten wij het station en kwamen om 09.30 uur in Karaganda aan. De slaapwagons in de trein vonden we heel comfortabel. We kregen verzegeld beddengoed en tegen het gedreun van de wagons hielpen mijn oordoppen.

Het was pinksterzondag. In de trein trokken we onze zondagskleding aan. In de gemeente werden we hartelijk ontvangen. Oude bekende gezichten, een goed logeeradres met het door *Nadja* gevarieerde eten, dat alles was een vrolijke tijd voor ons. Na de samenkomst reden wij naar Saran, om daar een toespraak van *Werner Gitt* te horen, die daarna nog een toespraak had voor de jeugd.

Door het Duitse zendingsteam in het kinderkuis waren we uitgenodigd voor een broodmaaltijd in de avond. Daarna gingen we weer terug, zoals zo vaak, over hobbelige straten naar Karaganda.

In Karaganda had prof. *Alexander Michailowitsch* er voor gezorgd, dat *Werner Gitt* elke dag lezingen aan de universiteiten en hogescholen kon houden. Dat betekende altijd weer, vroeg opstaan en boeken in de auto laden. We beleefden steeds nieuwe ontmoetingen met de jonge, geïnteresseerde studenten. Niemand stoorde de lezingen. In tegendeel. De studenten dachten goed mee en stelden vele vragen, die indruk op ons maakte.

In Karaganda werden de lezingen vooral aan medische faculteiten en instituten gehouden. Hier was men bijzonder verheugd om de Russische versie van 'Fascinatie mens' te krijgen. In een universiteitsbibliotheek vonden wij alle relevante boeken van *Werner Gitt* op een extra plank onder het opschrift: 'Wat is de mens' opgesteld.

Foto

Medische academie Karaganda, lezing voor studenten in de medicijnen op 14-05-2008

Foto

Medische academie Karaganda. Na de lezing stellen de studenten vragen, 14-05-2008.

Foto

Medische academie Karaganda. Na de lezing kon elke student meerdere boeken gratis krijgen. Daarvan werd rijkelijk gebruik gemaakt, 14-05-2008.

Foto

Wat wij in een West Europese bibliotheek nergens zouden kunnen vinden, is er in de bibliotheek van de medische academie in Karaganda: Daar staat een boekenplank met het opschrift: 'Heeft God geschapen?' Voor elke student toegankelijk vindt men de Russische vertalingen van 'Fascinatie mens', - 'Als dieren konden spreken'- 'Zo staat er geschreven' - 'Vragen, die altijd weer gesteld worden' - 'En de andere religies?' en 'Schiep God door evolutie?'

Het boek 'Fascinatie mens' wordt hier aan de medische faculteit als leerboek benut. Kunnen wij ons een universiteit in een westers land voorstellen, waar zo heel duidelijk evangelische literatuur als leerstof aangeboden wordt?

De geplande rustdag met een uitstapje naar de steppe viel uit door ingepaste lezingen. Een kleine wandeling in een pompeus nieuw aangelegd park bood enige afwisseling.

Terwijl de lezingen voor studenten tot in de vroege namiddag duurden, wachtten in de avonduren verschillende gemeentes op onze komst. Zo waren we op een avond in de gemeente van 'Karaganda

33', de volgende avond in de gemeente 'De ster van Bethlehem' en de avond daarna in Temirtau. Ook daar was er een blij weerzien en het inmiddels al bekende vriendelijke onthaal!

Foto

Lezing voor justitie ambtenaren, Karaganda, 16-5-2008.

Foto

Lezing voor justitie ambtenaren, Karaganda 16-05-2008.

Op de voorlaatste dag was *Werner Gitt* uitgenodigd voor een lezing in een openbare zaal. Van tevoren zorgde *Viktor Fast* nog voor iets bijzonders: Het bestuur van de medische afdeling van de uitvoerende autoriteit wilde *Werner Gitt* ook wel eens horen. Ook hier was de interesse van de in uniform verschenen beambten groot.

Steeds weer kwam in de discussies de vraag naar voren, waarom de Koran niet vermeld werd. Het antwoord stemde de luisteraars tot nadenken: De Bijbel is het enige Boek van de wereldgeschiedenis dat meer dan 3.000 vervulde profetieën kan aantonen. Geen ander boek heeft zo'n kenmerkende kwaliteit. Daarom ontbreekt bij andere bronnen het zegel van de waarheid.

In de 'Bethel gemeente' ging het op de één na laatste lezing van de reis over het thema 'Gebeurtenissen aan de andere kant van ruimte en tijd'. En op zondagmorgen 18 mei sprak *Werner Gitt* ten afscheid nog een woord van groet in de Mennonieten broedergemeente.

Bij een heerlijke zonneshijn gingen we dan naar het vliegveld. Na een tussenstop in Kustanai landden wij om 19.00 uur weer behouden in Frankfurt en zetten dan onze reis voort naar huis per trein.

We strooiden veel zaadkorrels uit. De groei en het gedijen laten we over aan onze Heer Jezus Christus. Hij zal de mensen, die zijn aangesproken, volgen en het is onze hoop dat we meerderen in de eeuwigheid terug zullen zien.

Zo ging de reis ten einde, waaraan we nog lang zullen denken. Vele dingen hebben indruk op ons gemaakt en veel dingen hebben ons tot nadenken gestemd. We verlieten een land waar wetsveranderingen behandeld worden, die de verkondiging van het evangelie verhinderen en donkere wolken laat opkomen. Maar in gebed willen we alles onze Heer toevertrouwen. Moge Hij dit land en ons allen zegenen.

Gerhard Perteck, Köln (aanvullingen van Viktor Fast, Frankenthal).

3.19 ‘Wij zijn God’

Menselijke technologie heeft veel bereikt: De mens spleet het atoom, hij zette zijn voet op de maan, hij kloonde het schaap Dolly, transplanteerde harten en met de computertechniek veranderde hij de wereld in onvoorstelbare hoge mate. Zijn wij ook in staat om kunstmatig leven te maken? In één van de grootste kranten van Duitsland, ‘die Welt’ verscheen op 23 mei een artikel van *Alan Posener* met de titel: ‘Onderzoeker Craig Venter maakt kunstmatig leven – WIJ ZIJN GOD’. *Posener* spreekt van een jaren duizend sensatie. Het team van *Venter* was het gelukt om in een laboratorium een kunstmatig genoom te bouwen in een bacteriële cel, waar van tevoren de kern eruit was gehaald. De cel begon daarna, kopieën te maken, die door de synthetische DNA gestuurd werden. Vol van euforie en een absolute beoordelingsfout oordeelde *Posener*: ‘Wat er eerder aan God of de goden was voorbehouden, dat maken nu mensen’. De euforie kent klaarblijkelijk geen grenzen meer. Zo meende de Engels-Amerikaanse scheikundige *Freeman Dyson*: ‘De bekwaamheid om nieuwe levensvormen te ontwerpen en te maken, markeert een keerpunt in de geschiedenis van onze species en onze planeten’. Zijn zoon, de wetenschapsgeschiedkundige *George Dyson* ziet het ook flink overtrokken: ‘Een code, die in een digitale computer gegenereerd werd, kopieert zich nu ook zelf als genoom van een lijn van levende cellen.

Werd hier werkelijk leven geschapen? Het duidelijke antwoord luidt: NEEN! De wetenschappelijke prestatie is opmerkelijk, maar de

daarmee samenhangende hoogmoed overtreft ruimschoots wat er feitelijk gebeurde.

De alfabetische volgorde in de DNA van een bacterie A (*Mycoplasma genitalium* 1995) met meer dan één miljoen basenparen werd opgespoord. Met een groot technisch vertoon laten vandaag de dag DNA delen met bepaalde sequenties in een lengte van ongeveer duizend basenparen zich synthetiseren. Deze fragmenten kan men toch niet machinaal aan elkaar rijgen. Om de vele deelstrengen met elkaar te koppelen, heeft men hulp nodig uit leven dat voorhanden is (*E. coli* en veranderde gistcellen). Deze deels kunstmatige, en deels met behulp van echt leven gemaakte DNA, bewerkt in een andere bacterie, cel B (*Mycoplasma capricolum*) waar de kern er van tevoren uit gehaald is, die met A verwant is, dat ze zich vermenigvuldigen kan. De op die manier gemaakte DNA sequentie was een exacte kopie van een al in leven zijnde DNA. Dit project was aan beslissende plaats daarvan afhankelijk, dat een exacte kopie van de DNA van het originele bacterie A vervaardigd werd. Al bij de kleinste veranderingen zou alles mislukt zijn.

Laten we dit vasthouden: Afgezien van detailkennis van de aminozuur codering heeft niemand van de onderzoekers het natuurlijke DNA programma begrepen. De celbioloog *Mel Graeves* van het Britse *Institute of Cancer Research* erkent: ‘Wij hebben ons laten beetnemen dat genoom een transparante blauwdruk van het leven is maar dat is het niet’. Het genoom bevat niet slechts de bouwhandleiding voor het geproduceerde eiwit, maar een veelvoud van opdrachtrangordes en communicatiesystemen, die tot nu toe onbegrepen zijn. De Amerikaanse biologe *Jennifer Doudna* (Universiteit van Californië, Berkeley) gaf toe: ‘Hoe meer we weten, des te meer erkennen we, wat we niet begrijpen’.

Bij het Venter-project werd er correct afgeschreven, gesynthetiseerd en verplant. Datgene, wat geïmplant werd, waren volledig en helemaal de ideeën van de Schepper, die nog niemand heeft begrepen. Verder is het goed om te bedenken: De ontvangercellen B zelf waren levend, dat betekent dat de machinerie tot voortbrenging van de kopie van de cel helemaal uit de werkplaats van de Schepper werd

onttrokken. Er werd dus daarmee geen leven geschapen, er werden ook geen kleine synthetische cellen gevormd, maar enkel en alleen uit leven wat voorhanden is gemanipuleerd. Het is ongeveer zoals wanneer iemand een boek in de voor hem onbekende Indianentaal exact zou overschrijven en dan beweert dat hij een boek in deze taal zou hebben geschreven. Om genomen zelf te schrijven, zoals wij programma's voor computers ontwerpen, begrijpen wij nog veel te weinig van de hoogcomplexe programma's, die de Schepper in Zijn wijsheid Zich heeft uitgedacht. Het woord van de Psalmist 'Wonderbaar zijn Uw werken, mijn ziel weet dat zeer wel' (Ps. 139:14), geldt niet alleen voor de onvoorstelbare vertes van de macrokosmos, maar tot binnen de geniale Nano techniek van de microwereld.

3.20 'Dat krijgen ze nooit voor elkaar!'

Na een prediking in een samenkomst in Donaueschingen, wilde een jongeman met me spreken. Kritisch merkte hij op: 'Wat u daar vandaag gezegd hebt, was allemaal mooi en goed, maar jammer genoeg hebt u alles met de Bijbel gemotiveerd. Daarbij is de Bijbel een oeroud boek en kan daarom helemaal niet waar zijn'. Ik vroeg hem om plaats te nemen om daarover verder na te denken, en maakte hem op de volgende problematiek opmerkzaam:

'In het Oude Testament staan heel veel profetische uitspraken. Laten we ons eens voorstellen dat wij een vereniging samenbrengen uit zeer verschillende mensen, dus een politicus, een scheikundige, een bankwerker, een sportman, een filosoof en nog een theoloog. Die krijgen de opdracht om een verzonnen verhaal zodanig te schrijven, dat alle profetieën op de één of andere manier daarin voorkomen. Nu is mijn vraag aan u: 'Zullen ze dat wel voor elkaar krijgen'. Zijn spontane antwoord was: 'Dat redden ze nooit! Ze zullen de profetieën verschillend interpreteren en bij het schrijven van het verhaal komen ze niet tot iets gemeenschappelijks'.

'Maar stelt u zich eens voor dat dit verhaal daadwerkelijk geschreven werd. Er is een heel boek daaruit ontstaan'.

‘Dat kan toch niet waar zijn!’

‘Ja, zeker wel! In elk geval is het niet een theoretische geschiedenis van achter het bureau verzonnen, maar diverse auteurs hebben als ooggetuigen verhaald, hoe de afzonderlijke profetieën zich in de werkelijkheid hebben afgespeeld’.

‘Wat is dat voor een boek?’

‘Het is het Nieuwe Testament! Daar worden de in het Oude Testament voorspelde gebeurtenissen als vervuld beschreven’.

Dat heeft de jonge man van de waarheid van de Bijbel overtuigd. Onmiddellijk na het gesprek nam hij de beslissing voor Christus. Daarmee had hij zeker niet gerekend toen hij kwam om kritiek te spuien. Is hij niet een hedendaags voorbeeld van die man, van de, in het begin genoemde gelijkenis, die met zijn ploeg op een heftige tegenstand stootte en dan bij nader inzien, erkende dat hij een waardevolle schat gevonden heeft?

Deel IV

4. Mensen, die de schat vonden Tien getuigenissen uit Europa

Inleiding

1. Mensen uit verschillende landen: In de volgende getuigenissen vertellen zeer verschillende mensen over hun leven. Allen zijn mij persoonlijk bekend en allen heb ik tijdens mijn reizen voor lezingen in binnen- en buitenland leren kennen. De plaatsen van handeling zijn zeer verschillend: Ze gaan van Duitsland tot Bulgarije en van Tsjechië tot Portugal. U vindt ze in de volgende tien indrukwekkende getuigenissen (G1 tot G10); vijf werden er over mannen en de andere vijf over vrouwen geschreven. Bij alle verscheidenheid hebben toch alle geschilderde levenswegen iets gemeenschappelijks: ze brengen tot

uitdrukking, op welke wonderbare wijze God door Zijn Zoon Jezus Christus in het leven van afzonderlijke mensen heeft ingegrepen en een fundamentele verandering in denken en levensstijl bewerkt heeft. In Deel I werd uiteengezet, dat een mens volgens de gelijkenis van de Heer Jezus de kostbare parel (Matth. 13:45-46) zocht. Hoe verschillend dit zoeken naar de schat in het leven van een mens kan zijn, laten de volgende getuigenissen zeer indrukwekkend zien. Zoals geen eikenblad aan het andere gelijk is en zoals er onder de ontelbare sterren en sneeuwvlokken geen kopieën zijn, zo heeft ook ieder mens, die de roep van de Heer Jezus hoort, zijn hele persoonlijke, individuele en eenmalige geschiedenis met de levende God.

2. *Hoe heb ik de verhalen uitgezocht?* Het was mijn wens om mogelijkerwijze verschillende levenswegen voor te stellen, zodat de lezer ziet, hoe God overal en op menigvuldige wijze redt. Ieder heb ik persoonlijk aangesproken en gevraagd om het betreffende getuigenis te mogen opschrijven. Ik ben blij, dat alle aangesprokene toezegden. God vraagt niet naar onze afkomst. Voor Hem telt niet uit welk land we komen, welke taal we spreken of wat we hiervoor geloofd en gedaan hebben. God heeft de enige wens dat wij het reddende evangelie van Zijn Zoon aannemen en niet verloren gaan (Joh. 3:16; 1 Tim. 2:4).

Getuigenissen in sommige boeken zijn óf zo eenvoudig, dat een ander het werken van God moeilijk kan begrijpen óf ze zijn zo moeikijk te begrijpen, dat ze de lezer ook niet aanspreken. In de zielzorg kom ik ook de meest verschillend mensen tegen. Sommigen zeggen tegen mij: 'Ik ben zo slecht, God kan mij überhaupt niet aannemen'. Maar anderen echter gaan regelmatig naar de kerk en ze menen dat een bekering bij hen niet nodig is. In deze tijd bevinden wij ons als mensen van de 21^e eeuw. Zodat uiteindelijk iedereen zichzelf hierin vindt, heb ik geprobeerd een toepasselijk spectrum van voorbeelden te vergaren.

De volgende verhalen van de afzonderlijke mannen en vrouwen zijn spannend om te lezen. Zeker zal elke lezer de individuele verhalen voor zichzelf verschillend waarderen. In sommige levenswegen zullen

wij lijnen terugvinden, die we gemakkelijk kunnen begrijpen, omdat we ons zelf daarin voor een gedeelte herkennen. Dat kan ons dan in het bijzonder aanspreken. Maar het kan ook zijn dat er iets van de vermelde wonderen niet door de één of andere lezer meteen te begrijpen zijn. Ik kan u verzekeren, dat alle personen hele nuchtere en helder denkende tijdgenoten zijn. Omdat ik allen persoonlijk ken, is het begrijpelijk dat ik in de meeste getuigenissen met name genoemd word. Er wordt ook iets vermeld van de persoonlijke betrekking tot de betreffende persoon. In sommige gevallen heb ik een voorwoord (VW) geschreven voorafgaande aan het getuigenis dat door een VW-Z met het volgende getuigenisnummer wordt ingeleid en na het opschrift een tussen haakjes gezet (gi) bevat. Allen zijn zonder uitzondering geloofwaardige getuigen. Niemand heeft uit sensatielust of uit een, in een moment opwekkend enthousiasme, geschreven. Het motief van allen was gehoorzaamheid tegenover de Heer Jezus, Die Zijn discipelen opdracht gaf en bekwaam maakte: ‘U zult . . . Mijn getuigen zijn!’ (Hand. 1:8).

3. *Wat is het doel van deze verhalen?* Ze hebben een meervoudige functie:

- Ze zullen de grote daden van God verheerlijken.
- Ze zullen aantonen, dat er niet alleen in de Bijbelse tijden wonderen waren, maar dat God ook vandaag heel reëel handelt.
- Ze zullen moed geven en uitnodigend werken, om ook zelf de weg van het geloof te gaan.

4. *Over de lengte van de getuigenissen:* De Bijbel verhaalt ons van talrijke individuele personen, op welke bijzondere wijze zij het heil vonden. De kortste geschiedenis is wel de bekering van de tollenaar Mattheüs. In slechts één enkel vers (Matth. 9:9) wordt vermeld hoe hij een navolger van de Heer Jezus werd. In Johannes 4 weliswaar wordt er uitvoerig, namelijk in 42 verzen verteld hoe de Samaritaanse vrouw stap voor stap de ‘Heiland van de wereld’ (vers 42) vond. Zo zijn ook de volgende genoemde levenswegen wat betreft de lengte verschillend. Soms moest er kort worden verteld, uit welke levenssituatie iemand de Heer Jezus vond of hoe hij Hem in moeilijke

omstandigheden beleefde. 42 In enige gevallen werden toch veel kleine details verteld, die ik niet

---

42 vgl. de voetnoot bij het opschrift van Z8

weg wilde laten om het behoedzame en levensveranderende ingrijpen van God beter te kunnen laten begrijpen. In sommige gevallen vond ik het bovendien belangrijk om het geografische of historische omgeving vast te houden.

5. *Redactie en dank*: De verhalen werden na ontvangst redactioneel verwerkt, zonder daarbij de inhoud te veranderen. Ik heb steeds weer geprobeerd mij in te leven in de situatie van de lezers of hij wel de afzonderlijke details volgen kan. Vaak heb ik in samenwerking met de vertellers nog aspecten aangevuld, die de lezer graag zou willen weten. De inhoudelijke eindversie heeft de journaliste *Bettina Hahne-Waldscheck* redactioneel bewerkt en hier en daar de teksten goed leesbaar gemaakt. De getuigen hebben toegestemd met druk in deze vorm. Allen wil ik graag heel hartelijk danken voor al de geïnvesteerde moeite.

Werner Gitt

VW-G1: van het tranendal naar het vreugdedal (gi)

Het was op 9 april 2011 toen ik de avondlezing: *‘Wie heeft de wereld het meest veranderd?’* in Ludwigshafen hield. Aan het einde komt Christine S. naar me toe en verklaart mij tot mijn verwondering: *‘Ik ken u al drie jaar’*. Inderdaad was ik zeer verbaasd daarover, want ik kon mij geen ontmoeting herinneren. Daarna maakte zij het mij duidelijk: *‘Ik heb alle lezingen van u van het internet gedownload en heb ze allemaal beluisterd – sommigen zelfs meerdere malen’*. Zodat ik het zeker van haar zou aannemen, gaf ze enige van de daarin geschilderde gebeurtenissen precies weer. *‘Ook uw jeugd ken ik tamelijk precies: Een lid van de huisgemeente schonk mij uw boek: ‘Wonder en wonderbaarlijk’ en dat heb ik heel nauwkeurig gelezen’*.

Toen vertelde ze enige dingen uit haar bewogen leven, zodat ik daarna de gedachte kreeg, dat deze geschiedenis tot eer van God eenmaal opgeschreven zou moeten worden. Dat heeft ze nu gedaan en zo ben ik voor dit levensverhaal bijzonder dankbaar. *Christine* heeft een uiterst moeilijke kindertijd en jeugd in Silezië gehad en begaf zich dan helemaal alleen op weg naar een voor haar dusver onbekend land, waar ze de taal ook niet van sprak. Het is haar niet gemakkelijk gevallen om dit levensgetuigenis op haar manier met alle openheid te schrijven. Op bepaalde plaatsen werd de volgende tekst onder tranen geschreven, omdat oude herinneringen weer omhoog kwamen, die intussen al lang onder het kruis van de Heer Jezus zijn afgelegd.

In Duitsland aangekomen, leerde ze vastberaden en speelde het klaar om in verbazend korte tijd een diploma te halen bij een school voor hoger beroepsonderwijs. Op zoek naar liefde en geluk moest ze diverse teleurstellingen met mannen ervaren. Toen ze een onwettig kind verwachtte en de ‘verwekker’ een abortus verlangde, stond haar besluit vast: een abortus, geen sprake van, dat gebeurt niet en ze was vastbesloten om zich er doorheen te slaan en het kind alleen groot te brengen. Het kwam tot een radicale omkeer in haar leven toen een Koreaanse prediker haar de weg wees naar de Heer Jezus. Ze was katholiek opgevoed maar de verstarde traditie bewerkte geen Bijbelse levensoriëntering en ook niet een veranderde levensstijl. Pas toen ze de Heer Jezus leerde kennen en haar tot nu toe wijze van leven als zondig inzag vond ze in Hem de Eerste, Die haar werkelijk liefhad en Die haar leven fundamenteel veranderde. In een verloren wereld is er Deze Ene, Die wij volledig en helemaal kunnen vertrouwen. Het is de Heer Jezus! Aan Hem behoren nu het leven van *Christine* en haar toekomst. Het dal van tranen is doorlopen en nu leeft ze in het vreugdedal. Haar vreugde op de hemel is reusachtig groot. Ze heeft een wonderbare toekomst vóór zich.

G1: Een lange levensreis met moeilijkheden onderweg

Kindertijd en jeugd in Silezië

In een landschappelijk wondermooie omgeving van Silezië kwam ik op 28 januari 1965 ter wereld. Vóór de Tweede Wereldoorlog was Silezië een deel van Duitsland, waar ook mijn ouders als Duitsers

geleefd hebben. De politieke stormen tijdens de oorlogsjaren van de overdracht van Silezië aan Polen namen ons niet slechts de Duitse identiteit af, maar ook onze moedertaal. Nadat mijn ouders op een dag na het einde van de oorlog waren gaan slapen als Duitsers, werden ze de volgende morgen wakker als buitenlanders in hun eigen land. Onze gemeente Schalkendorf, die bij het district Oppeln (Pools: *Opole*) behoorde, legde hun Duitse naam gedwongen af, zoals men een oud kleed uittrekt en werd plotseling *Siolkowice* genoemd. Na de oorlog waren er alleen nog maar 3.500 bewoners en een katholieke kerk in het dorp. Zo groeide ik op in het overwegende katholieke land met de Poolse taal. De Duitse taal werd zonder aarzeling tot verboden taal verklaard. Onze moedertaal Duits, die wij bij ons thuis gebruikten, verdween op grond van het verbod als het ware na een overnachting uit ons leven.

Samen met mijn twee oudere broers *Franz* en *Bernhard* (geb. 1961 en 1962) en met mijn één jaar jongere zuster *Kornelia* bracht ik mijn kindertijd door op de idyllische boerderij van mijn ouders. Deze boerderij met 16 hectare land was voor ons kinderen als een dierentuin met veel huisdieren. Het voeren werd overwegend aan ons opgedragen. Gelukkigwijze stond het Communistische regime ons boeren toe om in de landbouw een privé bedrijf te runnen. In de loop van de tijd trokken enige Polen naar ons dorp, die toch met tien procent van de gehele bevolking in de minderheid bleven. Op het veld hadden we aardappels, bieten, maïs, groenten, augurken en verschillende graansoorten verbouwd. Daarbij hadden we nog een flink stuk weidegrond om hooi als veevoeder te verkrijgen. Het goede land schonk ons goede oogsten en zo hadden wij voor toenmalige omstandigheden een goed bestaan.

Mijn vader *Jozef* was niet alleen maar een grote, aantrekkelijke man met krullend haar maar ook een ijverige boer. Maar zijn hang naar alcohol dreef hem na het zware werk op de boerderij vaak naar de dorpskroeg. Niet zelden verliet hij het huis met de al bekende woorden: '*Truda*, ik ga nog maar eens een biertje drinken'. Kennelijk was het zijn enige vermaak. Daar zat hij met de andere boeren urenlang aan de bar en kwam vaak pas laat in de nacht waggelend thuis. Mijn moeder was vaak onrustig en maakte zich zorgen.

Wanneer mijn vader in dronken toestand naar huis kwam, ging hij liever ongemerkt snel naar bed om een twistgesprek met haar uit de weg te gaan.

Mijn moeder vermaande hem op een keer heel duidelijk: ‘Josef, Josef, wanneer je zo verder gaat, zal er nog wat met je gebeuren! Je laat me dan met de kleine kinderen alleen achter!’ Hij antwoordde dan sussend: ‘Ach, ik ben toch flink, mij overkomt toch niets!’ Zo bleef hij verder bij zijn ingewortelde gewoontes.

Het was een mooie lente en ik was net drie jaar oud. Onze weiden bloeiden en de bomen in de tuin waren in wit gehuld, als zouden ze bruidskleding dragen. Precies in deze lente trof ons op 27 mei 1968 een harde noodlottige slag. Mijn vader ging op die avond naar de kroeg maar hij kwam niet terug. Toen wij de volgende morgen wakker werden, was onze vader nergens te zien. In plaats daarvan stond een goede bekende uit de buurt al op de vroege ochtend voor onze deur. Ze stond hulpeloos op de drempel, niet wetend, hoe zij het slechte bericht voorzichtig aan mijn moeder moest vertellen. Ze maakte een hele draai om de waarheid heen, doordat ze mijn moeder zei: ‘Ach, *Truda*, laten we samen de koeien gaan melken! *Jozef* komt toch nog niet’. Toch had mijn moeder wel door dat ze niet gekomen was om met haar de koeien te gaan melken. In de stal gekomen, vroeg mijn moeder opgewonden: ‘Zeg mij toch, wat is er toch gebeurd? Ik zie het toch in je ogen, dat je iets verzwijgt!’ Met pijn en moeite vertelde de buurvrouw de bittere waarheid: mijn vader zou vijfhonderd meter van ons huis aan de rand van de straat dood naast zijn bromfiets liggen. Niemand zou weten, wat er in die nacht werkelijk gebeurd was.

Voor mijn moeder stortte haar wereld in. Geen geld! De echtgenoot dood! Plotseling alleen met vier kleine kinderen! De volgende dag stond er in de regionale krant: ‘Dood door alcoholvergiftiging’. Ze schikte zich in haar lot en begroef samen met haar man ook haar onwetendheid over de oorzaak van zijn dood. Wij, vier kinderen net zeven en anderhalf jaar oud, stonden op een rij als orgelpijpen met bedroefde gezichten naast de vertwijfelde moeder bij de kist van de vader en begrepen niet wat de dood betekende. De vader, op de jonge leeftijd van 32 jaar, die in gezonde doen berensterk nog bomen zou

hebben kunnen rooien, lag nu wit als een laken in zijn kist, als zou hij vredig zijn gaan slapen.

Snikkend en met gebogen hoofden liepen wij achter de kist aan, voordat de begrafenis op het dorpskerkhof volgde. Jarenlang kwam de herinnering naar boven van de opgestelde doodskist, waarvan ik nog net over de rand heen kon kijken. De rouw hing maanden lang over onze boerderij zoals een donkere regenwolk. Mijn moeder werd het hardste getroffen. Zij kon zich niet laten gaan zoals vele treurende weduwen, die zich in hun kamer opsloten en huilden, totdat de tranen opdroogden. Uiteindelijk wachtten haar kleine kinderen, de dieren en het werk op het veld op haar.

Soms kwam er hulp van de ene of de andere buurman. Onder hen was *Helmut*, een jonge man en goede vriend van mijn vader. Deze voorbeeldige en vlijtige jonge vrijgezel van 33 jaar maakte zich met de tijd bij ons op de boerderij onmisbaar. Hij kwam steeds regelmatig en deed al het werk wat anders mijn vader op de akker en in de stal gedaan zou hebben. Na het werk ging hij keurig op weg naar huis om elk dorpspraatje te vermijden.

Al zes maanden na de dood van mijn vader, het was in november 1968, trouwden mijn moeder en *Helmut*. Van deze bruiloft kan ik mij bijna niets meer herinneren. Als ik de bruiloftsfoto bekijk, verbaas ik mij nu nog over de nieuw ontstane situatie. Het laat mijn moeder zien met vier kinderen aan de zijde van een nieuwe man, die nu onze vader moet zijn.

Helmut kwam dus nu voor altijd bij ons. Hij bracht alleen maar zijn persoonlijke spullen mee en een paar hectare slechte akker. Al het andere hadden we toch al: huis, schuur, stal, veel onderhouden landbouwmachines en alles, wat mijn vader tot dan toe gespaard had. Nu was *Helmut* de baas van ons gezin. De eerste jaren met hem verliepen vredig. Wij kinderen gingen langzamerhand eerst naar de kleuterschool en daarna naar de lagere school. 's Zondags zaten we in de katholieke kerk braaf naast moeder tijdens één van de drie heilige missen. Ook bijna alle andere inwoners van het dorp namen aan één van de drie missen deel.

Mijn weg naar de kleuterschool ging langs het kerkhof. Mijn moeder onderrichtte mij, toen ze mij voor de eerste keer met de fiets daar naar toe bracht: ‘Altijd, wanneer je hier voorbij gaat, moet je een ‘Onze Vader’ voor jouw papa bidden, zodat zijn ziel in de hemel komt’. Haar gedachte was, dat de tijd van vader in het vagevuur door vele gebeden zou worden ingekort. Met kinderlijke naïviteit en trouw deed ik dat dan dag aan dag. Ook wanneer ik later met mijn vriendin (met wie ik nog steeds een heel goed contact heb) hier voorbij ging, legde ik haar uit: ‘Wees nu maar rustig, want ik moet bidden’.

Toen wij kinderen ouder werden, gingen mijn twee broers samen naar de communie (beide zijn op 20 september geboren). Later werd ik ook met mijn jonge zuster samen tot de communie toegelaten, om de kosten voor de feestelijkheden te verminderen.

Bij het godsdienstonderwijs leerden we een jaar lang vele dingen uit het hoofd. De tien geboden, de geloofsbelijdenis van de katholieke kerk 43, alle sacramenten en de kerkgeboden 44 behoorden daartoe. Uit de Bijbel werd jammer genoeg niets onderwezen, daarom kenden wij, op de tien geboden na, ook niet één enkel vers uit de Bijbel. Tragisch genoeg bleef voor ons daardoor de Bijbel een geheim. Mijn communie in de kerk bleef in mijn herinnering haken als een bijzondere gebeurtenis.

---

43 Daarmee is ongetwijfeld de zogenaamde Apostolische Geloofsbelijdenis in de, voor Katholieke gemeenten maatgevende mening, bedoeld.

44 Volgens de actuele catechismus van de Katholieke kerk zijn het vijf geboden.

Met het goede eten, al de geld- en zaakgeschenken en de mooie foto met de familie zag ik mij zelf als in een Hollywood film, waarin ik in mijn wit communiekleed de hoofdrol speelde.

Ons huis op de boerderij was tamelijk groot en had veel kamers. Het leven van alledag speelde zich desondanks slechts af in de ene kamer, waar gekookt en gegeten werd en waar het in de koude wintermaanden behaaglijk warm was. 's Avonds zaten we voor de zwart-wit televisie of maakten we huiswerk. De andere kamers dienden eigenlijk alleen maar om te slapen of als logeerkamer.

Toen ik acht jaar oud was, maart 1973, moest mijn moeder naar het ziekenhuis. Enige dagen later kwam ze met een schattige baby in haar armen terug. Ik was zo waanzinnig blij met deze zoete, wondermooie stiefzuster *Marianna*. Mijn leven met *Marianna* was net een poppenspel, weliswaar had ik met een echte baby te doen. Ik leerde van mijn moeder hoe men de fles geeft, luiers verwisselt en hoe men gewoonlijk met een baby omgaat. In het begin had ik er veel plezier in maar later ondervond ik het toch als een last om als kind al zoveel verantwoordelijkheid te hebben. In de eerste jaren hebben *Kornelia* en ik ons veel om *Marianna* bekommerd, als mijn moeder op het land werkte.

Mijn jaren op de boerderij vloeiden als een stroom weg. Na de school was ik bovendien voor allerlei bezigheden bevoegd: ik heb gekookt, schoongemaakt, hout en kolen voor de kachel gehaald en ook in de bloemen- en groentetuin gewerkt.

Twee jaar later, toen ik 10 jaar oud was, liet mijn moeder *Marianna* thuis en ging weer met een dikke buik naar het ziekenhuis. Toen onze buurvrouw mij de blijde boodschap aankondigde, was ik geschrokken en tegelijkertijd onthutst. ‘Wat? Nog een kind!’ Nu wachtte op mij de tweevoudige moederrol.

In januari 1975 werd er een jongetje geboren en wij hebben hem *Norbert* genoemd. Hij was zo mooi en had een donkere soepele huid. Met hem heb ik daarom ook veel gekroeld. Nu hadden we twee kleine kinderen thuis. Omdat ik intussen heel goed daarin geoefend was om met hen om te gaan, liet mijn moeder mij meteen met hen achter en bleef getroost tot aan het donker worden op het veld. Vaak was het ook heel moeilijk voor mij, zodat *Kornelia* en ik gehuild hebben en de beide halfzusters huilden dan ook. Maar de complimenten van moeder hebben mij altijd opnieuw gemotiveerd. Minder fijn was de ontwikkeling van mijn stiefvader, die zich als een boze, hatelijke man ontpopte. Een drinker was hij altijd al geweest maar hij had zijn ware gezicht wat betreft zijn boosaardige gedrag in het begin verborgen. Als hij dronken was, heeft hij thuis veel herrie geschopt en in deze toestand soms tot twee weken lang noch thuis noch op het land een

hand uitgestoken. Wij als gezin moesten dan alles zelf opknappen en hadden daarbij nog een panische angst voor hem.

Onze betrekking tot hem werd bestempeld door liefdeloosheid. We kregen het niet voor elkaar om hem ‘papa’ te noemen. *Helmut* bleef voor ons ‘hij’ – de derde persoon enkelvoud. Wij als kinderen konden hem geen vriendelijk woord of een barmhartig lachen ontfutselen. Vanwege deze koudheid in het gezin misten we onze gestorven vader des te meer. Ik had niemand, naar wie ik kon toegaan voor genegenheid en raad. Zo werd ik langzamerhand steeds treuriger.

De enige plaats, waar wij gemeenschappelijk samenkwamen was aan tafel op zondag bij het middageten en dat was altijd precies om 12 uur. Natuurlijk moesten mijn zuster *Kornelia* en ik met mijn moeder alles voorbereiden. We waren met zes kinderen, mijn moeder, ‘hij’ en nog zijn vader, die wij tot zijn dood in huis hadden genomen. Bij een groot gezin van negen personen was het tijdens het avondeten erg krap aan tafel maar ieder had zijn vaste stamplaats.

De vele angst inboezemende en intimiderende gebeurtenissen met onze stiefvader lieten bij ons kinderen diepe sporen na. Onze maaltijden begonnen met een standaardgebed en daarna at ieder stil voor zich. Het was ronduit een bedrukkende grafstilte, dat ik dag aan dag verdragen moest. Schijnbaar had onze moeder met deze koude mens een weg gevonden om het te verdragen. Later ervoer ik van mijn vriendin, dat het bij hen thuis heel anders, namelijk veel vrolijker, er aan toeging. Ik kon mijn oren niet geloven, dat ze zo’n vrolijk leven hadden. ‘Wat? Lachen?’, antwoordde ik haar toen sceptisch. ‘Ja! Wij praten over alle mogelijke dingen en lachen ook daarbij! Het is het vanzelfsprekendste van de wereld! Wij hebben altijd lol tijdens het middageten!’, zei ze. Toen begon het bij mij te dagen, dat mijn stiefvader niet alleen zichzelf het lachen had verleerd, maar het ook bij ons uit ons leven had verdreven.

Zijn gedrag werd elke dag erger. Hij was niet slechts een aan drankverslaafde driftkop, maar bleek ook een angstaanjagende tiran te zijn. Hij begon zijn boosheid op de onschuldige dieren bot te vieren. Blijkbaar had hij dat nodig om zich te bewijzen. Op een

avond, toen hij van het land naar huis kwam, nam hij het paard het tuig af. Het paard verliet de boerderij en ging naar het weiland, dat dicht bij de boerderij lag, om te grazen. In woede ontbrand dreef hij het dier in de stal en schreeuwde als door een wesp gestoken: ‘Nu breng ik je om!’ Terwijl het arme dier aan de voederbak was vastgeketend, brulde hij ziedend van woede en sloeg het paard bijna dood. Ik stond als een zoutpilaar aan de grond genageld en maakte me zorgen of het arme dier de marteling wel zou overleven.

Toen ik ouder werd, moest ik ook het werk op het land doen. Samen met onze broers werkten *Kornelia* en ik op het land en deden alles wat er te doen was, ook al voordat we naar school gingen. In ons leven kenden we geen vakantie of vrije tijd. Overdag school, daarna werk op het land – zo verliepen mijn kinderjaren. Al op weg naar huis riep mijn moeder mij uit de verte toe: ‘Neem een stuk brood, kleed je om en in een half uur ben je op het land!’

Hoewel ik met al het werk mee deed, had mijn stiefvader het in het bijzonder op mij gemunt. Mij haatte en plaagde hij het meeste. Vaak dreigde hij: ‘Jou maak ik af, ik zal jou koud maken!’ Op al mijn werk had hij wat aan te merken en wilde mij geen eten geven wanneer ik nog dit of dat niet zou doen. Ik werd veel uitgescholden en vaak ook zelfs geslagen. Mijn moeder probeerde mij een beetje in bescherming te nemen maar hij kreeg alles gedaan.

De mensen in het dorp mochten mij graag omdat ik met mijn slanke figuur, de krullende haren en mijn vriendelijke lach een goede indruk maakte. Maar de haat van mijn stiefvader tegen mij gedijde als onkruid en verstikte mijn eerdere opgeruimde lachen steeds meer. Veel mensen in het dorp, die van mijn situatie afwisten, vroegen soms begrijpend: ‘Hoelang houd je dat nog vol?’ Mijn moeder was niet in staat om zich daar tegen te weren. Berustend stelde ze vast: ‘En wat kan ik daar aan doen?’ Meerdere malen was ik op de fiets naar een naburig dorp gereden om de politie over onze, in het bijzonder over mijn, gevaren te informeren. ‘Ach, meisje’, zeiden de beampten kalmerend: ‘Dat zijn familie aangelegenheden, waarin we ons niet mogen mengen, maar we zullen op hem letten’. Ze hebben

niet ingegrepen en zo leefde ik geïntimideerd en vol angst verder, doordat ik door het tranendal ging.

Vaak keek ik naar de foto's van mijn overleden vader, die mij als enige troost overgebleven waren en dacht: 'Ach! Wanneer hij nog geleefd zou hebben dan zouden vele dingen ons bespaard zijn gebleven! Wat zouden we dan een gelukkig gezin zijn geweest!' Maar in plaats daarvan was ik door zijn dood in de handen van een tiran geraakt.

Mijn moeder wilde hoe dan ook dat ik naaister zou worden en dat kon ze goed beargumenteren: 'Als je later trouwt en kinderen hebt, dan kan je thuis met naaien nog geld bijverdienen'. Omdat ik met 14 jaar niet zo goed wist wat ik moest gaan leren, nam ik haar voorstel graag aan. Tot mijn verbazing kocht ze voor mij een gloednieuwe elektrische Singer naaimachine. Ik was heel blij met dit cadeau. Nu stond er voor mijn opleiding niets meer in de weg. Na drie jaar had ik mijn opleiding in Oppeln afgerond en vond spoedig daarna een baan – maar niet als naaister maar als boekhoudster. In het begin was het allemaal niet zo eenvoudig, het was als een sprong in het koude water, want voor deze bezigheid was ik helemaal niet opgeleid. Maar het werk sprak me steeds meer aan en zo heb ik met plezier er iets bijgeleerd. In mijn situatie was het belangrijk voor mij om nu een eigen inkomen te hebben.

Intussen was ik 18 jaar oud, maar mijn stiefvader liet me niet toe dat ik van iemand bezoek kreeg. Op een late namiddag kwamen mijn broer en ik op een keer toevallig op dezelfde tijd van het werk naar huis. We zaten aan tafel in de keuken en aten soep. Toen kwam mijn stiefvader met groot kabaal de keuken in en schreeuwde met luide stem: 'Jij komt niet meer vreten in dit huis!' Hij nam mijn soep weg en rende daarmee naar de varkens om het daar in de trog uit te gieten. Met het lege bord kwam hij terug en zette dit voor mijn neus. Mijn broer was precies zoals ik vol angst en kreeg van ontsteltenis geen woord eruit. Maar hij mocht zijn soep verder opeten.

Dat was voor mij het duidelijke alarmsignaal om dit huis zo snel mogelijk te verlaten. De wegen van God leidden mij in een vrijheid,

die ik niet kon vermoeden. Precies in deze tijd stond namelijk een huis van een emigrantengezin, twee kilometer van onze boerderij verwijderd, te koop. Door de hulp van mijn oom handelden wij de formaliteiten af en daarna verliet ik in het geheim in het donker de hel van mijn kindertijd met mijn weinige spulletjes. Gelukkig had ik nog een eigen inkomen in mijn vrijheid en kon regelmatig de huur aan de familie van de vorige huiseigenaren betalen.

Mijn tot hier toe door leed beproefde leven lag nu achter mij, maar de smartelijke herinneringen daaraan begeleidden mij dag en nacht. Mijn vrijheid stond vóór mij als een fata morgana, die ik nog niet zo goed kon bevatten. Mijn nieuwe huis kwam mij voor als een stil graf, waarin ik mij voelde als levend begraven. Vaak zat ik op een matras en hilde de ziel uit mijn lichaam. Ik was nog slechts een hoopje ellende.

Vier jaren bracht ik in het huis door, meestal alleen. Een tijd lang woonde dan ook mijn broer *Bernhard* met mij samen. De zomertijd was heel mooi. Ik plantte veel tomaten en andere groenten in mijn kleine tuin en verheugde me over de goede oogsten. Maar in de wintermaanden was het minder gezellig. De wind blies door de scheuren bij de ramen en deuren, want het huis was erg slecht geïsoleerd. Ik deed veel om het huis warm te krijgen, maar niets hielp. Mijn gasten gingen daarom ook net zo snel weg, als ze gekomen waren.

Ik dacht met de feestdagen, in het bijzonder met Kerstmis altijd aan mijn moeder en broers en zussen, terwijl andere gezinnen vrolijk deze dagen vierden. De huisdeur van onze boerderij bleef voor mij altijd gesloten. De dagen met Kerstmis werden mijn persoonlijke rouwdagen. Mijn moeder en mijn broers en zussen bezochten mij wel eens bij gelegenheid en wij ontmoetten elkaar 's zondags in de kerk maar desondanks bleef er tussen mij en hen een dikke muur, die het verhinderde om elkaar wederzijds te begrijpen en te vertroosten. Mijn wens, met hen samen te willen zijn, stuitte slechts op medelijdende harten. Mijn moeder meende dat ik maar liever in mijn kleine wereld moest blijven, zodat de stiefvader mij niets kon

aandoen. Mijn halfbroers en zussen, die ik grootbracht, waren voor mij in deze tijd als mijn eigen kinderen.

Vertrek naar het Westen

Vroeger in de jaren tachtig heerste er in Silezië een emigreerstemming. Velen die uit Duitsland stamden, emigreerden legaal of illegaal naar West Duitsland. De emigreerstemming maakte zich ook meester van mijn broers en zussen als een goudkoorts. Men had slechts een uitnodiging nodig van iemand uit West Duitsland en dan was men al in het ‘belofde land’. Mijn tante uit Krefeld zond *Kornelia* en mij prompt een uitnodiging. Daardoor kreeg *Kornelia* – in het jaar 1985 – snel een visum en weg was ze, zonder terug te willen komen. De Poolse autoriteiten weigerden mij een paspoort, omdat ze zonder toestemming van de autoriteiten in Duitsland bleef. Twee lange jaren gingen voorbij tot de ambtenaren zich lieten vermurwen. Daarna ging het opeens gemakkelijk en iemand zei: ‘Reizenden moet men niet ophouden!’ Op 20 oktober 1987 had ik het nieuwe paspoort in mijn zak en zei Polen voorgoed tot ziens.

Ik kwam aan op het hoofdstation van Bielefeld met een koffer in de rechter en mijn Singer naaimachine in de linkerhand. In de zoom van mijn broekspijp had ik een 100 Mark biljet ingenaaid, dat als startkapitaal moest dienen. Mijn hart sprong op van vreugde en opwinding. Een nieuw leven wachtte op mij in een nieuw land. Mijn zus *Kornelia* haalde mij af en we reden naar haar huis in Paderborn. De volgende dag ging de reis naar het emigranten registratiekantoor in Friedland. Daar trof ik mijn lotgenoten aan uit Polen en Rusland in wachtrijen, die precies net als ik uit hun ellende waren ontsnapt. Ik ondervond een familiale warmte en nabijheid bij deze mensen.

Uitgerust met Duitse documenten en de erkende getuigschriften van het werk uit Polen, maakte Duitsland van mij een Duits meisje zonder kennis van het Duits. Ik betreurde het nu erg dat mij in Silezië helemaal geen Duits was bijgebracht. De slimme gezinnen hadden zich niet aan het verbod gehouden en hun kinderen desondanks Duits geleerd. Zo begon ik in de taalschool bij nul met het ABC van de Duitse taal.

Enige weken leefde ik met andere emigranten in Unna-Massen. We leerden in de cursussen voor inburgering de belangrijke dingen voor het leven. Ik was jong en met 22 jaar nieuwsgierig naar het leven in Duitsland. Het waren de ontroerendste en mooiste jaren van mijn leven. Zelfs mijn werkeloosheidsuitkering verbaasde mij, dat mij gewoon als een geschenk uit de hemel voorkwam. ‘Oh, waar komt dat geld vandaan?’, vroeg ik mij af. Later ontdekte ik dat de Duitse wetten en mijn vlijtige werk in Polen mij deze geldzegen hadden opgeleverd.

Een paar maanden later nam ik aan een taal cursus deel van acht maanden bij ‘Inlingua’ in Paderborn. En twee jaar na mijn aankomst in Duitsland deed ik als enige buitenlandse in de groep – het was in het jaar 1989 – mijn eindexamen. In de klas hadden ze vaak hun hoofden nieuwsgierig naar me omgedraaid, wanneer ik ook maar mijn mond opende. Desondanks lukte alles – met uitzondering van mijn gebrekkige kennis van het Duits – met bravoure. De cijfers van het Duits kon ik door de ‘vreemde taal’ Pools compenseren. Ik was zo blij toen ik het diploma van de technische hogeschool in de hand hield.

Vertrek naar Mannheim

In het jaar 1991 was er weer een verandering op handen. Mijn vervolgopleiding als technisch tekenaarster bracht mij er toe om naar Mannheim te verhuizen. Opnieuw pakte ik mijn spullen, liet mijn zus *Kornelia* en mijn broers *Franz* en *Bernhard* achter, die intussen allen in Paderborn woonden en begroette, voor mij een onbekende, nieuwe stad.

’s Avonds ging ik vaker uit. Het was op één van mijn vrolijke avonden in de disco ‘Tiffany’ in september 1992, toen ik *Knut* leerde kennen. Hij belichaamde met zijn slanke postuur en vriendelijke uitstraling de succesvolle zakenman. Later ervoer ik dat hij meerdere reisbureaus en ontroerende goederen bezat. We zagen elkaar hier en daar regelmatig en hadden een mooie tijd samen. Toen ik met Kerstmis naar mijn broers en zus in Paderborn reisde, hield hij het niet uit om zonder mij te zijn. Hij reisde mij achterna en bracht de Kerst met ons door. Als een dik kerstgeschenk verraste hij mij met

een reusachtig grote liefdesbrief in DIN-A1 formaat, die hij waarschijnlijk nachtenlang met veel fantasie en kleur gemaakt had.

Zoals bekend werken liefdesbrieven bij vrouwen als een verdovingsspuit. Zijn bloemige regels misten ook bij mij niet het effect en riepen meteen de wens op om een gezin te stichten, samen te reizen en samen oud te worden. Alles klonk in mijn oren als een wonderbare symfonie. Met een ticket voor een reis naar Amerika was het de bekroning van alles. Ik was helemaal weg van hem. Ook op mijn broers en zus maakte hij indruk.

Ik beleefde met hem een prachtige vakantie in Florida. Na zoveel pech in mijn leven kwam ik mij voor als een prinses. Ach, wat was het fijn om verliefd te zijn! Toen ik in het daarop volgende jaar, in februari 1993, ervoer dat ik zwanger was, waren we erg blij daarmee. We maakten veel plannen, hoewel we nog niet getrouwd waren.

De dagen en maanden in een vertrouwd samen zijn met *Knut* gingen vliegensvlug voorbij. Mijn afsluitende examen als technisch tekenaarster kwam er aan. Ik plande, hoe ik de kamer voor de baby zou inrichten. Maar midden in de vreugde deed *Knut* als een donderslag bij heldere hemel een verschrikkelijk voorstel: Hij raadde aan om de baby te laten aborteren. Omdat ik al vijf maanden zwanger was, meende hij, dat ik de baby in Polen of in Nederland kon laten aborteren.

Zijn plotselinge verandering van mening verplaatste mij in een shocktoestand. ‘Waarom dat dan? Wat is er met jou aan de hand? Heb je een andere vrouw?’ Al mijn vragen beantwoordde hij met een korte zin: ‘Dat gaat je geen moer aan!’ Daarna verliet hij mij voor altijd – voor mij tot op de dag van vandaag onbegrijpelijk – en liet mij met mijn dikke buik alleen. Hij belde mij nog één enkele keer op en alleen maar om te horen of ik al abortus had laten plegen.

Ondanks mijn vertwijfeling koos ik voor het kind! Ik zocht een woning en trok uit mijn toenmalige studentenwoongemeenschap. Gelukkig kreeg ik na moeizaam zoeken een tweekamerwoning van de huurvereniging toegewezen; ik was intussen negen maanden

zwanger. De woning zou voor de volgende twaalf jaar ons thuis worden. *Knuts* zus *Manuela* begeleidde mij in het ziekenhuis voor de bevalling. Ik had altijd een goed contact met haar gehad, en ze beloofde mij om mij te helpen. Ze troostte me met de woorden: ‘Wij beiden zullen het kind wel krijgen! Mijn broer kan ons gestolen worden!’ Ze beloofde zelfs om peettante te worden. Ik geloofde haar.

De barensweeën waren ondraaglijk. Voor verlichting legde de verpleegster mij in een ligbad met warm water. In de kale badkamer bracht ik de hele nacht alleen door en de watertemperatuur regelde ik steeds weer zelf. De stoel naast het ligbad, waarop eigenlijk ‘mijn lieve man’ had moeten zitten om mij bij de geboorte met troostende woorden te verlichten, was leeg. De pijnen ondervond ik als eindeloos en ik had slechts één gedachte:

Foto

Christine Spyra, 2011

Sterven zou beter zijn, dan dat alles te verdragen. Maar toen mijn zoon *Kevin* de volgende dag tegen 18.00 uur geboren werd, hilde ik tranen van vreugde en geluk op die 15e september 1993.

Uiteindelijk bracht ik de eerste jaren met *Kevin* alleen door. Slechts een keer bezocht *Manuela* mij, daarna verdween ze uit mijn leven. Blijkbaar distantieerde ze zich van mij om conflicten in de familie uit de weg te gaan. Alleen mijn liefde voor *Kevin* troostte mij en gaf mij de kracht, voor dit kind (voor mij het mooiste op deze wereld) verder te leven.

Kevin ontwikkelde zich uitstekend, hij was de meeste tijd gezond en opgewekt. Hij verving de liefde en het geluk, dat *Knut* me niet gaf. Mijn jaren als vervangmoeder voor mijn zus en broers in de kindertijd maakten het leven van alledag gemakkelijker. Ik had er toen geen idee van waarheen Gods wegen mij zouden brengen. Tot dat tijdstip kon ik Zijn plannen en Hem niet zien, ook toen Hij de hele tijd bij mij was.

Een jaar na de geboorte van *Kevin* ontving ik een dagvaarding van het kantongerecht wegens de alimentatie. *Knut* bestreed simpelweg het vaderschap. Voor de eerste keer in mijn leven stond ik in het kantongerecht en moest pijnlijke vragen over mij heen laten gaan. *Knut* loog als elke persoon, die het onderhoud niet wil betalen. Hij beweerde zelfs, slechts één enkele keer met mij te zijn samen geweest. Ondanks zijn moeite om zich uit de affaire terug te trekken, bewees het gerecht zijn vaderschap. Enige maanden later schreef hij de naam van de firma over op zijn zus en ontdeed zich zo van zijn plicht tot alimentatie. Toen werd het jeugdbureau betaalvader voor *Kevin*.

Kevin was net twee jaar oud en lag in zijn bed toen ik het RTL-berichten blad 'Explosiv' met *Barbara Elichmann* zag. Daar zag ik plotseling een mededeling over *Knut*. Er stond in dat hij zich op Cuba bevond en dat hij met zijn huurauto – of uit oververmoeidheid of vanwege slechte straatverlichting – op een groep van meerdere mensen was ingereden, die juist een mankement verhielpen. Toen hij na het zware ongeval in voorlopige hechtenis in Havanna ontwaakte, hoorde hij dat een zuster en twee Cubanen door zijn gejakker om het leven waren gekomen. Nadat *Knut* de Duitse wetten met trucs als alimentatie ontduiker was ontsnapt, pakte nu de Cubaanse politie hem in zijn nekvel en stopte hem in de gevangenis. De 250.000 Mark borgtocht voor zijn vrijlating leegde de geldbuidel van zijn welgestelde familie. Na twee jaar kwam de eens succesvolle zakenman uit Cuba als een gebroken man naar Heidelberg terug.

Nu kon hij bij de dagvaardingen van het jeugdbureau zijn handicap van 60 procent naar voren brengen om zijn alimentatieplicht te ontlopen. *Kevin* heeft zijn vader nooit gezien.

Ondanks de akelige omstandigheden in mijn leven sluimerde in mij altijd nog de wens om met een aardige partner mijn leven te delen. Natuurlijk wenste ik ook, dat hij voor *Kevin* een vader zou zijn, die hij nooit had. Het was weliswaar eenvoudig om nieuwe mannen te leren kennen, maar mijn grote teleurstelling met *Knut* had mij

voorzichtig laten worden. Tot een bindend samenleven was ik niet bereid en zo beëindigde ik vaak al na korte tijd de kennismakingen.

Ik leefde zuinig van de ondersteuning van het sociale- en jeugdbureau. Toen *Kevin* met drie jaar naar de kleuterschool ging, werkte ik in een sociale dienst voor het diaconessenwerk. Daarna veranderde ik van baan en ging naar Medicor, waar ik hulpbehoevende patiënten begeleidde. Omdat men mij daar mocht, stonden ze mij toe om *Kevin* mee te brengen. Het leven liet voor ons nu de zonnige kant zien. Soms stonden we ons een zwemvakantie in Mallorca of in Turkije toe.

Toen *Kevin* negen jaar oud was – het was in februari 2002 – begon ik voor mezelf te werken. Ik contracteerde een firma, die dames handtassen maakte, meldde met het oog daarop een bedrijf aan en zo was ik snel al een zelfstandige verkoopster bij Galeria Kaufhof. De zaak liep goed. Later kwamen andere filialen daarbij, die ik ook exploiteerde. Tussen de filialen in Landau, Speyer en Ludwigshafen pendelde ik heen en weer. Zo vergingen mijn jaren. Later nam ik een medewerkster aan, die een deel van mijn werk kon overnemen. *Kevin* zat alleen thuis, als hij van school thuis kwam. Hij beklagde zich bijna nooit. Ik troostte hem, verwende hem met geschenken en was dankbaar dat hij mij geen problemen gaf.

Ik had intussen een goed leven. Af en toe dwaalden mijn gedachten naar *Knut*, het hield me altijd nog bezig, wat hij toch wel deed. ‘Hoe zij hij zich gedragen, wanneer hij mij zou zien?’, dacht ik zo menig maal. Plotseling en volledig onverwachts gebeurde het dan. In Schwetzingen, een voorstad van Heidelberg, liep hij mij op een avond tegen het lijf. Plotseling zag ik een grote man voor mij uit lopen. Ik herkende hem meteen en had ook de wens om met hem te praten want zoveel dingen waren tussen ons niet onuitgesproken gebleven. Ik stond plotseling naast hem en keek hem van opzij aan.

‘Jou ken ik!’, zei ik.

‘Ik jou ook!’, antwoordde hij.

‘Weet je dat je een heel mooie zoon hebt, die al tien jaar is?’, vroeg ik.

‘Hij is nog geen tien!’, corrigeerde hij mij. (Hij was negen jaar en acht maanden oud).

‘Kun je mij nu na negen jaar zeggen, waarom je mij verlaten hebt? Dat zou ik graag willen weten!’, voegde ik er aan toe.

Hij haalde slechts zijn schouders op en gaf mij geen antwoord daarop.

‘Wil je Kevin überhaupt een keer zien? Dat zou ik graag weten!’, was mijn laatste vraag.

‘Het zou voor hem beter zijn, wanneer hij mij helemaal niet ziet!’, meende hij.

Het gesprek was daarmee geëindigd. Teleurgesteld door zijn onverschilligheid wilde ik alleen nog maar van hem weg. Ik vroeg me af, waarom ik hem in het verleden zo veel had kunnen vertrouwen.

Bijna elke zondag ging ik met mijn zoon naar de katholieke kerk. De pastoor maakte me duidelijk dat hij blij was, wanneer een jonge vrouw met een kind aan de heilige mis deelnam. Dat was begrijpelijk want er was meestal maar een handje vol mensen in de dienst. Toen *Kevin* naar de derde klas ging, stuurde ik hem naar de communie. Bij het kleine afscheidsfeest kwam zelfs zijn oma uit Silezië op bezoek. Het was voor hem een wonderbare verrijking om een oma te hebben.

Wat mijn geloof betrof, kende ik in mijn leven niets anders dan de katholieke kerk. Als ik het gevoel had te veel gezondigd te hebben, ging ik daarheen om mijn hart uit te storten, wat men in de kerktaal ‘biechten’ noemde. Ik moest dan een bepaald aantal ‘onze Vader’ en ‘Ave Maria’ bidden. Dat ondervond ik als straf. Al dit biechten en bidden kon mijn slechte geweten toch niet geruststellen. Ik liet weliswaar deze hele kerkceremonie over me heen gaan, maar daarmee kwam ik volgens mij geen stap nader tot God. Hoezeer ik ook wenste om God te vinden en Hem zo dichtbij te zijn, toch had ik het gevoel dat een onzichtbare muur ons van elkaar scheidde.

Ik leed daar vaak erg onder maar ik wist niet, wat in dit systeem niet klopte. Vaak bad ik in mijn binnenste: ‘God, waar bent U. Ik verlang naar U’.

Met een klein papiertje begint alles

In deze tijd liep ik op een dag gedachteloos in Mannheim rond, toen plotseling iemand op de Paradeplatz een traktaat in mijn hand drukte. Ik keek al rond naar de volgende vuilniscontainer om het daar in te doen. Maar van tevoren wierp ik nog een snelle blik er op. Een serie evangelisatie samenkomsten met een Koreaanse prediker, die binnenkort in Ludwigshafen zou beginnen, werd aangekondigd. Onder aan het blaadje stond nog een, in het klein gedrukte, titel van een boek wat me opviel: ‘Het geheim van de zondevergeving en de wedergeboorte’. Toen ik dat las, werd ik nieuwsgierig: ‘Als ik gezondigd heb, ga ik biechten, maar waarom maakt iemand daar een geheim van?’, zo vroeg ik mij af. Deze geheimzinnige boektitel had mijn hele interesse. Dadelijk belde ik het aangegeven telefoonnummer op, om het boek te bestellen. Nadat ik het ontvangen had, bracht ik dagenlang mijn tijd door met dat boek. Ik las en las, maar nergens vond ik het woord ‘biechten’. In plaats daarvan werd er over Jezus Christus verteld, wat Hij voor de mensen gedaan heeft. Op de één of andere manier begreep ik toen nog weinig van datgene, wat ik las.

De doorbraak tot het leven

Jammer genoeg stond er geen rekeningnummer op het leveringsbewijs. Maar ik wilde eerlijk zijn en ging naar de kerkelijke gemeente om het boek te betalen. Het was 7 oktober 2005. Tot mijn verrassing bevond ik mij voor een poort, die zou leiden naar de kerk gemeente. Maar ik zag in geen velden of wegen een kerk en ook geen kerktoren. Bij de ingang stond slechts een klein bord met het opschrift: ‘Goede Boodschap Zending’. Een prediker die vriendelijk lachte, opende voor mij de poort en begroette mij heel hartelijk. Hij bracht me in de gemeenteruimte. Aansluitend namen we plaats aan een tafel. Hij stelde zich voor als *Oseon Kwon* en ging tegenover me zitten. Nu had ik gelegenheid om mij de passages te laten uitleggen van het boek, die ik niet begreep.

‘Bent u zondaar?’ vroeg hij mij plotseling. ‘Ja’, bevestigde ik. ‘Hoeveel procent zondaar bent u?’, wilde hij verder van mij weten. Ik wist wel dat ik zondaar was en schatte mijn gradatie van zonden met 60 procent hoog in.

‘Zo, zo!’, antwoordde hij sceptisch. ‘En de rest van 40 procent – bent u dan goed?’, ging hij vragend verder.

‘Ja’, bevestigde ik weer. ‘Normaal gesproken ben ik veel meer goed, maar de laatste tijd heb ik veel gezondigd, daarom heb ik mij zo hoog ingedeeld. Is dat te veel?’, vroeg ik hem.

Er kwam een lach op zijn gezicht, maar ik wist niet waarom. ‘Maar 60 procent dat gaat helemaal niet!’, beleerde hij mij gniffelend. ‘U bent veel meer zondaar dan 60 procent’, zei hij met nadruk.

‘Nee, nee!’, wierp ik tegen. ‘U weet helemaal niet, hoeveel goeds ik al in mijn leven gedaan heb’, voegde ik er aan toe. Ik noemde hem enkele voorbeelden uit mijn leven om mijzelf te rechtvaardigen. Opnieuw lachte hij. Mij was de situatie heel erg onaangenaam. Zijn verhandelingen over mijn gradatie van zonden ergerden mij intussen. Ik wilde zo snel mogelijk de ruimte verlaten. Hij vroeg mij heel vriendelijk toch nog wat te blijven. ‘Waarom beweert u, dat ik meer dan een 60 procent zondaar zou zijn? Nou, dan is het wel voor u genoeg, als ik naar 70, 80 of naar zelfs 90 procent ga? U zult me toch wel 10 procent over doen laten houden want ik doe werkelijk ook goede dingen, of u het gelooft of niet’, verdedigde ik mijn standpunt.

Nu sloeg hij de Bijbel open en ik mocht lezen wat daar in Genesis 6:5-6 staat:

‘Toen de Heere zag dat de boosheid van de mensen groot was op de aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten te allen tijde slechts boos was, berouwde het de Heere, dat Hij de mens op de aarde gemaakt had’.

Daarna ging hij verder: ‘Leest u nu eens wat hier staat’, en hij sloeg Romeinen 3:10-12 open:

‘Er is geen rechtvaardige, ook niet één.

Er is niemand die verstandig is;

Er is niemand die God zoekt;

Allen zijn zij afgeweken, samen zijn zij nutteloos geworden;

Er is niemand die goed doet, er is er zelf niet één’.

En dan noemde hij mij nog Romeinen 3:23-24:

‘Want allen hebben gezondigd en komen te kort aan de heerlijkheid van God, en worden om niet gerechtvaardigd door Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is’.

‘Voor God hebt u niets goed in u, u bent 100 procent zondaar, gelooft u dat?’, zei hij nu. Ik moest capituleren. Ja, ik was werkelijk een zondaar voor 100 procent en pas nu na het leveren van het overtuigende bewijs door de Bijbel kon ik het geloven. We zaten nog twee uur samen en hij legde me uit aan de hand van de Bijbel hoe de zonde in de wereld kwam en wat de Heer Jezus voor ons gedaan had. Ik wilde absoluut meer horen.

Die ene zin zal ik nooit meer vergeten, toen hij mij uitlegde: ‘Wat maakt u zich zorgen over uw zonden! Ze zijn u al lang kwijtgescholden want de Heer Jezus is al 2000 jaar geleden voor u gestorven en dat is al lang gebeurd’.

Mij stonden de tranen in mijn ogen. Mijn hart was zo opgelucht, alsof er een zware last van mijn schouders was gevallen, die ik al jaren met mij had meegesleept. Een onbeschrijfelijk gevoel van vreugde, warmte en lichtheid kwam over me heen, wat ik niet in woorden kan uitdrukken. Ik kon opeens de prediker geloven. In het licht van God zag ik plotseling alles. Hij had de bedekking voor mijn ogen weggenomen. Daarover was ik gewoonweg gelukkig.

Daarna bad de prediker voor mij. Voor de eerste keer in mijn leven hoorde ik zo’n mooi gebed dat met eigen en vrije woorden werd uitgesproken en voor mij persoonlijk gold. ‘Ach!, dacht ik, ‘Ja, dat bevalt de barmhartige God zeker zeer, wanneer Zijn kinderen zo tot Hem spreken’.

Het gesprek met de prediker duurde nu al best lang. Het werd al avond en ik zat altijd nog met hem in de gemeenteruimte. Zijn vrouw riep hem en vroeg, wanneer hij kwam voor het avondeten. Toen draaide hij zich naar mij om en zei gewoon: ‘Komt u alstublieft mee! Ik wil graag mijn vrouw aan u voorstellen’. Toen ik zijn vrouw

leerde kennen, vroeg ze mij als eerste: ‘Hebt u aangenomen? Hebt u aangenomen?’⁴⁵ - ‘Hij heeft mij niets gegeven!’, antwoordde ik.

---

45 de vrouw van de Koreaanse prediker bedoelde daarmee: ‘Heeft u Jezus Christus als Heer en Redder aangenomen?’

De prediker blikte glimlachend naar zijn vrouw. Ach, hoe pijnlijk was mijn domheid naderhand!

Na deze gemeenschappelijke uren met prediker *Oseon* ging ik niet meer naar de katholieke kerk, want ik had gevonden wat ik jarenlang tevergeefs gezocht had. Ook de bekenden en vrienden liet ik daar achter. Al die jaren had ik in de wereld rondgedwaald om volmaakte liefde, bewaring en zorg te vinden, die alleen mijn God mij kon geven. Na elke samenkomst had ik daarna nog enige maanden lang een gesprek over de Bijbel met de prediker. Hij las met mij veel Bijbelteksten en legde ze aan mij uit. Daarna baden we elke keer samen. Ik was altijd heel nieuwsgierig en stelde vele vragen. Intussen had ik geleerd, om ook zo persoonlijk te bidden zoals prediker *Oseon*. Het vervulde mij met vrede en rust, wanneer ik tot God met mijn gebed kom. Hij is mijn Vader en ik ben Zijn geliefde dochter. Hoe wonderbaar was het om eindelijk een liefhebbende Vader te hebben! Dat alles maakte een nieuw mens van mij.

Ik was naderhand ronduit woedend dat de katholieke kerk mij de Bijbel had onthouden en mij ook nog enige andere verkeerde dingen had bijgebracht. ⁴⁶ Desondanks kon niemand mij de blijdschap over mijn redding afnemen. Ik was gewoon gelukkig. Toen ik op mijn leven terugblikte, schaamde ik mij op grond van mijn leven tot hier toe.

---

46 Opmerking van de auteur: de katholieke kerk heeft mij veel rituelen bijgebracht, maar nooit heeft ze mij de zekerheid gegeven, dat ik in de hemel kom. Omdat de Bijbel door vele vreemde leringen vervangen was resp. bedekt werd, wist ik bijv. niet, dat heiligen- en Mariaverering haaks staan op de Bijbel. De kerk verkondigt de dwaalleer van het vagevuur en laat de mensen geloven dat ze door voorbede voor gestorvenen hun tijd in het vagevuur verkorten. De paus laat zich als ‘Heilige Vader’ aanspreken. Een titel, die alleen voor God is (vgl. Matth. 23:9; Joh. 17:11).

Nadat ik de Bijbel meer en meer had leren kennen, werd ik mij ervan bewust in hoeveel leerpunten de katholieke kerk mij op een dwaalspoor had gezet.

Ik nam een beslissing om nooit meer zo te leven als ik gedaan had. 'Goed God! Help mij daarbij, zodat ik U met mijn zondige levenswijze nooit meer verdriet bereid!', bad ik.

Door Gods genade in onze Heer Jezus Christus werd mijn grote berg aan schuld kwijtgescholden en werd ik een kind van God. Mij valt het daarom vandaag niet zwaar ook anderen hun schuld te vergeven. Diep in mijn hart had ik zeer veel erbarmen met mijn stiefvader. Ik vergeef hem alles, wat hij mij in mijn kindertijd had aangedaan. Hij stierf op 15 september 2008 plotseling en onverwachts aan een hartfalen. Het was precies op de dag toen *Kevin* 15 jaar oud werd.

Ook *Knut*, de vader van *Kevin*, kon ik alles vergeven. Al het verdriet, dat ik door hem geleden heb, bracht ik onder het kruis van mijn Heer Jezus Christus. Mijn hemelse Vader verwijderde al de droefheid, die mijn permanente begeleidster geweest was, uit mijn leven en verdreef langzamerhand al de afschuwelijke gedachten, die in mijn hoofd gecirkeld hadden.

Korte tijd na mijn wedergeboorte kreeg ik een mooie driekamer woning in de binnenstad. We juichten van vreugde. Bij de verhuizing hielpen de gemeenteleden erg goed. *Kevin* verheugde zich over zijn eigen kamer met balkon. Alles wendde zich ten goede in ons leven.

Veranderingen vertoonden zich ook in mijn baan. Op een dag kwam de personeelschef van de Kaufhof filialen naar me toe en vroeg mij of ik geïnteresseerd was om op een andere afdeling te werken. Ik was heel enthousiast door het aanbod. Spoedig daarop nam ik deel aan een scholing. Sindsdien werk ik voor de drie firma's WMF, Silit en Villeroy & Boch, wat me veel blijdschap geeft.

In de zomer van 2007 liet ik mij met twaalf andere dopelingen van de gemeente dopen. De doop vond plaats in een groot meer. En op het keurige grasveld vierden wij de hele dag vrolijk feest. Het was het keerpunt van mijn leven. Precies zoals toen onze Schalkendorf zijn

naam aflegde en een nieuwe naam aannam, zo werd ik een nieuwe *Christine* met nieuwe prioriteiten in haar leven. Ik was van nu af aan een kind van God, een Koningskind! De oude gekwetste *Christine* met al haar verdriet en zonderegister was dood.

Nu ben ik alweer enige jaren in de gemeente. Ik zet me in, waar mijn hulp gebruikt kan worden. Ook mijn goede oude Singer naaimachine kon ik door mijn opleiding tot naaister in de dienst van God inzetten, toen ik bijv. veel kostuums voor de student missionarissen naaide, die ze bij bepaalde optredens nodig hadden.

We waren in de gemeente zeer verbonden met elkaar. Prediker *Oseon* en zijn vrouw kwamen heel vaak naar me toe voor een persoonlijk Bijbel- en onderwijsuur. Ik nam elk jaar deel aan de evangelisatiereizen van de gemeente. Daarbij leerde ik een niet ver van Warschau verwijderde stad in Polen als ook New York City, Ghana en ook Zuid-Korea kennen.

Foto

Later werd prediker *Oseon* naar Wenen overgeplaatst. Door zijn opvolger sloop er een dwaalleer de gemeente binnen. Ik distantieerde mij daarop samen met een ouder echtpaar van de gemeente en vond na lang zoeken de evangelische vrijkerkelijke gemeente (Baptisten) in Mannheim. Sinds januari 2011 ben ik daar officieel lid. Bovendien behoor ik bij een levendige huisgemeente en zing in een koor. Het Woord van God werd voor mij het dagelijkse brood. Ik kan helemaal niet genoeg van Zijn Woord krijgen. Ik wil graag de Heer Jezus trouw dienen.

Er zijn enige verkondigers, wiens toespraken ik graag hoor zoals *Roger Liebi*, *Ludwig Schneider* uit Israël en mijn zeer gewaardeerde *Werner Gitt*, die ik voor zijn zowel wetenschappelijke als ook Bijbels georiënteerde toespraken bijzonder dankbaar ben. Alleen door hen kon mijn geloof groeien, want veertig jaar trouw aan de katholieke kerk lieten in mijn hart een grote leegte achter.

Sinds mijn redding in 2005 – het is alweer zeven jaar geleden – leefde ik met *Kevin* alleen. Mijn prioriteiten wat mannen betreft hebben zich helemaal veranderd. Voor mij komt nu slechts één man in aanmerking, die onze Heer Jezus Christus als Hoofd accepteert en met wie ik gemeenschappelijk bidden kan. Ik ben opgehouden, mijn verstand en mijn gevoel met wereldse geschenken te laten verdoven. Ik wil niet meer succes, aanzien, roem en de schoonheid van de man liefhebben, maar slechts zijn ziel. Deze kostbare gedachten vind ik in Hooglied 3:4. Ach, wat een groot verschil met mijn toenmalige ‘droomman’, die in mijn hoofd zoemde! Mijn huidige levensmotto is met toen niet meer vergelijkbaar. Ik steun helemaal op de Heer Jezus Christus, Die al lang mijn behoeften en verlangens kende. Hij is mijn Heer, Mijn wegbegeleider, mijn beste Vriend en Heiland. Hij draagt alles mee, wat ik draag. Door Zijn aanwezigheid in mijn leven voel ik mij gesterkt en geborgen. Mijn hele hoop en mijn toekomstige leven heb ik in Zijn handen gegeven. Wat zou er wel van mij geworden zijn als Hij mij niet zou hebben gered? Hoe zou vandaag mijn leven er hebben uitgezien met mannen, die kwamen en gingen? Hij heeft al voor de grondlegging van de wereld geweten, dat Hij mij redden wil, daarom moest ook mijn leven zo en niet anders verlopen. Vandaag ben ik voor wat ik beleefd en geleden heb in Polen en Duitsland dankbaar.

Ik ben ook mijn God zo dankbaar dat hij mij achttien jaar geleden mijn zoon *Kevin* schonk. Hij geeft mij nooit verdriet of zorgen. Dit bijzondere geschenk had ik lief vanaf de eerste dag. Intussen moet ik tegen mijn jongen van 1.95 m opkijken, wanneer hij naast mij staat. Sinds september 2011 doet hij een opleiding als werktuigbouwkundige bij de BASF in Ludwigshafen. Hij heeft veel plannen en dromen, wat zijn toekomst betreft. God zal hem zegenen, in alle dingen die hij doet wanneer hij alles Hem aanbeveelt. Hij is bij Hem in goede handen. Verder wil ik graag voor hem een liefdevolle, goede moeder en met veel begrip tegenover hem zijn, hem op zijn levensweg ondersteunen en een goed voorbeeld geven. Ik geloof, dat God met ons nog grote plannen heeft. Ik stel mijn vertrouwen en hoop op de Heer en leg mijn en het leven van Kevin in Zijn handen.

In Johannes 15:9, 11 zegt de Heer Jezus: ‘Blijft in Mijn liefde! . . . opdat Mijn blijdschap in u is en uw blijdschap volkomen wordt’. Wat mooi, dat wij in Zijn hand zijn en niets en niemand ons uit Zijn hand kan rukken. Hij weet precies, wat wij nodig hebben en Hij zal ons op Zijn tijd alles geven.

Ook op de hemel verheug ik mij zo zeer, wanneer de Heer Jezus mij aan de hand neemt en tot de Vader leidt. Dan zullen al mijn tranen, die ik in deze wereld moest vergieten, van mijn gezicht worden afgewist. In de allermooiste kleuren stel ik mij het leven in de eeuwigheid voor met de hemelse Vader en de Zoon, wanneer ik Beiden van aangezicht tot aangezicht zal zien. Ja, de vreugde in de hemel zal grenzeloos zijn! Beste lezer, wilt u niet meekomen om dan ook daarbij te zijn?

Christine Spyra, Mannheim

G2: Van de religie naar het geloof

Hoe een land met het Woord van God werd bereikt

Kindertijd en theologiestudie

Ik was het laatste kind in een groot boerengezin en werd in 1941 in Bulgarije geboren. Kort na de geboorte zag men dat ik aan een destijds ongeneeslijke ziekte leed. Nadat al drie van mijn broers vóór mijn geboorte waren gestorven, hadden mijn ouders ook mij ‘afgeschreven’. Alleen mijn diepgelovige grootmoeder dacht er anders over. Zij had de Heer gesmeekt en van Hem gevraagd: ‘Heer, wanneer U deze jongen geneest, dan moet hij op een keer tot priester worden gewijd’. En God heeft het gebed van mijn grootmoeder verhoord! Mijn kindertijd heb ik van de vroege lente tot de late herfst als herder moeten doorbrengen op het veld om het vee van mijn vader te hoeden. Daarom kon ik niet regelmatig de school bezoeken. Vanwege slechte cijfers moest ik het vijfde schooljaar opnieuw doen. Maar dankzij de hulp van de Heer Jezus Christus, waar ik toen nog geen persoonlijke relatie mee had, had ik vanaf mijn 12^e levensjaar

tot mijn laatste examen aan de academie van wetenschappen steeds de beste cijfers.

Mijn ouders zijn de belofte van mijn grootmoeder trouw gebleven en stuurden me naar een priesterschool. In de loop van vijf jaar (1956 – 1961) heb ik de orthodoxe religie vlijtig bestudeerd en daarbij veel van mijn leeftijdsgenoten wat betreft de leer en de praktijk van de orthodoxie ver overtroffen. Mij ging het precies zoals Paulus het van zichzelf in Galaten 1 vers 14 schrijft. Mijn hoop wat betreft de eeuwigheid had ik onverbiddelijk met de religie verbonden. Ik was in die tijd een diep godsdienstig mens en wist desondanks niets van de één of andere persoonlijke betrekking tot God. Maar al op de priesterschool waren bij mij drie fundamentele vragen opgekomen:

1. Kan ik door al die rituelen en tradities, voorschriften en overleveringen, door heilige voorwerpen en strenge religieuze handelingen het eeuwige leven bereiken?

Ik was alles ijverig en pijnlijk precies nagekomen, wat de godsdienst van mij verlangde. Ondanks dat had ik geen innerlijke heilszekerheid en geen vrede, ofschoon mijn geweten heel gerust was.

2. Hoe vele deskundigen had ik in mijn leven nodig als christen om het eeuwige leven te bereiken?

De orthodoxe religie biedt vele dingen aan: Naast de drie enige God en de Bijbel komen nog de zogenoemde heiligen overleveringen, de orthodoxe priesterhiërarchie, de relikwieën, de iconen, de heiligen, de kerk en de sacramenten daarbij. De Heer Jezus Christus is Een van deze vele autoriteiten, waarmee hij echter slechts wordt gelijkgesteld. Zoals ook vele andere orthodoxe Christenen kende ik het Woord van God nauwelijks en heb daarom het Woord ook geen bijzondere grote waarde toegekend

3. Klopt de leer van de orthodoxe religie, dat men door goede daden het eeuwige leven kan verdienen? Is de religie een vergeldingsmechanisme, dat volgens het principe ‘Wanneer u . . . , dan ontvangt u . . .’ functioneert?

Omdat ik geen alternatieven zag, was ik aan de dwang overgeleverd om alles erg ijverig te doen, wat er van mij werd verlangd. Zo werd mijn leven als religieus mens tot een eindeloze ketting van daden,

die zich voortdurend aan elkaar regen. Deze inspanning diende het enige doel om het eeuwige leven te verdienen.

Deze geestelijke aanvechtingen begeleidden mij steeds tot mijn 41^e levensjaar. Maar daarna werden mij de ogen geopend. Ik heb de uitgestrekte hand van de Heer door de ogen van het geloof gezien en ze meteen gegrepen. Hij schonk mij daarop het geestelijke keerpunt.

Om drie redenen ben ik geen priester geworden:

1. Ik was teleurgesteld door de levenswijze van de leidende krachten van de orthodoxe kerk.
2. Ik kreeg twijfel over de leer van de orthodoxe kerk, hoe men gered kan worden.
3. De orthodoxe kerk negeert de Bijbel en vervangt ze door talrijke 'autoriteiten'.

De roeping

Van 1964 tot 1969 studeerde ik in Bulgarije medicijnen. Van 1982 tot 1984 was ik als z.g. Humboldt beursstudent aan de medische faculteit in Ulm, want mij werd een onderzoeksbaan (vervolgopleiding pathologie) gegeven. Ten tijde van het communisme, met het bijna ondoordringbare IJzeren Gordijn, was dit een absolute uitzondering. Mijn vrouw *Tsveti*, die zelf arts is, als ook mijn beide zonen, mochten niet mee naar het Westen reizen. Zo moest ik twee jaar gescheiden van mijn gezin leven. In juni 1982 werd ik door *Anne Frasch* een oudere vrouw, die intussen 47 92 jaar oud is, in het centrum van de stad Ulm met een, voor mij destijds ongewoon voorkomende, vraag geconfronteerd: 'Hebt u Jezus Christus lief? Zoekt u Hem?' Nadat ik deze vraag iets te snel bevestigde, nodigde ze mij de volgende dag uit voor een christelijke samenkomst in een evangelische, vrije kerkelijke gemeente. Voor de eerste keer in mijn leven betrad ik een protestantse kerk. Wat voor een overwinning dat voor mij betekende, wordt pas duidelijk, wanneer men weet, dat het voor een orthodoxe christen een zonde is om met andersdenkende christenen omgang te hebben, laat staan om naar hun kerk te gaan.

---

47 dat was in het jaar 2010

Op deze dag predikte een zendeling uit Canada.

De man bracht mijn hele orthodoxe godsdienstige geloof overhoop. Aan het einde van de dienst nodigde hij al diegenen uit, die hun leven aan de Heer Jezus Christus wilden toevertrouwen, uit om naar voren te komen. Onder de ongeveer 300 luisteraars was ik de enige, die aan de oproep gevolg gaf, in berouw mijn zonden beled en mijn leven aan de Heer Jezus overgaf. Dat was voor mij de overgang van de religie naar een levend geloof in de Heer Jezus Christus.

Onmiddellijk daarna werd ik uitgenodigd om iets vanaf de kansel te zeggen. Het was slechts één enkele zin, die ik in deze gespannenheid kon uitbrengen en die mij zeer ontroerde: ‘Heer Jezus, wat mag ik nu voor U doen?’ Diep in mijn hart vernam ik het antwoord van de Heer: ‘Ga terug naar Bulgarije!’ Weinig dagen later kreeg ik een ongebruikelijk aanbod: De firma Bayer (Leverkusen) bood mij aan om het chemieconcern in het Oostblok te vertegenwoordigen. Mijn maandsalaris in Bulgarije was toen omgerekend 90 Euro. En nu plotseling deze sprong naar maandelijks 4.500 Euro! Ik bad weer tot de Heer en kreeg hetzelfde antwoord: ‘Terug naar Bulgarije!’ Ik vroeg niet: ‘Waarom?’, maar volgde gehoorzaam de roep van God – zoals de Heer Jezus de man uit Gerasa beval: ‘Keer terug naar uw huis en vertel alles wat God u heeft gedaan’ (Luk. 8:39).

Op het zendingsveld

A In de tijd van de vervolging – de toerusting

Mijn eerste ontmoeting op het zendingsveld had ik met mensen van de KGB 48 (geheime dienst). Op de thuisreis werd mijn bagage aan de Bulgaarse grens gecontroleerd en kwaadwillig op het perron geworpen. De trein reed verder, maar zonder mij. In Sofia wachtten mijn vrouw en mijn kinderen tevergeefs. De conducteur, die ooggetuige van deze actie was, informeerde mijn vrouw daarover. Daarop huurde zij een auto en reed met de kinderen naar mij toe aan de grens. Ondertussen werd ik verhoord door twee civiele KGB mensen in een benauwde ruimte, waar geen elektrisch licht was. Kaarsen verlichtten slechts gebrekkig de kamer, en mijn beide beulen rookten onafgebroken. Na middernacht werd plotseling de deur geopend en ik zag mijn vrouw met mijn twee kinderen. Onze oudste

zoon kwam naar me toe, in de hand hield hij een kleine bos bloemen.
Meteen

---

48 Ofschoon de afkorting *KGB* eigenlijk slechts voor de geheime dienst van de Sovjet Unie staat, zette het zich in de omgangstaal ook in voor de daaraan beantwoordende organisaties in de meeste andere Oostblok landen

duwde één van de beide KGB mannen mijn zoon brutaal terug en brulde: ‘Dit is geen plek voor bloemen!’ Mijn gezin – ik had hen de laatste twee jaar niet meer gezien – werd meteen naar huis teruggestuurd. Ik mocht pas de volgende dag gaan.

Naast mijn beroepsmatige werk aan de *Bulgaarse academie voor wetenschappen* begon ik na mijn terugkeer, een familiezinging ondergronds op te bouwen. Op geheime manier werden voor de Christenen in het Oosten christelijke literatuur, video’s, cassettebandjes en vooral Bijbels en Nieuwe Testamenten uit het Westen gesmokkeld. Ik was de contactpersoon en onze opdracht was om het materiaal te verdelen. Onze bezoekers uit het Westen kwamen uitsluitend ’s nachts en meestal op afgelegen plaatsen. Kort na mijn bekering hebben mijn vrouw en ook mijn beide kinderen de Heer Jezus als hun persoonlijke Heiland aangenomen. Wat een genade van God en wat voor een zegen was dat voor mijn gezin!

Vaak stelde men mij de vraag: ‘Wat betekent het voor u, als Christen in een communistisch land, dus midden in de vervolging, te leven?’ Als dokter parttime ondergronds zendingswerk te doen was gelijk aan constant spitsroede lopen: huisdoorzoeken, in de gaten worden gehouden, in beslagnemingen, laster, processen en afluisteren van telefoongesprekken waren ons niet vreemd. Ik zou van veel ervaringen kunnen vertellen uit die tijd. Ik noem hier slechts twee, die voor de lezer een bemoediging kunnen zijn en tot eer van God zijn verteld:

1. Wij verrichtten onze missie in onze kleine tweekamerwoning in de hoofdstad Sofia. We wisten wel dat onze christelijke activiteiten opgemerkt werden door de mensen van de geheime dienst. En we hadden gelijk. Op een namiddag, in juni 1986, werd er hard aan onze

deurbel geklingeld. Buiten stonden tien mensen. Eén van hen liet mij één of ander papier zien en zei bars: ‘Kameraad, hier is de vergunning van de officier van justitie voor een huiszoeking’. Ze stuurden onze zonen van 10 en 12 jaar weg uit de woning. Dan begon het: Binnen vijf uur vonden de mannen spullen in onze kleine kamers, waarvan ik sinds jaren niet meer wist, waar ze waren! Ze namen de foto’s van de muur, scheidden ze van elkaar en zochten onverstoord verder. Ik stond met mijn vrouw er hulpeloos bij en we konden alleen maar ontsteld toekijken. Ik waagde te vragen: ‘Wat zoekt u? Misschien kan ik u behulpzaam zijn?’ - ‘Zwijg! Wij zullen wel vinden, wat wij zoeken!’ Ze deden alles, wat in de verte met christelijke inhoud te maken had – cassettebandjes, boeken, video’s - in vier zakken. Ze namen ook mijn paspoort mee. ‘Jij zult nooit meer het buitenland zien’, schreeuwde de leider naar mijn hoofd. En bij het afscheid: ‘Wist u niet dat religie en pornografie een groot gevaar zijn voor ons land?’ Om half tien ’s avonds kwamen onze beide kinderen weer in de woning waar een reusachtig grote chaos heerste. De oudste zei tegen mij: ‘Papa, laten we bidden’. En we zijn neer geknield en hebben met de woorden van Job gebeden: ‘De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd’. 49 Amen’. Ik heb er nog een zin aan toegevoegd: ‘Heer, vergoedt ons toch alles driedubbel terug, wat door de KGB werd weggenomen!’ De Heer heeft mijn gebed verhoord – niet drievoudig maar miljoenen voudig heeft Hij het mij teruggegeven.

---

49 vgl. Job 1:21

Wij wisten, dat na deze huiszoeking een deportatie naar een concentratiekamp zou volgen. Tijdens het communisme werden er meer dan 80 concentratie- en dwangarbeidskampen gebouwd – dat was (gezien op het aantal inwoners) het hoogste getal in een socialistisch land. Pas na de ommekeer ervoeren wij, dat daar meer dan 160.000 Bulgaren (tegenstanders van het regime en Christenen) gestorven zijn. Waar geen ‘vijanden’ meer waren, werden zij

gemaakt. Zo werden honderden dominees en priesters tot ‘spionnen’ verklaard, voor het gerecht gedaagd, veroordeeld en naar een kamp gedeporteerd. Wij werden gespaard! Dat mijn familie en ik niet in een concentratiekamp beland waren, beschouw ik nog altijd als een groot wonder. Op de dag na de huiszoeking belde mijn chef mij op. Hij was een hoge functionaris van het centrale comité van de partij en een leidende persoonlijkheid aan de academie van wetenschappen, maar hij had mij lief als zijn eigen zoon. Hij zei: ‘*Detschko*, ik weet alles wat er gisteren bij jou gebeurd is. Je moet nu rustig blijven, jou zal niks gebeuren. Ik sta achter jou’. Deze woorden van een atheïst en communist op een hoge positie in het centrale comité van de partij te horen, was voor mij helemaal onverklaarbaar. Toen deze man mij opbelde, kwam het mij voor alsof God gesproken had. De Heer heeft door hem Zijn beschermende hand in de tijd van de vervolging over mij en mijn gezin gehouden. Dankzij de voorspraak van mijn chef kwam ik niet in het concentratiekamp en mocht zelfs een maand later weer naar het buitenland reizen. In die tijd had ik al vele contacten met het Westen, en dat was een bijkomende bescherming voor mij.

2. En nog één ervaring: Toen een jaar later (1987) mijn vrouw van Praag naar Sofia terugreisde, werden bij haar Bijbels en christelijke lectuur gevonden. Er volgde een proces en de aanklacht tegen mijn gezin wegens verspreiding van religieuze lectuur. We moesten een hoge geldstraf betalen.

Bezoek uit Leningrad: In 1988 kwam er een professor uit Leningrad (vandaag weer St. Petersburg) op bezoek naar mijn instelling. Ik nodigde hem twee- of driemaal uit, om met mij naar huis te komen. Daar liet ik hem de door ons vertaalde Jezus film volgens het Lukas evangelie zien. De man was ten diepste ontroerd door datgene, wat hij zag. Ik vergeet niet, hoe professor *Bulischew* na de film neerknielde en zijn leven aan de Heer Jezus overgaf. Enige maanden later kreeg ik van hem via geheime wegen een brief, waarin hij schreef: ‘Beste *Detschko*, je moet heel voorzichtig zijn. Toen ik op het vliegveld van Leningrad landde, werd ik door twee agenten in burger naar het KGB hoofdkantoor gebracht. De eerste vraag, die mij gesteld werd, luidde: ‘Waarom heb je zo vaak *Detschko Svilenov* in Sofia bezocht?’ Voor mij was het geen grote verrassing, dat mijn

naam ook op de lijst van de Russische KGB stond. We wisten wel dat voor de nationale geheime diensten de draden in Moskou samenkwamen. Ze waren vanuit het gezichtspunt van de rode machthebber het belangrijkste instrument van het communisme en de belangrijkste garantie voor de stabiliteit van een heel politiek systeem. Door hun perfecte netwerk hadden ze de controle tot in het kleinste plekje van de maatschappij. Wee hem of haar, die in de klauwen van deze inktvis geraakte! Ik zou uit mijn persoonlijke leven nog meerdere voorbeelden kunnen noemen.

Spionnen in de gemeenschappen: Voor ons Christenen was er in de tijd van de vervolging nog wat anders, een veel groter probleem, dat ik niet wil verzwijgen: In de ‘veldtocht tegen de religie’ werden door de communisten hele brutale en geraffineerde methodes ingezet. De KGB zocht mensen uit alle geloofsgemeenschappen, die bereid waren als spion in hun gemeenschappen te werken waar ze bij behoorden. Door zulke mensen had de geheime dienst zijn voelsprietten ook binnen de gemeenschappen. Zulke spionnen waren normaal gesproken in de leidende posities van hun gemeentes. Ik noem hier een voorbeeld: Na de ommekeer waren wij, mijn vrouw en ik, op een zondagavond in een gemeente, die 80 kilometer van Sofia verwijderd was. Daar was ook een dominee, die in de communistische tijd jarenlang een leidend geestelijke van een grote evangelische beweging was. De man kende ik alleen maar van naam. In aansluiting op de samenkomst vroeg hij mij om hem mee te nemen naar Sofia, wat ik met vreugde deed. Onderweg begon de man plotseling te huilen en mij te vragen: ‘Broeder *Svilenov*, kan je mij vergeven?’ - ‘Wat moet ik u vergeven?’, vroeg ik hem. ‘In de communistische tijd heb ik regelmatig berichten over jou aan de KGB moeten afgeven. Kan je dat vergeven?’ Snikkend smeekte hij mij! - ‘Hoe kon je zoiets doen? Wij kenden elkaar toch helemaal niet!’ - ‘Och, dat was geen probleem! Ik had mensen, die bij jou in de buurt waren. Zij informeerden me regelmatig over jou. Het spijt me zo! Kan je mij deze zonde vergeven?’ Ik was ten diepste ontroerd door de bekentenis van deze oude man.

Na de politieke ommekeer in 1989 had ik nog een heel bijzondere beleving. In het instituut, waarin ik 36 jaar lang gewerkt heb, was er

natuurlijk ook een man van de KGB. We kenden hem allemaal. Na de val van de Berlijnse Muur ontving ik een uitnodiging uit Marburg en reisde samen met hem – hij was mijn collega – naar Duitsland. We logeerden in hetzelfde hotel. 's Avonds zaten we in zijn kamer met wat pinda's en een flesje bier, toen hij abrupt tegen mij zei: '*Detschko*, laten we broederlijk drinken. Ik heb in deze vele jaren ontelbare keren geprobeerd jou uit te schakelen. Ik wilde je door de modder halen'. Spraakzaam vertelde hij mij veel voorbeelden, waar hij mij door represaille en pesten op de knieën wilde dwingen. Nooit is hem dat gelukt. 'Wie is er boven jou en wie heeft jou beschermd?' Wat was dat voor een heerlijke mogelijkheid voor mij om een getuigenis te geven! De hele nacht door spraken wij over God en mijn geloof. De voormalige KGB man, mijn collega, stortte zijn hart uit. Nu is hij Christen en zingt in een kerkkoor in Sofia.

Terugblikkend waren deze belevenissen een zegen voor ons, ons geloof mocht groeien en sterk worden. In de tijd van de vervolging waren wij slechts met weinig Christenen in Bulgarije maar we waren een eenheid. Niemand noemde zich Baptist of Pinkstergelovige of Methodist – we waren allen dienaars van God, die deze dienst voornamelijk parttime mochten doen. De vervolging bond ons samen. God schonk het geloof, de moed, het vertrouwen, en Hij zegt: 'Vrees niet!' Dat hebben wij ten tijde van de Koude Oorlog steeds weer ervaren. Nu is deze positieve ervaring slechts de eenheid van een, jammer genoeg, goede herinnering. Treffend zei de Amerikaanse Bijbelleraar *Vance Havner*: 'Zo lang de kerk haar wonden van de vervolging droeg, ging ze voorwaarts. Maar zodra ze met medailles werd behangen, werden haar verlangens niet meer gevraagd. Het waren voor de gemeente roemrijkere dagen, toen de Christenen voor de leeuwen werden geworpen. Later zaten ze uiteindelijk zelf met een abonnement op de beste plaatsen van de arena'.

Voordat ik dit hoofdstuk afsluit, wil ik graag een belangrijke vraag beantwoorden: Hoe gedroegen de Christenen zich in de vroegere tijden, dat is in de tijd van de vervolging? De tijd van het communisme heeft verschillende groepen van Christenen laten ontstaan: zendelingen, martelaars, strijders, spionnen,

onverschilligen, christenen, die bereid waren tot een compromis en afvalligen. Een ding moet hier duidelijk gezegd worden: Zendingen, martelaars en strijders hebben veel bijgedragen aan de instorting van het hele systeem van de dictatuur.

B. De tijd van politieke vrijheid – de oogst

Het was een grote genade van God, toen de politieke ommekeer in Bulgarije op 10 november 1989 door een staatsgreep in het paleis van het centrale comité van de communistische partij op gang gebracht werd, zonder ook maar één druppel bloed te vergieten. In de eerste tien jaren van de tijd na het communisme zijn er in ons land nieuwe, onbekende fenomenen opgetreden. We moeten de consequenties daarvan nog tot op vandaag dragen. Ik zal deze kort en samenvattend vermelden:

1. Eén van de ergste consequenties van het communisme was de totale verandering van het denken, wat tot verwoesting leidde van de verstandelijke, geestelijke waarden. De communistische burger was geprogrammeerd om niet te denken. Voor hem dacht een ander. Hij was net als een geprogrammeerde computer, een marionet. Tegen hem werd gezegd dat God niet bestaat en dat de heldere toekomst alleen maar in de handen van de functionaris ligt. Nadat deze functionarissen er niet meer waren, viel deze mens in een verstandelijk en geestelijk vacuüm.
2. Er kwam een diepe maatschappelijke, politieke en sociale crisis. Kort na de ommekeer raakte Bulgarije in grote armoede, waarvan het land zich tot op vandaag nog niet kon herstellen: Meer dan 50 procent van de bevolking leeft onder de armoedegrens resp. onder het bestaansminimum. Dat betreft vooral de 2,5 miljoen gepensioneerden (38 procent van de bevolking), de bewoners van de kinderruizen en de werklozen. Vandaag geldt Bulgarije nog steeds als het armste land van de EU.
3. De mentaliteit en de denkpatronen van de Bulgaren houden geen gelijke tred met de snelle, sociale en politieke veranderingen en hebben daarom nog steeds het karakter van de oude, communistische

denkwijze. De meeste Bulgaren hebben een verkeerde voorstelling van democratie en vrijheid.

4. De onder de druk van het verlies van de normen nieuw opgedoken en tot dan toe onbekende fenomenen (zoals bijv. pornografie, prostitutie, drugsgebruik en corruptie) verbreiden zich snel en beheersen het denken en handelen van velen. Door de massamedia worden deze ontwikkelingen nog bevorderd. Alles, wat de privé zendkanalen laten zien en wat er in de roddelbladen wordt aangeboden, verwoest de morele waarden en ethiek, doordat het de mensen tot buit maakt van de vleeselijke begeerte.
5. Hoewel de regering met succes maatregelen genomen heeft tegen maffia, criminaliteit, drugssmokkel, geldvervalsing en corruptie en het verder ook blijft doen, zijn deze verschijnselen van het na-communisme een angstbron voor de bevolking. Schietpartijen hier en daar, overvallen en inbraken in huizen en auto's zijn een thema van alledag voor de massamedia.
6. Ook op het sociale vlak zijn er moeilijke problemen: Sinds de politieke ommekeer (1989) zijn om uit maatschappelijke redenen meer dan 800.000 Bulgaren geëmigreerd. Het zijn voornamelijk academici, die op hun beste leeftijd een nieuw bestaan in het Westen zoeken. De voortgaande emigratie en de lage geboortecijfers (- 0,5 procent) leiden tot een voortgezette vergrijzing van de bevolking.
7. Net zoals de andere landen in het Oosten heeft ook Bulgarije zich een doel gesteld – de welvaart van het Westen te bereiken. Het verhaal is weliswaar rijk aan voorbeelden dat de welstand zonder geestelijke fundamenten tot een ondergang leidt.

Met deze zeven punten denk ik, de juiste diagnose van mijn land in de laatste 20 jaar van het na-communisme gesteld te hebben. Zoals bij een zieke patiënt, moet na de gestelde diagnose een behandeling

volgen. Wat hebben wij Christenen voor de behandeling van ons zieke land ondernomen?

Kort en samenvattend worden tot eer van God de volgende humanitaire en zendingsdiensten genoemd:

1. Humanitaire zaken

Wij willen het drie-S-principe van het Leger des Heils (Suppe, Seife, Seelenheil (Soep, zeep en heil van de zielen) in de daad omzetten. Eerst moet men de hongerige te eten geven. Door het kort na de ommekeer gestichte hulpverlening 'Vrienden van de Bulgarije Stichting' in Bulgarije en door de 'Bulgarenhulp Ulm', een vereniging van vrijwilligers, in Duitsland mochten wij in de hongerjaar meer dan 450 grote transporten met hulpgoederen uit het Westen (Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, USA) verspreiden. Zo konden vele armen in de kinderkampen, bejaardenkampen, ziekenhuizen, scholen, gevangenen, afzonderlijke gemeentes als ook orthodoxe kerken en in de synagoge in Sofia geholpen worden om te overleven. Duizenden tonnen aan elementaire voedingsmiddelen, kleding, medicijnen, wasmiddelen, auto's, medische instrumenten, tandartspraktijken, rolstoelen, een complete inrichting voor een apotheek en landbouwmachines kwamen van Christenen en andere organisaties uit het Westen. Hier geldt mijn hartelijke dank aan alle vrienden, die voor de lijdende mensen in Bulgarije gegeven hebben. Door de sociale farmacie, die tot onze hulpverlening behoorde, konden we dagelijks veel medicijnen gratis verdelen. Ook door meerdere specifieke projecten (school voor blinde kinderen en ondersteuning van het verbond van gehandicapten in Bulgarije, hulp voor minderjarigen in gevangenen, sponsoring voor weeskinderen, een veldkeuken voor oude en dakloze mensen) konden de families van de bijzonder zwakke sociale groepen geholpen worden. Wij Christenen moeten de wijsheid kennen en daarnaar handelen: 'Tot de machthebbers wijs worden en de rijken het delen leren, kunnen wij alvast iets doen'. Het goede hart van de gevers opent het hart van de arme.

2. Kinderbijbels

Van 1991 tot 1992 was ik als honorair consultant op het ministerie van cultuur van Bulgarije werkzaam. Op een ochtend werd ik door de plaatsvervangende minister van cultuur, met wie ik bevriend was, met de volgende vraag geconfronteerd: ‘*Detschko*, jij weet dat ik atheïst ben. Maar ik ben er vast van overtuigd, dat de enige weg om onze jonge generatie tot een ander denken te bewegen, slechts met behulp van de waarde van het christelijke geloof kan worden bewandeld. Wij zijn graag bereid om kinderbijbels en christelijke ethiekboeken in de Bulgaarse staatsscholen officieel te verspreiden. Maar we hebben geen geld. Kan jij in deze richting iets ondernemen?’ Deze vraag heb ik als een stem van God aangenomen. Ik antwoordde hem: ‘Kan je mij dat schriftelijk geven?’ Al de volgende dag gaf hij mij een schriftelijke toestemming voor de druk en verspreiding van kinderbijbels en christelijke ethiekboeken in de Bulgaarse staatsscholen, die door de minister waren ondertekend en afgestempeld. Daarna ging ik in mijn kantoor en sprak een kort gebed uit: ‘Heer, ik heb mijn deel gedaan. Nu bent U aan de beurt. Amen!’ Ik had ook geen geld. Maar ik bezat wat anders, wat veel meer waard was dan geld – mijn goede wereldwijde contacten. Ik heb ‘veel drukte gemaakt’. Zo konden we dit project in nauwe samenwerking met de regering beginnen en in de laatste 17 jaren gemeenschappelijk uitvoeren. Op het ogenblik (december 2010) wordt de 50^e druk van vier boeken – twee kinderbijbels 50, een christelijk ethisch boek en het Nieuwe Testament – verspreid. Door de totale oplage van 3.050.000 exemplaren mochten

---

50 De beide kinderbijbels waren voor verschillende leeftijdsgroepen ontworpen.

wij de jonge generatie Bulgaren en in het bijzonder hun ouders met het Woord van God bereiken.

De financiering van het project is in de eerste plaats de zaak van God. Ik heb nooit om geld gebedeld. In onze bijna 30-jarige

zendingsarbeid hebben we volgens het eenvoudige principe gehandeld: ‘Doe goed je best, God zal het overige doen’. Wanneer we een dienst van plan waren, hebben we eerst de Heer ‘geïnformeerd’ en daarna pas onze vrienden per rondzendbrief daarmee vertrouwd gemaakt. Wij beroepen ons op de toezegging van God: ‘Beveel de Heere uw werken, dan zullen uw voornemens gelukken’ (Spr. 16:3).

3. Christelijke literatuur en mediadienst

Naast de bovengenoemde kinderbijbels voor de staatsscholen hebben we sinds 1983 tot nu toe verder 1,82 miljoen christelijke boeken, 66.000 Bijbels, 180.000 Nieuwe Testamenten, studie Bijbels, leerboeken, video's, cassettebandjes, traktaten en geschriften in Bulgarije en in het buitenland verspreid. In het bijzonder wil ik graag vermelden de door ons uitgegeven nieuwe geschriften, waarvan tot nu toe 450.000 exemplaren gratis in meerdere talen verspreid konden worden. Onze vertaling van de ‘Jezus film’ hebben we ter beschikking gesteld aan het Jezus film project (USA). Sinds de ommekeer wordt de film door het werk van ‘Agape Bulgarije’ in het hele land getoond. Het Nieuwe Testament werd opgenomen op cassettebandjes en met cassetterecorders aan veel blinden uitgedeeld. Een goede samenwerking met *H.R. Hintermann* (Beinwil am See, Zwitserland) maakt het ons sinds jaren mogelijk om kunstkalenders met Bijbelspreuken te krijgen en deze onder veel Bulgaren te verspreiden.

Foto

Prof. *Detschko Svilenov* (rechts) met *Werner Gitt* (links) voor zijn pas nieuw gevulde Bijbel opslagplaats, met 20.000 exemplaren in de eigen garage in Sofia, 2010.

Onze wens en gebed is nog steeds om het, na de ommekeer ontstane, vacuüm in ons volk door christelijke literatuur en mediadienst op te vullen. Tijdens de communistische tijd was christelijke literatuur verboden. De laatste uitgave van de Bijbel in het Bulgaars stamde uit het jaar 1925. Daarom zagen we er een bijzondere prioriteit in om het

land met het Woord van God te voorzien. De Heer zegent deze dienst, doordat hij voor mij de deuren naar de radio-omroep en televisie opende. Door regelmatige uitzendingen kan ik duizenden mensen met de Bijbelse boodschap bereiken.

4. Bemiddelingsdienst en samenwerking

We beleefden een grote bereidwilligheid van westelijke christelijke missies, hulpverlening, ja zelfs van wereldlijke instituten, die naar Bulgarije wilden komen om te helpen. Bij zulke gevallen werd onze bemiddelingsrol gevraagd. Enige groeperingen kwamen al vóór de ommekeer (bijv. de Navigators, Licht in het Oosten), andere pas daarna (bijv. Campus for Christ, Jezus film Project, International Bible Society, OM, HUMEDICA 51, Hilfe für Brüder, De Gideons, Agape, Christoffel-Blindenmissie, de Southern Baptist Convention (USA), ELEOS stichting, 'Joni and Friends', Die Bruderhand). We mochten voor al deze christelijke organisaties (meer dan 70) voor het contact, de oprichting van een vestiging alsook voor de mogelijkheid om zending te bedrijven in Bulgarije bemiddelen. We hebben de verbinding naar vertrouwde binnenlandse medewerkers gemaakt en hun eerste stappen een tijd lang begeleid. Met velen van hen onderhouden we nog een goede samenwerking. De meesten zetten hun zending in Bulgarije intussen op eigen regie voort. Er is tegenwoordig een goede samenwerking van de buitenlandse werken met de binnenlandse christelijke gemeenten, kerken, zendingsgenootschappen, hulpverleningen, regerings- en sociale instanties, burgemeesters, gemeentelijke overheid, het Rode Kruis en de uitgeverijen. Op deze wijze ontstond een effectief net van contactpersonen in het hele land,

---

51 Hulporganisaties, die wereldwijd humanitaire en medische hulp in crisis- en rampgebieden leiden.

dat voor onze zendingsarbeid ter plaatse van niet te onderschatten betekenis is.

Foto

Prof. Detschko Svilenov houdt tijdens een prediking een Bulgaarse Bijbel omhoog, die in China gedrukt werd, 22-08-2010.

In de eerste jaren na de ommekeer gedroeg de orthodoxe kerk (ongeveer 75 procent van de bevolking ⁵²) zich heel agressief tegenover onze zendingsactiviteiten. We werden in het openbaar aangevallen en belasterd. Ik deed goede ervaringen op met het principe: ‘Laat u door het kwade niet overwinnen, maar overwin het kwade door het goede’ (Rom. 12:21). Het was een wonder voor mij om mee te maken dat er bij de orthodoxe synode, na enige moeilijke jaren een duidelijke ommezwaai tegenover onze zending voltrok. Sinds 10 jaar bestaat er tussen ons een wederzijdse verstandhouding van twee verschillende organisaties. Van een grote liefde tussen ons kan in geen geval sprake zijn. In onze kinderbijbels en ethiekboeken staat naast de vergunning van het ministerie van cultuur ook de vergunning van de orthodoxe kerk. Dat komt ons goed te pas bij de verspreiding van de boeken op de scholen. Mijn vroegere orthodoxe opleiding is zonder twijfel ook een zekere deuropener.

In deze samenhang wil ik ook graag de goede samenwerking met de politici benadrukken. Het contact met de elite van het land draagt heel aanzienlijk daartoe bij, dat veel van onze projecten zonder wrijving kunnen worden gerealiseerd. Voor mij was het een leiding van God dat ik na de ommekeer het aanbod, om in de politiek te gaan, heb afgewezen. Politiek heeft met zending niets te maken.

---

52 Opmerking van de uitgever: Deze informatie komt uit de volgende bron: Patrick Johnston, *Gebet für die Welt*, Holzgerlingen: Hänssler, 2003

5. Zendingscentrum ‘Huis van de Bijbel’

In 1998 werd ons zendingscentrum in Sofia ingewijd. In de laatste twaalf jaren waren gasten uit vele landen van de wereld bij ons. Intussen is het 'Huis van de Bijbel' tot een algemeen zichtbaar teken van onze zendingsdienst geworden. In de grote opslagplaatsen worden onze christelijke boeken, Bijbels en Nieuwe Testamenten opgeslagen. Veel zendingen benutten het huis als uitgangspunt voor hun diensten in Bulgarije.

6. Opwekking

Meteen na de ommekeer opende Bulgarije zich tegenover de wereldgemeenschap. Er kwamen veel zendingen uit het Westen. De Heer schonk een grote opwekking. Duizenden stroomden naar de grote bijeenkomsten in de open lucht. Velen hebben voor de eerste keer het woord 'God' gehoord. Massa's mensen kwamen tot geloof. Er zijn daardoor vele nieuwe gemeenten ontstaan. De oude gemeenten namen snel toe. Binnen enkele jaren zijn de evangelische kerken van 0,2 tot 4 procent gegroeid. De lange jaren van inactiviteit van de orthodoxe kerk als ook de scheuring van de synode hebben de toename van de gelovigen bevorderd. Het volk zocht iets zinvols om het vacuüm op te vullen. Door onze literaturoordienst konden we duizenden met het Woord van God bereiken.

Vaak wordt mij de vraag gesteld: Hoe gedragen de christenen zich nu in de tijd van vrijheid? Het was onze plicht om de nood in het land met open ogen te zien, in het land te blijven en ons voor God als werktuigen ter beschikking te stellen. Het was belangrijk om de open deuren te benutten en God bekend te maken. In de overgangstijd werden onder de christenen de volgende categorieën waargenomen: zendingen, sociale werkers, vluchtelingen, consumenten, scheuringmakers en fanatici. Zendingen en sociale werkers dragen veel bij tot het uit de weg ruimen van de armoede en nood als ook tot een verandering in gedachten bij de Bulgaarse bevolking.

7. Bulgaarse vereniging van Christenen in hun verantwoordelijkheid

Gelijk aan de IVCG (Internationale Vereniging Christelijke Zakenmensen) in het Duitssprekende gedeelte hebben wij in Bulgarije

een vereniging gesticht van *Christenen in hun verantwoordelijkheid* 53. Haar doel is om politici en zakenmensen, dus mensen met een verantwoordelijkheid, met het evangelie te bereiken. Deze beweging zie ik als een verlengde arm van onze zending. Daardoor bereiken wij sleutelpersonen ter plaatse.

8. Bijbels voor de Bulgaarse politici

Nadat wij de jonge generatie met hun ouders en ook de zakenlui en de sociaal zwakke groepen van Bulgarije met het Woord van God bereikt hebben, was het onze wens en dagelijks gebed om ook de leidende krachten van ons land met het Woord van God te bereiken. En de Heer heeft zegen geschonken: Met Kerstmis 2009 schonken wij 1.000 Bijbels aan de huidige regeringspartij GERB, waarop wij de volgende dankzegging ontvingen:

‘Wij danken u voor de schenking van de 1.000 Bijbels. Vanuit de centrale van onze partij werden de Bijbels aan de afgevaardigden in het Bulgaarse parlement en aan de ministerraad van Bulgarije gegeven, bovendien aan het ministerie van justitie, de gemeentelijke overheid van Sofia, vele burgemeesters als ook regionale managers, medewerkers en leden van de politieke partij GERB. Overal werden de Bijbels met grote interesse en dank aangenomen. We zouden u dankbaar zijn, wanneer u ons een grotere voorraad van Bijbels zou kunnen schenken. Dan kunnen wij ze ook in de andere gebieden, gemeentelijke overheden en politieke instituties van Bulgarije verspreiden. Wij wensen u gezondheid en veel succes in dit waardevolle werk toe’.

---

53 De IVCG is een zending werkende vereniging, die in het bijzonder in grote steden regelmatig bijeenkomsten in hotels organiseert. De doelgroep, die met het evangelie moet worden bereikt, zijn verantwoordelijke mensen in de industrie en wetenschap

Dergelijke dankbrieven kwamen van verschillende ministeries van Bulgarije. Dat was voor ons een uitdaging van de Heer, zodat wij 20.000 Bijbels in China lieten drukken. Sinds augustus van dit jaar (2010) verspreiden wij de Bijbel aan de burgemeesters, gemeentelijke overheden, aan plaatselijke afgevaardigden en andere leidinggevende

personen. Twee weken geleden schonk ik de ministerraad van Bulgarije 1.000 Bijbels. Elke minister kreeg een Bijbel. De actie is in volle gang. Door de regering werden ook de Bulgaarse minderheden in het buitenland met het Woord van God bereikt. 54

Bulgarije is op het ogenblik heel open voor het Woord van God – wat vermoedelijk eenmalig op de wereld mocht zijn. Wij hebben verder 2.000 zakbijbels laten drukken, die we alleen maar onder christenen willen verspreiden.

9. Gezin, beroep, zending

Mijn vrouw en ik zijn sinds 2004 gepensioneerd. Onze oudste zoon is arts en werkt parttime als zendeling voor de Southern Baptist Convention (USA) in Bulgarije. De jongste zoon is tandarts en leeft sinds 1993 in de USA. Hij is actief in de zending bij de Navigators. We hebben vier kleinkinderen.

Sinds meer dan 20 jaar bezoek ik regelmatig het Westen – lezingen, predikbeurten, seminars, evangelisatie acties, externe diensten voor de IVCG en ‘hand in hand tours’. Onze kleine hulpverlening in Ulm is het uitgangspunt voor mij, wanneer ik door het Duitstalige Europa reis om mijn zendingsdiensten te doen en te berichten, hoe God in een klein en arm Europees land op wonderbare wijze werkt.

Terecht komt de vraag naar boven: Waarom deze grote genade voor ons land? Menselijk gezien zou men de verklaring van de redding van veel familie van het aardse volk van God in de Tweede Wereldoorlog (meer dan 50.000 Joden), op de eerste vertaling van de Bijbel naast de

---

54 Meer daarvan op de volgende internet website:
<http://friendsofbulgaria.blogspot.de> (afgehaald op 14-12-2012)

zogenaamde ‘drie heilige talen’ 55 in het jaar 863 in onze Slavische taal of aan de eerbied van de Bulgaren voor het Woord van God kunnen afleiden. Het antwoord van de Heer vinden we in Openbaring 3:8: ‘Zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, die niemand kan

sluiten. Want u hebt kleine kracht en u hebt Mijn woord bewaard en Mijn naam niet verloochend’.

Mijn lijfspreuk is: ‘Door de genade van God ben ik wat ik ben’ (1 Kor. 15:10).

Detschko Svilenov, Prof. Dr. Med. (Sofia).

---

55 Daarmee zijn Hebreeuws, Grieks en Latijn bedoeld.

VW-G3: Van aanhanger van de evolutie tot boodschapper van de Schepper (gi)

Klaus D. Swinke werd op 23 september 1943 in Darmstadt geboren. Na onderwijs en studie werkte hij vijf jaar als toezichthouder van de leiding van een concern van een leidende Duitse chemie onderneming, daarna drie jaar als assistent van een plaatsvervangende bestuursvoorzitter. In 1984 nam hij de leiding van het bestuur in Zuid Amerika (Paraguay), Spanje en Portugal over. Zijn beroeps carrière strekte zich uit over een tijdsperiode van 48 jaar, waarin hij zich van een zakelijke leerjongen tot bedrijfsleider en landspresident in een internationaal chemiebedrijf heeft opgewerkt. Deze tijd werd slechts door militaire dienst en de studie van bedrijfseconomie onderbroken. In 2004 ging hij met 61 jaar met pensioen. Hij leeft tegenwoordig met zijn vrouw Inge (geb. op 4 december 1946 in Marburg) in Colares, heel dicht bij de westkust van Portugal. Het echtpaar heeft drie kinderen en zeven kleinkinderen. *Klaus Swinke* is president van de Portugese vereniging van christelijke zakenlieden (ASPEC) en werkt actief mee in de leiding van zijn Portugese evangelische gemeente in Sintra (dichtbij Lissabon gelegen).

Hij beschrijft in het volgende verhaal, hoe hij zonder voorbehoud de evolutietheorie geloofde en hoe zeer deze leer hem tot een overtuigende atheïst had laten worden. Volgens mijn indruk zijn ontelbare

miljoenen van mensen door de evolutie goddeloos geworden. Maar God liet het denken van *Klaus Swinke* tegen onoverwinnelijke grenzen botsen, nadat zijn zoon hem een cassette over de oorsprong van informatie uit Duitsland toestuurde. Daardoor werd zijn wereldbeeld wat hij tot dusver had aan het wankelen gebracht en hij keerde zich tot de levende God, die hij in de Heer Jezus Christus vond.

Toen hij tijdens een telefoontje in de avond mij uitnodigde om lezingen in Portugal te houden, kende ik hem nog niet. Mijn vrouw en ik namen de uitnodiging aan en reisden in 1998 voor de eerste keer naar Portugal voor lezingen op verschillende universiteiten. De ontmoeting met hem en zijn vrouw *Inge* resulteerde snel in een goede vriendschap. *Klaus* en *Inge* hebben zich helemaal in de dienst van de Heer Jezus laten inzetten. Door hun liefdevolle en innemende aard maken ze het voor veel mensen gemakkelijk om de Heer Jezus Christus als de Redder te vinden.

G3: Bekentenis zonder woorden 56

Wie interesseert zich wel voor het Ordal gebergte zuidwestelijk van Barcelona aan de andere zijde van de Llobregat rivier? Maar wij hadden ons voorgenomen om op de kale heuvels te wandelen om van daaruit van het mooie uitzicht op de Middellandse Zee te genieten. *Karl* 57 en ik wandelden met stevige pas en waren tijdens ons gesprek helemaal vergeten om af en toe even naar onze vrouwen te kijken, die op verre afstand volgden.

Het was de eerste lente, die ik met mijn gezin in Barcelona doorbracht. In januari 1988 waren wij uit Zuid-Amerika terug gekomen en ik was met een nieuwe opdracht in de Spaanse nederzetting van het Duitse chemieconcern *Hoechst* begonnen. Günther, onze oudste zoon, was vorig jaar al uit Zuid-Amerika teruggekeerd naar Duitsland voor zijn studie, en *Jürgen*, de tweede, zou hem in deze week volgen. Ons leven in ons mooie huis in het pijnbomenbos aan de voet van het Ordal gebergte konden *Inge* en ik dan alleen nog maar met Michael, onze jongste zoon, delen, die nu vijftien is.

Karl was een collega van mij. Hij werkte als gepromoveerde natuurwetenschapper in een maatschappijconcern van dezelfde groep. Op een zakenreis naar Sevilla hadden wij nader kennisgemaakt met elkaar en waren vrienden geworden. Hij had mij meteen daarna met *Inge* voor een maandelijks gespreksronde uitgenodigd, die hij zelf organiseerde en presenteerde en die bestond uit Duitse natuurwetenschappelijke- en industrie experts en die ook door hun vrouwen werden bijgewoond. Allen waren op de één of andere manier met de Duitstalige evangelische gemeente in Barcelona verbonden. Door de groep kregen we vanaf het begin een rij van goede en liefhebbende vrienden in Barcelona, waarmee we ons tot op vandaag, nadat we vijftien jaar in Portugal leven, nog altijd heel verbonden mee voelen.

Misschien bevreemdt het nu de lezer, wanneer ik zeg, dat ik in die tijd atheïst was. Hoe kan men als atheïst contacten onderhouden met kerkgemeenten? Wanneer iemand toen tegen mij gezegd had dat ik op een keer in de Heer Jezus Christus zou gaan geloven, dan zou ik hem hebben uitgelachen.

Ik was na de studie bedrijfseconomie aangesteld op de hogeschool Rheinland-Pfalz in Mainz door het bovengenoemde Duitse multinationale concern. Dat was in 1972 in Frankfurt am Main. In de eerste tien jaren kreeg ik daar een uitstekende voorbereiding met internationale taken en was daarna, in de vier jaar voor Barcelona, met mijn eerste opdracht voor bedrijfsleiding in Paraguay bezig.

---

56 Aanwijzing: tijdgebonden uitspraken slaan op het jaar van de laatste correctie (2009).

57 De naam werd uit bescherming van de persoon veranderd.

Inge, de kinderen en ik verheugden ons over een goede gezondheid, genoten van het verblijf in het buitenland en waren steeds optimistisch ingesteld en bovendien materieel goed verzekerd. Maar is het niet eigenaardig? Je denkt, dat je alles hebt en bespeurt toch altijd deze diepe leegte in je. Je probeert het te verbergen, je verdringt het met activiteit, maar ze haalt je steeds weer in – op een morgen na een mooi feest, na de terugkeer van een vakantie of op een avond, nadat je een succes in je baan gevierd hebt. Ze grijpt altijd weer naar je en elk

verlangen naar de opvulling van dit vacuüm, waarover ook onze kleine materiële successen ons niet heen kunnen helpen.

De weg op het Ordal gebergte ging steil omhoog. Ons gesprek ging over de zaak, de politiek en de filosofie. Ik bewonderde *Karl*. Hij was een vertegenwoordiger van deze oude ervaren manager generatie, die op alle vragen steeds een vaste, goed beargumenteerde mening kon geven. Het verbaasde mij zeer aan hem dat hij zo actief in zijn kerk meewerkte. Naast de gespreksronden, waarvan hij meerdere gaf, organiseerde hij Bijbelgesprekken, predikte op sommige zondagen en zong mee in het kerkkoor. Ik had mijzelf altijd al de vraag gesteld, wat een man als *Karl* ertoe drijft om deze dingen te doen. Ik kan me niet meer de kleine details van het gesprek herinneren. Hij had over praktische ervaringen bij zijn honoraire werk gesproken en kwam plotseling op de profeten van het Oude Testament en hun ontmoetingen met God te spreken. Het laatste beluisterde ik met sceptisch. Na een poosje, stopten we, keken waar onze vrouwen bleven, gaven commentaar op het verder verloop van de weg en liepen weer verder. Er ontstond een gesprekspauze. En ik hoorde mij plotseling tegen hem zeggen: ‘*Karl*, ik heb een heel persoonlijke vraag aan je, wil je me nu eens de laatste vouw van je ziel openen om mij een blik te geven in het diepste van je binnenste – geloof je werkelijk, dat God bestaat?’ *Karl* keek me aan, maar na een lange pauze wendde hij zijn blik af in de tegengestelde richting. Stil liepen we weer verder, . . . maar *Karl* heeft mijn vraag nooit beantwoord.

Ja, ik was atheïst, maar ik triomfeerde niet over hem, ik had op de één of andere manier medelijden met hem, omdat hij onbewust in een soort leugen moest leven. Ik dacht bij mijzelf: ‘Hoe zou iemand mij ooit van het bestaan van God kunnen overtuigen, wanneer mensen, die zo actief aan het leven in een kerk deelnemen, organiseren, prediken en theologische discussies voeren, zelf niet in God kunnen geloven? Toen zou ik nog niet gedacht hebben, dat mijn atheïsme al heel spoedig een geweldige knak zou oplopen.

Ik had weliswaar een zakelijk beroep gekozen maar mijn persoonlijke interesse ging uit naar natuurwetenschappelijke dingen. Daarbij heeft mij in het bijzonder een vraag getroffen: ‘Hoe zijn eigenlijk de

mensen en de hun omgevende natuur ontstaan?’ Vandaar ook mijn interesse voor de biologie, de microbiologie, de antropologie en andere natuurwetenschappen, die door de evolutietheorie zijn gevormd. Al op het gymnasium leerde men ons om evolutie als wetenschappelijke emancipatie van het Bijbelgeloof te begrijpen en dat werd ook mijn denkrichting. Toen ik in het begin van de jaren 60 voor de eerste keer over de opzienbarende experimenten van *Stanley Miller* en *Harald C. Urey* las, bij wie in 1953 in een laboratoriumexperiment aminozuurverbindingen – dus de grondbouwstenen van het leven – zogenaamd in een gesimuleerde ‘oersoep’ uit water, methaan, ammoniak en waterstof door vonkontladingen waren ontstaan, zei ik triomferend tegen *Inge*: ‘Daarmee is het scheppingsverhaal in het boek Genesis wetenschappelijk weerlegd’.

Al lezende te leren, was voor mij altijd een vreugde en ik nam ook de tijd daarvoor. Terwijl andere gezinnen ’s avonds en in de weekenden hun vrije tijd doorbrachten voor de televisie, werd er bij ons gelezen en er werden veel gesprekken gevoerd. We hadden dan ook besloten om de televisie uit ons huis te verbannen. Dat bleef tot nu toe zo en werd door onze drie kinderen bij hun eigen gezinnen ook ingevoerd. Maar ondanks het vele lezen kan ik mij niet herinneren dat ik in al de jaren één enkele keer een boek ben tegengekomen, dat zich kritisch had uitgelaten over de evolutie. De basisveronderstellingen van de evolutie 58 waren me zo in vlees en bloed overgegaan, dat elk idee over het bestaan van een Schepper mij absoluut lachwekkend scheen.

---

58 Namelijk de voorstelling, dat er ook door toevalligheden, ongeplande veranderingen (mutatie) en overleven of te gronde gaan (selectie) lagere levende wezens over veel tijd en en vele generaties in hogere levende wezens kunnen veranderen.

Hoe kon mij dat nu gebeuren?

Zes maanden na de wandeling in het Ordal, dus in oktober 1988, stuurde mijn zoon Gunther een klein pakje met een cassette. Hij schreef daarbij: ‘Lieve papa, ik stuur u hiermee de cassette van een toespraak, die een professor van de geologische technische staatsinstelling in Braunschweig genaamd *Werner Gitt* voor leraars

gehouden heeft. Het is een overdenking over het fenomeen van de informatica. Luister toch daar eens naar – het is de moeite waard!’ En zo was het ook!

Ik herinner me nog dat de man erover sprak, hoe informatie is opgebouwd en hoe wij haar verschillende kenmerken (grammatica, betekenis inhoud, handelswijzen en doelstellingen) met elkaar in verbinding staan en fundamenteel voor het wezen van elke informatie zijn. En de hele zaal lachte toen. Toen hij de resultaten voorstelde, die men behaalt, wanneer men een computer de opdracht geeft om zinvolle zinnen (informatie in de vorm van taal) te produceren, die zogenaamd door ‘toeval’ samen geklonterd zijn. Er komen namelijk alleen maar onzinnige dingen uit te voorschijn. Informatie, zo formuleerde de professor het, kan altijd slechts van een intelligente bron afstammen.

Maar daarna werd het zeer ernstig: hij bewees, dat datgene, wat in de kern van elke cel van ons lichaam – in de DNA – is opgeslagen, ook informatie betekent. Alle bouwplannen (van onze hersenen, onze ogen, ons hart, van de bloedsomloop, het zenuwstelsel, de hormooninrichting, en ook nog alle ‘programma’s’, die de levensfuncties aansturen) zijn informatie. En toen hij ook nog uitlegde dat de DNA substantie als dataopslag de capaciteit van de opslag van de modernste computers meer dan een miljard keer overtreft, toen knakte er plotseling iets in mijn gedachtegebouw van mijn evolutietheorie en het viel in elkaar.

Het zou toch ongeloofwaardig zijn om aan te nemen dat Microsoft zijn WINDOWS met behulp van toevalsgeneratoren zou hebben kunnen ontwikkelen. Vanzelfsprekend werd het door een reusachtig leger van intelligente programmeurs, ingenieurs en systeemanalisten in een jarenlange arbeid ontwikkeld – en toch stort het vaak genoeg in elkaar. Maar om de unieke, gecompliceerde informatiegestuurde functies van ons lichaam aan te nemen, dat deze toch door toevalsprocessen ontstaan en dan heel netjes in de onvoorstelbare lange letterketen van de DNA een lichaamscel precies erin coderen, dat kwam mij voor als volkomen absurd.

Hoe kon mij dat nu gebeuren? Jarenlang had ik natuurwetenschappelijke publicaties verslonden en de daarin veronderstelde evolutietheorie gewoon zo als gegeven aangenomen, omdat ze beantwoordt aan de overheersende mening van de massa van de wetenschappers en omdat ze zonder kritiek van de pers gedrukt en uitgegeven wordt. Ik schaam me voor mijzelf. Al die lange jaren had geen enkele gedachtevonk in mij ooit ook slechts een enkele twijfel over het zo gammele gebouw van de evolutietheorie laten opkomen. Ik voelde mij als verslagen en luisterde steeds weer de cassette af met het reusachtige nieuws.

Ik werd uitgelachen

Voor de volgende gespreksronde bij *Karl* meldde ik mij, om deze keer de avondlezing over te nemen. Toen vertelde ik over datgene wat ik gehoord had en wat mij pas geleden ontroerde. Resultaat: ik werd uitgelachen. Men hield het op ‘niet serieus’, dat iemand de evolutietheorie wilde bekritisieren of zelfs wilde betwijfelen, die toch ten slotte algemeen door de wetenschap erkend was. Zelfs de pastoor vond dit schandalig. Hij zei dat hij heel goed met de evolutietheorie kon leven want dan zou God door evolutie de wereld hebben geschapen. Op de volgende gedachte was hij nog helemaal niet gekomen: Zo’n God zou een tamelijk triest figuur zijn, wanneer Hij over honderden van miljoenen jaren als een amateur volgens de methode van ‘trial and error’ (poging en dwaling) over immens vele dwalingen had moeten rond experimenteren totdat Hij tot zijn schepping zou komen.

De zaak liet mij niet met rust. De cassette had ik aan iemand uitgeleend en ik kreeg ze niet meer terug. De naam van de professor van de lezing op de cassette kon ik me niet meer herinneren en mijn

zoon in Duitsland kon me geen kopie meer bezorgen. ⁵⁹ Maar de vonk, die mij getroffen had, ontvlamde het vuur: Wanneer de schepping het enige alternatief voor de evolutie is, dan moet er een Schepper zijn. En dat deze Schepper Zijn schepselen een bericht laat toekomen, om hen te zeggen, hoe zij zich naar Zijn wil moeten gedragen, is in elk opzicht logisch. En dat deze Schepper Zijn schepselen liefheeft zoals een

tuinman zijn bloemen (of beter gezegd, zoals een vader zijn kinderen), ligt voor de hand.

De Bijbel verandert mijn leven.

Zo begon ik in de Bijbel te lezen. En ik geef toe, ik deed het eerst met grote twijfel. Jammer genoeg had ik daarvoor zo'n dusdanige scepsis bij het lezen van de evolutieliteratuur nooit gehad. En ik doe vandaag na 21 jaar steeds nog de ervaring op dat God in Zijn Woord aan mij een onmetelijk uitgestrekt veld van diepe wijsheden openbaart, waardoor hij mij tot heil van het eeuwige leven zou willen leiden.

Twee jaar later was God niet meer weg te denken uit mijn leven en het was me duidelijk geworden dat Hij mij in de Heer Jezus Zijn nieuwe levensprincipe geschonken heeft, Diens onzelfzuchtige liefde ik zal praktiseren, Diens voorbeeld ik zal volgen en Diens boodschap ik zal verkondigen.

... en nu in Portugal

In 1993 was ik naar Portugal overgeplaatst. Mijn nieuwe taak was, eerst directeur van financiën en twee jaar later bestuursvoorzitter van *Hoechst Portuguesa* om een nieuwe strategie van het moederhuis te verplaatsen. De chemieactiviteiten moesten wereldwijd uit het firmaverbond opgeslagen en daarna verkocht worden. Voor deze maatregel waren in Portugal meer dan duizend medewerkers ingezet. Het ligt voor de hand, dat de verplaatsing van zo'n pijnlijke strategie niet tot de meest begerenswaardige opdrachten van een manager behoort. Wie zou niet

---

59 Later herkende ik de naam van Dr. Werner Gitt weer op zijn boeken. In de jaren 1998 (van 16 tot 23 september) en 2003 (van 22 tot 30 september) bezocht hij ons in Portugal voor lezingen aan verschillende universiteiten.

liever opbouwwerk gedaan hebben en bestaande ondernemingen verder hebben ontwikkeld? Maar de marktsituaties hadden zich in de tien jaar daarvoor zo nadelig veranderd, dat de beoogde strategie juist was. Dus werd ik gedwongen, in de elf jaren (van 1993 tot 2004) van

mijn werk achttien grote organisatorische bezuinigingen door te voeren, waardoor na verloop van tijd rond de tweehonderd medewerkers ontslagen moesten worden of vervroegd moesten uittreden.

Dit was een moeilijke en bewogen tijd, die de Heer Jezus wonderbaar begeleid heeft. Tot mijn laatste dag in dienst, in april 2004 heeft de Heer mij door moeilijk vaarwater geleid en is met verrassende resultaten niet zuinig geweest.

foto

Klaus Swinke, 2011

Deze met negatieve voortekenen behepte tijd is ondanks alles gezegend geworden door vriendschappelijke en loyale betrekkingen onder elkaar en bij de Raad van Bestuur, wat de goede arbeidsverhoudingen behouden heeft. Voor de omzetting van de maatregelen, doordat ook gelijktijdig de fundamenten voor de nieuwe, losgemaakte deelonderneming werden gemaakt, vonden wij onder de medearbeiders een groep van zeer begripvolle experts, die wijs en behoedzaam handelden. Maar de grootste zegen lag daarin, dat tot op enige uitzonderingen na alle ontslagen medewerkers op grond van hun goede opleiding in korte tijd weer nieuwe banen konden vinden. De Heer Jezus zegent ons. In het bijzonder in moeilijke tijden staat Hij ons bij, leidt en troost ons.

Ik zou graag een keer een gelegenheid hebben gevonden om met *Karl* af te spreken, maar jammer genoeg hebben onze wegen elkaar niet meer gekruist. Nog voordat we naar Portugal gingen, werd hij weer naar Duitsland verplaatst en ging spoedig met pensioen.

Altijd volop werk

Gewoonlijk noemt men de levensperiode, die ik sinds mei 2004 aanvaardde ‘pensioen’ – maar ik ben volop bezig. Ik heb een nieuwe Werkgever: Hij heet de Heer Jezus. Hij geeft Inge en mij werk om ons huis als een kleine vergaderplaats te leiden, dat voor seminars en vele manifestaties ter beschikking staat. Onze jongste zoon *Michael* en zijn vrouw *Tabea*, die met de beide kleindochters *Clara* en *Debora* bij ons wonen, ondersteunen ons daarbij daadkrachtig. De Heer Jezus stuurt mij in het kader van mijn werk naar de christelijke zakenlieden 60 voor lezingen, prediken en andere projecten, zoals bijvoorbeeld:

- Gespreksronden in ondernemingen: ‘conflicten op de werkvloer’ hoe oriënteert God ons?
- Seminars voor financiën CROWN/financiële vrijheid: ‘Hoe wil God, dat wij met geld en bezit omgaan?’
- Lezingen voor zakenlui, die zich met het thema: ‘Praktiserend geloof in een moderne maatschappij’ uiteenzetten.
- ProCura – Hulp voor werkzoekende mensen: ‘Hoe oriënteer ik mij op de arbeidsmarkt en wie helpt mij, op de weg ‘het donkere dal’ te doorlopen?’

Hier kan ik de Heer door mijn jarenlange beroepsmatige ervaring dienen. Inge en ik zijn blij dat Hij ons tot een echt leven in Zijn navolging geroepen heeft.

Klaus D. Swinke, Colares (Portugal).

---

60 De Portugese vereniging voor zakenlieden (ASPEC), diens president (zoals boven vermeld) de auteur is, belichaamt de daarbij passende tak, de IVCG.

G4: Gods revolutie in mijn leven

In de grijze gevangenis

Een grijs gele wolk verduisterde de Praagse hemel. Ik deed het raam van het studentenwoonhuis dicht en zuchtte. De poging om de kamer te luchten was tevergeefs. Binnen was het benauwd; buiten lag de bijtende mist van een communistische maatschappij, die met trots een bos van rokende schoorstenen had opgesteld. Het was een benauwende atmosfeer die toen in mijn vaderland heerste.

Tussen deze grijze herfst in 1974 waarin ik, *Zdenek Karársek*, mijn studie aan de technische universiteit van Praag begon, en de ontwaakstemming van het jaar 1968, de zogenaamde ‘Praagse Lente’ schenen lichtjaren te liggen. Het diepe verlangen naar een vrijere maatschappij, het ‘socialisme met een menselijk gezicht’, dat in 1968 opbloede, werd brutaal de kop ingeslagen.

In die nacht van 21 augustus 1968 ⁶¹ rolden bliksemsnel groepen Russische pantservoertuigen binnen in mijn vaderland. De overval was onverwachts, oppermachtig en zonder erbarmen. De ‘grote broer’ stelde snel weer ‘orde op zaken’ en zette de dictatuur van het communisme voort. Woorden als vrijheid, democratie, mensenrechten en vooruitgang hadden hun betekenis weer helemaal verloren. Tevergeefs had de Tsjechische radiozender het hulpgeroep naar de hele wereld uitgezonden. Maar er kwam geen hulp, en geen redding was in zicht. Dat ik in de herfst van 1974 überhaupt in Praag mocht studeren, was alles behalve vanzelfsprekend. Ik geef toe dat ze mij voor een begaafde, maar ook zwijgzame, student hielden, die door zijn ouders door gehoorzaamheid en vlijt was opgevoed. Zelfs voorbeeldige getuigenissen telden slechts weinig mee.

---

61 Nadat op 5 januari 1968 *Alexander Dubcek* eerste secretaris van het centrale comité van de KPC werd, bracht hij hervormingen aan, die tot aanzienlijke aanzetten leidden tot liberalisering en democratisering van de maatschappij. Deze zogenaamde ‘Praagse Lente’ werd brutaal met een militaire actie door de intocht van troepen van de Sovjet-Unie en andere ‘broederstaten’ van het Warschau Pact (behalve Roemenië) op 20 en 21 augustus 1968 neergeslagen.

De hoofdvoorwaarde voor een studieplek aan de universiteit was de onverstoorbare politieke trouw van de ouders. En precies dat was het breekpunt.

Precies zes jaar geleden had mijn vader zich kritisch uitgelaten over de intocht van de Russen. En dit deed hij op een onvoorzichtige manier ook nog in een groep van zogenaamde ‘vrienden’. Een partijgenoot buitte meteen, tot zijn voordeel de gelegenheid uit, en werd een informant van het staatsveiligheidsorgaan. De opmerking van mijn vrijheidlievende gezinde vader had consequenties voor zijn zoon. Mijn sollicitatie voor de studie aan de technische universiteit werd prompt afgewezen.

Het was niet de aard van mijn vader om op te geven. Opgegroeid als zelfbewuste, welbespraakte zoon van een nu onteigende klasse – diegenen van de landbezitters -, had hij meegemaakt, hoe de extreem rechtse groep, de Duitse Nationaalsocialisten, de boerderij van zijn ouders in 1939 in beslag namen. Ongeveer 10 jaar later moest hij toezien, hoe de extreem linksen, de Tsjechische communisten, het bloeiende bedrijf inpikten. Door het pragmatisme gevormd, dat op een geniepige politieke bodem gedijt, is er uit mijn vader een kundig meester in jongleren en touwtrekken⁶² gegroeid. Hier wisselde hij een paar woorden met verschillende sleutelfiguren, en daar voerde hij zijn nauwelijks merkbare ‘diplomatieke arbeid’ uit, totdat de zware drempel tot de poort van de Praagse universiteit zich voor mij opende.

In de Marxistische ideologie waren er wel politieke principes maar was er ook het doel, dat de middelen heiligt. Slechts met de nodige voorraad aan ‘vitamine B’⁶³ kon men onder het communisme overleven. Echte vrienden onder volwassenen waren er zo goed als helemaal niet, men leefde slechts van ‘nuttige contacten’. Het motto was: voor wat, hoort wat.

---

62 In de toenmalige CSSR ging het iemand goed, wanneer hij er in slaagde om alle mogelijke contactnetwerken tot zich te trekken, zodat de mensen precies datgene deden, wat men wilde. Bij sommige bezigheden leek dat op een geraffineerd poppenspel.

63 Met ‘vitamine B’ duidt men betrekkingen aan, die iemand verder helpen.

Mijn vader was er van overtuigd dat de studieplek, die op deze manier was verworven, mij een betere toekomst zou geven dan dat hij ooit zelf gehad heeft. Hij mocht na de machtsovername van de communisten vanwege zijn ‘oerkapitalistische’ ouders nooit studeren. Voor mij koesterde mijn vader des te meer grotere verwachtingen.

Zes jaar van intensieve studie gingen voorbij – ik stond aan de technische universiteit van Praag ingeschreven voor het vak evenwichtsleer voor het bouwwezen. Met de afsluiting van de hoge school in het jaar 1980 keek ik toch in geen geval naar de wijd geopende horizon. Maar helaas, ik staarde altijd nog op hetzelfde betonkleurige alledaagse leven. Slechts sprong nu het genadeloze pessimisme nog duidelijker in het oog als ooit tevoren.

Het hele Oostblok leek op een verpeste gevangenis; dat was de neerdrukkende realiteit. Een leus, die er steeds bij ons werd ingestampt, luidde: ‘Altijd en eeuwig met de Sovjet-Unie!’ Ik vertaalde dat voor mezelf als volgt: ‘Verder zo troosteloos met de communisten leven, en dat tot in alle eeuwigheid’. Ik ondervond het zo, dat ik in deze uitzichtloosheid en leegheid uiteindelijk helemaal zou stikken.

Fantasie en waarheid

Niet vrij te kunnen ademen, heb ik al als kind aan den lijve ondervonden. Ik werd op 22 oktober 1954 in de Noord Boheemse industriestad Liberec ⁶⁴ geboren. De lucht was door de omliggende bruinkoolcentrales zwaar verontreinigd. Als jongetje van drie jaar werd ik heel ziek opgenomen in het ziekenhuis en men had geen hoop dat ik mijn vierde verjaardag nog zou kunnen vieren. Zoals veel

---

⁶⁴ Liberec is een industriestad met ongeveer 100.000 inwoners en ligt in het noorden van Tsjechië, niet ver van het drielandpunt Duitsland, Polen en Tsjechië. Tot 1945 heette de stad *Reichenberg*. Tijdens de 1930er jaren leefden hier overwegend Duitsers, waarbij de stad toen een centrum van Sudeten Duitsers was. Door het verdrag van München (1938) tussen *Hitler*, *Chamberlain*, *Daladier* en *Mussolini* werd Reichenberg zonder deelneming van de Tsjechen van het Derde Rijk overgedragen en tot hoofdstad van Sudetenland. Na de Tweede Wereldoorlog werd de Duitse bevolking onteigend en verdreven. Voortaan hoorde de stad met de naam Liberec weer bij Tsjechoslowakije.

kinderen in het toenmalige Oostblok leed ik aan ademhalingsmoeilijkheden, die door de sterke luchtvervuiling, door zwaveldioxide en stikstofdioxiden, werd veroorzaakt. Dit was een kwaad ruikend, voor mensen niet ongevaarlijk gas, dat door de minderwaardige bruinkolen ontstond waarmee toen landelijk werd gestookt.

Grenzen zag men op elke schoolatlas; maar in onze fantasie waren ze er niet. Het in onze voorstellingswereld bestaande Westen had voor ons Oostblokkinderen een diepe beking. Ik speelde *Winnetou* ⁶⁵. Mijn beste vriend *Olda* was *Old Shatterhand*; zijn broer *Milan* het paard. (Jongens die bereid waren om als rijdier te fungeren waren schaars. Maar ze waren aan ontberingen gewend daarom deelden we simpelweg de tweebeinige knol).

---

⁶⁵ *Winnetou en Old Shatterhand* zijn twee personen uit de boeken van Karl May, diens Wild West avonturen waren ook onder de Tsjechen heel geliefd en vinden tot op vandaag bij velen weerklank.

In elk opzicht leefden wij in een fantasiewereld, die ver verwijderd was van de alledaagse realiteit van een communistische staat. De tegenstelling tussen fantasie en werkelijkheid zou niet groter hebben kunnen zijn. Wij als Karl May fans bevonden ons in een ander land van een vorige eeuw. Het was een kinderwereld waar de helden en de schurken zich sterk van elkaar onderscheidden en dus ook voor een ieder duidelijk te herkennen was.

Pas als Praags student werd ik mij de leugenachtigheid van het ware communisme meer en meer bewust. Tijdens de studie had ik toegang tot verboden lectuur, dat zich kritisch met het regime bezighield. Door contacten met de ondergrondse beweging Charta 77⁶⁶ leerde ik de waarheid over de onmenselijke schijnprocessen van de 1950-er jaren kennen. Om 'bedreiging' te simuleren lag het regime steeds op de loer naar vijanden. Het kapitalisme van het Westen werd tot vijand

nummer één verklaard. Maar dit was niet genoeg. Zo zocht men naar Russisch voorbeeld ook nog naar de zogenaamde vijanden van binnenuit. Vond men er geen, dan werden ze simpelweg uitgevonden. Zelfs de trouwste communisten uit het midden van de partij werden door andere partijgenoten aangeklaagd voor onrecht en in schijnprocessen ter dood veroordeeld. De denkwijze van de communistische partij leidde tot politiek kannibalisme. Alle illusies van gerechtigheid werden mij door het systeem grondig geroofd.

---

66 http://de.wikipedia.org/Charta_77 (opgehaald op 19-10-2012).

67 Paranoïde (Grieks): met waanvoorstellingen verbonden psychische stoornis.

Het innerlijke verbanningsoord

Toen ik door had, hoe de hele maatschappij weliswaar onder de misstanden leed, maar toch meedeed, koos ik – zoals vele anderen – om te vluchten uit de werkelijkheid. Het was het verbanningsoord naar binnen. Ik zocht een uitweg uit de hopeloosheid, doordat ik vluchtte in de studie, om daarmee elke vrije gedachte over de werkelijkheid te verdringen.

Ik deed mijn examen als ingenieur en slaagde met lof en kreeg daarop een van alle kanten begeerde baan bij een architectenbureau. Naar goed Tsjechisch gebruik lieten we ons in onze vrije tijd vollopen met bier, brulden vrolijke drankliederen en versierden de vrouwen. Dat alles was een armzalige poging om het leven van alledag te ontvluchten.

Maar deze manier van vluchten lukte niet echt. In mij werd de gedachte steeds sterker, dat ik niet langer onder het communisme wilde leven. Ik moest in een echt verbanningsoord. Ik wilde uit het leugenachtige systeem zonder toekomst – weg van het bittere bestaan in een meedogenloze Marxistisch- Leninistische maatschappij. Dat verlangen vervulde mij. Ik droomde ervan om eindelijk diep en vrij te kunnen ademen. Mijn enige doel was: ontkomen aan het werkelijke

socialisme. Hoe zo'n vlucht inderdaad te realiseren was, was voor mij nog totaal onduidelijk.

Plannen smeden

Ik leefde nu een dubbelleven. Naar buiten toe veinsde ik gehoorzaamheid. Maar van binnen had ik besloten voor een leven in het Westen. Met niemand kon ik echter ook maar één enkele gedachte daarover delen, niet met vrienden, noch met mijn eigen familie. Er zou toch de een of ander op de gedachte kunnen komen, dat ik een 'verraderlijk' plan koesterde en van plan was te vluchten. Het 'communistische paradijs' op deze wijze te verlaten, gold als hoogverraad. Daarom moest ik helemaal in het geheim – en wel zonder wat voor informatie dan ook en zonder advies – een eigen vluchtplan uitkienen. Het moest natuurlijk wel bij de eerste poging goed gaan, want een tweede kans zou er niet komen. Als de uitvoer van het plan zou mislukken, zou ik onmiddellijk in de gevangenis belanden.

De bijna onmogelijke opdracht nam vorm aan toen ik van een reis naar Rome hoorde, die het enige reisbureau in het land had aangeboden. Maar daar kon slechts een beperkt aantal reizigers aan deelnemen. Om daarbij te kunnen behoren, had ik drie toewijzingen nodig. Ten eerste werd ik door de politie verhoord. Daarna moest ik voor een legerofficier verschijnen. Als laatste moest dan nog een partijfunctionaris mijn politieke trouw tot de communistische ideologie controleren.

Voor het optreden bij de derde controle heb ik mij grondig voorbereid. Vooral de voor mij weerzinwekkende communistische aanspreekvorm kon ik ondanks alle oefening moeilijk over mijn lippen krijgen. Toen ik het bureau van de partijfunctionaris betrad, kon ik van nervositeit in het begin geen woord uitbrengen. Gedwongen door de pijnlijkheid en de nood, grijnsde ik dom, daarna brulde ik: 'Goedendag, kameraad Novotný!' Opgelucht, dat ik dat hatelijke woord 'kameraad' over mijn lippen had gekregen, ademde ik weer ontspannen en ging daarna beslist en ontspannen verder: 'Mijn naam is *Herr* Karásek'. 'Betragt!', dacht ik, toen de functionaris mij met zijn röntgenblik doorboorde.

Hoe ik na zo'n politieke Fauxpas ⁶⁸ toch zijn vergunning gekregen heb, was voor mij een raadsel.

Door de aanhoudende psychische stress van de strenge geheimhouding verloor ik in korte tijd 12 kilo aan gewicht van mijn normale 68 kilo. Aan mijn moeder verklaarde ik dit als liefdesverdriet. Ik mocht haar jammer genoeg nooit inlichten. Ik was me ervan bewust, dat ik na mijn vlucht geen contact meer zou hebben – noch met mijn familie noch met mijn vrienden, noch met mijn vaderland. Het was een eenrichtingsverkeer in het onzekere. Ik moest deze richting alleen inslaan zonder vooraf afscheid te kunnen nemen. Dat was een last, die ik helemaal alleen had te dragen.

---

68 Fauxpas (Frans), zo veel als een misstap of blunder

De vlucht

In juni 1982 bevond ik mij dan eindelijk in een vliegtuig van Praag naar Rome. Aangekomen in de Italiaanse hoofdstad, genoot ik elk ogenblik van de verdere zeven vakantiedagen. Het was voor mij een hele dure reis, want elke afzonderlijke dag kostte mij een heel maandsalaris. Maar één ding was zeker: Ik bevond me nu aan de andere kant van het IJzeren Gordijn. Wat ik nog moest regelen waren drie niet onbelangrijke dingen. *Wanneer* zou ik me scheiden van het reisgezelschap? *Hoe* zou ik mij scheiden van het reisgezelschap? En *waarheen* zou ik dan gaan?

Onze paspoorten werden bij aankomst in Italië meteen door de reisleader ingenomen. Dat zou mijn vlucht aanzienlijk bemoeilijken. Ons reisgezelschap was ondergebracht in een klooster en ik bleef steeds op de uitkijk naar mogelijkheden om weer aan mijn paspoort te komen. Op een avond lukte het mij om aan de buitenmuur van het klooster over het balkon twee verdiepingen naar omhoog te klimmen om zodoende bij de kamer van de reisleader te komen. Ik hing aan de balustrade en luisterde goed toen ik binnen juist een levendig gesprek vernam. Vol afschuw ervoer ik daarbij, dat van de twintig deelnemers van de reis de helft als toeristen gecamoufleerde veiligheidsagenten

van de beruchte geheime dienst van Tsjecho-Slowakije waren. De spionnen waren juist bezig om gedetailleerde bijzonderheden over de deelnemers van de reis uit te wisselen. Niemand van ons echte toeristen had er beseft van dat we zelfs op een buitenlandse reis bespioneerd werden. Ik ontdekte wie tot de agenten behoorde en waar de paspoorten zich bevonden en klauterde onverrichter zake weer voorzichtig naar beneden.

Op de laatste avond voor de thuisreis werd er een reusachtig feest met veel alcohol georganiseerd. Het ging mij er alleen maar om er voor te zorgen dat de opzichter, die onze passen bewaarde, zoveel alcohol zou drinken, dat hij zich zou laten overreden, om mij mijn pas 'voortijdig' te overhandigen, wat mij ook lukte. Maar dom genoeg was ik ook onder invloed van de nationale wijn, zodat ik niet, zoals oorspronkelijk gepland, meteen uit het klooster vluchtte. Ik sliep diep en vast, totdat de opziener zelf mij wakker schudde. Snel moest ik mij nu aankleden en naar de bus mij haasten. Anders zou de groep de terugvlucht missen! Toen hij mij een paar minuten later opriep om op te schieten, deelde ik hem kort en bondig mee: 'Ik blijf hier'.

Zonder woorden verliet hij mijn kamer. Een paar minuten later kwam hij met versterking terug. Ik was gespannen en bereid om voor mijn vrijheid te vechten. Alle ambtenaren waren door mijn vastbeslotenheid zo verrast, dat ze als verlamd voor mij stonden. Ik bleef onbeweeglijk staan met een mes in mijn hand en vastbesloten om in het Westen te blijven.

De tijd voor de retourvlucht was nu zo krap geworden, dat ze allen met haast verdwenen. Uit het raam keek ik hoe de bus wegreed. Ik zwaaide. Enigen van de 'echten' zwaaiden terug. Door duizend gevoelens en de plotselinge ontspanning overweldigd, brak ik in tranen uit.

Foto

Zdenek Karásek heeft in Rome besloten om in het Westen te blijven. Met een mes in zijn hand laat hij de communistische spionnen zijn vastbeslotenheid zien, 1982.

Naar het Westen!

Omdat ik geen Italiaans, maar goed Duits kon, reisde ik richting het noorden. Een goed gehumeurde Italiaanse beambte legde me uit hoe ik stiekem over de grens naar Oostenrijk zou kunnen komen. Over de Europabrug kreeg ik een lift van een vrachtwagenchauffeur die grote ritten maakte. Op mij werkte het landschap zoals in een droom: fantastisch en goed verzorgd. Het leek mij als in een sprookje. De Duitse chauffeur kende sommige Tsjechen en bood mij aan om mij naar Duitsland mee te nemen. Bij de grens aangekomen, vroeg ik sidderend om asiel. Ik werd daarna naar een asielzoekerscentrum in Beieren gebracht.

De Duitse autoriteiten behandelden mij met grote vriendelijkheid en met respect; zo iets had ik bij de Tsjechische autoriteiten nog nooit meegemaakt. Zoals alle andere asielzoekers werd ik in elk opzicht geholpen om mij in de Duitse maatschappij te oriënteren. Alles was perfect georganiseerd – alleen werd ik zoals de meeste asielzoekers door nachtmerries achtervolgd. Ik droomde op een keer dat ik weer in de communistische CSSR teruggeplaatst was. Deze droom was zo echt, dat ik nog lang na het wakker worden van schrik sidderde.

Met het jaar 1982 begon voor mij een nieuwe tijd en een nieuwe wereld ging voor mij open. Na een taalcursus kreeg ik in München meteen een baan als bouwkundig ingenieur. Mijn eerste loon bedroeg 3.000 DM – dat was veertig keer zoveel dan mijn toenmalige loon in Tsjecho-Slowakije. Ik was plotseling rijk – en: ik was vrij. Ik mocht reizen en hoefde daarvoor geen vergunning af te halen bij mijn werkgever. Het Westen bood mij in elk opzicht overvloedige schatten aan. Ik had alles, waar ik ooit naar verlangde – en nog veel meer daarbij. Niet langer zouden anderen meer over mijn leven beslissen! ‘Ik bepaal nu alles zelf, Ik ben mijn eigen baas!’ Ik was intens gelukkig, want ik had mijn levensdoel bereikt. Ik mocht in de vrijheid en in de waarheid leven! Maar daarmee verviel ik geleidelijk in de westelijke roes van zelfontplooiing.

De overtuigde atheïst

Onder het communisme was ieder verplicht om Russisch te leren. Het was voor ons een niet geliefde taal, omdat men ze steeds in verbinding bracht met de bezettingsmacht. Nu wilde ik nooit meer in de richting van het Oosten kijken. Wat ik verbond met de voorstelling het ‘grenzeloze Westen’, was de Engelse taal. Engels was voor mij een taal van de vrijheid. Het was daarom slechts consequent om een cursus Engels bij een privé taalschool in München te gaan volgen. Mijn lerares was een sympathieke jonge Engelse, die onder de studenten zeer geliefd was. Ook ik werd geteld tot haar (in mijn geval stiekeme) vereerders. Na de les stelde ik haar regelmatig vragen over de Engelse taal. Ze nam altijd de tijd om ieder (zo ook mij) te helpen.

In de loop van de gesprekken bleek het dat ze in God geloofde. Daarover was ik erg verbluft. Ze was toch een intelligent persoon! Ze had aan de bekende universiteiten in Oxford en Southampton gestudeerd.

Als eerste beweerde ze dat de Bijbel met afstand boven alle andere boeken van de wereld zou uitsteken. Mijn verwarring was compleet. Onder het communisme heeft toch elk schoolkind geleerd, dat de Bijbel de wetenschap van de middeleeuwen belichaamde, en dat is toch vandaag de dag al lang achterhaald. Hoe kon iemand dit Boek serieus nemen, laat staan er nog van spreken dat God tot ons door dit allang achterhaalde Boek spreekt? Er is toch geen God, dat weet toch ieder weldenkend mens! Dit waren de eerste reacties van een verontwaardigde atheïst.

‘In het begin was de materie’, luidt het dogma van een atheïstisch gevormde werelddeschouwing. Dat was ook mijn credo. De communistische opvoeding had haar invloed niet gemist en zo bevond ik mij in dit starre humanistische denkschema.

De eerste ontmoeting met de Bijbel

Uit sympathie voor mijn lerares Engels sloeg ik de eerste bladzijde op van de Bijbel. Ik begon te lezen: ‘In het begin schiep God de hemel en

de aarde. En de aarde nu was woest en ledig en duisternis lag op de vloed en de Geest van God zweefde over de wateren’.

Ik las een paar hoofdstukken en daarna sloeg ik de Bijbel weer dicht. Ik kon uit intellectuele redenen gewoon niet verder lezen. Ik had geen vertrouwen in een boek, dat – zo dacht ik toen abusievelijk – op de eerste bladzijde met een sprookjesachtige uitspraak begint. Of de Bijbel is vanaf het begin tot het einde vertrouwenswaardig, dat is, ze is *waar*. Of ze is gebaseerd op fictie, dus verzonnen. Omdat de Bijbel uitspraken bevatte, die aan de bewezen feiten niet schenen te beantwoorden, was ze voor mij gewoon ongeloofwaardig.

Bij mijn lerares berustte haar hele leven op de Bijbel. Dat bracht me tot nadenken. Een bouwproject dulde geen fouten in de constructie. Ook schijnbaar onbeduidende gebreken hebben ernstige gevolgen. Een rationeel mens kan zijn leven niet op een fundament bouwen, dat evenzeer uit waarheid en leugen is gemaakt. Voor mij bleef de vraag over: Hoe kunnen weldenkende, oprechte mensen überhaupt in God geloven? Dat was niet te begrijpen.

Omdat mijn wereldbeeld uitsluitend door de materialistische filosofie van het humanisme was gevormd, dacht ik dat de evolutie aan ons mensen uitlegt, hoe en wanneer de wereld ontstaan is. Ze is toch uiteindelijk een wetenschappelijk bewezen feit, zo beweerde ik. Mijn lerares antwoordde, dat de evolutietheorie een niet te bewijzen theorie is. Daarmee was ik het helemaal niet eens.

Aan de Praagse universiteit had ik o.a. geologie gestudeerd. Ik schonk mijn professoren, die ons over het ontstaan van het heelal en over de geschiedenis van de aarde onderwezen, respect en vertrouwen. Nu, in München, zocht ik meerdere argumenten onder wetenschappers uit het Westen, die mijn stelling zouden bevestigen en onderbouwen. Ik wilde verdere bewijzen verzamelen, dat God niet kon bestaan. Tot mijn verrassing ervoer ik dat er gelovige wetenschappers zijn, die zowel in God als ook in de Bijbel als het Woord van God geloven.

In mijn tot dusver, onder de communisme gevormde concept was er een duidelijke dichotomie ⁶⁹. Aan de ene kant was er de wetenschap -

ze is rationeel en geloofwaardig - en aan de andere kant staat elk soort geloof – irrationeel, verdacht en een kruk voor mensen, die met het normale leven niet uit de weg kunnen.

---

69 Dichotomie (Grieks dichótomos ‘aan stukken geslagen’; dīcha = ‘in tweeën gedeeld, gescheiden en tome = ‘sneede’) betekent de opdeling van een stand van zaken volgens twee gezichtspunten of twee structuren of begrippen. In de wiskunde, de filosofie, de logica en de taalkunde wordt daarmee in strenge zin de scheiding van een begrip in twee onderliggende begrippen, die zich wederzijds uitsluiten, aangeduid. Daartoe behoort ook de indeling van de reële getallen in rationale en irrationele getallen, waarbij hier de rationale getallen zich weer uit de dichotomie van hele getallen en breuken in elkaar gezet worden.

In het begin was de informatie

Ik was uiterst nieuwsgierig naar een zogenaamde in God gelovende wetenschapper, voor wiens lezingen mijn lerares Engels mij had uitgenodigd. Professor *Werner Gitt* was leider van het vakgebied informatietechnologie bij het *natuurkundig- technische staatsinstituut* in Braunschweig. Met groot wantrouwen liet ik mij voor de evangelische lezingen uitnodigen, die in een bekend modehuis⁷⁰ van München plaatsvonden. Mijn materialistische wereldbeschouwing was onwankelbaar. Om mijn aardige en hulpvaardige lerares Engels een plezier te doen, was ik bereid om een eerlijke luisteraar te zijn.

Tijdens zijn toespraak bracht Professor *Gitt* veel argumenten naar voren over het ontstaan van informatie. Dit kon ik door mijn studie en mijn ervaring goed volgen. Ik was intussen in de softwareontwikkeling werkzaam. Dus was het voor mij duidelijk en goed te begrijpen, dat intelligentie de basisvoorwaarde is voor elke informatie. Geen computerprogramma werkt uit zichzelf; geen hardware stelt zich zelf samen, zelfs niet wanneer de afzonderlijke delen voorhanden zouden zijn. Door mijn wiskunde studie wist ik dat de waarschijnlijkheid, dat zich door louter toeval getallen of letters zich zinvol hadden geordend, tot nul te reduceren is. Maar de levende wezens bevatten enorme hoeveelheden gecodeerde informatie, die op de meest perfecte ‘harde schijven’ minutieus en met het hoogst

bekende informatiegeheugen opgeslagen zijn. Het zou een blinde geloofsdaad zijn om de afkomst van deze informatie zowel de daarbij behorende ‘verwerkingsmachines’ aan louter toevalsprocessen toe te schrijven. Vanuit de natuurkunde was mij ook duidelijk dat over de tijd de materie aan het verval is onderworpen, maar niet een hogere ontwikkeling doormaakt. Zonder intelligente input ontstaat niets nieuws. Een door mensen verlaten gebouw stort volgens de natuurkundige wetten in elkaar. De waargenomen processen verlopen in een bepaalde richting – van een gemaakte orde tot een chaos en niet omgekeerd.

---

70 De lezingen vonden plaats in de originele omgeving, namelijk in het modehuis Mühlhäuser (Kaufingerstr.) in München, dat in het centrum van de binnenstad ligt. Ik bezocht alle lezingen, die daar in de zomer van 1987 werden gehouden.

‘Big Bang’

De lezingen van professor *Werner Gitt* hadden mij heel erg aangesproken. Als technicus kon ik zijn gedachtegang perfect volgen. Alles, wat hij uitlegde, had voor mij betekenis; het was wetenschappelijk, logisch, geloofwaardig. Ik werd gedwongen om intensief na te denken en moest leren om anders te gaan denken. Mijn wereldbeschouwing door de evolutie, die ik voor onaantastbaar hield, weerspraken niet slechts de basisprincipes van de natuurkundige en wiskundige wetenschappen; nee, er kwamen nog meer hevige tegenwerpingen van de kant van de natuurwetten van de informatie bij. De evolutie veronderstelt ook een geloof – namelijk de afwezigheid van een hogere intelligentie. De mogelijkheid, dat er een God is, wordt in een natuurlijk denkschema van tevoren uitgesloten. Daardoor worden toevalsprocessen en de tijd de facto tot de hoogste instantie van de evolutie verklaard.

De zakelijke argumenten, die professor *Gitt* bracht, hebben een rigoureuze omwenteling in mijn denkwijze veroorzaakt. De fundamenten van mijn louter materialistische gedachtegebouw werden direct getroffen. Alles stortte in elkaar. Er bleef nog slechts een puinhoop over, waarop ik mijn leven niet weer kon en wilde opbouwen.

Mij werd duidelijk: De schepping zelf is geen intelligente geest. Zeer zeker openbaart een Schepper enige van Zijn karaktereigenschappen door Zijn geschapen werk, maar dit intelligente Wezen

Foto

Zdenek Karásek (links) en Werner Gitt (rechts) tijdens een
Bijbelconferentie in Engeland in 2006.

bestaat *buiten* Zijn schepping. De bakker is zoals bekend ook niet in het brood. Dus erkende ik nu de wereld, het heelal en al het materiële als iets dat geschapen was, en wel door een oneindig intelligent Wezen. Deze informatie was bij mij voor het eerst van mijn leven doorgedrongen. Ik geloofde nu, dat er niet alleen een God zou kunnen bestaan – hij moest bestaan. Maar wat nu? Wie is deze God? Kan men over Hem iets zeggen wat zeker is? Spreekt Hij ook met ons mensen? Ook met mij?

Het Woord van God

In zijn serie lezingen sprak professor *Gitt* over een persoonlijke God, Die Zich aan ons mensen openbaart. Precies zoals mijn lerares sprak deze wetenschapper over de Bijbel als een door God gegeven boodschap. Er staat geschreven: ‘. . . heilige mensen van Godswege hebben door de Heilige Geest gedreven, gesproken’ (2 Petrus 1:21 71).

Ik nam me nu voor om de Bijbel zo ver als mogelijk niet bevooroordeeld te lezen. En ik wilde over datgene, wat ik gelezen had, nadenken. Mijn lerares had mij geadviseerd om God te bidden om mij te helpen om Zijn Woord te begrijpen. Ze bemerkte ook, dat het niet zo eenvoudig was, want de natuurlijke mens wil eigenlijk in zijn onwetendheid met rust gelaten worden. De waarheid is niet altijd zo gemakkelijk.

God aan te spreken en tot Hem te bidden, kwam mij als een volledig niet religieus mens in het begin uiterst zonderling voor. Maar ik wilde me werkelijk op de zoektocht begeven. En als er een antwoord op al mijn vragen was, dan wilde ik het weten. Daarom bad ik God van harte om mij de waarheid te laten zien en mij voor dwaalwegen te bewaren. Ik bad, dat Hij mij het nodige en juiste geloof wilde geven, want ik wilde op een vast fundament bouwen. Iets te weten, zonder de logische gevolgtrekkingen daaruit te trekken, was voor mij een soort huichelarij.

Dit kende ik ook vanuit het communisme, hoe mensen innerlijk gespleten worden, wanneer ze een zaak ‘geloofden’, maar in werkelijkheid toch niet daarvan overtuigd waren. Mijn visie was: Wanneer ik geloof, dan moet het de reine waarheid zijn, en pas daarna kan ik daar iets obouwen.

Ik ruimde het hele gedachtegoed op van mijn levensfilosofie, die ik tot hiertoe had en begon de nieuwe bouwaanwijzingen te lezen. Ik greep naar de Bijbel.

Boodschap van de Schepper

Toen ik begon met het lezen van Gods Woord, deed ik dat met een bepaalde verwachting. Ik stelde mij een veeleer intellectuele uiteenzetting voor. Wanneer God daadwerkelijk tot ons mensen spreekt, zou ik misschien iets heel bijzonders en verborgen dingen te weten komen. Ik dacht aan zo’n manier van verlichting. Het zou ook een indrukwekkende en buitengewone ervaring kunnen zijn. Alles kwam heel anders. In plaats van mij te verheffen, bewerkte Gods Woord precies het tegenovergestelde. God werd met grote letters geschreven en niet de mens. ‘Heilig, heilig, heilig is de HEERE der Heerscharen! De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol’, staat er bij de profeet Jesaja in hoofdstuk 6 vers 3. De hele aarde getuigt toch van Zijn onmetelijke creatieve en zorgende karakter.

Toen ik in het Nieuwe Testament las: ‘U zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand’ (Matth. 22:37), troffen deze woorden mij als een messteek. Mijn betrekking tot God was allesbehalve datgene, wat Hij van mij verlangde. Hij had tot nu toe überhaupt geen rol in mijn leven

gespeeld. Ik had nog nooit Zijn bestaan erkend, maar had dat verloochend en alles in mijn leven zelf bepaald. Alles ging volgens mijn eigen wil. Ik was een trotse, zelfingenomen, zelfvoldane, onafhankelijke persoon. De ik gerichte inhoud van mijn hart kon ik echter netjes verpakken en leuk versieren, zodat anderen overtuigd waren, dat ik eigenlijk een hele aardige kerel was. Ik was met mijn imago heel tevreden.

Maar God liet mij zien, hoe zeer mijn subjectief zelfoordeel mij kon bedriegen. De sterfelijke mens is niet de maatstaf van alle dingen. Slechts de eeuwige Schepper God is in staat om objectief over een mens te oordelen. Hij kijkt in het hart, Hij begrijpt de motieven en Hij brengt het verborgene aan het licht. Net als de profeet Jeremia moest ik toegeven, dat het hart, het wezenlijke 'ik' zondig is. Het voor velen ouderwets klinkend woord *zonde* is de hoogst actuele diagnose van God over de fatale toestand van de mensen.

Ofschoon Zijn oordeel mij heel erg tegenstond, wist ik toch diep in mijn hart, dat het klopte. Door het Bijbellezen over langere tijd opende God mij de ogen voor mijn eigenlijke schuld voor Hem. 'Want toorn van God wordt van de hemel geopenbaard over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van mensen die de waarheid in ongerechtigheid bezitten' (Rom. 1:18). Gods toorn gold mij – iemand, die een atheïstische leugen willig geslikt en jarenlang in afwijzing tegen God geleefd had. Ik had de aanspraak van mijn Schepper op mijn leven geminacht. Ik wilde mijn leven voor mijzelf leven, maar niet voor Hem. Ik had de zin van het leven helemaal verkeerd begrepen en in dwaling geleefd. Zoals iedere nakomeling van de eerste rebellen, de historische personen genaamd Adam en Eva, trad ook ik in hun voetstappen. Ik deed datgene, wat ik alleen voor juist hield, zonder inachtneming van Gods geboden. 'Wij allen dwaalden als schapen, wij wendden ons ieder naar zijn eigen weg' (Jes. 53:6).

Door mijn goddeloze filosofie verhief ik mijzelf tot een afgod en gaf mijzelf de positie en eer, die slechts God toekomt. Ik had tegen mijn Schepper gezondigd. Uit de Bijbel ervoer ik dat ik nooit in staat was om daaraan zelf iets te veranderen. Niets in mijn leven kon ik

ongedaan maken. Niets kon ik met een druk op de knop wissen. Alles, wat ik ooit dacht, zei of deed, was op ‘Gods harde schijf’ opgeslagen.

Deze boodschap van de Schepper was een onverwacht en onwelkom slecht bericht. Ik was al door God tot verdoemenis veroordeeld – niet ten onrechte, zoals het bij de communisten het geval was. Het oordeel van God was rechtvaardig. Dat wist ik tegen wil en dank. Mijn geweten plaagde mij steeds sterker en omdat ik het niet kon ontkennen, probeerde ik om het met tegenargumenten krachtig te onderdrukken. In mijn binnenste brak een heftig conflict uit.

Een innerlijke strijd

Ongeveer een half jaar heb ik met God getwist. Daarover correspondeerde ik met mijn toenmalige lerares Engels, die intussen weer naar haar Engelse woonplaats Broadstone in het graafschap Dorset aan de zuidkust van Engeland was teruggekeerd. Al mijn vragen, twijfel, tegenwerping stuurde ik in talrijke brieven naar Engeland. Ze ging op de problemen in vanuit het zicht van de Bijbel en wees op de levende God, Die mij door Zijn Woord de weg zou wijzen. Ze riep mij op om verder te lezen en heel de last van mijn zonden Hem te vertellen en Hem te bidden om mij te vergeven. Ik las veel over de Heer Jezus Christus, Die als Enige zonden vergeven kan. Ik ervoer over de plaats vervangende dood aan het kruis, voor zondaars – en daarmee ook voor mij.

Niet alles begreep ik direct. Het was geen vraag van het intellect. Later leerde ik dat het de opdracht van de Heilige Geest is, om de gelovigen bij het begrijpen te helpen. Deze Geest van de waarheid opent de ogen en overtuigt ‘van zonde, gerechtigheid en oordeel’ (Joh. 16:8).

Aan de Heer gehecht

Omdat God mij door Zijn Woord voortdurend de argumenten uit de handen sloeg, capituleerde ik eindelijk. Nu stond ik, de erbarmelijke zondaar, voor mijn rechtvaardige Rechter. Ik boog mij voor Hem en had diep berouw over mijn ik gerichte, goddeloze leven. Ik haatte de dood brengende, God beledigende zonde, die mij mijn leven lang

gevangen had gehouden. Ik wilde me daarvan voor altijd afkeren maar was machteloos. Ik was op Gods genade aangewezen.

Gods Woord maakte mij eindelijk duidelijk, dat de enige hoop de Heer Jezus Christus is. Hij is God Zelf, maar nam vlees en bloed aan om onder ons rebellen te wonen. Hij voegde Zich in gehoorzaamheid en in nederigheid aan de wil van Zijn Vader. Hij leidde het volmaakte leven, dat ik nooit zou hebben kunnen leven, en offerde Zich als onschuldige Zoon van God vrijwillig voor mij, de schuldige, op. Hij werd mijn Plaatsvervanger. De Onschuldige legde Zijn leven voor mij, de hopeloos verdoemde rebel, af. Als een bliksemafleider nam de Heer Jezus Christus Gods rechtvaardige toorn op Zich. Mij, die de straf eigenlijk had moeten treffen, bleef het oordeel daardoor bespaard.

Ik bad God om mij te helpen om het evangelie met mijn hele hart te begrijpen en mij voor zelfbedrog te bewaren. Wanneer er twijfel opkwam, bad ik dat Hij mij de waarheid in Zijn Woord zou willen laten zien en mij de overtuiging en de kracht zou willen geven, om op een Hem welgevallige manier te reageren. Ik wierp mij geheel op Zijn genade en bad steeds weer om vergeving – zo diep en vast was ik van mijn schuld overtuigd. Ik bad om het geloof om mij op Hem en Zijn werk geheel te kunnen vertrouwen, en keerde mijn tot hiertoe geleefde leven de rug toe om de Heer Jezus Christus na te volgen. Ik erkende, dat Hij (mijn Redder van de dood) alleen het recht heeft om over mijn leven te bestemmen.

Voorbede en gebed

Mijn bekering tot de Heer Jezus Christus gaf mijn leven een totaal nieuwe richting. Ik bezocht regelmatig een gemeente en studeerde ijverig het Woord van God, de Bijbel. Van dit grote keerpunt van mijn leven, van dit nieuwe begin berichtte ik dan al mijn vrienden en bekenden.

Eén daarvan was mijn vroegere lerares Engels. Nu ervoer ik: Deze vrouw bad sinds langere tijd al dag aan dag voor mij. Tegen alle schijn in had ze geloofd dat God ook mij tot omkeer zou kunnen brengen. Ik

had tegenover haar steeds verzekerd, dat ik de Bijbel nooit als geloofwaardig boek zou kunnen bezien. Maar ze had onophoudelijk daarvoor gebeden, dat de Heer Jezus mij tot Hem zou trekken en mij de nodige duidelijkheid door de Heilige Geest zou schenken ‘over de zonde en over de gerechtigheid en over het oordeel’ (Joh. 16:8). Ze had de Almachtige gebeden om van een rebellerende zondaar een consequente dienstknecht van de Heer Jezus Christus te maken.

Een Schepper God, Die ex nihilo ⁷² scheppen kan, valt het niet moeilijk om uit een tot verdoemenis veroordeelde man een nieuwe schepping te maken. Daarvan was ze ten diepste overtuigd. Zo had ze in het gebed om mijn kostbare ziel gestreden. Van al datgene, ervoer ik pas veel later.

72 ex nihilo: Het latijnse ‘Creatio ex nihilo’ betekent schepping uit het niets of beter schepping uit niets en beschrijft de leer, dat de schepping van de wereld een werk van de Schepper God is. In Genesis 1 vers 1 staat er: ‘In het begin schiep God de hemel en de aarde. Het hier voor ‘scheppen’ gebruikte Hebreeuwse woord bara wordt uitsluitend voor de goddelijke activiteit gebruikt en betekent daarom een scheppen uit het niets (Hebreeuws jesch meajjn, ‘iets uit niets’).

Het is niet goed, dat de mens alleen is

Er is nog wat anders in mijn leven gebeurd. Door het intensieve briefcontact heb ik *Nicola Willbourn*, deze jonge Engelse vrouw, niet alleen nader leren kennen, maar ook lief gekregen. Aan trouwen had ik tot dusver in mijn leven nog niet gedacht en ook nu was mij deze voorstelling nog vreemd. Verrassend genoeg kwam deze gedachte steeds weer in mijn hoofd en het leek er op, alsof God mijn voormalige lerares Engels mij tot vrouw wilde geven. In het begin onderdrukte ik deze gedachte steeds als onrealistisch. Deze combinatie scheen mij hoogst ongepast. Zou een toenmalige dorpsjongen, een vroegere atheïst, een politieke vluchteling, die enige verhalen achter zich had, een jonge Engelse trouwen, die een fijne gelovige vrouw was?

In elk geval was de voornaamste hindernis – namelijk mijn vijandschap tegenover mijn Schepper – door Gods genade opgeruimd. Hij had een rebel, die Hem helemaal niet zocht en Zijn bestaan zelfs ontkende, tot berouw gebracht en tot Zijn kind gemaakt.

Voor de eerste keer in mijn leven begon ik, belangrijke beslissingen aan God mijn God en Heer voor te leggen. Ik bad het innige gebed van de Heer Jezus Christus: ‘Uw wil geschiede!’⁷³ Voor mij, de eertijds onafhankelijke, betekende dit een radicale mentaliteitsverandering en een nieuwe instelling.

---

⁷³ Vgl. Lukas 22:42

Nadat we langer met elkaar schreven ervoer ik, dat *Nicola* ook al langere tijd daarvoor bad, of God haar Zijn wil duidelijk wilde maken. En dat zij voor de consequenties van eventuele misleidende gedachten bewaard mocht blijven.

Al op haar 15^e jaar had ze besloten om op de juiste, door God voor haar bestemde man te wachten. Ze was helemaal niet zo blij toen ze merkte, dat er hier langzamerhand een liefde tot ontplooiing kwam, die uitgerekend op een atheïst gericht was. Uit het Woord van God was het voor haar duidelijk: ‘Gaaf niet met ongelovigen onder een ongelijk juk’ (2 Kor. 6:14). Gods gebod sluit een huwelijk van een gelovige met een niet gelovige uit. Toch was ze verliefd op mij. Deze tijd vóór mijn bekering ondervond ze als een zware geloofsbeproeving.

Pas aan het einde van 1987, meer dan tien jaar na *Nicola's* eigen bekering, heeft God mij tot Zijn kind gemaakt. Hoewel we ons nu in verschillende landen van Europa ophiielden, schreven we elkaar in de tijd voor het internet tijdperk dagelijks brieven. Onze relatie verdiepte zich door onze correspondentie meer en meer.

De volgende zomer (1988) boekte ik een vlucht naar Engeland en zag *Nicola*, na bijna een jaar gescheiden te zijn geweest, voor de eerste keer weer. Al twee dagen daarop trouwden we in de Baptisten gemeente in Broadstone. Het was 4 juli 1988 (dus de verjaardag van de verkondiging van de Amerikaanse onafhankelijkheidsverklaring) waar we het verbond voor het leven sloten.

Gemeenschappelijk in de dienst

Drie weken later keerden we als man en vrouw naar Duitsland terug en leefden gelukkig in een één kamer woning in München, die spoedig als zendingscentrum voor het toenmalige Tsjecho-Slowakije zou dienen.

In 1989 viel het communisme in Oost Europa als een kaartenhuis in elkaar. We waren allebei in een gemeente in München bezig die de uren benutte om het evangelie naar het Oosten te brengen. Zo reden we samen met een jonge Christen met een zendingshart elke zaterdag naar Tsjecho-Slowakije, dat niet ver was. Toen we met sommige auto's – goed beladen met traktaten en waardebonnen – in het land aankwamen, kochten wij plattegronden, deelden de betreffende stad in gebieden op en gingen twee aan twee er op uit. De volgende uren verspreiden wij in de brievenbussen waardebonnen voor gratis christelijke literatuur voor elk huishouden in de naar toe gereden plaatsen.

Op die manier bezochten we in de volgende drie jaren totaal 130 Tsjechische steden en dorpen. Daarmee brachten we 900.000 waardebonnen onder de mensen, die jarenlang onder het juk van een God loochenende ideologie geleefd hadden en tot nu toe niets van de christelijke boodschap gehoord hadden.

In onze 19 vierkante meter woning hebben we samen met de Christenen uit München 35.000 Nieuwe Testamenten en christelijke boeken verpakt en per post naar mijn vroegere vaderland gestuurd. Ik heb honderden brieven, waarin mensen met vragen over het geloof zich tot ons wendden, persoonlijk beantwoord. Daardoor werd ik uitgedaagd om Gods Woord intensief te bestuderen. Ik nam ijverig aan alle lessen van de gemeente deel, want net zo intensief, als ik mij vroeger aan de studie gewijd had, wilde ik het nu ook met de Bijbelstudies doen.

Ik begon ook een schriftelijke cursus aan het 'London Reformed Baptist Seminary' in de Metropolitan Tabernacle (waar de bekende Engelse prediker *Charles Haddon Spurgeon* jarenlang het Woord van

God verkondigd had) en bezocht elk jaar hun ‘Summer School of Theology’ in London.

Met de tijd werd het steeds duidelijker, dat de mensen, die ik het evangelie wilde brengen, een begeleiding ter plaatse nodig hadden. Het verlangen groeide in ons beiden om naar mijn vaderland terug te keren. Deze wens maakten we steeds bij onze gemeenschappelijke Heer bekend. Gods wegen zijn volmaakt; dit geloofden we ook heel stellig voor ons. Maar we moesten leren om steeds in volkomen afhankelijkheid van Hem en in gehoorzaamheid tot Zijn Woord te leven en te handelen.

Militaire metaforen zijn vandaag de dag iets in een kwade reuk gekomen; maar de Bijbel gebruikt ze toch regelmatig. Door menige beproevingen in de school van God bereidde Hij ons voor om naar een land te trekken, waarin wij, wat de geestelijke oorlog betreft, aan het voorste front zouden staan. We waren veel te zwakke soldaten, die altijd nog met onze eigen bekwaamheden rekenden en niet alleen op Hem vertrouwden. Zo moest de Heer ons een aantal jaren voor de dienst in Tsjechië voorbereiden. We hebben in deze tijd veel over Gods almacht en Zijn goedheid ervaren.

Terugkeer in mijn vaderland

Pas in november 1998, dus precies negen jaar na de zachte revolutie⁷⁴ van 1989, maakte God de weg vrij om naar de stad te trekken waar ik geboren was. Door de intensieve voorbereidingstijd waren we al aan veel gewend geraakt, maar de omschakeling naar een leven in een vroeger Oostblokland, dat ik heel goed kende, was toch moeilijk. Elke dag werden we met onzinnige bureaucratie en vooroordelen geconfronteerd, die wij dagelijks de Heer in ons gemeenschappelijke gebed met het gezin voorlegden. In de tussentijd had God ons drie in Beieren geboren jongens toevertrouwd: *Samuel*, *Philip* en *Daniel*. In 2001 kwam onze jongste, Joel, in Tsjechië ter wereld.

De openheid tegenover het geloof, hoe wij dat aan het begin van de 1990-er jaren beleefd hadden, was totaal voorbij. De bevolking die intussen alle mogelijke interesses najaagt, is wantrouwig en beziet als altijd nog elke religie met argwaan. Na jarenlang lijden onder het juk

van verschillende ideologieën⁷⁵ is elke soort van een absolute leer tot een boeman geworden. Daarbij komt nog de angst voor sekten, die door de media rijkelijk wordt aangewakkerd. Door al deze dingen is de bevolking tegenover het evangelie ongevoelig geworden en men gelooft slechts aan het hier en nu.

In onze stad, die onder de Tsjechen als het Mekka van de corruptie geldt, willen wij het christelijke getuigenis voorleven. We leven en werken als normale burgers onder de Tsjechen en geven bijna elke dag ons getuigenis met het woord en de daad. Het levende geloof kost ons van tijd tot tijd veel, maar Hij is dat alles waard.

---

75 De Tsjechen en de Slowaken waren niet slechts aan de in het land opkomende Marxistische ideologie, maar daarvoor ook aan het gedachtegoed van het nationaalsocialisme blootgesteld.
Daarom is de meervoudsvorm gerechtvaardigd.

We zijn overtuigd, dat God ‘een groot volk in deze stad’ heeft (Hand. 18:11), zelfs wanneer we met vijandschap en afwijzing worden geconfronteerd. De Tsjechen zijn volgens de statistieken het meest atheïstische volk op de aarde. Bij onze woonplaats Liberec komt nog het volgende erbij: Het is ronduit het bolwerk van het atheïsme, die de vijand van God niet zonder strijd zal opgeven.

Gods Woord brengt vrucht

Maar de Heer brengt licht door het verspreiden van Zijn Woord in een donkere stad. De eerste bekering tot de Heer Jezus Christus beleefden we na vijf jaar. Een jonge vrouw had aan onze huisdeur hulp gezocht. *Veronika* was pas 20 jaar oud; maar ze had al zoveel erge dingen meegemaakt, die andere mensen in hun hele leven nog niet hebben doorgemaakt. Ze was een straatkind, had geen ouders meer en leefde al jaren van stelen. Door haar vele ervaringen met drugs, alcohol, seks en misbruik waren haar lichaam en ziel zeer beschadigd. Ze was meerdere malen in psychiatrische behandeling maar alles bleef zonder resultaat.

Foto

Deze vrouw heeft God naar onze huisdeur gezonden. We hebben haar in huis opgenomen, en ze woont nu in ons gezin. Daardoor nam ze deel aan alle korte Bijbelstudies, die in onze woonkamer plaats vonden. God heeft machtig gewerkt, en een half jaar later heeft ze begrepen, dat haar enige hoop de Heer Jezus Christus is. Hij heeft haar schuld vergeven. Ze deed boete, doordat ze bij de Heer Jezus haar ontelbare zonden had neergelegd en huilend Zijn genade ontvangen heeft. Ze heeft zich voor onze ogen bekeerd en is een kind van God geworden.

Zdenek en Nikola Karásek
Met hun zonen, 2007

Er gebeurde met haar, wat *Spurgeon* als volgt heeft uitgedrukt: ‘We baden om vergeving, maar Hij gaf ons rechtvaardiging. We baden om een weinig barmhartigheid, maar de Heer gaf ons grenzeloze genade, ja genade op genade, en spreekt: ‘Ik heb u liefgehad met eeuwige liefde, daarom heb ik u getrokken in goedertierenheid’. Dat was in 2004, en ze is een trouwe en ijverige toegewijde christin geworden.

Ook kinderen, die nooit in hun leven van de Heer Jezus Christus gehoord hebben, leren elke zondag in onze zondagsschool, hoe zij vrede met God, hun Schepper, kunnen vinden. Ze worden systematisch in het Woord van God onderwezen. Enigen van deze kinderen hebben een dieper geestelijk inzicht dan de grootste theologen, die op de Tsjechische radio spreken en die de Heiland klaarblijkelijk niet kennen. Om te zien hoe God enkelingen tot Zich roept, verandert en toevoegt aan Zijn Gemeente, is voor ons een vreugde zonder weerga.

Geen fluwelen revolutie

In Tsjecho-Slowakije heeft men in politieke zin van een fluwelen revolutie gesproken. De verstarde communistische regering werd geweldloos door een democratische vervangen.

Een geestelijke revolutie aan de andere kant is allesbehalve zacht. Ze is radicaal en heeft uitwerkingen voor altijd. Niet alleen het uiterlijk is betrokken maar de harten van de individuele mensen worden volkomen veranderd. Het wordt in de ware zin van het Woord alles nieuw. De mens ontvangt een levende en eeuwige relatie met zijn hemelse Vader door de Heer Jezus Christus. Slechts de almachtige God, niet de mens, is in staat dit te bewerken.

God heeft in Zijn genade mijn onwetendheid en mijn weerstand laten instorten en Hij is mijn Heer geworden. Moge Hij in Liberec door Zijn machtig Woord Zijn ware revolutie voortzetten. Mijn vrouw en ik willen graag als trouwe dienaars Hem ter beschikking staan. Hem alleen zij de eer in alle eeuwigheid!

Dipl. Ing. Zdenek Karásek, Liberec (Tsjechië)

VW-G5: De lange weg naar een raszendeling (gi)

Na een evangelische avondsamenkomst in Heilbronn bleven sommige toehoorders achter voor een gesprek. In de nauwe ruimte waren er niet genoeg stoelen, zodat *Kader V.* slechts nog een staanplaats vond. Door haar zonder twijfel heel goede maar toch niet typisch Duitse uiterlijk viel ze snel op. Daar kwam nog bij, dat ze heel spoedig van haar welbespraaktheid in accentvrij Duits actief gebruik maakte. Spoedig werd duidelijk, dat ze Turkse was en zelfs gelovige in de Heer Jezus is en alleen was meegekomen, om haar tot dan toe onbekende tafelenoot te begeleiden. Vanwege enige vragen was deze mevrouw X., een praktiserende tandarts, nog gebleven, nadat de anderen al naar huis waren gegaan. Terwijl wij nu met zijn drieën bij elkaar zaten, bemerkte mevrouw X., dat haar zuster ook aan de lezing had deelgenomen. Hierop vroeg ik haar: ‘Waarom is zij ook niet meegekomen?’ - ‘Ja, ze is nog niet zo ver’. Op dat ogenblik ging de

deur open en de zuster kwam naar binnen om zich ook te bekeren. Aan het einde lagen de beide zusters in elkaars armen en hadden vreugdetranen in de ogen. Hoe mij die beiden betuigden, waagden ze de stap in de ruimte voor zielzorg slechts door de welsprekendheid en hartelijke uitnodiging van *Kader*. De laatste vertelde mij dan haar jarenlange lijdensverhaal in de Islamitische omgeving, maar ze vertelde ook dat alles nieuw geworden was door haar Redder de Heer Jezus. Het verhaal ontroerde mij zo erg, dat ik haar daarop vroeg om haar leven eenmaal als getuigenis op te schrijven. Het resultaat is nu hierna te lezen. De Heer Jezus zei op een keer tegen een zondares: ‘Haar vele zonden zijn vergeven, want zij heeft veel liefgehad. Maar wie weinig wordt vergeven, die heeft weinig lief’ (Luk. 7:47). *Kader* heeft veel leed en verachting ervaren, ze heeft ook veel; schuld op zich geladen, maar haar werd veel, namelijk alles, vergeven. Vol van dank en liefde kan ze nu van de Heer Jezus niet meer zwijgen. Vanwege haar uit het diepst van haar hart komende wens om mensen voor de hemel te winnen, noem ik haar een ‘raszendelinge’. Van haar twaalf collega’s hebben zich intussen door haar blijmoedige en echte en betrouwbare getuigenis vier bekeerd.

G5: Een Turkse moslimvrouw vindt in moeilijke omstandigheden de Heer Jezus 76

Mijn kindertijd

Ik kwam op de wereld als dochter in een Turks gezin op 23 juli 1980 in Weinheim. Al voordat ik geboren werd, verliet mijn vader mijn moeder. Ook na de geboorte interesseerde hij zich niet voor mij. Kennelijk was hem een dochter niet waardevol genoeg. Mijn ouders waren toen niet getrouwd maar leefden toch als verloofd stel samen. Mijn naam ‘Gader’, dat eigenlijk qua juiste spelling ‘Kader’ wordt geschreven, heb ik aan mijn oma (van mijn moeders kant) te danken, die pertinent daarop stond. Jammer genoeg liet mijn opa mijn naam bij het gemeentehuis als ‘Gader’ inschrijven. ‘*Kader*’ betekent ‘noodlot’. Welke naam zou beter volgens Turks gebruik ‘eerloos’ geboren kind bij mij hebben gepast dan ‘*Kader*’?’ Daarmee had mijn oma in de roos geschoten!

Opa had er op aangedrongen, omdat hij niet wilde dat zijn dochter in schande met een onwettig kind leefde. Mijn moeder had heimelijk gehoopt, dat mijn vader misschien tot ons zou terugkeren, wanneer hij van de verloving met de andere man zou horen. Maar tevergeefs.

De nieuwe man van mijn moeder, Ismail Ö., was pas net van de bruiloft uit Turkije naar Duitsland gekomen. Wij woonden in die tijd in Hamburg. Oma wilde mij niet graag bij de stiefvader laten, daarom nam ze mij mee naar Weinheim, toen ik pas negen maanden oud was. Toen ik vier jaar werd, ging ik weer naar mijn moeder in Hamburg. Twee jaar later, dus met zes jaar (1986), ging de reis weer naar Weinheim. Ik genoot van de liefdevolle opvoeding van oma. Aan het Islamitische geloof, dat zij mij bijbracht, heb ik geen goede herinnering. Het zwaard van de Islam is met angst en dreiging bevlekt. Liefde en barmhartigheid zijn bij Allah ‘schaarse artikelen’. 77

---

76 Vanwege persoonsbescherming werden bij alle personen de achternamen en meestal ook de woonplaats weggelaten.

77 In de hele Koran wordt Allah geen enkele maal als ‘God van liefde’ aangeduid.

Vaak hoorde ik in mijn kindertijd, dat ik in de hel zou komen, wanneer ik dit of dat zou doen. Mijn oma verlichtte de moeilijke start in het leven met haar liefde en zorgen. Terugkijkend bracht ik de mooiste jaren van mijn leven bij haar door. Mijn moeder bezocht mij toen heel vaak.

Toen ik tien jaar oud was, ging het geluk van mij weg. Mijn grootouders besloten uit gezondheidsredenen om naar Turkije terug te keren, temeer daar het warme klimaat mijn oma zeer goed deed. Zo brachten zij elk jaar drie maanden daar door. Mijn moeder haalde mij weer bij zich. Zo mooi als het eerste deel van mijn kindertijd geweest was, zo vreselijk werd nu het tweede deel. Mijn moeder, die van mijn stiefvader een zoon, *Murat*, en een dochter, *Perihan*, gekregen had, was me zo vreemd. Ook mijn stiefvader kon mij vanaf het begin al niet uitstaan. Bij elk klein foutje, dat binnensloop, vernederde en verlaagde hij mij. In mijn tegenspoed hilde ik iedere avond in mijn

bed. Van mijn halfzuster *Perihan*, met wie ik de kamer en het stapelbed deelde, kreeg ik jammer genoeg geen troost. Tevergeefs hoopte ik, dat ze mij zou liefhebben. Van mijn kant houd ik nog steeds veel van haar. Mijn diepe droefheid en het huilen maakten haar zelfs vaak woedend. Ze beklagde zich daarom een keer bij haar vader. Hij kwam naar me toe en sloeg mij bont en blauw. Ik verstijfde van angst als een gedenksteen. Daarna, toen hij de kamer verliet, kon ik van louter pijn in mijn lichaam en in mijn ziel niet slapen. De wijsheid van Allah, dat men zijn dochter door slagen moet opvoeden, had *Ismail* op een Koranschool in Turkije geleerd.

Mijn verdriet bleef voor mijn jongere broer en zus een raadsel. Toch hield ik erg van hen. Tegenwoordig heb ik geen contact meer met hen. Voor onze familie en vrienden, die ons vaak bezochten, bekleemtoonde *Ismail* altijd dat hij slechts één dochter had, namelijk *Perihan*. Vaak vernederde hij mij voor anderen zo hatelijk, dat ik verdrietig de kamer verliet. Hij noemde mij bijvoorbeeld altijd weer 'hoer'. De aanwezige vrouwen hadden medelijden met mij en kwamen naar de kinderkamer om mij te troosten. Ze omarmden mij gewoon zonder woorden. Mijn moeder kwam meestal kort daarna en meende dat ik alles niet zo persoonlijk zou moeten opvatten, terwijl ze de tranen uit mijn gezicht wiste.

Toen, wanneer ik in de kamer alleen was, bespeurde ik desondanks vaak zo iets als troost in het hart. Het was als een stem, die tot mij sprak, dat ik geen angst moest hebben, en dat ik niet alleen was.

Mijn jeugd

Toen ik twaalf jaar oud was, scheen mij een snel huwelijk de enige mogelijkheid om aan mijn uitzichtloze gezinssituatie te ontkomen. Mijn zelfbewustzijn verminderde dag aan dag door de vernederingen en slagen van mijn stiefvader. Op een dag, toen een schoolvriendin mijn persoonlijke tragedie meemaakte, ging ze geschokt naar mijn kamer en huilde.

Mijn wens naar een beetje privacy en respect bleef onvervuld, hoe zeer ik daar ook naar verlangde. Ik bad elke avond tot Allah en hoopte op een wonder. Ook de druk van de Islam ondervond ik toen als teenager aan den lijve. Ik wilde zo graag uitgaan en al het mogelijke

uitproberen maar toch werd dat mij niet toegestaan. Mij was het bijvoorbeeld verboden om topjes met spaghettibandjes te dragen of minirokken, die mijn knieën lieten zien. Slechts uiterst zelden mocht ik een vriendin bezoeken. En wanneer ik voor school schriften en werkmateriaal wilde kopen, moesten mijn broer en zus als oppasser mij begeleiden, zodat ik niets verkeers kon uithalen. Voor de dochters van Allah in de Islam is behalve schoonmaken en koken bijna alles verboden. Het leven van een moslimvrouw wordt door angst en gevangenschap gekarakteriseerd. Ze weet ook nooit of ze als vrouw in de hemel kan komen, omdat ze al bij haar geboorte als meisje in de ogen van Allah in ongenade viel. Alleen wanneer men zich onderwerpt aan de Koran en voor Allah en de Islam moord en zelfmoord pleegt, kan men volgens de Islamitische leer zeker zijn om in het paradijs te komen.

Toen ik 17 jaar was, deed zich eindelijk een gelegenheid voor om van mijn stiefvader weg te komen. Mijn ouders stelden mij een bruidegom naar hun eigen goeddunken in het vooruitzicht. Hij heette *Ömer Z.* en was toen 26 jaar oud. Zijn familie beviel mij beter dan hem. Door zijn voor mij heel sympathieke vader hoopte ik eindelijk, die vader te krijgen, naar wie ik zo zeer verlangd had. Eén dag voor de bruiloft werd ik bang en angstig. Het liefst had ik alles afgezegd. De duidelijkheid daarover, dat ik *Ömer* helemaal niet liefhad, kwam eindelijk maar wel te laat.

Mijn jaren als jonge vrouw

Na de bruiloft in Turkije in augustus 1997 trok ik met *Ömer* naar Mosbach (Baden) in het huis van zijn familie. Mijn schoonmoeder zorgde er voor dat ik van de MAVO werd gehaald. Kennelijk was er daar genoeg concurrentie door andere mannen, die het pas gesloten huwelijk in gevaar zouden kunnen brengen. Het gehoopte betere leven deed zich jammer genoeg niet voor. *Ömer* ontpopte zich als iemand, die vrouwen slaat en vond bij elke gelegenheid een aanleiding om mij af te ranselen. Ook zijn vreselijke beledigingen stootten mij als een mes in het hart. Ik stond er weer als een vernederde en deze keer door *Ömer*. Ook de vijandige toon, waarmee mijn schoonmoeder met mij omging, bleef mij niet bespaard. Na zeven maanden getrouwd te zijn geweest, liet ik mij scheiden en keerde in maart 1998 naar het huis van

mijn moeder terug. Natuurlijk kan men zich mijn lange strijd voorstellen, totdat ik mij van *Ömer* mocht scheiden. Elke dag belde ik mijn moeder op en zij probeerde mij te laten begrijpen, dat ik als vrouw dat alles verdragen moest. Toen ik evenwel dreigde te vluchten om aan deze foltering te ontkomen, liet mijn moeder zich vertederen. Ze liet mij bij haar een toevlucht vinden te meer met de gedachte, dat haar dochter in vrijheid zonder toezicht zou zijn, wat haar angst en onbehagen gaf. Opdat ook haar reputatie niet in gevaar zou raken, ging zij op mijn wens in. Ik was geen jonge vrouw meer, daarom mocht ik überhaupt niet meer alleen uitgaan. Het leven bij mijn stiefvader *Ismail* was daarom nog onverdraaglijker.

Ik verzamelde al mijn moed en vluchtte uiteindelijk naar een vrouwenhuis in Mannheim. Ik weet niet meer precies hoelang ik daar was, ik schat drie maanden. Ook daar verging het mij niet beter. Ik leidde een ellendig leven met mensen, die ik vandaag niet meer zou herkennen. Het waren simpelweg te veel 'vriendschappen'. Ik leefde daar alles uit, wat mij in al die jaren verboden was geweest en zocht geborgenheid bij diverse relaties met mannen. Maar de echte liefde vond ik nergens.

Mijn tweede huwelijk en contact met een Christin

Het jaar 2002 werd voor mij een heel bijzonder jaar. *Peter* ontdekte mij tijdens het werk bij Media Markt in Heilbronn in december 2000 als kostbare schat. Hij vond me heel aardig en schreef mij via de firma een liefdesbrief. Hij wist niet hoe hij mij anders zou kunnen bereiken. Ik kende hem weliswaar niet goed, maar ik schatte hem in als een goed mens, die mij beter zou behandelen dan alle andere mannen. Te snel besloot ik om met hem te trouwen. Mijn opleiding als zakenvrouw in de detailhandel, die ik was begonnen, brak ik af net als al het andere in mijn leven. Mij ontbrak simpelweg het doorzettingsvermogen. Ook de ontbrekende innerlijke vrede deed zich bij mij gevoelen.

In mijn tweede huwelijk met *Peter Obert* beviel ik op 24 augustus 2002 van onze dochter *Melissa Isabella*. Ook *Peter* kon mij niet de liefde geven waarnaar ik zo zeer verlangde. Toen *Melissa* ongeveer

drie jaar oud was, besloot ik van hem te scheiden. Daarmee deed ik hem heel zeer. Ik was in die tijd niet in staat tot een goed huwelijk. Daarna volgden vier volgende relaties, die elke keer met een scheiding eindigden. Met mijn dochter woonde ik intussen alleen in Obersulm.

De liefde en geborgenheid, waarnaar ik zo zeer verlangde, vond ik toen niet. Ook Melissa leed onder mijn steeds wisselende relaties. Vandaag spijt het me nog zo zeer, dat ik zoveel van haar gevergd heb.

In het jaar 2006, toen ik op internet naar een nagelontwerpster zocht, leerde ik *Bianca Otto* kennen. Zij verfraaide enige keren mijn nagels. Destijds, toen ik bij haar was, vertelde ik dat ik door hypnose graag zou hebben ervaren waar ik vandaan kom. Ik had al de afspraken voor twee behandelingen geboekt, want ik wilde eindelijk eens ervaren, wie ik werkelijk was. Zij raadde het mij ten strengste af en toonde mij de Bijbel en zei kort wat daarin stond. In die tijd begreep ik er geen woord van. Uiteindelijk gaf ze mij een kinderbijbel, die ik dankbaar aannam en ook aan mijn dochter voorlas. Jammer genoeg bleef ook de kinderbijbel voor mij een geheim. Hoe meer ik de kinderbijbel aan *Melissa* voorlas, des te meer verwarring kwam er in mij op. Daarom legde ik ook op een keer de kinderbijbel aan de kant. Teleurgesteld en geërgerd was ik, omdat me alles zo gecompliceerd voorkwam. Maar *Bianca* gaf mij niet op; ze bad een jaar lang voor mij. Ze zaaide een zaadje in mijn hart, dat jaren later zou opkomen, maar waarvan ik niets vermoedde.

Opnieuw in het jaar 2006 trok mijn laatste vriend, *Mustafa B.*, een moslim, bij mij in. Wij woonden zes maanden samen. Hij wilde mij trouwen en een baby van mij hebben. In deze tijd begon ik me te interesseren voor filmen over de Heer Jezus. Ik keek een paar keer naar 'The passion of the Christ' van *Mel Gibson* en hilde daarbij enigszins bitter. De film rukte mij de grond onder de voeten weg. Ook toespraken op de Bijbel TV spraken me zo aan, dat ik meteen in de praktijk wilde brengen wat ik daar hoorde. Instinctief wist ik dat het om de waarheid ging, ofschoon ik niet al te veel daarvan begreep. Jammer genoeg kan men zonder de Heilige Geest en de kracht van God niets uit eigen kracht en inspanning doen, ook wanneer men het

zich heel doelbewust voorneemt. De volgende dag merkte ik dat het mij niet lukte en ik was daarover zo teleurgesteld.

De abortus

Daarna volgde de moeilijkste tijd van mijn leven: Ik was van *Mustafa*, genoemd *Musti*, zwanger, maar hij wilde het kind niet hebben. Zijn huwelijksbelofte was net zo ongegrond als zijn wens naar een gemeenschappelijk kind. Ik was alleen maar voor hem interessant, zolang ik met hem 's avonds uitging. In mij groeide in de loop van de tijd een afkeer van discotheken en andere luidruchtige gelegenheden. Ik geloof zeker dat dit te maken had met de gebeden van *Bianca*. Toen Musti bemerkte, dat ik geen zin meer daarin had, mij als een poppetje op verschillende plaatsen te presenteren en zijn geld niet meer bewonderde, verloor hij zijn interesse in mij. Hij biechtte mij op dat hij van een ander hield, toen ik in de tiende week zwanger was. Het was een shock voor mij, toen me duidelijk werd, dat ik hem ook nooit echt lief had gehad. Maar omdat ik een baby van hem verwachtte, wilde ik mij van hem niet laten scheiden. Hij maakte mijn zorgen belachelijk en voegde er aan toe dat er ook al anderen een baby van hem hadden verwacht. Maar ik besloot om het kind ondanks alles geboren te laten worden.

Daarna kwam in mij de angst naar boven: Hoe zou ik dat alleen klaarspelen? Hoe zou ik twee kinderen grootbrengen, omdat ik toch slechts weinig geld had? Bovendien was ik bang voor zijn dreigementen dat hij het kind zou komen halen, wanneer ik het zou krijgen. Beide levensperspectieven (met de twee kinderen het leven alleen proberen de baas te worden en in het geval van ontvoering van de baby beroofd te zijn) maakten me angstig. Een grote verwarring overweldigde mij en daarom vroeg ik andere mensen om raad. Uiteindelijk besloot ik toch voor een abortus. Een hele goede vriendin, *Monika Nislony*, was in deze moeilijke tijd bij mij. Toen de geplande ingreep steeds dichterbij kwam, kwam ze op die avond naar me toe om mij te troosten. Toen hilde ik alleen nog maar. De volgende dag reed Peter, de vader van mijn dochter Melissa, mij naar de kliniek in Ludwigsburg. (We leefden apart en waren nog niet gescheiden). Daar aangekomen, overviel mij de sprakeloosheid en kon ik geen woord uitbrengen. Ik was ook niet in staat om de mij gegeven vragenlijst in

te vullen. *Peter* stond mij wonderbaarlijk bij. De kliniek is voor mij een verschrikkelijke herinnering. Zoveel jonge vrouwen waren daar en de kliniek was tot de laatste plaats bezet. In mijn binnenste riep ik steeds meer tot God: ‘God, neem mijn baby tot U! God, neem mijn baby tot U!’ Men bracht mij naar een andere afdeling zodat ik de andere vrouwen met mijn verdriet niet zou aansteken. Toen ik na de aankomst in de operatiekamer op bed lag, zag ik op de deken de bonte afbeeldingen van zwermen vogels. Plotseling verzette ik mij tegen de abortus maar het was te laat. Het narcose middel zorgde voor een diepe slaap. Toen ik wakker werd, sprak ik steeds nog de zin: ‘God, neem mijn baby tot U!’ Ik bespeurde de koude tranen, die van de wangen liepen. Mijn hart was gebroken en ontroostbaar. Ik kwam mij voor als een moordenares. Elke keer, wanneer ik naar toilet ging, herinnerde mij in de volgende dagen het bloed van de wond er aan, wat voor verschrikkelijks ik gedaan had.

Het ergste voor mij was, hoe mijn dochter *Melissa* zich achteraf verheugde op onze baby. Ik probeerde haar uit te leggen dat de baby heel ziek was geworden en daarom niet geboren kon worden. Ze zei tegen mij: ‘Mama, ik zal de baby weer gezond maken, wanneer het er is. Ik zal voor de baby zorgen’. Haar woorden staken als een pijl in mijn hart. Ik had medelijden met haar, omdat ze zo’n moeder als mij had en dat ze alles door mijn schuld mee moest maken. Mijn toestand werd steeds erger. Mijn gynaecoloog, die mij gewaarschuwd had voor de psychische gevolgen van een abortus, gaf mij een blad met een lange lijst van psychiaters. Ik wilde nu van geen mens meer hulp aannemen. Veel te groot was mijn ontredde, veel te diep mijn smart! Mij kon slechts nog iemand daaruit bevrijden, die boven alle aardse alsook boven ruimte en tijd stond.

Op een dag zakte ik weg in zo’n diepe depressie dat ik aan zelfmoord, als laatste redding, dacht. Ik zat roerloos in de donkere woning op de bank en overlegde alleen nog bij mijzelf, hoe ik een einde aan mijn leven zou kunnen maken. In deze tijd was mijn dochter bij haar vader *Peter*.

De wending naar de Heer Jezus toe

In mijn diepste verdriet hoorde ik een zachte stem tegen mij spreken. De stem kwam uit mijn innerlijk, maar gelijktijdig kwam het mij ook zo voor, dat iemand aan mijn rechteroor stond en mij toefluisterde. (Hoe dankbaar was ik God, dat de mensen uit mijn omgeving mij niet voor gek verklaarden zodat ik het aan iedereen kon vertellen en daarom ook op geopende oren stootte).

foto

De stem zei duidelijk verneembaar: ‘Zoek God, je moet God zoeken!’ Ik vroeg: ‘Welke God? Allah of wie nog meer?’ Allah kon mij niet helpen. De stem sprak ‘De God van Bianca, zoek de God van Bianca!’ Op dat ogenblik wist ik meteen: Dit is mijn laatste hoop. Ik vatte nieuwe moed, wiste mijn tranen af en zond Bianca meteen de volgende SMS: ‘Bianca neem mij mee in jouw gemeente!’

Kadi 2009

Ze antwoordde: ‘Ik rijd dit weekend weg en kan je jammer genoeg niet meenemen’.

Ik reageerde op haar antwoord geërgerd en woedend. In die tijd was ik nog een heel agressief iemand. Ik haalde mijn dochter bij *Peter* af en reed met haar naar het Pfühlpark in Heilbronn. Daar aangekomen, rende een klein, blond meisje mij in de armen. Het was *Ilaria Krischak*, de dochter van één van mijn vriendinnen. Toen *Ilaria* in mijn armen was, rende ik een oude dame achterna. Ze was de oppas van *Ilaria*, mevrouw *Bartz*. Ofschoon ik haar niet zo goed kende verder, vertelde ik haar van mijn belevenissen. Ze keek me aan en zei heel vrolijk: ‘Kom toch morgen mee naar onze gemeente in Schwabbach, daar is een samenkomst, omdat het Goede Vrijdag is’.

Na deze ontmoeting met mevrouw *Bartz* kwam er bij mij zo'n bovennatuurlijke blijdschap naar boven, dat ik het zelf nauwelijks kon bevatten. Ze stelde mij voor aan haar dochter *Diana Alton*, die tot op de dag van vandaag een hele goede vriendin van mij is. Zij beschreef mij de weg daar naar toe en beloofde mij om buiten op mij te wachten. Daarover verheugde ik mij onmetelijk. En zo ging ik met mijn dochter *Melissa* vol met vragen, verwarring, hoop en vreugde op weg naar de vrije kerkelijke gemeente. Ik was blij om daar meteen *Diana* aan te

treffen. Toen we waren gaan zitten was er voor de nieuwe gasten een welkomstgeschenk: een zoetheid en iets te lezen voor mijn dochter. Wat me daar meteen opviel: De mensen waren zo heel anders – zo hartelijk en liefdevol. Zoiets kende ik in Duitsland helemaal niet. Ik was simpelweg perplex. Toen de gemeente daarna lofliederen begon te zingen, was ik door de teksten zo ontroerd, dat ik begon te huilen. Ik bespeurde de hele waarheid in de liederen en ze spraken mij bijzonder aan. Na de samenkomst vroeg Diana of er iemand voor mij mocht bidden. ‘Ja, graag!’, antwoordde ik spontaan. Ik dacht alleen nog maar dat ik niets te verliezen had en wilde alleen nog maar voor mijn dochter leven. De voorganger, *Uwe Maurichat*, vond ik meteen sympathiek. Hij is een zeer levendige en actieve man en heeft een evenzo liefdevolle vrouw.

Wij gingen samen zitten en *Uwe Maurichat* vroeg mij waarvoor ik gebed nodig had en of ik de Heer Jezus überhaupt wel kende. Natuurlijk wist ik niets over de Heer Jezus, maar ik wist dat ik dringend hulp nodig had. Mijn hart was gebroken en ik had genezing nodig. Toen ik *Uwe* mijn verhaal vertelde, hilde hij met mij mee. Dat een mens voor mij hilde, was voor mij heel uniek en ongewoon. Het ontroerde mij heel diep. Hij zei, dat alleen de Heer Jezus mij zou kunnen genezen. Aansluitend vroeg hij mij of ik het nu volgende gebed met hem wilde uitspreken:

‘Lieve Heer Jezus, vergeef mij alstublieft mijn zonden, ik heb berouw. Ik geloof dat U voor mij gestorven en opgestaan bent. Ik geloof dat U God bent en voor mij in het vlees op de aarde kwam. Ik bid U, Heer Jezus, kom in mijn hart en kom in mijn leven, vervul mij met uw Heilige Geest. Dank U, Heer’.

Na dit gebed vroeg hij de Heer Jezus om genezing van mijn hart. Daarna schonk hij mij een Nieuwe Testament. De prijs stond er nog achter op, het had tussen 15 en 19 Euro gekost. Ik was enthousiast: deze vreemde man hilde met mij, bad voor mij en schonk mij ook nog iets, wat ik me toen niet had kunnen permitteren. Ik liep de gemeente uit en probeerde de smart te onderdrukken met het oog op het feit wat voor een boze vrouw ik toch was. Maar plotseling was alles anders. Ik bespeurde een warmte in mijn hart. De boze gedachten waren gevlogen.

Al de smarten, die mij zo lang hadden geplaagd, al de boze gedachten waren plotseling weg. En niet alleen dat: Hij schonk mij een nieuw leven. Op het ogenblik, toen Hij na mijn gebed in mijn leven kwam, was ik een nieuwe schepping. Daarvoor dank ik Hem vandaag nog steeds. Ik liet me spoedig daarop dopen; het was 22 juli 2007 – precies een dag vóór mijn 27^e verjaardag. Ik beleefde wonder op wonder. God kan veel meer bewerken dan een mens zich ooit kan voorstellen. Ik heb veel mensen om me heen, die mijn wonderbare verandering ten goede kunnen betuigen. Dat kan geen mens uit eigen kracht doen.

“Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie het is alles nieuw geworden’ (2 Kor. 5:17).

Eén van deze wonderen wil ik hier in het bijzonder vermelden: het is de ronduit aangrijpende gebedsverhoring met betrekking tot een nieuwe echtgenoot. Deze indrukwekkende belevens was in augustus 2008. Nadat ik de Bijbel las, bad ik: ‘Heer, schenk mij een echtgenoot, want ik ben zo eenzaam. Geef mij alstublieft een echtgenoot, die de Heer Jezus op de eerste plaats liefheeft en ik wil ook graag dat hij mijn hart liefheeft’. Daarna ging ik op de bank liggen en werd pas na een uur weer wakker. Ik zat nog in de kamer en keek ook niet het raam uit toen er iets onbegrijpelijks gebeurde: Het kwam mij voor dat ik buiten was en keek naar de wolkenhemel, waarin de cijfers ‘02.2009’ zag, die uit vele kleine wolken gevormd waren. Gelijktijdig vernam ik een zeer tedere en zachte stem, die heel duidelijk voor mij waarneembaar was en die me zei: ‘Geduld tot daar aan toe!’ Mij werd meteen duidelijk, dat het alleen maar de stem van God geweest was.⁷⁸

In december 2008 meldde ik mij dan op het internet bij: ‘Christen zoekt christen’. Voordat ik op het internet ging, bracht ik veel tijd in gebed door. Mijn keus viel op *Christo V*. Hij was mijn enige kandidaat. Ik vond het erg belangrijk om een actieve, wedergeboren christen te vinden, in geen geval een naamchristen. Mijn eerste vraag aan hem was: ‘Hoe heb je de weg naar de Heer Jezus Christus gevonden?’ Hier gold het om kleur te bekennen. Hij schreef mij uitvoerig over zijn gebedsverhoring en andere belevens met God. Hij vertelde zijn wens aan God dat de door God bestemde vrouw naar

hem toe zou komen. Zijn eerste liefdesverklaring was: ‘Ik houd van je hart!’ Het was precies datgene, wat ik van God had gebeden. Ogenblikkelijk werd mij duidelijk, ook mijn hart had de zekerheid, dat hij de man was van mijn gebeden.

Met e-mails wisselden we de belangrijke punten uit en daarna troffen we elkaar op 13 februari 2009 voor de eerste keer. Al bij de tweede ontmoeting – en dat was slechts twee dagen later – vroeg hij mij ten huwelijk. Na drie maanden en drie dagen waren we al getrouwd.

Sinds 16 mei 2009 ben ik nu voor de derde keer getrouwd. Mijn man is een, in Stuttgart geboren, Griek. Van huis uit is hij Grieks Orthodox. Maar met deze kerk had hij nooit contact.

---

78 Opmerking van de uitgever: bij de vertelling van dusdanige belevenissen is het goed om te bedenken dat mensen, die op zoek zijn naar het heil en die een Moslim achtergrond hebben, soms van zulke leidingen vertellen voordat ze de Heer Jezus Christus als Heer en Redder aannemen. Dat geldt ook (zoals in dit geval) voor pas bekeerden, die vroeger Moslim waren. Voor het overige zijn zulke belevenissen (of ook dromen) uitzonderingen, die in bijzondere gevallen gebeuren, waarin zich tot dan toe tot de Islam behorende mensen zich bevinden. Verder is het in beginsel zo dat God door Zijn Woord en door de Heilige Geest, door bepaalde beschikkingen en door de raad van gerijpte christenen leidt. Aan de andere kant is in dit geval toch duidelijk te herkennen dat de betreffende persoon de Bijbel en het gebed in haar beslissing erbij betrokken heeft.

Hij werd in een vrije gemeente gelovig. Precies 40 dagen voor onze bruiloft liet hij zich in de Baptisten gemeente Stuttgart-Feuerbach dopen. We gaan samen naar de christelijke gemeente Schwabbach. Ook mijn dochter Melissa gelooft in de Heer Jezus en bidt blijmoedig met mij samen. Pas geleden kochten we een kleine woning.

Nu heb ik oprechte en liefdevolle vrienden. Ik heb een echte familie en boven alles heb ik de Heer Jezus. Een leven zonder Hem is voor mij niet meer voor te stellen. Ik wens alle mensen, dat ze vanuit hun hart tot God ‘Vader’ kunnen zeggen. De Heer Jezus is mijn doel. Mijn leven lang wil ik hem volgen. – tot in eeuwigheid. Want God is de

Heer van de eeuwigheid; de Heer Jezus is God en Hij leeft in mij. Ik zal bij Hem zijn van eeuwigheid tot eeuwigheid. Deze zekerheid kan slechts Eén geven. Slechts Hij alleen. In de afgelopen drie jaren met de Heer Jezus ben ik in het geloof gegroeid en ik zal geestelijk verder groeien, totdat ik sterf. En wanneer ik sterf, leef ik, want dan zal ik met de Heer Jezus zijn en Zijn aangezicht zien.

Nu begrijp ik al veel beter wat er in de Bijbel staat. God spreekt tot mij persoonlijk, wanneer ik de Bijbel open doe. God heeft mij Zijn Woord geopenbaard. De Bijbel is de boodschap van de liefde. Dat kan men pas dan erkennen, wanneer men door het geloof in de Heer Jezus gerechtvaardigd is en dan het geheim van het evangelie openbaar wordt. Ik had daarnaar verlangd dat iemand met onvoorwaardelijke liefde van mij zou houden. Maar dit kon mij maar Eén geven en dat is Hij, Die Zich voor mij overgaf omdat Hij ons zo zeer liefhad. Hij heeft al onze zonden op Zich genomen; Hij Zelf was en is zondeloos want Hij is God, Die in het vlees als Mens gekomen is. Zijn naam is de Heer Jezus Christus.

Ik besluit met drie Bijbelteksten, die voor mij belangrijk zijn geworden:

‘Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft’ (Joh. 3:16).

‘De liefde is lankmoedig, is goedertieren; de liefde is niet jaloers; de liefde praat niet, is niet opgeblazen, handelt niet onwelvoeglijk, zoekt niet haar eigen belang, wordt niet verbitterd, rekent het kwade niet toe, verblijdt zich niet over de ongerechtigheid, maar verblijdt zich met de waarheid; alles verdraagt zij, alles gelooft zij, alles hoopt zij, alles verduurt zij’ (1 Kor. 13:4-7).

‘De Heere is mijn kracht en mijn psalm, Hij is mij tot heil geweest. Hij is mijn God, Hem verheerlijk ik, de God mijns vaders, Hem prijs ik’ Ex. 15:2).

G6: Levensdoel: Top manager ⁷⁹

Voor veel mensen is er geen hoger doel dan boven op de managementladder te staan. Ik heb het meegemaakt hoe hoog de prijs daarvoor is. Dit is mijn levensverhaal:

Kindertijd en gezin

Ik werd op 9 maart 1948 in Bern (Zwitserland) geboren en ben in een internationaal gezin groot geworden. Mijn vader was Zwitser, mijn moeder Roemeense. Beiden waren diplomaten. Ik heb een oudere broer *Christian*, die ook diplomaat is. De helft van mijn leven heb ik buiten Zwitserland doorgebracht. Ik ben in Egypte, Engeland (London) en in het Franssprekende gedeelte van Zwitserland naar school gegaan. Toen mijn vader in 1960 een baan als diplomaat in het buitenland kreeg, werd ik in Engeland naar een internaat gestuurd. Het

was daar heel erg naar. Ik haatte dit internaat, want er waren strenge disciplinaire straffen. Ik werd ook met een bamboestok getuchtigd. Ik hilde veel, omdat ik van mijn ouders gescheiden was.

Wat het geloof betreft, was mijn gezin traditioneel katholiek. Mijn ouders bezochten soms een kerkdienst. Maar ze waren niet bijzonder religieus. Thuis spraken ze nooit over God. Ik nam aan de zogenaamde ‘catechisatie’⁸⁰ deel, het katholieke godsdienstonderwijs. Mijn vader kwam uit een traditioneel katholiek gezin uit het oosten van Zwitserland (St. Gallen). Zijn ouders waren erg godsdienstig. Mijn grootvader was een succesvol advocaat. Mijn grootmoeder had zeven kinderen grootgebracht. Eén van haar zonen (mijn oom) werd zelf Benedictijns monnik in het klooster van Engelberg (Zwitserland). Mijn grootmoeder had in haar huis een kleine kapel met een altaar, waar een priester dagelijks de mis voorlas.

Uit mijn kindertijd herinner ik mij dat er een zeer religieuze atmosfeer was. Maar ik kende niemand die een persoonlijke en levende relatie

---

79 Dit getuigenis was oorspronkelijk in het Engels geschreven en werd door en met dank aan Johann Kaiser (Europartners) in het Duits vertaald.

80 Terwijl onder ‘catechisatie’ in het algemeen het handboek van onderwijzing betreffende fundamentele vragen van het christelijke geloof wordt verstaan, is hier de onderwijzing zelf bedoeld.

met de Heer Jezus had, afgezien van mijn oom, de monnik. Mijn moeder verliet haar vaderland Roemenië al in haar jeugd, dus vóór de Tweede Wereldoorlog en het communisme. In Parijs ontmoette ze mijn vader. Haar vader was ook advocaat. Haar religieuze achtergrond was mij lange tijd geheel onbekend. Maar later ervoer ik, dat ze Joodse voorvaderen had. Maar ze mocht ons nooit daarvan vertellen en ze noemde zichzelf atheïst. Toen ze met mijn vader trouwde, ging ze over naar het catholicisme. Met 88 jaar – een jaar vóór haar dood – kon ze nog de Heer Jezus Christus als haar Heer en Verlosser in haar leven aannemen. Ze stierf in vrede met God. Wat voor een genade!

Van 1962 tot 1968 bezocht ik een katholiek internaat in Lausanne (Zwitserland), dat door Augustijner monniken geleid werd. Maar de meeste leerkrachten waren geen monniken. Wij moesten regelmatig de

kerkdiensten bezoeken. Ik werd misdienaar en ging regelmatig biechten. Maar met God had ik geen persoonlijke relatie. Ik las nooit de Bijbel en God bleef buiten mijn leven. Het was slechts religie. Later, na mijn bekering, zag ik duidelijk het grote verschil tussen de religie – onafhankelijk van de christelijke denominaties van dat ogenblik – en een persoonlijke relatie met de Heer Jezus Christus!

Na mijn eindexamen in 1968 begon ik een rechtenstudie aan de universiteit van Bern (Zwitserland), en ik slaagde vijf jaar later *cum laude*. In plaats van een carrière als advocaat besloot ik om economie te gaan studeren. Ik was tamelijk eerzuchtig en wilde mijn familie bewijzen, dat ik een succesvolle carrière zou maken. Mijn familie beschouwde mij, in vergelijking met mijn oudere broers, die altijd de beste in hun klas waren, als minder getalenteerd. Ik leed daar vaak onder en wilde me bij de anderen altijd bewijzen. Eigenlijk ben ik helemaal niet zo eerzuchtig. Als kleine jongen wilde ik altijd boer worden en in de buitenlucht werken.

Internationale activiteiten

Ik was niet van plan om in Zwitserland te blijven, maar wilde een internationale carrière beginnen. Deze wens ontstond door mijn bewogen kindertijd. Door consequent te zijn, solliciteerde ik bij een internationale onderneming om daardoor naar het buitenland geplaatst te kunnen worden. In die tijd was het nog tamelijk eenvoudig om een goede baan te krijgen. Het was eerder een uitdaging om onder meerdere aanbiedingen de juiste keus te maken. Tegenwoordig is dat bijna niet meer voor te stellen. In 1975 kreeg ik een toezegging van *F. Hoffmann-La Roche Ltd.* (in het kort Roche), één van de grootste, wereldwijde actieve Zwitserse farmaceutische ondernemingen met een vestiging in Bazel. Het heeft een jaaronzet van 35,5 miljard Zwitserse Franken (CHF) en 70.000 werknemers in 150 landen. Veel van deze multinationals zijn machtiger en rijker dan sommige landen op de aarde! Mijn doel was het om zo spoedig mogelijk een hoge positie in het buitenland te krijgen. Na één jaar gewerkt te hebben op het hoofdkantoor in Basel werd ik begin 1977 marketingmanager op het regionale kantoor van Hongkong. Ik was toen net getrouwd. Ik had *Françoise* in 1975 leren kennen, die uit Zürich (Zwitserland) kwam. Negen maanden later trouwden we. Zij is in een gemengd

confessioneel gezin opgegroeid. Haar moeder was hervormd en haar vader was katholiek. Ze had een gelovige tante, die regelmatig voor haar bad. Haar vader stierf aan kanker toen *Françoise* nog een tiener was. Net zoals ik had *Françoise* ook geen persoonlijke relatie met God. Mijn vrouw is coupeuse en modeontwerpster van beroep.

Door mijn baan als marketingmanager in Hongkong reisde ik naar de meeste landen van Zuidoost Azië. Omdat wij nog geen kinderen hadden, begeleidde mijn vrouw mij soms op deze reizen. *Françoise* had een baan in de kledingindustrie aangenomen in Hongkong. In 1975 bracht een zakenreis ons in China. In die tijd regeerde daar *Mao Tse-tung*.

---

81 Vandaag de dag staat Roche onder de tien grootste farmaceutische research ondernemingen van de wereld.

Mijn vrouw en ik zochten in Peking het Tian'anmen plein en de 'Verboden Stad' 82 op. Ik kan me niet meer herinneren, dat we daar

82 De *Verboden Stad* (Chin. Gùgong ['keizerpaleis']) bevindt zich in het centrum van Peking. Tot de revolutie van 1911 leefden en regeerden daar de Chinese keizers van de dynastieën Ming en Qing. De gewone bevolking was de toegang verboden – wat de naam *Verboden Stad* verklaart. De *Verboden Stad* ligt aan de noordelijke kant van het plein van de hemelse vrede. De *Verboden Stad* beeldt een meesterwerk van de Chinese architectuur uit. De aanleg beantwoordt aan het wereldbeeld van de keizerlijke heerser: Een ongeveer schaakbordachtige plattegrond gericht op de Noord Zuid lijn – en de *Verboden Stad* als machtssymbool van de keizer in het midden. In haar bevonden zich Onder andere de paleizen van de heersers. De daken waren gedeeltelijk met goud overtrokken en alles met geel, de symboolkleur van de Chinese keizer, met geglazuurde dakpannen bedekt.

Geen gebouw in Peking mocht de *Verboden Stad* in de hoogte overtreffen.

ook nog een andere 'blanke' buitenlander zijn tegen gekomen. Veel nieuwsgierige Chinezen volgden ons, die klaarblijkelijk nog nooit eerder 'blanke' buitenlanders hadden gezien. Ook was er toen een miljoenenleger van fietsen op de straten van Peking. In die tijd hadden alleen maar werknemers van de regering of van defensie auto's resp. vrachtwagens. Toen ik in 2005 opnieuw een keer naar China ben gereisd, kon ik mijn ogen niet geloven: Het verschil was enorm!

Na vier jaren in Hongkong ontmoette ik de nieuwe CEO ⁸³ van Roche, de heer *Fritz Gerber*. Ik had de indruk, dat hij mij sympathiek vond, want we hadden een paar dingen gemeen. Hij had rechten gestudeerd aan dezelfde universiteit waar ik geslaagd was en ook hij was officier geweest in het Zwitserse leger. In 1981, op de leeftijd van 33 jaar werd ik tot ‘managing director’ van Roche (Australië) benoemd. Mijn ambities werden vervuld, en ik bevond mij aan het begin van een steile carrière. In mijn functie was ik verantwoordelijk voor enige honderden werknemers en voor de zakelijke takken van Roche in Australië. Ik moest daar onder andere ook het researchinstituut van Roche sluiten en ongeveer zeventig werknemers ontslaan; de meesten

---

83 *De Chief Executive Officer* (CEO) is in het Engels sprekende gebied de aanduiding voor de enige zakenleider of directeur van een onderneming resp. de president van het management of de directeur (voorzitter van het bestuur resp. algemeen directeur). In de loop van de internationalisering van ondernemingen wordt deze aanduiding steeds meer ook door organisaties in het Duits sprekende gebied gebruikt.

van hen waren wetenschappers. Een grote verantwoordelijkheid rustte op mijn schouders.

Maar ik verheugde me op de eerste vruchten van mijn succes en ook over de vele voordelen van mijn positie: Ik had een auto van de zaak, ik kreeg betaald vakantieverlof, had enkele lidmaatschappen van een club en verbleef tijdens mijn reizen in dure hotels. Het ging goed met mij en ik was helemaal niet geïnteresseerd in God of religie.

Maar het vanzelfsprekende, natuurlijke lukte mij niet: mijn vrouw kon geen zwangerschap tot een einde brengen. Vanwege vleesbomen in de baarmoeder had ze enkele miskramen. Ze moest daarom twee keer geopereerd worden. Dat was een grote teleurstelling voor ons. We moesten eerst maar bewust toegeven niet alles onder controle te hebben. Wij besloten voor een adoptie: *Nicolas* was toen, in augustus 1984, pas vijf weken oud. Hij kwam uit Chili. Plotseling waren we een gezin. Dat veranderde ons leven!

Uiteindelijk vestigden we ons in Sydney (Australië). Het beviel ons daar heel goed en wij kregen het Australische staatsburgerschap. We hadden al besloten om in Australië te blijven maar de CEO van Roche had andere plannen met mij. In het begin van 1986 vroeg hij mij om zijn persoonlijke assistent te worden en zijn kantoor in Bazel te leiden. Dus kwamen we na bijna tien jaar weer terug in Zwitserland. Er volgde nog een andere adoptie: Deze keer was het een Chileens meisje – *Stephanie*. Tot onze verrassing werd mijn vrouw daarna nog één keer zwanger en ze kon het kind deze keer ter wereld brengen. Een gezonde dochter, *Carole*, werd na negen maanden geboren! Dat was een groot wonder voor ons! Nu waren we in de zeldzame situatie om een twee en half jaar oude zoon, een twee en een half maanden oude dochter en een pasgeboren dochter te hebben! Vooral mijn vrouw had nu haar handen vol.

Weer in Bazel

Mijn nieuwe opdracht vergde veel van mij. Maar het was ook heel interessant om in de bovenste raadzaal van zo'n grote onderneming toe te kijken. Mijn leidinggevende was een hoge, vooraanstaande en machtige zakenman. Hij leidde twee grote internationale ondernemingen, Roche en de Zürich verzekeringen. Verder was hij nog directielid van meerdere wereldwijde actieve ondernemingen zoals Nestlé, IBM, Credit Suisse en Chase Manhattan Bank. In deze tijd ontmoette ik vele 'Hoge Pieten' ⁸⁴. Zij waren mijn helden. Maar spoedig bemerkte ik dat velen van hen met ernstige problemen te kampen hadden. Ik werd mij er snel van bewust, dat ze allen ook slechts 'met water kookten'. Ze zagen er niet gelukkig uit en waren van binnen leeg en arm. Hun privéleven telde niet. De enige dingen, die voor hen waarde hadden, waren carrière, aanzien en macht.

Ik begon me langzamerhand af te vragen, of dat alles werkelijk was. Stelde ik mij het leven op de bovenste carrièreladder zó voor? Is het dat werkelijk waard om mijn privéleven voor zo'n carrière op te offeren? Hoe hoog is de prijs? Ik was verward en ondervond mijn eerste teleurstellingen!

Van 1986 tot 1990 ervoer ik aan den lijve, hoe bestuursleden en directeuren van grote ondernemingen 'functioneren'. Het ging er niet

altijd zo netjes aan toe, zoals het van de buitenkant bezien, de schijn heeft. In die tijd plande Roche meerdere fusies en kocht andere ondernemingen op. Ik vertegenwoordigde de CEO in ons overname team. In deze functie reisde ik meerdere malen naar New York en had ontmoetingen met investeringsbankiers en bekende procureurs. Opnieuw ontmoette ik mensen, die enorme sommen geld verdienden maar toch ongelukkig en rusteloos waren. Ze betaalden een hoge prijs voor hun carrière! Maakt het grote geld werkelijk gelukkig? Zoals ik later ontdekte, is dat meestal niet het geval. De geldliefde is het systeem, dat deze wereld beheerst – de Bijbel noemt het ‘Mammon’. Het is verslavend voor de mensen. Maar de Heer Jezus Christus is gekomen om ons te bevrijden!

---

84 Dat zijn invloedrijke en machtige managers

Als top manager in de USA

Na bijna vijf jaar besloot de CEO van Roche, dat het voor mij tijd was om mijn hoge stafpositie met een leidinggevende operationele positie te ruilen. Eigenlijk had hij mij graag als persoonlijke assistent gehouden. Het zou ook gemakkelijker voor hem geweest zijn. Maar hij wilde mijn carrière niet in de weg staan. Dus werd ik begin 1990 naar de USA gestuurd om de afdeling (Engels *division*) ‘Vitamine en fijne chemie’ te leiden. Na een jaar werd ik tot president van deze afdeling benoemd en in de directie alsook het bestuur van Roche USA gekozen. Ik was de eerste niet-Amerikaan in onze onderneming, die een afdeling van Roche in de USA leidde het eerste niet-Amerikaanse lid in de USA directie! De onderneming in de USA had meer dan 20.000 werknemers en een jaaromzet van enige miljarden US dollars. Ik was voor meer dan 1.500 werknemers en voor een omzet van ongeveer een miljoen US dollars verantwoordelijk. Eindelijk zag ik mij aangekomen aan het einde van mijn carrière!

Mijn vrouw en onze drie kinderen
in de leeftijd tussen drie en zes jaar

moesten aan de Amerikaanse cultuur en de mensen wennen. We gingen wonen in New Jersey (dichtbij New York). De onderneming stelde ons een groot huis ter beschikking. Het was zo groot, dat onze kinderen bijna daarin verdwaald zijn. Vaak huilden ze 's nachts, omdat hun slaapkamers zo ver van de onze verwijderd waren.

Dominique Faessler, 2007

De onderneming was tegenover ons heel gul. Ze stelden ons alles ter beschikking wat wij nodig hadden. Desondanks was het een moeilijke tijd voor mijn vrouw. Als Europese had ze grote moeite met de Amerikaanse cultuur. Onze zoon *Nicolas* bezocht eerst een Duitse school in New York. Spoedig kreeg hij toch problemen op school. Hij kreeg de diagnose ADHD (te kort aan oplettendheid/hyperactiviteit storing). Bovendien werd er op de Duitse school gediscrimineerd. Hij rebelleerde en vernietigde zelfs meubilair in het klaslokaal. Uiteindelijk moesten we hem van school halen. Daarna brachten we alle drie kinderen naar een Amerikaanse privéschool. Onze zoon provoceerde mijn vrouw heel erg. Ze voelde zich met dit probleem alleen gelaten.

Ik werd volledig door mijn succesvolle zakencarrière in beslag genomen. De zaak liep niet zo goed en ik moest het weer winstgevend maken. Daar waren veel reizen voor nodig en dus was ik weinig thuis. Mijn gezin zou mij juist in die tijd het meest nodig hebben gehad. Maar ik begreep deze houding van verwachting niet, want ik betaalde toch alle rekeningen, die op de deurmat vielen. Waarom zou mijn gezin niet tevreden zijn? Ik keek alleen maar naar mijn carrière. Mijn gezin heb ik daarom helemaal verwaarloosd. Vandaag weet ik, dat ik een slechte echtgenoot en vader was.

Ik kon aan den lijve ondervinden wat het leven in de raadzaal van een grote Amerikaanse onderneming met zich mee brengt. In mijn positie

werd mij, naar mijn gevoel, een ongehoord enorm pakket met veel bijzondere diensten aangeboden: vrij wonen in een groot huis, privéschool voor mijn kinderen, limousine met chauffeur (wanneer ik hem ook nodig had), auto van de zaak (een Cadillac, de duurste die er was), lidmaatschap van diverse clubs, gebruik van het privévliegtuig van de onderneming, wanneer ik er een nodig had. En het was geen Hollywood film – het was de werkelijkheid! Eigenlijk wilde ik de Cadillac helemaal niet. Maar ik moest hem nemen, omdat de werknemers graag een succesvolle baas wilden zien. Er heerste in deze industriegebieden een heel andere mentaliteit.

Op zoek

Ofschoon ik soms een katholieke kerkdienst bezocht, had ik nog geen persoonlijke relatie met God. Ik volgde alleen maar een traditie. Het gaf me ook een goed gevoel en een rustig geweten om naar de kerk te gaan. Ondanks mijn carrière voelde ik mij niet echt gelukkig of voldaan. Op de één of andere manier was het leeg in mij. Ik zocht naar de ware zin van het leven. Meer en meer werd ik me ervan bewust, dat macht, succes en geld niet werkelijk gelukkig maken. Maar waarnaar zocht ik eigenlijk? Ik werd steeds onrustiger en gestrest.

Ondanks mijn toewijding aan de carrière hadden mijn vrouw en ik een stabiel huwelijk. Zij was in een dienende houding opgegroeid en daarom deed ze ook alles, om het gezin te onderhouden. Maar ze was vaak moe en uitgeput, in het bijzonder door de problemen met onze zoon *Nicolas*. Dat alles verbeterde in 2006, toen *Nicolas* uit huis is gegaan om begeleid te gaan wonen. In de USA werd hem Ritalin voorgeschreven, maar in Zwitserland waren de artsen daar tegen. *Nikolas* heeft Ritalin nooit vrijwillig ingenomen. Vandaag de dag doet hij een commerciële studie in een begeleide omgeving. Nu weten wij dat *Nicolas* lijdt aan het Asperger syndroom.

De val

In april 1994, dus na vier jaar in de USA en op het hoogtepunt van mijn carrière, kwam er aan mijn carrière een abrupt einde: binnen zes weken verliet ik met mijn vrouw de USA. We gaven ons huis aan de firma terug en pakten onze spullen in twee containers. De Amerikaanse leiding van het concern had besloten om ons weer naar

Zwitserland te sturen. De reden daarvoor was een sinds jaren durend rechterlijk onderzoek van de hoofdvestiging van onze afdeling in Bazel en ook van het kantoor in de USA wegens het handelen in strijd met de kartelwet.

Op grond van mijn rechtenstudie voelde ik me niet helemaal lekker bij deze activiteiten. Hoofdzakelijk ging het om wereldwijde prijsafspraken voor diverse wijdverbreide vitaminen preparaten en ook andere producten. Ik informeerde mijn leidinggevende in Zwitserland daarover, dat zulke activiteiten in de USA als criminaliteit worden gezien. Maar omdat de zaken toen erg slecht gingen, meenden mijn leidinggevendens dat we geen andere keus hadden. Deze praktijken zouden goed zijn voor de wereldwijde stabiliteit van de ondernemingen. Ze zouden mij wel in bescherming nemen.

En er was nog een reden waarom de CEO mij terug in Zwitserland verplaatste: Ik had op een avond een paar vrienden voor een opera bezoek in New York uitgenodigd. Eén daarvan werkte bij onze grootste concurrent. Op het laatste moment moest hij afzeggen. Ik maakte van de gelegenheid gebruik en nam mijn vrouw en ook haar moeder mee naar de opera. Ik gaf één van mijn medewerkers de opdracht om de rekening te betalen. Na een intern onderzoek kwam dat aan het licht. Omdat ik het US management niet over de wereldwijde praktijken van de firma mocht informeren, kon ik mij ook niet rechtvaardigen.

Ik was door de overplaatsing getraumatiseerd en viel in een groot zwart gat. Alleen de kracht en de liefde van mijn vrouw hielden mij staande. De firma bood mij een managerpost aan, enige trappen lager op de carrièreladder – in een andere afdeling in Zürich (Zwitserland). In werkelijkheid was ik van mijn carrièreladder gevallen. Ik was ten diepste geschokt, maar in ieder geval was de psychische druk weg, die ik in de USA bespeurde. Ik raakte gewend aan de nieuwe baan. Mijn leven werd een stuk rustiger.

In oktober 1995 ondernam ik met mijn vrouw een zakenreis naar Israël. Nadat het zakelijke was afgehandeld, boekten wij nog een privé Israël reis eraan vast. *Soshi*, een Joodse reisleidster, reed ons in drie

tot vier dagen in haar privé auto in Israël rond. We bezochten de belangrijkste bezienswaardigheden in Galilea, Jeruzalem en aan de Dode Zee. De reisleidster liet ons natuurlijk ook de plaatsen zien waar de Heer Jezus gewerkt had in het bijzonder Galilea en Jeruzalem. *Soshi* sprak over de gelijkenissen van de Heer Jezus. Ze wist überhaupt veel af over Bijbelse dingen, ook over het Nieuwe Testament. Ten aanzien daarvan waren we erg verrast. In het bijzonder viel het ons op dat ze voortdurend over ‘onze’ Jezus sprak. Vermoedelijk dacht zij dat we christelijke pelgrims waren, die het Heilige Land bezochten. Tijdens deze reis werden mijn vrouw en ik er ons voor de eerste keer van bewust dat de Heer Jezus werkelijk bestaat. Tweeduizend jaar geleden werkte Hij op deze plaatsen en volbracht verbazingwekkende dingen. Diep in onze harten wilden wij meer over Hem te weten zien te komen.

Iets onverwachts: de Heer Jezus komt in ons leven

Kort na onze terugkeer naar Zwitserland belde *Claude*, een oude zakenvriend mij op. Ik vertelde hem enthousiast over onze Israël reis. Hij nodigde ons meteen uit voor een manifestatie van de *Internationale Vereniging van Christelijke Zakenlieden* (IVCG) op 10 december 1995 in Zürich. Eerst wilde ik niet komen. Ik dacht: ‘Wat is deze IVCG überhaupt? Een sekte? Een grappige religieuze club?’ Maar omdat ik mijn vriend vertrouwde, nam ik de uitnodiging aan.

Mijn vriend *Claude* en ik hebben namelijk een bijzondere band: we begonnen allebei in dezelfde firma in Bazel en in hetzelfde kantoor. *Claude* en zijn vrouw *Marianne* waren in 1975 gasten van onze bruiloft. Nadat we Hongkong destijds hadden verlaten, werd hij naar Hongkong overgeplaatst. We hebben veel dingen gemeen. Maar tot die avond wist ik niet dat mijn vriend Christen was en al langere tijd voor mij bad. *Claude* vertelde mij die avond over zijn leven, hoe hij de Heer Jezus had aangenomen.

De voornaamste spreker van die avond was professor *Werner Gitt*. Hij sprak over wetenschappelijke bewijzen voor de betrouwbaarheid van de Bijbel. Aan het einde van zijn toespraak nodigde hij allen uit, die in een persoonlijke relatie tot de Heer Jezus Christus geïnteresseerd waren, tot een ‘nabespreking’, die na het avondeten zou beginnen.

Daar sprak hij over zijn relatie tot de Heer Jezus Christus en legde de betekenis uit van het leven en sterven van de Heer Jezus op een wijze,

Foto

Dominique Faessler mit zijn vrouw Françoise, 2007

wat voor mij helemaal nieuw maar duidelijk was. Daarna nam hij zijn Bijbel en hielp de groep om hun leven in het gebed aan de Heer Jezus Christus over te geven. Mijn vrouw *Françoise* en ik baden mee en namen de Heer Jezus Christus als Heer en Redder in ons leven aan. Tranen vloeiden. Een onbeschrijfelijke blijdschap vervulde onze harten. Deze beslissing zette ons leven helemaal op zijn kop. Ik was toen 47 jaar oud en had daarvoor nog nooit in een Bijbel gelezen. Wat werd er door dit besluit in mijn leven veranderd?

- Hoe meer ik in de Bijbel las, des te meer werd ik me er van bewust dat de Heer Jezus in mij leeft. Mij werd duidelijk dat mijn relatie met God niet gebaseerd is op een lidmaatschap van een kerk of op godsdienstige handelingen. Ik heb direct toegang tot mijn hemelse Vader, omdat de Heer Jezus Christus voor mijn zonden op het kruis gestorven is en ik in Hem geloof. Daardoor ben ik niet meer van God gescheiden.
- Mijn gewetensnood in verband met mijn leugens, mijn gesjoemel en andere slechte gewoontes verdwenen. Eerst was ik een slaaf van carrière, macht, geld en prestige. Na mijn bekering tot God hebben deze dingen hun aantrekkingskracht voor mij verloren. Ik beleefde een gevoel van vrijheid, van vrede en van vreugde, zoals ik het vroeger niet gekend heb. Ik heb de zin van

mijn leven gevonden. Ik werd bevrijd om God – en niet de om de zonde – te dienen!

- In de IVCG gespreksronde leerde ik bidden en de Bijbel te lezen.
- Ook mijn zakelijke houding werd door God langzamerhand veranderd. Ik behandelde mensen met waardering en respect. Vroeger waren mijn medewerkers ‘menselijke middelen’. Nu wil ik ze graag met de ogen van de Heer Jezus zien. Ik begon ook belangrijke beslissingen voor God te brengen en om wijsheid te bidden. Woorden als ‘eerlijkheid’ en ‘integriteit’ kregen een nieuwe betekenis voor mij.
- Mijn relatie tot mijn vrouw en tot mijn kinderen werd steeds beter. Mijn kinderen, toen tussen elf en acht jaar, bemerkten vooral dat ik ze niet meer toeschreeuwde en veel meer geduld voor hen kon opbrengen.
- Ik beleefde de kracht van de Heilige Geest. Als Christen ben ik altijd nog in deze wereld en nog niet bevrijd van problemen, aanvechtingen, verzoeken en provocaties. Maar ik ben niet alleen daarin!

Christen zijn heeft met groei te maken. In onze eerste geloofsstappen kregen wij veel ondersteuning door de IVCG groep in Zürich en door enige geestelijke mentors.

In 1999 opende het ministerie van justitie een rechtszaak (Anti-Trust wetgeving – voor vrije concurrentie) tegen Roche. Mijn leidinggevenden boden mij een schadeloosstelling aan. Dus verliet ik na bijna 25 jaar deze onderneming. Ik denk dat ik te veel wist! Later werd ik me er van bewust dat God Zijn hand hierin had. Drie van mijn toenmalige leidinggevenden werden schuldig verklaard en moesten in de USA voor vier tot vijf maanden de gevangenis in.

Veel jaren later werd ik me langzamerhand er van bewust, wat ik als manager, in het bijzonder tijdens mijn verblijf in de USA, verkeerd gedaan had. Na mijn bekering tot God in december 1995 had ik berouw over mijn onesthetische en immorele gedrag. God vergeeft Zijn kinderen hun zonden, wanneer ze met berouw dat aan Hem belijden. Dat ik voor een veroordeling en de daaruit volgende consequenties bewaard werd, was voor mij een wonder van God. Dit gebeurde louter uit genade en helemaal onverdiend! Maar is dat niet het wezen van de genade van God?

Ik vroeg aan God of ik verder in het zakenleven moest blijven want ik had weer een interessant aanbod gekregen. Of zou God misschien iets heel anders met mijn leven van plan zijn? Ik nam een time-out en reisde naar het buitenland. Daar had ik genoeg tijd om over veel dingen na te denken. In die fase gaf iemand mij een vers mee voor onderweg uit Handelingen 10 vers 38: 'Jezus van Nazareth, hoe God Hem gezalfd heeft met de Heilige Geest en met kracht. Hij is het land doorgestaan, terwijl Hij goeddeed en allen gezond maakte die door de duivel waren overweldigd want God was met Hem'.⁸⁵ Toen ik weer naar Zwitserland terugkeerde, wist ik, dat ik niet meer terug in de industrie zou gaan om carrière te maken! Uit financiële gronden had ik het ook niet meer nodig. Ik had werkelijk genoeg.

In september 1999 nam ik een opdracht over bij de christelijke mensenrechten organisatie *Christian Solidarity International* (CSDI) in de buurt van Zürich. De oprichter, Prof. *Hansjürg Stückelberger*, gaf mij de opdracht om internationale filialen op te richten van CSI en te runnen. In die opdracht leerde God mij veel belangrijke dingen. Ik had ook gelegenheid, om naar het door oorlogsonlusten geteisterde zuiden van Soedan te reizen. CSI bevrijdde christelijke slaven in het Islamitische noorden van het land en bracht hen in hun vaderland in het zuiden terug. Het was een heel gevaarlijke onderneming. Maar ik voelde me door God gedragen en beschermd (Psalm 91). God leerde mij in moeilijke situaties bij de CSI, ook vergeving onder Christenen te beoefenen. Na twee jaar verliet ik CSI met vrede in mijn hart.

Sinds het begin van 2002 werkte ik weer onder zakenmensen. In mijn huidige positie heb ik veel meer tijd om met de mensen over de Heer Jezus Christus te spreken. God heeft mij geroepen om zakenmensen en leidinggevendenden met de blijde boodschap te bereiken – mensen, die zoals ik eens door het leven dwaalden, zonder de ware zin van het leven te kennen. Ik zou hen willen zeggen dat de Heer Jezus meer kan bieden dan limousines en andere luxe goederen, die toch op ons verslavend werken. Hij kwam om ons uit de slavernij te bevrijden, zoals het volk Israël uit Egypte bevrijd werd.

Na vele jaren in het bestuur van een grote onderneming ben ik nu president van Europartners, de Europese partner van Christian *Business Men's Committee* (CBMC). De *Europartners* beweging (www.europartners.org) bereikt zakenlui en leidinggevendenden voor Christus in 35 landen van Europa (CBMC, wereldwijd in meer dan 85 landen) Europartners alsook de IVCG werden door Dr. A. *Guggenbühl* opgericht.

Psalm 40 vers 2-5 vat mijn getuigenis samen:

‘Vurig verwachtte ik de Heere; toen neigde Hij Zich tot mij en hoorde mijn hulpgeroep. Hij trok mij uit de kuil van het verderf, uit het slijk van de modderpoel; Hij stelde mijn voeten op een rots, mijn schreden maakte Hij vast. Hij gaf mij een nieuw lied in de mond, een lofzang aan onze God. Mogen velen het zien en vrezen, en op de Heere vertrouwen. Welzalig de man, die de Heere tot zijn vertrouwen heeft gesteld, die zich niet wendt tot de hovaardigen, noch naar hen die naar leugen afdwalen’⁸⁶.

Dominique Faessler, CH-Wetzikon (Zwitserland)

G7: Gestrand, maar toch gevonden

Momentopname in 1990

Doelloos slenterde ik door een voetgangerszone in München. De studie was voor mij klaar, het examen in het derde semester farmacie aan de universiteit van München had ik bij de laatste poging door eigen schuld verknald. De trein naar huis had ik net gemist. En überhaupt: Naar huis!? Wat wachtte mij daar? Mijn kleine zoon van zeven jaar *Florian*, tegenover wie ik schuldgevoelens had. Een tijd van zijn leven was hij ondergebracht bij oppasmoeders in wisselende schakeringen. Er waren de stiekeme drinkers en ook zulke vrouwen met huwelijksuiteenzettingen; de enige, die zich als ware oppasmoeder had laten zien en de geborgenheid had geschonken, was door een plotseling hartinfarct uit het leven gerukt. En de eigen moeder bevond zich met haar 26 jaar aan het einde van haar krachten, was zonder toekomstperspectieven en zonder het houvast, waarnaar ze sinds haar kindertijd gezocht had. Zo zag mijn leven er uit, kort voordat ik tot geloof kwam.

Mijn kindertijd

Op 14 maart 1964 werd ik in Bergheim an der Erft (dichtbij Keulen) geboren. Toen ik vier jaar oud was, werd mijn vader naar Starnberg overgeplaatst, zodat wij daarheen trokken. Ik kom uit een zeer prestatie gericht, middelgroot gezin. Mijn vader was een zelfstandige machinebouw ingenieur met een eigen firma, mijn moeder apothekeres, die haar zaak pas in 1986 verkocht.

Toen ik met 18 jaar, een jaar vóór mijn eindexamen, mijn ouders mijn zwangerschap moest bekennen, waren ze helemaal geschokt daarover. Hun dochter! En nu een onwettig kind van een man, die ze nooit als schoonzoon zouden hebben geaccepteerd. Er werden plannen beraamd om een ‘eenvoudige’ oplossing te vinden om mijn toekomst niet te verknoeien. Mijn beide oudere broers raadden een abortus aan. Hoe reageerde de vader van het kind? ‘Ik ben niet van plan om daarom met je te trouwen; misschien dan, wanneer ik met mijn rechtenstudie klaar ben. Doe wat je wilt, het is jouw beslissing!’ In mij stortte de wereld in. Met 16 jaar had ik deze twee jaar oudere jongeman leren kennen. Het was een vlucht van thuis, waar tijdens mijn hele kindertijd geen vrede geheerst had: Drie pogingen tot een echtscheiding en even zoveel verzoeningspogingen hadden mijn ouders achter de rug. Omdat ze in gemeenschap van goederen waren getrouwd, werd het huisraad voor onze ogen zorgvuldig verdeeld. Wij als kinderen moesten uitzoeken of we met vader of moeder wilden samenleven. Dat was een innerlijke vuurproef! Als negenjarige overlegde ik welke dingen ik in het geval van een scheiding zou inpakken. Elke keer ontbrak alleen nog de handtekening van onze moeder op de echtscheidingspapieren, en dan sloeg de slinger weer om en ging het naar de volgende ronde. Mijn vader was toen nog een aangestelde procureur – hield veel van de alcohol, was steeds op reis en deed ook zakelijke bezoeken. Het waren hele nare nachten voor mij om hem eindelijk naar bed te brengen en de sporen en geuren van de nacht voor de scherpe ogen van moeder te verbergen. Zij was weken weg en deed dienst in de apotheek als invalkracht in de vakantie. In die tijd was ik dan het aanspreekpunt van mijn ouders: ‘Zeg je vader . . . .’ - ‘Zeg je moeder . . .’

De vergeefse zoektocht naar de zin van het leven

Toen al bevond ik mij op een vertwijfelde zoektocht naar een uitweg, naar een zin van het leven. Elke zondag werden wij kinderen naar de katholieke kerk gestuurd. En elke zondag namen mijn beide broers al afscheid bij de eerste bocht in de weg, om in plaats van naar de kerk naar hun vriendinnen, en later naar hun vrienden te gaan, die in drugs- en drankringen zich bevonden. Als de kerk uit was, vergezelden ze

mij regelmatig weer, om te vragen naar de inhoud van de preek voor het geval moeder steekproeven zou nemen.

Grote hoop had ik op de eerste heilige communie. Daardoor zou ik, zoals ik hoopte, God speurbaar ervaren. Maar het werd ronduit een verdrietige dag! Ik kreeg alleen maar materiële dingen geschonken, maar een zin voor het leven kon ik daarin niet vinden. Ik huilde heimelijk in mijn witte jurk.

Met 18 jaar gewild, half ongewild zwanger

De vader van *Florian* had ik buiten op straat leren kennen. Wij speelden in een grote groep trefbal. Hij kwam uit een kinderrijke familie. Zijn vader was alcoholist in het eindstadium, het gezin was toen afhankelijk van de sociale voorzieningen; ze hadden een hele kleine woning. Toch vond ik daar een sterke verbondenheid in deze nood, dus het gezinsleven, waarnaar ik altijd verlangd had. Ik gaf me aan deze jongeman, nee – ik verleidde hem eigenlijk daartoe, omdat ik geloofde in hem mijn toekomstige man gevonden te hebben, met wie ik later de grondslag voor een net zo gelukkig gezinsleven wilde leggen.

Mijn schuldgevoelens om mijn ouders te bedriegen, lieten mij onze katholieke voorganger om raad vragen, die zoals bleek, zelf geen antwoorden had. En zonder God beter te kennen, wist ik toch op weg naar huis, dat ik deze relatie moest beëindigen, anders zouden er onoverzichtelijke consequenties zijn. Ik ging in die tijd regelmatig biechten, waarbij me duidelijk was, dat alleen door gebeden er nog geen bevrijding van zonde zou zijn, maar slechts door de afkeer van zonde in berouw voor een heilig God. Zonder een diep begrip te hebben, gingen bij mij de woorden door mijn hoofd, die van het lichaam als ‘tempel van de Heilige Geest’ spreken.

Waar was deze God? Ik vond Hem niet in de katholieke kerk, maar ook niet in de meteen aansluitend bezochte evangelische kerk, waar ik vanwege de tijdoverlapping altijd een beetje te laat kwam. Waar waren mijn perspectieven? Ik had toch slechts deze geheime relatie, die mijn leven houvast gaf, of niet soms?

De bom van het bericht van mijn zwangerschap verpletterde alle hoop. Zo jong wou ik eigenlijk nog geen moeder zijn, en toch was ook de wens in mij om een eigen, gelukkig gezin te hebben. De ouders adviseerden weliswaar een abortus te laten doen, maar waren wel bereid om mij financieel te ondersteunen wanneer ik mijn eindexamen zou doen en meteen een opleiding zou beginnen, om mij en het kind zelf te kunnen bedruipen. Ik besloot om het kind te houden. Daarmee was mijn jeugd ten einde. Het spitsroedenlopen in de school begon. Bij de conservatieve leraren was er totaal geen begrip. Niemand kon het echt begrijpen, er waren toch voorbehoedsmiddelen, vooral bij de apotheken mogelijkheden om ‘het te laten wegnemen’. Maar voor mij was het duidelijk dat het moord was en dat dit kleine mensje recht op een leven had – ja, dat het kindje het enige was, waarvoor ik nu moest staan en leven.

De vader van het kind had – zoals al vermeld – zijn eigen toekomstplannen, waarin wij niet pasten. In de eerste levensjaren van *Florian* kwam hij sporadisch op bezoek. Toen hij crimineel werd en na de detentie onderdook, brak het contact af. In 1986 vertrokken mijn ouders naar Zwitserland om de longziekte van mijn moeder door een milder klimaat op te lossen. Ik bleef alleen achter.

Zware tijden

Moeilijke jaren volgden. Mijn eindexamen had ik in 1984 op het nippertje gehaald na veel slapeloze nachten. Daarna de tijd van de opleiding tot PTA⁸⁷ : ’s morgens om 07.00 uur de driejarige *Florian* naar de opvang van de kleuterschool brengen en hem ’s avonds tegen 19.00 uur bij de kinderjuffrouw afhalen om samen naar huis te gaan naar de koude ruimte van de kleine woning.

---

87 PTA = Farmaceutisch Technisch Assistentente

Mijn ouders waren opgelucht omdat van de buitenkant alles OK scheen: de dochter was met haar zoon zelfstandig.

Door vrienden had ik in 1986 een kleine woning voor 200 DM kunnen krijgen, die in een heel mooie omgeving van Beieren lag. Er werd

gestookt met een oliekachel, die met kannen gevuld moest worden. De olie was opgeslagen in een loods en in de winter moest ik deze kannen zorgvuldig binnen in huis opslaan, zodat de inhoud geen paraffine werd en het huis koud zou blijven. Wat had ik nu alles te leren – nu, nadat mijn ouderlijk huis met huishoudster, het comfort van de moderne en financiële zekerheid was weggevallen. Noch van koken, noch van financiën had ik veel verstand.

Hoe zwaar waren deze jaren; hoe vaak werd ik opgebeld dat *Florian* acute ademnood (astma aanvallen) had en in het ziekenhuis was opgenomen. Er speelden zich drama's af bij de kleuterschool, wanneer de kleine zich aan mij vastklampte en huilend zei: 'Ga niet weg!' Dan moest ik mij losrukken want ik moest toch de opleiding voltooien om later het beroep te kunnen uitoefenen om ons te onderhouden. Het besluit om een farmaceutische studie aan te pakken (1988), gaf mij weer wat hoop voor de toekomst – om als hoog gekwalificeerde met minder werkuren meer tijd voor de kleine te hebben. Maar de realiteit zag er anders uit: boodschappen doen, koken, de woning op orde houden, studeren, 's zaterdags extra werken vanwege het geld. Het was een tredmolen, die ons vermorzelde.

De geannuleerde bruiloft

Het telefoontje van een toenmalige oudere schoolcollega rukte me uit mijn denkwereld. *Robert* was zijn zeevaartstudie begonnen, was op vakantie en wilde met mij gaan dansen. Wij hadden als danspartners op school meerdere cursussen doorlopen. Ik vertelde van *Florian*, van mijn leven en wij werden een stel. Na de jaren van studie, waarin wij een weekendrelatie hadden, volgde een fase, waarin hij vier tot vijf maanden afwezig was, voordat hij drie maanden verlof kreeg. Hij kwam met zijn koffer, wanneer hij vakantie had, nam dan deel aan ons alledaagse leven en ging weer voor maanden naar zee. Was dat de wens naar geborgenheid, naar een gezin? Ik greep al mijn moed en stelde een ultimatum: of een huwelijk of een einde van de relatie. Ik wilde mijn leven niet aan mannen binden, die geen verantwoordelijkheid voor mij en *Florian* hadden.

Er begon een strijd. Zijn ouders waren onthutst over het denkbeeld dat hun enige zoon, die zij voor buitengewoon begaafd en voortreffelijk

hielden en die op weg was naar een toekomstig kapitein van een luxe schip, zich aan een vrouw zou verbinden die een onwettig kind meebrengt.

De bruiloft werd bepaald op 9 september 1990 in het klooster van Benediktbeuren onder de leiding van een bevriende pater. Alle weerstanden schenen overwonnen tot op de dag, toen ik mijn spoedige echtgenoot in München van het centraal station, voor zijn huwelijks – en thuisvakantie, wilde afhalen. ‘Ik kan je niet trouwen’, waren zijn eerste woorden. ‘Ik heb een andere vrouw leren kennen. Ik ga vandaag nog terug naar het schip’.

Ik weet niet meer precies, hoe ik thuisgekomen ben. Ik herinner me nog dat de mensen in de trein beduusd naar me keken. De tranen liepen geluidloos over mijn wangen, terwijl ik uit het raam staarde. Mechanisch haalde ik *Florian* af. Ik begon alle afspraken af te zeggen en familie en bekenden te informeren. Tegelijkertijd had ik ondraaglijke rugpijn, die tot in het rechterbeen trok. Elke beweging kostte overwinning.

Een wilde zoektocht naar de zin van het leven begon. Ik begon te drinken, probeerde levensbeschouwelijke stromingen, in de katholieke wereld, in de evangelische kerk. Geen houvast, geen steunpunt, zelf overal aan het zoeken. Een deel van mijn medestudenten was bij wetenschap, sommigen troffen elkaar – ofschoon getrouwd – met vrijgezellen in hotelkamers. Deze tijd was een afgrond. Ik wilde sterven en de jongen mee in de dood nemen. In dronken toestand wilde ik het liefst de auto over een brugleuning sturen. Dan kwam de gedachte naar boven: ‘Je vond abortus moord, en wat zou dat dan zijn?’

Het niet geplande keerpunt in mijn leven

Zo zag het er dus uit in 1990: een mislukte studente, aan lichaam en geest gebroken, verantwoordelijk voor mijn zevenjarige jongen, die er op wachtte om afgehaald te worden. Toen kwam er een exclusief modehuis in mijn blikveld. Ik was onzeker, want wat moest ik daar zonder het nodige ‘kleingeld’. Opvallend was voor mij de in het midden van de toegang gepositioneerde standaards. Daar waren

boeken, die men gratis kon meenemen. Eén daarvan viel me meteen op: ‘Vragen, die altijd weer gesteld worden’! Ja, vragen, die had ik genoeg. Bovendien lagen daar cassettebandjes van een zekere mijnheer *Gitt*, die hier in dit huis lezingen hield. Hier? In dit huis? Tussen de chique kleding? Wat moesten dat voor lezingen zijn – in deze ongebruikelijke atmosfeer? Ik keek snel de thema’s door en vroeg een dame aan de receptie, of en wanneer deze adviseur nog een keer zou komen. Daarop telefoneerde ze met de bovenste verdieping en wees me op de lift: Mijnheer *Mühlhäuser* wilde mij spreken. Ik schrok, keek naar mijn nonchalante jeans naar beneden. ‘Nee, eigenlijk wilde ik alleen maar . . .’ - ‘Komt u maar mee, ik stel de lift in, u wordt verwacht!’ Waarheen moest ik vluchten? Ik stapte de lift in en een vriendelijk mijnheer ontving mij op die etage, die zijn secretaresse de mededeling gaf dat hij de eerste 15 minuten niet gestoord wilde worden. Ik had angst; wat stond mij te wachten? Alles kwam mij zo onwerkelijk voor. Mijnheer *Mühlhäuser* ging meteen op mijn vraag in: Mijnheer professor *Gitt* zou een paar keer per jaar hier in het huis komen maar hij zou pas nog geweest zijn. Hij zou voor mensen komen, die vragen zouden hebben. Ook in zijn leven zou hij deze gehad hebben. Mijnheer *Mühlhäuser* vertelde er van en legde uit hoeveel God voor hem betekende. Hij raadde mij aan om een gemeenschap van overtuigde Christenen op te zoeken, die mij zouden kunnen helpen om de antwoorden te vinden. Per telefoon bracht hij een contact tot stand met een christelijke gemeente in Garmish-Partenkirchen. Als een slaapwandelaar verliet ik het nobele huis met in mijn hand het boek ‘Vragen’⁸⁸ in het hart een vonkje hoop, dat er daar iets zou zijn, waarvoor een modepauze zijn huis en zijn tijd, ja zelfs zijn leven ter beschikking stelde.

---

88 Hier en ook vervolgens gaat het over het vermelde boek: ‘Vragen, die altijd weer gesteld worden’.

Mijn studie, die ik in het wintersemester in 1988 begonnen was, was nu in januari 1991, zonder diploma ten einde. Ik moest omkijken naar een baan, die ik bij de firma Boehringer (Penzberg, in de buurt van het Starberger meer) vond: glijdende werktijden, pensioenregeling, flexibele vakantieregeling. Voor *Florian* en mij een betere weg? Mijn

gezondheidstoestand verergerde door het urenlange verblijf in de koude ruimtes, die ik met preparaten moest zien te verwarmen. Door het verblijf in het eenzame laboratorium ontbrak me bedroevend genoeg het contact met mensen, Ik was een radertje geworden in een reusachtige drukte van een onpersoonlijk concern, ingezet in de gentechniek, waarbij ik het ingrijpen van de onderneming in de gegeven schepping als bedreigend ondervond. Eén van de producten, waar ik bij de fabricage betrokken was, kon het voor elk willekeurig mens op de wereld mogelijk worden gemaakt om met het menselijke erfgoed te manipuleren.

In die tijd ontving ik ambuland in een speciale kliniek een conservatieve rugbehandeling, o.a. massages. Voor de masseur weigerde ik mij uit te kleden. Nooit meer wilde ik mijn lichaam ontbloten en door een man worden aangeraakt. We werden het gelukkig eens daarover. In de pijnlijke stilte vroeg ik hoe hij over het geloof dacht. Hij was even stil en nodigde mij uit voor een samenkomst in het weekend bij hem thuis. Daar zouden ze in de Bijbel lezen.

Waarom niet? Maar ik had nog geen Bijbel! In het klooster van Benedikbeuren kocht ik een grote, dikke katholieke vertaling inclusief apocriefe boeken en een familiechroniek en zo uitgerust ging ik naar de afgesproken plaats. De groep mensen daar was betrouwbaar. Men zag: wat ze zongen en zeiden, dat was hun leven. Een aanwezige Baptistenprediker liet ons het Johannes evangelie openslaan. Na 14 jaar katholiek godsdienstonderricht en mijn mondelinge eindexamen in het vak godsdienst had ik geen idee waar ik moest zoeken. Behoedzame, vriendelijke hulp kwam er. De woorden, die wij daar lazen, troffen me als een slag. 'Dat is het! Dat is de waarheid, waaraan je vast kunt houden. Daar staan de antwoorden op alle vragen'.

De groep was heel geduldig met mijn ontelbare vragen. Een uitnodiging voor een samenkomst volgde. Ik wilde weten: 'Bent u toch geen sekte?' 'Kom en kijk het maar eens even aan en breng *Florian* mee!' *Florian* en ik voelden ons daar meteen thuis in de Baptistengemeente in Bad Heilbrunn.

Maar de dag, toen al mijn zoeken tot een einde kwam, moest nog komen.

Ik had geen kracht meer in mijn rechterbeen en de rugpijnen lieten mij voor een deel slechts nog kruipend voortbewegen. Een oom, die in München internist was, stuurde me naar het ziekenhuis. Een hernia operatie was onvermijdelijk om de al beschadigde zenuw te ontlasten en om te verhinderen dat mijn rechterbeen voortaan verlamd bleef. Ik had weinig dingen ingepakt maar wel het ongelezen boek 'Vragen' en de Bijbel.

De kamer deelde ik met een jonge vrouw, die ernstig leed aan een MS aanval. Beiden waren we gedwongen om te liggen. Daar ontdekten we bij onze eerste gesprekken al, dat we beiden hetzelfde kleine boekje uit de zaak *Mühlhäuser* bij onze ingepakte spullen hadden.

En hoeveel tijd stond ons ter beschikking in de volgende dagen om daarin te lezen! Ik was op een punt in mijn leven aangekomen, waar ik even afstand moest nemen, waar alles de revue passeerde tot op het beslissende ogenblik, die in de vraag te lezen was: 'Hoe sta je tegenover Mij, uw Heer en Heiland? Ik heb je nooit tot een beslissing gedwongen. Je weet, Ik was altijd te bereiken. Je hebt het gemerkt en bent toch afgeweken om eigen wegen te gaan!' Op de laatste bladzijde van het boekje 'Vragen' vond ik de stap, die ik moest doen.

Ik sleepte me naar de kapel van het ziekenhuis. Van tevoren had ik alle middelen, die mij voorgeschreven waren, in de vuilnisemmer laten verdwijnen. Ik wilde bij mijn volle verstand zijn en deze, door de medicijnen bewerkte sluimertoestand beëindigen om door te breken naar Hem, Die alles nieuw maakt! Naar Hem, Die mij zo oneindig liefheeft, dat Hij onschuldig voor mijn zonden met Zijn leven betaald heeft. Het genoemde voorbeeld gebed in 'Vragen' sprak ik met ganser harte na. Ik bad tot Diegene, Die een plan voor mijn leven en voor mijn jongen heeft! Dat was de beslissende doorbraak in mijn leven.

De zeeman duikt weer op

De volgende dag was de operatiedag; De afloop ongewis. Ik krabbelde in mijn bed terug, ontzettend gelukkig, dankbaar en in volle vrede, wat

er ook zou komen. De narcose begon al te werken, toen de kamerdeur op een kier werd geopend. Ik zag een bos bloemen, in de hand van een man, met wie ik een half jaar geleden wilde trouwen. Toen viel ik in slaap. De operatie verliep heel goed. Met mijn been kon ik weer helemaal goed lopen, maar er

Claudia Bals, 2011

was toch nog wat? Daar stond hij, mijn ex verloofde, vragend naar een nieuw begin.

In deze tijd was mijn Bijbelkennis nog tamelijk gering, maar mijn antwoord luidde: ‘Ik vergeef je van harte, maar je vrouw kan ik onder deze omstandigheden niet worden. Ik heb Hem gevonden, Die mijn leven regeert, die de oriëntatie is voor al mijn toekomstige beslissingen. Ik dank Hem voor al het zware, waardoor ik Hem gevonden heb. Ik zou nooit meer naar de voorschriften van de katholieke kerk willen trouwen want mijn huwelijk moet volgens mij slechts als een drie-eenheid tussen twee gelovige mensen in verbinding met de levende God op de basis van Zijn Woord worden gesloten’.

Ik nodigde hem uit in de gemeente, zodat hij zelf een oordeel kon vormen. Met Pasen 1991 was het dan zover. Ik mocht halfliggend het ziekenhuis voor een paar uur verlaten en in een zusterkring aanwezig zijn, waar ik onder tranen de tekst uit Galaten 2:20 voordroeg. Daarbij getuigde ik openlijk van mijn geloof in mijn Heer en Heiland:

‘Christus leeft in mij, en wat ik nu leef in het vlees, leef ik door het geloof in de Zoon van God, Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven’.

Drie weken van revalidatie lagen vóór mij in Bad Heilbrunn. Tijd, om mijn fundament op Gods Woord te baseren. Tijd voor mijn aankomende man *Robert* om een besluit voor de Heer Jezus te nemen.

Destijds op de bovenste verdieping van het gymnasium hadden we regelmatig samen aan godsdienstlessen op school deelgenomen, ook wanneer de meesten van onze medescholieren de tijd eerder in bed of aan de tap hadden doorgebracht.

Onze bruiloft in mei 1991 vond zonder mijn ouders plaats, die tegen deze man waren en dit geloof niet wilden delen. De bruidsjacon kocht ik in de kledingzaak van *Mühlhäuser*, zonder te laten blijken, dat dit de plaats was, waar het beslissende keerpunt van mijn leven begonnen was. Het was ons gemeenschappelijke getuigenis voor onze vrienden en bekenden. Kort daarop lieten wij ons dopen. Samen bezochten we in het jaar 1993 in de zaak van *Mühlhäuser* een lezing van mijnheer professor *Gitt*.

Beproevingen niet uitgesloten

Na mijn bekering kon ik uit gewetensgronden niet meer bij de firma Boehringer werken en nam daarom ontslag. In ‘mijn’ grote ‘begin’ apotheek in Penzberg kon ik weer beginnen als PTA. Ik werd daar weer hartelijk aangenomen. Jaren van intensieve gemeente opbouwwerk volgden. Mijn man werd diaken van de gemeente en nam afscheid van de zeevaart om aan de wal werk te zoeken. Dat zou hem dan in staat stellen om bij het opgroeiende gezin te zijn. In 1995 werd onze dochter *Marie* geboren. In 1998 verloor mijn man op tragische wijze zijn geliefde moeder. Voortaan naam hij afstand van de gemeente en de Bijbel. *Florian* nam tijdens een vakantie de Heer Jezus aan in het geloof. Sinds de pubertijd en de afstand van mijn man van het geloof, gaat hij vandaag ook zijn eigen wegen zonder God. Zeer succesvol in het beroep en gericht op het consumeren, meent hij geen plaats meer voor Hem te hebben. Ik bid verder voor hem. In maart 1999 werd onze jongste geboren, een wervelwind en kleine rebel. *Marie* en *Tim* hebben hun Heer erkend en hebben Hem lief. We zijn gemeenschappelijk op weg, die toegegeven, niet altijd eenvoudig is.

‘Ben je gelukkig?’

Op de vraag van mijn dochter *Marie*, of ik eigenlijk wel gelukkig ben, kon ik haar kort en met volle overtuiging antwoorden:

‘Ja, want mijn geluk ligt niet in de omstandigheden, die mijn leven van alledag neerdrukken. Mijn hele geluk ligt in Hem, Die mij heeft liefgehad en Zijn leven voor mij heeft overgegeven. Niet mijn wensen en plannen tellen, maar Zijn wil en Zijn wijze leiding, omdat Hij alleen weet, wat goed is voor ons en alles voor ons ten goede laat dienen. In mijn leven en in jullie leven, in het leven van papa, *Florian* en Tim. Mogen wij op de plaats staan, die Hij ons heeft aangewezen uit gehoorzaamheid en uit liefde tot Hem. Daarin zal ons hele geluk liggen. Op een dag staan we voor onze Heiland en Hij zal zeggen: ‘Goed gedaan, trouwe knecht, ga de vreugde in van je Heer’.⁹⁰

Claudia Bals, 82402 Seeshaupt

---

90 Hier wordt inhoudelijk Mattheüs 25:21, 23 weergegeven.

G8: Blik in de afgrond 91

---

91 In onderscheid met de andere getuigenissen gaat het hier niet over de eerste bekering tot Christus. Hier staat de ervaring van Zijn nabijheid na een tragische dood van een oudere zoon in het middelpunt. Het echtpaar Bulander had in Christus al de grootste schat gevonden. Nu beleven zij, hoe deze schat door grote noden heen draagt. De vreugde op de hemelse heerlijkheid relativeert het aardse verdriet.

We waren eerst een heel normaal gezin – tot op 30 januari 2005 het ongeluk over ons heen kwam.

Mijn man *Klaus* (geb. 19 juli 1959) en ik (geb. 2 juli 1960) leerden elkaar kennen al tijdens onze schooltijd. In de daarop volgende jaren kozen wij voor een leven met de Heer Jezus Christus, werden lid van

een vrije evangelische gemeente en trouwden daar in 1981. In september 1983 kregen wij onze eerste zoon *Jörg*, en in mei 1990 werd *Matthias* geboren. We waren een gelukkig gezin met alle hoogten en diepten, dat een gezinsleven met zich meebrengt.

Jörg ging met 21 jaar het huis uit en huurde een kamer in de buurt van onze woonplaats. De zondagen hebben we meestal samen doorgebracht. Op die zondag, 30 januari 2005, kwam hij niet op het middageten. Wij hebben eerst op hem gewacht maar daarna hebben wij *Jörgs* portie aan de kant gezet. Ik weet niet waarom maar ik had helemaal geen goed gevoel hierover. Tussen half drie en half vier 's middags werd er aan de deur gebeld. Mijn man ging naar de intercom. Het was de politie, die vroeg of ze naar boven konden komen. Toen ik dit hoorde, was ik door louter paniek al half bewusteloos. Mijn onbehaaglijke gevoel scheen zich te bevestigen. Er kwamen twee politie agenten voor criminele zaken. Ze namen plaats op de bank in de woonkamer, verzekerden zich dat wij de ouders waren van *Jörg* en zeiden dan maar één zin, die zich diep in mijn herinnering heeft gebrand en die geen mens een keer zou willen horen: 'We moeten u een verdrietig bericht brengen. Uw zoon werd slachtoffer van een gewelddadig misdrijf en is vannacht tegen half twee gestorven'. Het suisde bij mij in mijn oren. En voor mijn ogen werd het zwart en ik dacht eerst nog dat kan toch niet waar zijn. De agenten zouden zich wel vergist hebben. Maar daarna werd het me duidelijk dat het geen vergissing was. Mijn volgende gedachte was, nu kan ik onmogelijk verder leven, nu is alles voorbij. Het gezin gaat kapot en ik ook.

De ontsteltenis, het leed, het verdriet en de woede waren dusdanig groot en verschrikkelijk, dat alle woorden niet voldoende zijn om deze toestand passend te beschrijven. Men staat aan de afgrond en wenst op dat ogenblik niets meer dan dat het eigen leven ophoudt en deze kwelling ten einde is. Maar het heeft geen einde, integendeel. De enige vraag, die wij in dit moment nog konden formuleren was, hoe hij gestorven is. Zijn verhuurder had *Jörg* met een keukenmes in de borst gestoken en hem daarbij dodelijk verwond. Er was geen kans om hem te redden. Nu moesten wij onze *Matthias*, die toen 14 jaar oud was, de ouders van mijn man en mijn moeder informeren – onvoorstelbaar. Later belden wij onze voorganger op en daarna onze

beste vrienden. Ze wonen 35 km verder en stapten meteen in hun auto om naar ons toe te komen. Voor mijn man moesten we 's avonds nog de dokter bellen en bij mij zette zich kort daarna een regelrecht 'verval' in. Ik was o.a. niet meer in staat te eten. Mijn maag was dichtgeknepen. Zeer snel viel ik af, werd steeds zwakker en na ongeveer drie weken werd ik bedlegerig. Mij kon alles niets meer schelen, ik ondervond het leven alleen nog maar als een last. En het zou me niets hebben uitgemaakt als ik *Jörg* achterna zou zijn gegaan. Nadat mijn man dan op een keer zei dat onze Matthias en hij er uiteindelijk ook nog waren en daarvoor zou het toch de moeite waard zijn om verder te gaan, besloot ik mij tot eten te dwingen. Het was een heel moeizame weg.

Daar tussendoor was de begrafenis en ook de afspraken bij de politie voor criminele zaken en bij de z.g. 'Weißer Ring', die ons als civiele partij vertegenwoordigde en ook nog met raad en daad terzijde stond, en honderd andere dingen, die geregeld moesten worden. Dit alles konden we ons geestelijk en lichamelijk nauwelijks aan.

Op de condoleantiekaart van een zuster uit onze gemeente stond haar wens voor ons. Lieve mensen zouden als engelen aan onze zijde mogen zijn en ons door de moeilijke tijd heen helpen. Wij hadden twee van zulke engelen, onze beste vrienden *Margret* en *Olivier*. Zij waren er altijd, wanneer wij ze nodig hadden. Zij zijn waardevoller dan alle rijkdommen van deze wereld. God heeft ons met hen een kostbare schat geschonken, waarvoor we onuitsprekelijk dankbaar zijn.

Mijn man en ik hadden nu twee mogelijkheden: of we wierpen ons geloof overboord volgens het motto: 'Een God, Die zoiets toelaat, willen we niet!', of we begaven ons zelf nog meer in de armen van God. We besloten voor het laatste en verwachtten, dat God Zijn

belofte uit Romeinen 8:28 (dat God alle dingen ten goede doet meewerken) zou aanhouden.

We kunnen niet begrijpen waarom ons dit ongeluk heeft getroffen en we zullen het op deze aarde ook niet meer ervaren. Maar we hebben besloten om onze Heer verder te vertrouwen en onze weg ook in de toekomst met Hem te gaan. Deze weg is heel bezwaarlijk geworden. Wij hebben allen schade daarvan opgelopen, bij een ieder van ons werkt dat anders uit. Als er bij iemand een been wordt geamputeerd, leeft hij ook verder maar zijn leven is wel heel verschillend met hoe hij daarvoor was. En uit ons gezin werd met geweld een lid verwijderd. We hebben ons leven opnieuw moeten sorteren en inrichten, niets is meer hetzelfde als hiervoor. Maar we zijn God dankbaar er voor, dat ons gezin niet helemaal is omgekomen en dat mijn man verder voor ons levensonderhoud kan zorgen. (veel mensen worden na zo'n traumatische gebeurtenis arbeidsongeschikt!) en dat wij relatief een normale werkdag kunnen hebben. We hebben ervaren dat God in het hier en nu niet alles weer herstelt maar Hij helpt ons om het moeilijke te dragen. Ook als kinderen van God zijn wij door de uitwerkingen van deze gevallen wereld geraakt, maar we stellen onze hoop meer dan ooit op de komende wereld, waarin geen dood noch leed, noch gewezen of smart meer zal zijn (Openb. 21:4).

Een hele grote hulp, juist in het begin van onze rouw, waren cd's van de lezingen van professor *Werner Gitt*. Een paar maanden na de dood van onze zoon had ik twee van deze cd's in een christelijke boekwinkel ontdekt. Omdat de titel mij interessant leek ('Waarheen gaat de mensheid en 'Zijn alle godsdiensten gelijk?') kocht ik ze en luisterde naar de eerste cd nog dezelfde avond met mijn man. Door de heldere en duidelijke uitspraken over de heerlijkheid, die ons bij God wacht en de constatering, dat dit toch uiteindelijk het doel is, waar wij naar toegaan. We waren in zo'n mate getroost, zoals wij het tot dusver niet hadden ervaren. Natuurlijk weten wij als Christen van dit doel, maar het heeft weer helemaal een andere kracht, om dit van een derde persoon toegesproken te ontvangen. Jammer genoeg zijn er niet veel mensen (incl. voorgangers), die zo duidelijk over hemel en hel resp. de eeuwigheid spreken. Dat *Werner Gitt* dit doet, heeft ons oneindig goedgegaan en ons een perspectief geopend boven ons huidige lijden

uit – de blik naar de eeuwigheid. En dit houden wij vast in het oog, zonder de wegligging en de betrekking tot deze wereld te verliezen. Gods Woord, Zijn beloften en toezeggingen zijn in het diepste leed de enige ware troost (2 Kor. 1:3-4), ook wanneer we heel diep dankbaar voor alle belangstelling en hulp van familie, vrienden en broeders en zusters in het geloof zijn. HIJ heeft de laatste vijand, de dood overwonnen. En ook daarom verheugen we ons op de hemel, waar deze vijand nooit meer onheil kan aanrichten.

Intussen hebben we veel cd's van *Werner Gitt* en ze zijn mij een waardevolle begeleider geworden. Op een keer zei ik tegen mijn man, dat ik *Werner Gitt* beslist een keer persoonlijk voor zijn dienst wil bedanken, wanneer daartoe de mogelijk bestaat en hij op een keer naar het zuiden van Duitsland komt. De gelegenheid kwam in april 2009 tijdens zijn serie lezingen in de vrije evangelische gemeente in Bietigheim-Bissingen. En die mogelijkheid heb ik natuurlijk benut!

Voor deze laatste avond met het thema van de lezing: 'Reis zonder terugkeer' hebben we onze 85-jarige moeder uitgenodigd. Zij had na de dood van *Jörg* zich steeds meer met geloofsvragen beziggehouden en zich ongeveer een jaar geleden bekeerd. In elk geval had ze het niet 'openlijk' gedaan maar op deze avond heeft ze de nabespreking, die *Werner Gitt* na zijn lezingen altijd aanbiedt, benut om haar besluit ook voor de mensen te belijden. De Heer Jezus zegt in Mattheüs 10:32: 'Ieder dan die Mij zal belijden voor de mensen, die zal ook Ik belijden voor Mijn Vader Die in de hemelen is'. Wij hebben ons zeer verblijd over deze stap van onze moeder en zijn zeker, dat God dat zal zegenen.

Uit onze situatie hebben wij één ding geleerd – God te vertrouwen, ook wanneer Zijn wegen met ons vaak niet te begrijpen zijn. In Jesaja 55:8 staat: 'Mijn gedachten zijn niet uw gedachten en uw wegen zijn niet Mijn wegen'. Maar in Zijn Woord heeft God ons ook toegezegd dat Hij Zelf eenmaal al onze tranen zal afwissen (Openb. 21:4). En daarop verheugen wij ons.

Jutta Bulander, 70437 Stuttgart

G9: Hij geneest de gebrokenen van hart

Een heel normaal leven

Op 24 maart 1969 werd ik in Bielefeld geboren; daar bezocht ik de kleuterschool en de basisschool. In 1979, toen mijn ouders apart gingen wonen en zich later lieten scheiden, verhuisde ik met mijn moeder en zus naar Mülheim aan de Ruhr. Ik deed eindexamen en voltooide een studie in de elektrotechniek. Omdat ik slecht alleen kon zijn, had ik meestal een partner of was op zoek naar een vaste vriend. Alles, wat men vandaag normaal noemt, waarmee men opgroeit en aan welke dingen men blootstaat, dat was er ook in mijn leven. Volgens het motto ‘Je moet alles beleefd hebben!’, liet ik niets na, wat het leven mij te bieden had. Ik wil hier niet ingaan op mijn vroegere leven; maar er waren wel veel verkeerde mentaliteiten en gedragingen en ik had wel een hele hoge dunk van mijzelf wat mijn karakter betreft. Ik geloofde in geen God, ook wanneer ik mij soms afvroeg of overlegde, of er toch een God was. De Bijbel en de verhalen over de Heer Jezus had ik uit de vroegere schooltijd en tijdens de catechisatie opgepikt. Het schoolvak godsdienst liet ik zo snel mogelijk schieten, omdat de verhalen volgens mij zo lang geleden waren en de overleveringen leken mij overtrokken en overdreven. De vertellingen over de Heer Jezus kwamen mij voor als mondelinge overleveringen met een van Zijn kant wel opmerkelijk karakter, waarbij ik het doorgeven van de informatie vergeleek met het spel ‘stille post’⁹².

---

92 Bij dit spel wordt een nuttige zin door een medespeler bij de ander in het oor gefluisterd. De laatste in deze rij spreekt dan de zin hardop uit en deze wordt met de beginzin van de eerste medespeler vergeleken. Er komt bijna altijd een ander resultaat uit, soms met een hele andere betekenis, bij de laatste deelnemer in de ronde.

Ik had een schoolvriendin, die in de laatste klas op mijn school kwam en een overtuigde Christin was. Vanaf de eerste dag mocht ik haar bijzonder graag, zodat we meteen naast elkaar zaten en vriendinnen werden, maar na schooltijd twee verschillende wegen gingen. Hoewel ik haar uitgesproken graag mocht, wilde ik van haar geloof toch niets

weten, zodat wij het daar niet over hadden. Na het eindexamen verhuisden zij en ik naar een andere stad om te studeren en hielden soms nog wat contact.

De beslissing voor het goede

Een uitdaging zoekend, koos ik de studierichting *elektrotechniek* aan de universiteit hogeschool van Paderborn. In mijn studentenonderkomen woonde ik eerst alleen. Toen ik op een dag op mijn bed lag, dacht ik na over de mensen en de wereld. Na een tijdje kwam ik tot de conclusie dat er ergens iets onzichtbaars moest zijn, waaraan de mensen blootstaan. Volgens mij waren er twee verschillende soorten *krachten* en *machten*, die invloed op de mensen uitoefenden. De ene soort, die de mensen schaadt en hem vernietigt, duid ik simpelweg aan als *negatief* of *kwaad*. De andere, die de mensen op weldoende wijze beïnvloedt, een positieve kracht, noem ik in gedachten goed. Ik had geen namen of exactere aanduidingen voor deze machten en kon ze noch ‘God’ noch ‘duivel’ noemen. Daarom liet ik ze in mijn gedachten met mijn simpele beschrijving staan. Opmerkelijk genoeg kwam in mij de vraag op, bij wie van deze twee ik eigenlijk wilde behoren. Spontaan stelde ik mij aan de kant van de goede macht. Zonder het een betekenis te geven en zonder mij over verdere consequenties bewust te zijn, had ik een besluit genomen om voor het positieve open te zijn en daarbij te horen resp. te willen leren kennen. Maar snel raakte deze korte gebeurtenis in de vergetelheid en ik leefde mijn leven onveranderd verder.

Eerste contact met de Bijbel

Op een dag – als een donderslag bij heldere hemel en zonder aanleiding – kreeg ik in mijn gedachten om de Bijbel eens te gaan lezen. Mij schoot te binnen dat over dit Boek gezegd werd, dat de Bijbel het meest verkochte Boek is en dat het in de meeste talen vertaald is. Mijn drijfveer was louter nieuwsgierigheid. Ik was al wel altijd zeer veelzijdig geïnteresseerd, maar had nooit veel gelezen en de geesteswetenschappelijke vakken lagen me al tijdens de schooltijden niet. Dus keek ik na of er überhaupt een exemplaar in huis was en zowaar, er was een school Bijbel (Luthervertaling) aanwezig, die ik vanzelfsprekend van voren af aan, te beginnen bij Genesis 1, begon te lezen. De opgesomde feiten in de oude geschiedenis vond ik nog

interessant. De schrijfstijl en zinsopbouw waren toch voor mij allesbehalve boeiend en dan nog te lezen, wie er wie verwekte, en ook de opsomming van veel namen en leeftijden in de geslachtsregisters – dat alles ondervond ik als een onrechtvaardige eis. Teleurgesteld en geërgerd transporteerde ik de Bijbel weer zo snel mogelijk naar de boekenplank terug met de gedachte, dat geen mens zich zo iets moest aandoen. Onverstaanbaar daarover, hoe zo'n boek tot zo'n roem was gekomen, streepte ik deze poging voor mijzelf af en ging verder met mijn leven.

Kennismaking met een overtuigde Christen

In de herfst van 1996 begon ik mijn afstudeeropdracht in het vakgebied van de meettechniek. Daarvoor kreeg ik een plaats in een ruimte toegewezen, waarin bijna tegelijkertijd met mij een andere medestudent ook met zijn afstudeeropdracht begon. Tussen de middag gingen wij samen naar de kantine, waar hij regelmatig vóór het eten voor zichzelf stil bad. Dat vond ik verbazingwekkend en überhaupt was hij sympathiek zodat ik hem vele vragen begon te stellen. Hij was een overtuigde Christen en dat gaf mij aanleiding hem steeds verder te bevragen, hem op de proef te stellen en hem aan de tand te voelen. Geduldig luisterde hij naar mij, gaf antwoord op antwoord, zo goed hij kon, en ik bespeurde duidelijk de serieusheid van zijn geloof hieruit. Zijn interesse om zich met mij daarover te onderhouden, nam ik ook positief op. Deze mens had iets wat ik onbewust probeerde te ontdekken. Over mijn eerste poging en het resultaat na mijn poging om in de Bijbel te lezen, vertelde ik hem. Daarop antwoordde hij mij dat men weten moet waar men het beste kan beginnen met lezen, namelijk met het Johannes evangelie in het Nieuwe Testament. Die gelegenheid nam ik waar en startte daarop met een nieuwe poging – zoals hij mij geadviseerd had. Tijdens het lezen had ik veel vragen en was blij deze steeds weer de volgende dag met hem te kunnen bespreken. Ook wanneer ik in het begin niets van datgene begreep, wat ik las, liet ik me toch niet afschrikken. Tekst en zinsopbouw (überhaupt de hele schrijfstijl wat ik in de Bijbel las) kwamen me bijna voor als een vreemde taal. Met de één of andere bouwlieden, die een steen verwierpen, en vele andere verhalen kon ik niks beginnen. Maar ik bleef wel doorlezen in de hoop toch nog de diepere betekenis en de verschillende samenhangen te begrijpen. ‘Wat is er geworden

van de Bijbel en het hele christendom?', was wel mijn eigenlijke vraag en drijvende motivatie. Ik zocht plotseling intensief naar ware antwoorden en bespeurde instinctief de mogelijkheid om met behulp van mijn collega de zaak nader en grondig te kunnen onderzoeken. Ook schonk hij mij daarnaast nog het boek 'Bevrijd voor het leven' van zijn vader *Wolfgang Bühne*. Hierin vertellen de meest verschillende mensen er over, hoe zij tot geloof waren gekomen. Bij een ieder gebeurde het op een andere wijze en manier. En aan allen merkte men, hoe blij ze daarover waren geworden.

De ogen worden geopend

Bij één thema kwam ik met de mening van mijn studie collega überhaupt niet verder en dat waren de verschillende godsdiensten. Het leek net alsof ik een tegenstrijdigheid wat betreft de gerechtigheid zou hebben ontdekt. Bij het ene werd gezegd dat God rechtvaardig is maar bij het andere dat alleen maar 'Christenen in de hemel komen'. Ik had de vaste overtuiging, dat elke aanhanger van wat voor een godsdienst dan ook, die het oprecht en goed meende voor God en voor anderen ook het eeuwige leven zou moeten ontvangen, als er überhaupt een hemel of een hel zou zijn. Al het andere scheen mij uiterst onrechtvaardig. Dit standpunt nam ik fel in. Ik was van mening dat uiteindelijk toch verschillende wegen naar hetzelfde doel moesten leiden. Daarmee was er geen voorkeur van het christendom voor mij herkenbaar. Daarop schonk mijn lieve studie collega mij het boek van *Werner Gitt* met de titel: 'En de andere religies?' Geen ander boek zou in deze situatie beter hebben kunnen passen: gemakkelijk en begrijpelijk geschreven, gedetailleerd en goed te volgen gefundeerd. Voor mij was toen het belangrijkste het feit, dat alles wat daarin stond voor een absolute leek als ik goed uitgelegd werd. Naast de verschillende godsdiensten werden er ook woorden beschreven, waar ik eerder absoluut niets mee kon beginnen. Daartoe behoorde in het bijzonder het woord 'bekering' en dat wat daarmee samenhangt: Wat is bekering? Hoe vaak geschiedt bekering? Wie moet zich bekeren? Waarom....? Wanneer....? Hoe.....? Dat alles werd in dit boek eenvoudig en heel goed voor totaal onwetenden zoals ik toegelicht.

In een gedeelte, treffend geplaatst, las ik een voorbeeld van een gebed tot overgave, dat mij diep ontroerde. Zonder het te begrijpen, bevond

ik me juist in de praktische toepassing van datgene, wat ik van tevoren gelezen had. Ik wilde weten of God daar achterstond en zocht naar Hem. Ik stelde mij open in mijn binnenste en stemde meebiddend er mee in, wat ik las – en iets trof mijn hart. Toen ik de woorden onder het gebed las, dat ik nu een kind van God was, wanneer deze of soortgelijke woorden echt uit mijn hart waren gekomen, ontroerde dat mij diep. Bij mij liepen de tranen over de wangen. Wat er toen met mij gebeurde, laat zich moeilijk met woorden beschrijven. Ik kon er niets toe bijdragen of het zelf bewerken, maar het gewoon met mij laten gebeuren. Ik bespeurde hoe er een zware last van de schouders werd genomen, die ik daarvoor helemaal niet had waargenomen. Ik voelde een nieuwe lichtheid of gemakelijkheid, die mij te verstaan gaf, dat er eerst een bedrukkende zwaarte was.

In dat onvergetelijke moment werden mijn ogen plotseling geopend, en ik begreep dat de Heer Jezus Gods Zoon is en dat Hij leeft. Opgelucht en met een soort van diepe vrede in het hart, zat ik daar – het was thuis op mijn bank. Daarbij kwam er een vreugde, dat ik mij over mijn toekomst überhaupt geen zorgen hoefde te maken. Ik was en ben tot op de dag van vandaag een uitgesproken optimist en had mij meestal geen zorgen voor de toekomst gemaakt. Maar dit betrof een andere dimensie. De betekenis was mij weliswaar nog niet helemaal duidelijk, dat ik zo even mijn weg naar het eeuwige leven in de hemel was ingeslagen, maar de *blijdschap* was er al.

Midden in deze bijzondere atmosfeer ging de telefoon. Door de telefoon kreeg ik mijn eerste uitnodiging voor een sollicitatiegesprek, want de sollicitatiefase was al begonnen omdat ik kort vóór de afsluiting van mijn studie stond. Aansluitend wilde ik naar Mönchengladbach naar mijn vriend *Bernd* verhuizen, die ik al jaren kende en ook daar in de buurt een baan vinden. Wij hadden tot dan toe een weekendrelatie gehad en ik verheugde me al erop om samen meer tijd door te brengen. Nauwelijks had ik de hoorn op de haak gelegd of ik sprak mijn eerste gebed uit tot de Heer Jezus, nadat ik hem kort tevoren mijn leven in de stilte aan Hem had gegeven. Het telefoontje had mij geïnspireerd om voor een goede baan te bidden. En niet alleen dat maar ik bad ook dat ik een gelovige chef zou mogen krijgen en dat mij slechts deze *ene* passende baan zou worden aangeboden. Na

slechts drie sollicitatiegesprekken kreeg ik dan daadwerkelijk deze precies passende baan als verkoopingenieur. Het was precies zo, zoals ik gebeden had. Tijdens de sollicitatiegesprekken had mijn toekomstige werkgever weer door een kort, stil gebed vóór het eten als overtuigde Christen zich onderscheiden. Toen hij mij tussen neus en lippen vertelde dat hij in de God van de Bijbel geloofde, stond het voor mij vast om deze baan aan te nemen. Dat was en is een bijzonder geschenk van de Heer Jezus. Tot op de dag van vandaag werk ik daar graag.

De volgende gedachten, die ik op die avond in april 1997 had, toen ik tot geloof kwam, hebben zich onvergetelijk in mijn bewustzijn gebrand en nooit veranderd: ‘Ik weet niet, hoe mijn verdere weg er uit zal zien. Maar één ding weet ik voor honderd procent zeker – namelijk, dat niets en niemand op de wereld mij dit geloof aan de levende Heer Jezus kan afnemen!’ Deze eerste ontmoeting met de Auteur⁹⁴ van de Bijbel, die mij zonder eigen verdiensten zichtbaar tot Zich heeft getrokken, heeft mijn leven op alle terreinen veranderd. Plotseling begreep ik Zijn Woord, de Bijbel, een stuk beter. Gebed en Bijbellezen behoren van nu af aan als vanzelfsprekend voor elke dag. Wensen en zin van mijn leven hebben zich in één nacht veranderd. In elk geval sloten ze prima aan bij mijn tot dusverre gewoontes.

---

93 De naam werd uit persoonlijke gronden veranderd.

94 De eigenlijke auteurs van de Bijbel zijn niet de door God in dienst genomen schrijvers (bijv. profeten en apostelen). God spreekt evenwel door hen, maar bedoeld is hier met ‘Auteur’ God Zelf (2 Tim. 3:16; Gal. 1:12; 2 Petrus 1:21)

Voorzichtige start

Jammer genoeg droeg ik deze bekeringsbelevens eerst als een geheime schat met mij mee en liet niemand meteen daaraan deelnemen. Noch mijn jarenlange vriend noch mijn gelovige arbeidscollega’s noch vrienden noch familie deelde ik de verandering in het begin mee. Maar er waren enkele nieuwe gedragingen, die mijn omgeving kon waarnemen. Daartoe behoorden de interesse en de bezoeken in de vrije kerkelijke gemeente waar ik gewoonweg heenging en het feit, dat ik plotseling andere meningen had – en net

anders was ingesteld als van tevoren. Het duurde maanden, voordat ik openlijk daarover sprak, dat ik tot geloof in de Heer Jezus Christus was gekomen. De reden, waarom ik in het begin niet over mijn geloof kon spreken, was zeker daarin te zoeken, dat ik niet geleerd had om zeer persoonlijke dingen aan anderen mee te delen resp. mijn diepste hartsgeheimen te vertellen.

Nadat ik verhuisd was naar Mönchengladbach, bezocht ik kerkdiensten van verschillende gemeentes, totdat ik er één vond, die mij het meeste aansprak en die dan mijn gemeente ⁹⁵ werd. Daarheen ging ik relatief regelmatig naar de samenkomst. Maar jammer genoeg zocht ik in het begin geen contact met andere Christenen, ofschoon het me anders geen moeite kost op vreemde mensen af te stappen. Pas na anderhalf jaar informeerde ik naar een passende huisgemeente ⁹⁶. Dus ontbrak mij in het begin de goede en verrijkende gemeenschap met andere gelovigen. Dat lag aan de ene kant daaraan, dat ik mijn vrije tijd met mijn partner wilde doorbrengen en aan de andere kant waren er daar weinig leeftijdsgenoten. Desondanks koos ik voor deze gemeente, omdat de toespraken mij op een bijzondere manier aanspraken. Ik trok daar steeds weer naar toe en na de samenkomst voelde ik mij, als was er iets in mijn binnenste verzadigd.

---

⁹⁵ Evangelische vrije kerkelijke gemeente Mönchengladbach-Rheydt.

⁹⁶ Regelmatig kleine samenkomsten, meestal in het huis van een deelnemer, ten behoeve van gemeenschappelijke aanbidding, onderhouden van gemeenschap, en uitwisseling over de Bijbel en lofprijzing.

Na enige maanden – zonder dat een mens mij iets gezegd had – werd me duidelijk, dat het voor God niet in orde is, om verder met *Bernd* ongehuwd samen te leven. Ik wilde graag met hem trouwen, stelde rijkelijk daaraan beantwoordende ‘grenspalen’ op en wachtte op zijn voorstel. Hij nam de verandering bij mij waar, interesseerde zich ook een beetje daarvoor, doordat hij het ene of andere boek en zelfs iets in de Bijbel las. De doorbraak tot het geloof of de zoektocht naar de waarheid, die tot het doel leidt, bleef echter jammer genoeg bij hem uit. Zo of zo wilde ik met hem samenleven en oud worden, want deze

relatie was voor mij het waardevolste in mijn leven. Deze partner wilde ik in geen geval opgeven. Maar het bleek dat *Bernd* volstrekt niet wilde trouwen. Tweeënhalf jaar leefde ik verder met hem samen in de hoop, dat het toch nog zo ver zou mogen komen en tegelijkertijd had ik een merkwaardig onbehaaglijk gevoel tegenover mijn Schepper.

Eén stap vooruit en twee achteruit

Toen ik op een lange zakenreis in Japan was, vertelde ik de Heer Jezus wat mij dwars zat en bad om hulp omdat mijn situatie mij verdrietig maakte en ik gewoon niet wist hoe het verder moest. Moest ik nog verder wachten of moest ik bij hem weggaan? Voor het laatste had ik, voor het geval het Gods wil zou zijn – een bijzonder teken nodig. Ik vroeg de Heer Jezus, dat wanneer ik moest weggaan, dat het van *Bernd* zou uitgaan en dat hij ook daar achter zou staan. Alleen zou ik het niet klaarspelen om deze stap van scheiding te doorstaan. Ik moest aan de ene kant er heel zeker van zijn dat ik goed zou handelen en aan de andere kant had ik voor de moeilijke weg Gods bijzondere bijstand en hulp nodig. Onmiddellijk na de terugkeer van de reis, nog in de eerste nacht, kreeg ik dan mijn antwoord, dat me erg geraakt heeft. *Bernd* zei me plotseling dat hij de laatste weken, toen ik er niet was, erg genoten zou hebben. Dat paste helemaal niet bij hem. Hij vond er nooit wat aan als we elkaar wekenlang niet zagen. Ik begreep meteen dat dit mijn teken was, waarvoor ik gebeden had. Meteen de volgende dag verklaarde ik hem dat ik een nieuwe woning zou zoeken. Hij was verbaasd over mijn onmiddellijke reactie en probeerde mij nog kort ervan te weerhouden. Maar uiteindelijk stond hij ook er achter en hielp mij zelfs bij de nieuwe woning. (Later verklaarde hij mij, dat hij vaak heen en weer geslingerd werd om onze scheiding ongedaan te maken. Maar iedere keer, als hij het juist wilde doen, was er iets wat hem daarvan afhield). Aan de ene kant verheugde ik mij over het duidelijke antwoord, wat concreet handelen van mij verlangde. Aan de andere kant kwam er over mij een extreme droefheid en angst omdat ik het allerliefste van mijn leven nu moest loslaten en mij van hem moest scheiden, wat ik nooit had willen loslaten. Ik had het gevoel dat de hele grond onder mijn voeten was weggezakt of dat mijn huis plotseling was ingestort, dat ik acht jaar lang had opgebouwd en ingericht. Met een bezwaard hart handelde ik toch meteen en

verhuisde drie weken later, na acht jaar vriendschap eind 1999 naar mijn eigen woning. Het viel mij ongelooflijk zwaar om deze stap van scheiding te doen ofschoon ik een sterke hoop had dat na enige maanden van scheiding *Bernd* ook tot geloof zou komen en met me zou trouwen. Nauwelijks verhuisd, was ik nu bereid, om een andere wens in vervulling te laten gaan, die ik al lang met mij meedroeg: ik wilde me laten dopen. Mijn leven tot nu was voor mij een verhindering geweest en dus liet ik mij dan vijf maanden later met blijdschap in de naam van de Heer Jezus Christus dopen.

Maar na enige maanden stelde ik vast dat de dingen in het leven van *Bernd* zich überhaupt niet zo ontwikkelden als ik mij gewenst had. Er scheen geen happy end in zicht. Mijn probleem was dat ik überhaupt niet kon omgaan om alleen te zijn. Jammer genoeg heb ik in deze tijd verzuimd om mij steeds te wenden naar mijn Helper en Trooster de Heer Jezus. Wat ik toen nog niet wist, was, dat ik het begerenswaardigste in het leven in een vervuld partnerschap zag. Toen ik daarna iemand anders leerde kennen, probeerde ik in eerste instantie mijn eigen tekort te lenigen en stortte me in een nieuwe relatie. Het verdriet over het verlies van de oude relatie had ik nog lang niet verwerkt. Daarmee was de nieuwe al van tevoren gedoemd om te mislukken. In plaats van God te vragen en op Hem te wachten, boog ik af op mijn eigen weg en rechtvaardigde mijzelf dat het deze keer om een gelovige partner ging. Mijn wens om een gelovige man was zo groot, dat ik me regelrecht vastgelegd had. Ik dacht dat deze

partner – ik noem hem hier Mark⁹⁷ – nu de juiste *moest* zijn. Ik onderdrukte alle andere stemmen in mij. Het was mijn sterke eigen wil, die dat bewerkte. Tegelijkertijd moest ik in mijn baan steeds meer werk verzetten. Ik kon mij op grond van mijn uitgesproken prestatiegerichtheid niet goed daartegen afbakenen. Dat bracht steeds minder tijd voor rust en bezinningsfasen met zich mee. Daar kwamen ook nog verdere lasten bij door problemen in mijn vriendenkring en in de familie. Door dat alles raakte ik steeds verder in een diepe uitputtingstoestand, die in de volgende maanden steeds erger werd.

God doet mijn mond open

In september 2002 kwam ik in contact met de christelijke organisatie TEAM.F⁹⁸, die in mijn gemeente een huwelijksseminar hield, waaraan geïnteresseerden van single tot bejaard konden deelnemen. Mijn tamelijk arrogante instelling ('Wat kunnen die nog vertellen, wat ik nog niet weet?') zou me bijna daarvan hebben afgehouden om er heen te gaan! Maar ik werd dan toch nieuwsgierig en nam samen met mijn partner *Mark* daar aan deel. De rijkdom aan nieuwe dingen en de betrouwbare manier en wijze van de sprekers met hun verhalen over hun ervaringen uit hun eigen leven hebben veel indruk op mij gemaakt. Een klein steentje ging daar voor mij aan het rollen. Een schijnbaar onbelangrijke situatie uit mijn vroege kindertijd maakte mij plotseling tegen de verwachting in verdrietig en ik kon helemaal niet begrijpen waarom dat gebeurde. Helemaal niet aan mijn toenmalige aard beantwoordend maar door een vriendin bemoedigd en door iets krachtigs getrokken, vroeg ik in de pauze om een kort gesprek onder vier ogen met een spreekster, om raad in te winnen. Ze beval mij het seminar ('Gezonde persoonlijkheid – gezonde relatie', aan, voor het geval ik wilde weten wat deze plotselinge droefheid te betekenen had. Dat wilde ik in elk geval, zodat ik per abuis eerst nog voor een ander thema met de titel 'De invloed van de familieafstamming' aanmeldde. Samen met Mark bezocht ik vier maanden later dit seminar van TEAM.F.

---

97 De naam werd uit redenen van persoonsbescherming veranderd

98 TEAM.F: Bijbel georiënteerde, interkerkelijke organisatie met het motto: 'Sterke huwelijken, gezonde gezinnen, betrouwbare kinderen'.

De leider van het seminar en de medewerkers stonden ook tussendoor ter beschikking voor persoonlijke gesprekken of voor gebed. Ik deed er een beroep op omdat ik beslist met iemand over een zeer persoonlijke zaak wilde spreken. Nauwelijks waren we onder vier ogen of ik bracht er geen woord meer uit, alleen nog maar naar lucht happende geluiden; het was bijna als een zenuwachtige huilbui. De leider bad eerst voor mij. Met afschuw bespeurde ik dat mijn mond zich heen en weer bewoog en ik geen controle meer had over de spieren van mijn mond, die zich in alle richtingen vertrok. Misschien één of twee minuten lang was ik aan deze grimassen blootgesteld, hett verdween ineens weer kort voordat hij zijn volgende gebed beëindigd

had. Verbouwereerd keek in de leider aan, nadat hij ook zijn ogen weer geopend had. Ik was blij dat niemand me zo gezien had. Zonder enige belemmering begon ik nu over mijn eigenlijke probleem te spreken. Dit deed ik met een hele normale stem. ‘Toen God mij de mond geopend heeft’- zo duid ik nu graag de situatie aan. Want van toen af aan was ik voor de eerste keer in staat om over mijn diepste hartsgeheimen en andere zeer persoonlijke dingen te spreken, wat ik hiervoor niet kon en het daarom ook nooit gewild en steeds vermeden had. Ik beleefde in dit moment een stuk bevrijding. Pas later begreep ik, wat voor een belangrijke voorwaarde dat voor mijn volgende stappen was. Ik had tot die tijd verwondingen in het leven altijd met mijzelf in de stilte uitgevochten en leerde als gevolg daarvan wat voor een bevrijdende weldaad het is om dit uit te spreken.

Woestijnwandeling en omkeer

In de tussentijd had mijn uitputtingstoestand zo’n omvang bereikt, dat ik herhaaldelijk gehoorverlies⁹⁹ beleefde, dat door een versterkte waarneming van ander voorhanden of niet voorhanden geruis (Tinnitus) begeleid werd. Dat was uiterst onaangenaam. Van december 2002 af viel ik altijd weer door een rij van ziektedagen uit, totdat ik uiteindelijk in maart 2003 een algemene arbeidsongeschiktheid bereikt had, die een half jaar duurde.

---

99 Verlies of onvermogen van het gehoor om bepaalde frequentiegebieden waar te nemen.

Aan het begin van mijn halfjaarlijkse time-out, toen ik ondanks mijn volledige rust om mij heen weer deze vreselijke dreunen (Tinnitus) in het hoofd en een vervormd gehoorvermogen had, voelde ik me een hoopje ellende. Innerlijk riep ik tot God. Ik begon te bidden en smeekte om antwoorden. Instinctief vroeg ik me af, of ik blind was en wat er met mij aan de hand was.

Niet dat ik de Heer Jezus daarvoor niet om antwoorden op mijn vragen, wat er toch verkeerd gaat, had gebeden. Maar deze keer kwam ik met een andere instelling tot Hem. Nu was ik bereid om te willen ‘horen’ en ‘zien’, zelfs al zouden de antwoorden mij niet passen. Tot dit tijdstip was het leed heel hoog geworden. En God antwoordde meteen. Voor mijn innerlijk oog zag ik een voorhang, die werd opgetrokken en zag ik een eigen ‘theaterspel’. Ik kon plotseling de waarheid over mijn nieuwe relatie erkennen – namelijk dat mijn hart er überhaupt niet achter stond. Het ontbrak aan liefde tot mijn vriend. Tegelijkertijd werd mij getoond, aan wie mijn hart altijd nog hing: aan mijn vroegere langjarige vriend *Bernd*! Mijn bewustzijn had dit feit helemaal verdrongen. Deze waarheid deed heel zeer, want van de consequenties was ik mij bewust. Ik moest mijn partner *Mark* de waarheid belijden en onze vriendschap beëindigen. Het was heel moeilijk voor mij en nauwelijks te verdragen om hem zo bitter te moeten teleurstellen en hem los te laten. Ondanks de smart bespeurde ik, dat ik juist handelde en beleefde hoe de waarheid mij bevrijdde. Ja, het deed me zelfs echt goed. Door deze ervaring bemoedigd, kreeg ik van toen af aan een regelrechte honger naar bevrijdende waarheid. Wanneer ik bad, kreeg ik veel dingen getoond, die me verder hielpen. Bovenal begon ik aan te leren om mijn hart voor God voor God uit te storten en langzamerhand ook Zijn troost te ontvangen. Het kwam mij zo voor, dat mijn hemelse Vader slechts op deze instelling van mij zou hebben gewacht. Plotseling openden zich overal de juiste deuren op het juiste ogenblik. Desondanks was het eerst een moeilijke weg.

Zijn Woord leren vertrouwen

Mijn ziektebeeld dwong me in de volledige teruggetrokkenheid, want ik kon geen enkel geruis om me heen verdragen. Bovendien kon ik door de extreme uitputtingsdepressie geen sociale contacten of andere activiteiten aanhouden, omdat het mij aan energiereserves ontbrak. Ik was gedwongen om in de stilte alleen te zijn. Ik nam nog in het begin van mijn time-out deel aan het seminar ‘Gezonde persoonlijkheid – gezonde relatie’¹⁰⁰ (HPHB) waar veel samenhangen mij duidelijk werden en ik waardevolle impulsen kon meenemen.

---

100 De seminaritel werd in 2010 veranderd in ‘verzoend leven – betrekkingen verbeteren’.

Ook kocht ik enige boeken, die precies sloegen op mijn situatie en verdere misstanden in mijn leven aan het licht brachten. Ook kreeg ik daar van een TEAM.F- raadgeefster een contact ten behoeve van gebed zielzorg in mijn regio. Met al deze tussentijdse verzamelde kennis heb ik van haar hulp en raad om de paar weken heel dankbaar gebruik gemaakt. Ik ontdekte ‘afgronden’ in mijn karakter, die me helemaal niet bevielen. Ik zag namelijk in dat achter mijn goedbedoelde manier van doen verkeerde motieven stonden. Ook deze waarheid deed zeer – en bevrijdde verder, toen ik deze kon belijden en afleggen. Ik leerde ‘ongelovig’ gebleven gebieden van mijn hart aan de Heer Jezus te laten zien en mij voor Hem open te stellen resp. Hem toe te wenden. Daartoe behoorde ook bijvoorbeeld het gebrekkige vertrouwen in de situatie van het alleen zijn. De raadgeefster hielp me heel goed om het bij de HPHB seminar geleerde in de daad om te zetten, namelijk de eenvoudige inachtneming en toepassing van Gods Woord en Zijn geestelijke wetten 101. Ik beleefde, dat de geestelijke wetten precies zo toepasbaar zijn en praktisch functioneren als de natuurkundige wetten. Daarbij zijn ‘bittere wortels’¹⁰² ontdekt en uitgetrokken. Wonden werden gereinigd en konden dan genezen. ¹⁰³ Diverse psychische vuilnis ¹⁰⁴, dat zich in mijn leven had opgehoopt, werd verwijderd.

---

101 Bijv. ‘Zaad en oogst’ (Gal. 6:7) ‘Oordelen en veroordelen’ (Rom. 2:1; Matth. 7:1-3); ‘Ouders eren’ (Ex. 20:12); ‘Vergeving’ (1 Joh. 1:9); Jak. 5:16; Matth. 6:14-15); ‘Binden en ontbinden’(Matth. 18:18).

102 Zondige reacties en verwondingen, bijv. veroordelingen van andere mensen.

103 De reactie op een psychische verwonding beslist erover, of de wond meteen geneest of niet.

104 Bijvoorbeeld verkeerde gevolgtrekkingen, innerlijke geloften.

Een verder uiterst smartelijk inzicht, wat consequenties van mij eiste, kwam aan het licht. Het betrof de relatie met mijn moeder. In het gezin spelen familieleden vaak, vrijwillig of onvrijwillig, verschillende rollen, die ze afhankelijk van de omstandigheden vroeger of later zich hebben eigen gemaakt. Zo was het ook in ons gezin. En sommige rollen veranderden ook niet, niet door ruimtelijke scheiding qua ruimte noch door de tijd. De combinatie van de rollen die ik en mijn moeder wederzijds innamen, wanneer we samen

kwamen, was niet goed en dat betekende een aanzienlijke belasting voor mij, waar ik niet langer aan blootgesteld wilde zijn. Dus nam ik het ongewone besluit om mij van haar voor een onbepaalde tijd compleet te distantiëren om mijn eigen onaangename rol neer te leggen. Ik wilde niet in oude gedragspatronen terugvallen, daarom had ik deze voorbijgaande scheiding nodig. In een lange brief, die ik onder veel tranen aan haar schreef, probeerde ik haar uit te leggen waarom ik deze ‘radiostilte’ nodig had. Ze accepteerde mijn wens. Ik vroeg de Heer Jezus of Hij Zich over mijn moeder wilde bekommeren. Dat viel mij heel moeilijk omdat deze actie volgens mijn begrip van het gebod om de ouders te ‘eren’, in tegenspraak stond. Gevoelsmatig gaf ik mijn naam, een ‘goede’ dochter te zijn, daarmee op. En God had haar tijdens de scheiding daadwerkelijk aangenomen! Ik ervoer het dan tot mijn vreugde, toen we elkaar na driekwart jaar weer zagen en sindsdien een duidelijk betere relatie tot elkaar hebben. Na mijn terugtrekking was ze namelijk begonnen om in de Bijbel te lezen wat tot een keerpunt in haar leven leidde. Dit lezen begeleidde haar plotselinge zoeken naar God en er kwamen veel vragen naar boven. Ze gaf niet op totdat ze ongeveer anderhalf jaar later tot geloof in de Heer Jezus Christus kwam. Dat gebeurde, terwijl zij de cd met de lezing ‘De Islam vanuit Bijbels oogpunt’ van *Werner Gitt* beluisterde. Dat was voor mij één van de waardevolste ervaringen met het oog daarop, wat gebeurde, wanneer ik iets loslaat en het aan God toevertrouw.

Ondanks mijn maandenlange teruggetrokkenheid was mijn uitputtingstoestand niet beter geworden. Tinnitus en gehoorverlies traden nog altijd op. Midden in deze neerslachtigheid en met het gevoel door allen te zijn verlaten begon ik, zo hard als ik kon, te zingen. Ik zong de meest verschillende lof- aanbidding- en ook dankliederen en waar ik anders nog van hield. In feite had ik de behoefte om mijn opgekropte woede over mijn toestand eruit te schreeuwen. Maar dat durfde ik niet aan. Dus begon ik met klaagliederen, die dan overgingen in lofliederen. In die tijd was ik me nog niet bewust welke positieve uitwerking het op mijn leven heeft, wanneer ik in tijden van nood voor God lof- en dankliederen zing. Van toen af aan beterde mijn toestand aanmerkelijk. Korte tijd later las ik in hoofdstuk 5 van de brief aan Jakobus. De verzen 14 en 15

sprongen eruit: ‘Is iemand onder u ziek? Laat hij de oudsten van de gemeente bij zich roepen en laten zij over hem bidden en hem zalven met olie in de naam van de Heer. En het gebed van het geloof zal de zieke behouden en de Heer zal hem oprichten’. Ik vroeg me af waarom ik deze raad voor zieken nog helemaal niet had opgevolgd. Ik geloofde datgene, wat ik in de Bijbel las. Mijn TEAM.F raadgeefster en haar man waren voor mij ook mijn ‘oudsten’. Dus besloot ik om hen bij onze volgende ontmoeting daarom te vragen. Verbazingwekkend genoeg was bij hen onafhankelijk van mij dezelfde gedachte opgekomen, en daarom hadden ze bij de volgende ontmoeting uit voorzorg al een klein flesje olie klaargemaakt. Ze zalfden mij met olie en baden voor mij. Tinnitus en gehoorverlies zijn daarna niet meer opgetreden. ‘Dank U, Heer Jezus!’

Tegen het einde van de time-out kreeg ik op een passend tijdstip een kuur toegewezen, die mij heel goed deed. Daarna kon ik weer langzaam mijn werk oppakken. Mij viel op hoe geniaal God alles voor mij precies had ingevoegd en chronologisch op elkaar had afgestemd. Ik leerde om me voortdurend tot de Heer Jezus te wenden. Altijd wanneer ik mijn hart voor Hem uitstortte, mijn nood Hem vertelde of gewoon naar troost verlangde en vroeg, ontving ik altijd weer Zijn troost. Dat waren fantastische ervaringen en bovendien zeer kostbaar omdat daardoor mijn vertrouwen tegenover de Heer Jezus en Zijn Woord altijd meer versterkt werd. Als single te leven was voor mij allesbehalve gemakkelijk. Want ik ben een regelrecht ‘relatietype’. Ik interesseer me erg voor menselijke betrekkingen en alles, wat daarmee samenhangt en hoe deze relaties verbeterd kunnen worden. Ik verheug me elke keer wanneer ik een gelukkig huwelijk of gezin meemaak. Diep is in mij intussen een rust weergekeerd, die ik vroeger nooit gekend heb. Er is in mij een diepe dankbaarheid ten opzichte van de Heer Jezus ontstaan, die allang niet meer slechts dan tot uitdrukking komt, terwijl ik van het leven geniet. (Ik ben enthousiast over het skiën. Bovendien wandel ik graag door de natuur en houd van lekker eten). Ook in moeilijkheden kan ik intussen danken.

Mij fascineren het karakter en het wezen van de Heer Jezus, Zijn trouw en Zijn manier van doen om mij Zijn genegenheid te tonen. Dat ik vandaag vrede daarover heb om zonder een partner te leven, is voor

mij een groot wonder. Het Bijbelvers uit Jesaja 12:2 (die ik in mei 2000 bij mijn doop kreeg) bevestigt zich in mijn leven op een bijzondere wijze: ‘Zie, God is mijn heil, ik vertrouw en vrees niet, want mijn sterkte en mijn psalm is de Heere Heere, en Hij is mij tot heil geweest’. Ik ben heel blij over deze laatste jaren, die ik gebruikt heb om mijzelf in de gebed zielzorgschool van TEAM.F te laten vormen. Misschien kan ik op een dag andere mensen daarmee dienen.

Ik dank mijn Heer Jezus Christus met heel mijn hart voor de weg, die Hij met mij gegaan is.

Claudia Nolte, 47803 Krefeld, Duitsland

VW-G10: Een getuigenis met veel beleefde Duitse verhalen (gi)

Pas geleden vroeg mij iemand, hoe het komt, dat sommige mensen tot geloof komen en bij anderen schijnt dat bijna onmogelijk te zijn. Het blijft uiteindelijk een geheim van God, waar wij de sluier niet van kunnen optillen. In het leven van hen, die wij niet voor bereikbaar hielden, zien wij soms een smal tijdsbestek, waarin zij voor de eeuwige dingen aanspreekbaar zijn. Zo'n voorbeeld is *Ronald*

Kutsche, die ik in 1976 in mijn vakgebied ‘informatietechnologie’ in het Natuurkundig Technische Staatsinstituut (PTB) Braunschweig als programmeur heb aangesteld.

In het bijzonder in de eerste weken van zijn diensttijd heb ik me zeer intensief met hem beziggehouden om hem met de nieuwe omgeving bekend te maken. Ook voor de persoonlijke gesprekken was hij heel dankbaar, en zo wilde hij mij omgekeerd ook niets weigeren waar ik hem om vroeg. Juist in die eerste weken, toen hij met het werk was begonnen, was er een evangelisatiedienst in onze gemeente. Toen ik hem daartoe uitnodigde, wilde hij dat om mij niet afslaan, hoewel hij dat wel het liefste had gedaan. Klaarblijkelijk heeft God dit korte tijdsbestek benut om deze nieuwe medewerker met het evangelie te bereiken.

Zijn getuigenis, wat hier volgt, is vergeleken met de andere getuigenissen in dit boek buitenwonen lang. Ik heb deze uitvoerigheid toch verregaand geaccepteerd, omdat er in zijn leven een stuk persoonlijke beleving vol van afwisseling was, dat iets van de Duitse geschiedenis weerspiegelt. Hij heeft de Nazitijd nog meegemaakt toen er nog geen oorlog was, en ook de Tweede Wereldoorlog in Berlijn en daarbuiten, de ineenstorting van het Derde Rijk, de invasie van het Rode Leger in Berlijn, het ontstaan van de DDR uit het oogpunt van een man uit Oost Berlijn en de ontwikkeling in de Bondsrepubliek in het gedeelde en herenigde Duitsland als ooggetuige meegemaakt.

Ofschoon hij organisatorisch bij één van mijn drie afdelingen was ingedeeld, was hij toch verreweg mijn persoonlijke medewerker en heeft al die programmeeropdrachten aan wetenschappelijke projecten bewerkt, waaraan ik actief heb meegewerkt. Tijdens onze samenwerking van 16 jaar heb ik hem als een zeer betrouwbare, op nauwkeurigheid bedachte, steeds vriendelijke en vakbekwame als ook menselijke gewaardeerde medewerker leren kennen. Vele jaren van mijn diensttijd bracht ik door in de bij de PTB eenmalige stand van zaken van een vakgebied: Daarin waren alle drie afdelingsleiders, de secretaresse en nog twee andere medewerkers wedergeboren Christenen.

G10: onwetend geleid

Kindertijd en oorlogstijd

Op 11 september 1933 werd ik in Berlijn geboren, waar ik in een huurkazerne op de tweede binnenplaats met zicht op een groot fabrieksgebouw opgroeide. Dat gebouw werd in 1944 bij de zware bombardementen verwoest. Vanaf mijn 12e levensjaar keken we dus door de kartonnen dichtgespijkerde ramen naar een grote ruïne.

Mijn moeder was een ongeschoolde werkster, mijn vader was schilder. Toen ik één jaar oud was, gingen ze scheiden. Zo groeide ik alleen bij mijn moeder op, maar meestal was ik onder de hoede van mijn zieke grootmoeder van moeders kant. Zij woonde met haar man, dus met de vader van mijn moeder, en met mijn moeder en ook met mij in een woongemeenschap in een anderhalve kamerwoning in het ‘dwars gebouw’. Dat was bijna nooit zonder spanning. De Heer Jezus kenden wij toen niet. Mijn vader deed dienst bij het Duitse leger. Toen hij 34 jaar oud was, heb ik hem slechts twee keer tijdens zijn laatste verlof gezien, en dat was met Kerstmis in 1941. Tien maanden later kreeg mijn moeder via de compagniescommandant het bericht van zijn dood. De tranen van mijn moeder begreep ik niet helemaal. Ik had mijn ouders als echtgenoten nooit meegemaakt en mijn vader heb ik eigenlijk niet gekend.

Als kleine peuter ben ik naar een christelijke kleuterschool gegaan, die naast de Lazaruskerk stond in het oosten van Berlijn. Enige jaren later is deze kerk door Amerikaanse en Engelse bombardementen verwoest. Tante *Grete*, de leidster van de kleuterschool, was volgens mijn kinderlijke herinnering een vrome vrouw. Toen ik in 1940 naar school moest, was mijn onderwijzeres, juffrouw *Wroblewski*, een christelijk georiënteerde, zo niet een gelovige vrouw. Ze is weliswaar direct voor de invasie van het Rode Leger in Berlijn in de laatste dagen van april 1945 van het dak van haar huis met vier verdiepingen gesprongen om de gevreesde verkrachtingen door de Russische soldaten te ontlopen en daarbij is ze overleden.

Van de leiding van God in mijn leven zou ik nu graag in chronologische volgorde vertellen.

Toen in 1943 de bombardementen op Berlijn, de stad waar ik was geboren en opgegroeid, steeds sterker werden, moesten de kinderen uit de ‘Rijkshoofdstad’ geëvacueerd worden. Dit gebeurde door groepstransporten naar kleinere steden van Duitsland in een landelijke omgeving. Voor mij deed de mogelijkheid zich voor om naar een, juist van mijn oom *Kurt* ‘aangetrouwde’ familie in Bautzen/Sachsen te worden geëvacueerd, waar hij als gewonde onderofficier van het Duitse leger voor de verdere frontoperatie ‘opgelapt’ werd.

Zijn schoonouders, mijn pleegouders, zouden qua leeftijd mijn grootouders hebben kunnen zijn, verzorgden mij liefdevol. Het meeste werd ik door hun dochter *Gertrud* verwend, de pas getrouwde vrouw van mijn oom, dus mijn ‘hele nieuwe tante’, die zelf geen kinderen kon krijgen. Ze was 18 jaar ouder dan ik en als een moeder voor me. Ze leerde me zwemmen en zette zich ook altijd in voor mijn rechten tegenover haar ouders. Hier bespeurde ik liefde, ook wanneer ik het toen nog niet begrepen heb.

Ronald Kutsche als puber in 1944

Tot februari 1945, dus net anderhalf jaar lang, was ik geëvacueerd in Bautzen en het was ondanks de verschrikkelijke oorlog de mooiste periode van mijn kindertijd. Daarna haalde mijn moeder mij op verzoek van mijn pleegouders onder grote risico's en grote inspanningen naar Berlijn terug. Ze gingen er van uit, dat ze wegens het naderende Rode Leger spoedig uit Bautzen moesten vluchten, en dan zou het beter zijn, wanneer ik bij mijn moeder zou zijn. Over de ongeveer 200 km van Bautzen naar Berlijn hebben mijn moeder en ik 28 uur met de trein gedaan met vele spontane en lange onderbrekingen. Dat lag in het bijzonder daar aan, dat een paar dagen

daarvoor de vreselijke aanval op Dresden had plaatsgevonden en het nu niet meer mogelijk was om in Dresden over te stappen. Toen wij eindelijk in Berlijn aankwamen, heb ik, na slechts de 18 maanden, mijn woonomgeving en ons woonhuis vanwege de onvoorstelbare verwoestingen niet meer herkend.

Verblijf in Bautzen

Een belangrijke koersverandering voor mijn leven – die ik toen niet bemerkte en nu als leiding van de Heer Jezus rangschik – vond plaats tijdens mijn verblijf in Bautzen. Mijn lagere schooltijd eindigde in de zomer van 1944 met het begin van de zomervakantie en het einde van de vierde klas. Waar moest ik nu verder naar school gaan? Mijn onderwijzer in Bautzen haalde mijn eigen, uit Berlijn gehaalde moeder over om mij op grond van mijn prestaties naar de Wilhem-von-Polenz hogeschool in Bautzen te laten gaan. Deze onderwijzer overtuigde mijn moeder, die niet heel enthousiast was over dit idee, dat ik als oorlogswees geen schoolgeld hoefde te betalen. Dus kwam ik eind augustus 1944 op het gymnasium, dat al enige maanden later als vluchtelingen onderkomen in beslag werd genomen. Ik was de eerste uit onze familie, die de gelegenheid had om een hogeschool te bezoeken. Er vonden dan nog slechts gelegenhedenlessen in een gemeentehuis plaats. Als intussen 11 jarige puber 105 heb ik steeds

---

105 Pubers waren tijdens de Nazitijd de tien- tot 14 jarige jongens binnen de ‘Deutsche Jungvolks’. Doel van deze, door de staat gedwongen organisatie als opstap naar de ‘Hitler jeugd’ (vanaf 14 jaar), was de al vroege beïnvloeding van de jeugd naar de gedachte van het nationaal socialisme.

weer overdag en ook ’s nachts vluchtelingen van het treinstation gehaald en hen naar de noodonderkomens gebracht, ook soms naar mijn toenmalige school. Dat was ondanks mijn jonge leeftijd een dienstbevel van een Duitse jeugdorganisatie, de zogenaamde ‘Jungvolks’.

De schoolonderwijzer, die moeite had gedaan voor mijn bezoek aan de hogeschool, heeft, in zijn functie als commandant van de burgerwacht van de stad Bautzen bij de invasie van de Sovjettroepen, zich van het leven beroofd. De waanzin van de Tweede Wereldoorlog heeft – zoals wij uit talrijke levensgetuigenissen van deze verschrikkelijke tijd weten – vele vertwijfelde mensen in deze noodlottige maalstroom doen laten omkomen.

Foto

Het resultaat van de oorlog

Vanaf maart 1945 maakte ik in de schuilkelder van ons huis in Berlijn de laatste zware bombardementen mee op onze woonomgeving en zag complete rijen woonhuizen door kettingen van fosfor brandbommen branden. De mensen aan de ramen en voor de brandende huizen ben ik tot op de dag van vandaag niet vergeten. Wanneer er een zogenaamde luchtmijn op geringe afstand van onze schuilkelder insloeg, werden we van onze stoelen met het hoofd tot aan het afgedekte kelderplafond omhoog geslingerd. Dat deed echt heel zeer.

Zonder ooit een gebed te hebben uitgesproken, wat me helemaal onbekend was, werden we door Gods genade behoed en bewaard, zodat we niet ‘plat gebombardeerd’ werden.

Een rijk stort in elkaar – het Rode Leger in Berlijn

Ongeveer vanaf 20 april 1945 was het artillerievuur van de tanks en waren de kanonnen van het Rode Leger van de opmars naar de binnenstad van Berlijn niet meer aan te horen, waarbij de over ons heen vliegende raketten van het zogenaamde ‘Stalin-orgel’ 106 niet meer te overzien waren. Slechts de Großdeutsche Rundfunk (een radiozender) verkondigde ons in de schuilkelder vanuit een volksradio ¹⁰⁷ steeds hoopgevende berichten van het oprukkende ‘bevrijdingsleger van generaal *Wenck*’ en de op handen zijnde eindoverwinning over de Bolsjewisten en het internationale Jodendom. Nieuwe

wonderwapenen stonden zogenaamd direct klaar om in te zetten, die dan tot de overwinning zouden leiden. Mijn amper twaalfjarige puberhart sloeg van enthousiasme over de eenvoudig niet tegen te houden eindoverwinning van de ‘Führer’ Adolf Hitler. Deze heeft dan op 30 april 1945 in zijn bunker onder het rijkskantoor zelfmoord gepleegd. Deze afschuwelijke daad van grenzeloze lafheid, werd ook op zijn bevel door de overgebleven Nazi grootheden nagevolgd. Zij hadden zich al stilletjes uit Berlijn teruggetrokken, als z.g. ‘opoffering in de heldhaftige strijd tegen het Bolsjewisme’, waarbij de Führer ‘tot zijn laatste ademtocht gestreden zou hebben’. Al enige dagen daarvoor en ook in de volgende dagen moesten wij – altijd nog in de schuilkamer vegeterend – alle inbreuken van de eerste strijdkrachten van het Rode Leger over ons heen laten komen: verkrachting van alle jonge, jongere, nog niet zo oude en soms ook oude vrouwen door ‘uitgehongerde’ gevechtssoldaten, het meenemen van alle klokken en horloges, alle sieraden en voorwerpen van waarde zoals fototoestellen en radio’s, bedreiging door dronken soldaten met de wapens en andere vreselijke dingen. Enige huizen verder was er

---

106 Het **Stalin orgel** (Russ. *Katjuscha*) was een in de Tweede Wereldoorlog heel eenvoudig geconstrueerde, maar zeer effectieve en gevreesde meervoudige rakettenwerper met 16 tot 54 gelijktijdige afgeschoten kleine raketten, die een reikwijdte tot 12 km hadden.

107 Der **Volksempfänger** was een gewone radio ontvanger, die door de Nazi’s voor slechts 35 D Mark als kostprijs heel sterk gesubsidieerd werd en stiekem ‘de smoel van Goebbels’ werd genoemd.

een sterke drank handel, die door drankzuchtige mannelijke en vrouwelijke soldaten, zogenaamde ‘geweerwijven’, werd geplunderd dat enige dagen duurde.

Een eigenschap van de Sovjetstrijders als ook van de volgende eerste bezettingssoldaten viel ons als geschonden kinderen (en ook de vrouwen) op (mannen waren er nauwelijks; velen van hen waren gesneuveld, vermist of in gevangenschap): Ze waren vriendelijk tegen

de ‘overwonnen’ kinderen van het Nazirijk en verdeelden vrijgevig veroverde levensmiddelen en zoetheid aan hen, terwijl hun moeders objecten waren van hun onbeheerste begeerte.

Mijn moeder, mijn grootmoeder, mijn grootvader en ik hebben de tijd van de zware bombardementen en de verovering van Berlijn door de ‘Slavische Untermenschen’ (minderwaardige ras), zoals zij in het Nazi taaltje genoemd werden, er levend van af gebracht. Maar wel met zware, psychische verwondingen, maar zonder verlies van onze woning. Drie broers van mijn moeder zijn na relatief korte Engelse gevangenschap weer naar huis teruggekeerd en konden proberen een nieuw begin te maken.

Mijn laatste indruk van de Tweede Wereldoorlog vertel ik als volgt: Op 9 mei 1945 mochten we van de Sovjets eindelijk onze schuilkelder definitief verlaten. We liepen op straat en zagen daar dode Duitse en Russische soldaten en ook dode paarden liggen. Een Russische vrachtwagen bezorgde ons wat glibberig brood. Eén van de soldaten was buiten zichzelf van blijdschap en schreeuwde onophoudelijk: ‘*Hitler kaputt – Woina kaputt!*’ Woina is het Russische woord voor oorlog. Zo beleefden we het einde van de oorlog op 9 mei en niet op 8 mei 1945, omdat het Sovjet opperbevel op een tweede capitulatie in Berlijn-Karlshorst had gestaan. De oorlog was nu voorbij! Ik was wat verward over dit feit omdat ik tot op het einde met kinderlijk onbegrip op de overwinning van de Führer met zijn ‘leger van generaal *Wenck* gehoopt had.

Moeilijke tijd na de oorlog

Hoe goed was het dat het einde van de oorlog in de lente viel en dat de zomer volgde! We hadden wel gebrek aan heel veel dingen voor het dagelijkse leven, het meest voedingsmiddelen, maar we hoefden tot de herfst van 1945 in onze onverlichte woning geen kou te lijden. Bijna alle ramen waren door de bombardementen gebarsten en door karton en triplex vervangen.

Eind mei 1945 vernam ik van een vroegere schoolkameraad van de basisschool, dat ze bij het Andreas gymnasium in de Koppenstraße, vlakbij het huidige Berlijnse treinstation Oost, weer begonnen waren

om les te geven. Op 31 mei 1945, dus goed drie weken na het einde van de oorlog, ging ik op weg daarheen en werd in een klas voor alle leeftijden opgenomen. Deze dag was mijn eerste schooldag in vreedstijd, want behalve zo nu en dan Werwolf aanslagen (acties van Partisanen) op de Russische bezettingsmacht heerste er – militair gezien – rust. Het onderwijs werd beïnvloed door de tot 1948 ononderbroken aanhoudende honger, die de concentratie van de leerlingen tot een minimum beperkte. Ook ontbrak het aan lesmateriaal en ook aan onderwijskrachten. Alle schoolboeken uit de Nazitijd waren – zoals te verwachten was – niet meer in gebruik. Alle gymnasium leraars en leraressen uit de Nazitijd werden door het Russische militaire bestuur meteen ontslagen en door ‘anti fascistische nieuwe leraren’ vervangen. Tot op de dag van vandaag herinner ik me nog levendig mijn eerste biologieleraar, die van beroep ingenieur was en zich zeker voor elk lesuur ook voor de eerste keer met de te geven lesstof moest bezighouden.

Bij al het gebrek was er toch iets, wat we heel erg waardeerden: Het was vrede in de straten, hoewel niet in de harten, want door de bombardementen en gevechtshandelingen bij de verovering van Berlijn was de woonruimte heel sterk afgenomen. Degenen die gebombardeerd waren en degenen die niet gebombardeerd waren, deelden met de vluchtelingen uit het Oosten het overwonnen Duitse Rijk.

Deze moeilijke tijd heb ik pas heel veel later als een duidelijke leiding van God in mijn leven begrepen, hoewel ik nog niet de Heer Jezus persoonlijk kende of al iets over Hem gehoord had. Het gebrek in mijn kinderjaren en in mijn jeugd heeft me sterk gevormd en liet me later vaak met weinig tevreden zijn.

Vanaf 1948 werd door voedselbonnen en door hamsteren 108 de voedselsituatie na twee moeilijke winters eindelijk beter. Het duister worden van de politieke weersituatie werd in mijn vroegere pragmatisch georiënteerde familie niet geregistreerd. Ze zagen eerder het verschil tussen de economische verhoudingen in Oost Berlijn, waar wij woonden en het van ons huis slechts twee kilometer verwijderde West Berlijn. De drie machten in het Westen: USA,

Engeland en Frankrijk hadden in juni 1945 de drie zogenaamde westelijke sectoren overgenomen, die in de volgende decennia een permanente twistappel tussen de vier bezettingsmachten waren.

Het nu door nieuwe schoolboeken verrijkende schoolonderwijs met sterke nadruk op de voorkeur van de Sovjetmacht bezorgde mij toen geen problemen. De beperkingen kwamen pas later.

Belijdenis, ‘jonge gemeente’ en schooltijd

Uit traditie meldde mijn moeder mij aan bij het evangelische belijdenisonderwijs, waar ik door mijn leergierigheid de lieveling van de uit Russische krijgsgevangenschap teruggekeerde dominee *Katzenstein* werd. Ik kon de volgorde van de Bijbelboeken bijna precies zo snel terug als vooruit opzeggen. Op 9 mei 1949, dus vier jaar na het einde van de oorlog, werd ik door dominee *Katzenstein* met ongeveer 80 andere catechisanten bevestigd in het geloof. Uit mijn oogpunt van vandaag was de belijdenis een louter traditie gebonden inwijdingshandeling met van tevoren uitvoerige kennisoverdracht. De Heer Jezus was daardoor niet in mijn hart gekomen, ofschoon ik wel intussen met mijn verstand wist wie Hij was.

108 Onder hamsteren verstond men in die tijd, dat men de straat op ging om voorwerpen van waarde zoals bijvoorbeeld horloges, tapijten, serviesgoed tegen voedingsmiddelen te ruilen.

De Lazaruskerk in Berlijn-Friedrichshain was door bommen helemaal verwoest, zodat de godsdienst in de gemeentenzaal plaatsvond. Binnen de muren van de Lazaruskerk was ik nog twaalf jaar geleden naar de kleuterschool gegaan. Gedurende de tijd van mijn belijdenis was daar een zogenaamde ‘jonge gemeente’ 109. Ze werd geleid door een beginnend theologiestudent *Achim G.* en zijn latere echtgenote *Ilse*. Beiden waren volgens de terminologie van nu uitgesproken evangelisch en brachten begrippen als *bekering* en *duidelijke beslissing voor de Heer Jezus*, in de jeugdkring, die apart was voor jongens en meisjes. Van zulke begrippen had ik nog nooit gehoord.

Met 16 jaar heb ik mij dan wel snel bekeerd maar ik heb de bekering alleen als een door mijn wil gestuurde handeling van mijn verstand en niet als een beslissing van mijn hart aangezien. Wat mij heel grappig voorkwam, waren de steeds urenlange samenkomsten van gebed. Ik begreep dat dit voor God welgevallige ijverige oefeningen waren, die gewoon bij het christendom behoren, ook al kwam mij de duur daarvan steeds zeer overdreven over.

Spoedig was ik een ijverige medewerker in de ‘jonge gemeente’ van de Lazaruskerk en droeg met moed van een christelijk belijder de inzet badge van het kruis op de wereldbol. Enige jaren later was ik zelfs leider van deze groep, toen de voormalige leiders wegens een buitenlandse studie slechts nog in de semestervakantie ter beschikking stonden. Bij alle geestelijke ijver was me niet ontgaan, dat er in de ‘kring van meisjes boven 18’ sommigen waren, die ik sympathiek vond. Gedeeltelijk werd de sympathie door de meisjes graag beantwoord.

Om het nog maar eens te vermelden: Alles wat ik hier vertel vond plaats in de intussen gevestigde *Duitse Democratische Republiek* (DDR), en wel in de ‘hoofdstad van de DDR’.

---

109 Jonge gemeente was de aanduiding en organisatievorm van het kerkelijke jeugdwerk binnen de evangelische kerk in de DDR; daarmee werd de jeugdgroep in een kerk gemeente aangeduid. De leden van de jonge gemeente droegen op de revers de Inzet speldjes, het kruis op de wereldbol. Dit was een sterke provocatie van de *Vrije Duitse jeugd* (FDJ), de ‘staatsjeugd’ van de DDR.

Zo noemde de, door de Sovjet-Unie in elk opzicht gestuurde regering van de DDR, de door de Sovjets bezette sector van Berlijn, die wij toen gewoon ‘Oost Berlijn’ noemden. Daar was het dragen van de pionier-, FDJ- of SED- speldjes meer welkom en voor alle dingen voor de carrière meer bevorderlijk dan de inzet badge van de ‘jonge gemeente’ op de revers. Op straat en op school toonden wij ons gewoon dapper met het kruis over de wereldbol.

Bij de terugkeer van de zomervakantie in 1950 aan de start in de elfde en daarmee de voorlaatste klas van de hogeschool – in de DDR werd

het eindexamen na 12 schooljaren afgenomen – zagen wij uitsluitend mannelijke studenten van het traditionele waardige Andreas-Real gymnasium, dat met onmiddellijke werking de scheiding van de scholen niet meer naar meisjes en jongens maar naar wiskundige en taalkundige tak was ingevoerd. Zo kwamen wij zestien wiskundige ‘Andreassen’ met negen meisje van de opbouwklas van de handelsschool in de Oost Berlijnse Stalinlaan samen, waarin we twee jaar later gemeenschappelijk ons examen moesten afleggen. Zoveel meisjes stormden nu gelijktijd de school in en in de ‘jonge gemeente’ op mijn tere jongenshart in. Het gaf mij veel moeite want ik had nog nooit verkering met een meisje gehad. Wij jongens konden overwegend goed met de meisjes overweg; als ‘Christen’ stond ik zeker altijd iets afzijdig en heb me dan ‘toekomstplannend’ meer op de meisjes van de ‘jonge gemeente’ geconcentreerd. Spoedig na het eindexamen maakte ik werk van *Helga*, die zo oud was als ik en dat lukte. Op dit moment, dat ik dit schrijf, zijn wij 54 jaar met elkaar getrouwd en hebben vele hoogten en diepten meegemaakt.

Tot hiertoe heb ik Gods leiding eigenlijk nooit met dankbaarheid begrepen, maar van nu af aan werd de hand van de Heer Jezus voor mij steeds duidelijker. Het werd tamelijk serieus toen de directrice van de handelsschool in overeenstemming met de eis van de FDJ secretaris van de school, die een schoolkameraad van mij was, mijn niet-toelating tot het eindexamen wegens ‘gebrekkige maatschappelijke rijpheid’ verlangde. Daarmee was omschreven, dat iemand het geloof in de Heer Jezus boven de toenmalige vier goden van het socialisme *Marx, Engels, Lenin* en *Stalin* gesteld had. Toch werd ik verrassend genoeg toegelaten!

Ik kan me nu nog precies dat ogenblik herinneren in juni 1952. Tijdens de mondelinge repetitie van het vak tegenwoordige tijd werd ik door de examinerator gevraagd of ik als Christen het Marxisme-Leninisme als wereldbeschouwing afwees. Helder en duidelijk antwoordde ik met een kort ‘Ja’ en was daarmee bereid om voor de Heer Jezus mijn examen te laten opgeven! Toch werd ik voor het eindexamen toegelaten en heb het met het cijfer ‘goed’ gehaald.

Beroepsopleiding onder moeilijke voorwaarden

Voor het wintersemester van 1952/53 ontving ik daarna, ondanks mijn goede examenresultaten, een afwijzing op mijn sollicitatie voor een studie aan de technische hogeschool in Dresden. Mijn schoolkameraad met een examen resultaat ‘bevredigend’ en FDJ speldje werd wel toegelaten.

Als alternatief begon ik een studie van twee jaar als apparatenbouwer in de VEB Berlijnse gloeilampenfabriek (tot 1945 OSRAM, vanaf 1966 NARVA), waarvoor ik tot op de dag van vandaag blij ben. Als eindexamenkandidaat had ik met de praktijk en theorie geen problemen. Bij mijn leeropleider en leermeester bestond er een goede en in de kennisoverdracht een uitstekende verhouding.

In de jonge gemeente beleefden we ondanks hoogten en diepten en ondanks de belemmering door de DDR staatsmacht ook goede gemeenschap en vele wonderen. Ik vraag me vandaag af of wij het ondanks alle beperkingen niet veel eenvoudiger hadden om zuiver met elkaar te beleven dan de huidige 20 jarigen in de bijna ‘absolute vrijheid’. Ik ben steeds meer bevriend geraakt met *Helga* en heb met haar vele mooie uitstapjes gemaakt in de omgeving van Berlijn. Zij had als Oost Berlijnse het gymnasium in West Berlijn bezocht. Daarvoor werd ze wel met het afnemen van de voedselbonnen bestraft en moest samen met haar ouders van hun voedselbonnen 110 leven.

---

110 Al de agrarische producten en genotsmiddelen waren onderworpen aan de openbare exploitatie door de staat. Het betrekken van deze goederen voor het dagelijkse leven was slechts via de met gewichtsopgave voorziene levensmiddelenmarkten (bijv. voor brood, vet, suiker, aardappels) mogelijk, die van de voedselbonnen werden afgescheiden.
De voedselbonnen werden in de Bondsrepubliek in 1950 en in de DDR pas in 1958 afgeschaft.

Dat was erg hard maar werd door hun drieën met dapperheid gedragen om voor de dochter een goede weg mogelijk te maken. *Helga* deed in 1953 in het West Berlijn haar eindexamen. Het was de eerste jaargang met 13 schooljaren. Ze begon een uitgeverij boekhandel studie bij *Walter de Gruyter*, een bekende wetenschappelijke uitgeverij in West Berlijn.

Omdat het eindexamen in Oost Berlijn aan de voortgezette West Berlijnse onderwijsinstellingen van de *Technische universiteit* en de *vrije universiteit* niet erkend werd, had ik daar geen mogelijkheid om een studie te beginnen. In plaats daarvan heb ik tijdens mijn studietijd in een staatsbedrijf aan de ingenieursschool Beuth, vakrichting machinebouw, in West Berlijn gesolliciteerd. De kans om aangenomen te worden was uiterst klein. Mijn verrassing was daarom des te groter toen ik twee dagen na het begin van het wintersemester in 1954/55 op vrijdag 8 oktober 1954, met de post het bericht kreeg dat ik als Oost Berlijner was toegelaten. Meteen op zaterdagochtend nam ik ontslag bij VEB Berlijnse gloeilampenfabriek waar ik al een tijdje gewerkt had als jongste bediende en zat al maandag 11 oktober 1954, als Oost Berlijnse student in een West Berlijnse collegezaal.

Als jong gezin door moeilijke tijden

Als vers gebakken student was ik met *Helga* al zo close geworden, dat we al met 21 jaar moesten trouwen en ook spoedig daarna een gezonde zoon kregen. Om de situatie nog een keer te verduidelijken: Mijn vrouw was studente in het tweede leerjaar in West-Berlijn, ik was student in het tweede semester in West-Berlijn. Wij woonden alle twee in Oost-Berlijn. Ik woonde bij mijn moeder en bij mijn in 1948 erbij gekomen stiefvader en *Helga* met onze pas geboren zoon bij haar ouders. Als jong gezin hadden we een heel smalle levensbasis. Mijn schoonouders bekommerden zich vanaf het eerste ogenblik heel toegewijd aan onze *Ralf-Detlef*, en zo konden we onze opleiding voortzetten. Onze materiële bestaansbasis was het 30 procent West-geld deel (de andere 70 procent werd in Oost-geld uitbetaald) van het kleine leerlingenloon van mijn vrouw en daarbij mijn werkloon voor vele werkuren op verschillende arbeidsplaatsen, die mij de klantendienst voor studenten 'Pro Studiosis' aan werk hielp. Het uurloon bedroeg eerst 1,10 DM, later 1,30 DM, met vermindering van de kosten zeven procent bemiddelingskosten; maar er werd wel in D-Mark (West) uitbetaald. We leefden van de valuta quotiënten 1:6 tussen de beide Duitse valuta's in die tijd. Vaak heb ik ook een voorleesdag laten uitvallen, zonder een baantje toegewezen gekregen. Het was dan erg bitter om de verzuimde voorleesstof weer te moeten inhalen.

De Heer Jezus heeft ook hier ons doorheen gedragen en bewaard, zelfs toen we in oktober 1956 met een zeer moeizaam verkregen vergunning door de Duitse Volkspolitie van de DDR om naar West-Berlijn in een onderhuur kamertje in de wijk Wilmersdorf te verhuizen. Door de legaliteit van onze verhuizing van Oost naar West konden we zonder belemmering door de ‘staatsorganen van de DDR’ onze zoon, die verder onder de hoede van mijn schoonouders was, in de week bezoeken en in de weekenden bij ons nemen. Twee jaar na de verhuizing kregen wij een wondermooie twee en een halve kamer woning, met een bad, met centrale warmwatervoorziening en met een balkon. Dat was met het oog op de woonruimte situatie in West-Berlijn een groot wonder van God. In die tijd hadden mijn vrouw en ik onze opleiding afgesloten en wij allebei – wat ook toen überhaupt niet vanzelfsprekend was – hadden een goede aanstelling gekregen. We konden nu in ons eigen levensonderhoud goed voorzien en de huur van de woning betalen. We waren ronduit gelukkig, wanneer we niet steeds onrustig waren, omdat onze opgewekte zoon van zondag tot vrijdagavond bij zijn grootouders in Oost-Berlijn verbleef. Wij hebben in deze tijd zoveel leiding en bewaring, ook voor verklikken door ‘waakzame’ DDR burgers beleefd, wat zich nauwelijks laat beschrijven. Een ‘beschermer’ was volgens ons vermoeden een majoor van de Stasi, die zijn zeer ‘opmerkelijke’ vrouw met het ‘verlinken’ zou hebben gehinderd. Ten slotte was onze zoon een burger uit het ‘kapitalistische Westen’ en woonde illegaal in Oost-Berlijn en dat was in die tijd een strafbare handeling. Onze Heer heeft toch alle mogelijkheden!

Op 30 juni 1961 nam mijn vrouw ontslag van haar goede baan als producent in de genoemde wetenschappelijke uitgeverij om nu geheel er voor onze zoon te zijn, die in april 1962 naar school was gegaan. Weer beleefden we de leiding van God op een unieke wijze, want op 13 augustus 1961 werd de Berlijnse muur opgericht. Daarna zouden we zeker hele grote problemen hebben gehad om onze zoon tot ons te kunnen nemen.

Waarom heb ik tot hiertoe alles zo buitengewoon precies en uitvoerig verteld? Ik wil me graag wenden tot de jonge lezers, die deze tijd niet

hebben beleefd en zich sommige dingen uit de oorlogstijd en de tijd na de oorlog niet zo goed kunnen voorstellen. Zo kan mijn verhaal ook een stuk beleefde geschiedenis zijn.

Het gezin herenigd

Eindelijk was nu ons gezin herenigd om de door de muur bedongen prijs van de scheiding van onze familie in Oost-Berlijn. Noch wij, noch onze heel langzaam van de zorg van de grootouders in Oost-Berlijn ontwende zoon, konden in de volgende twee jaren beide oma's en beide opa's (mijn moeder was in 1948 weer getrouwd) bezoeken. Sinds de jaarwisseling van 1963/64 tot de val van de muur in 1989 was dat enkel en alleen met speciale vergunningen, in het begin slechts met behulp van passeerbewijzen van de DDR grensorganisatie, mogelijk.

Na vele jaren van armoede, de zorg voor onze zoon en de voortdurende angst voor de aanklachten ging het met ons intussen goed en steeds beter. Mijn inkomen als ingenieur bij de AEG was hoog genoeg, zodat wij zelfs wat konden sparen en sommige kleine reizen konden maken, ofschoon mijn vrouw niet meer werkte.

Met mij ging het zo goed in deze tijd dat ik als eigenlijk bekeerde Christen het dankzeggen tegen onze Heer vergat en uiteindelijk als zichtbaar teken van mijn christendom slechts nog met Pasen en Kerstmis naar de kerk ging. Misschien heb ik tijdens de prediking eerder de kaarsen in de kerstboom geteld dan geluisterd. Van een persoonlijke relatie met de Heer Jezus kon toen nog geen sprake zijn. Ik miste het in het begin ook überhaupt niet, maar ging zelfingenomen mijn weg, waarover mijn vrouw erg vertwijfeld was. Daarbij heb ik het nagelaten om wortels van het geloof bij mijn zoon te leggen. Hoe groot mijn relevante nalatigheden zijn, kan ik nu nog niet vermoeden. Hij heeft nu nog niet de Heer Jezus aangenomen en onze beide kleindochters *Marissa* en *Janina* jammer genoeg ook niet.

Plotselinge depressies

Toen ik ongeveer 30 jaar oud was, werd ik, als een donderslag bij heldere hemel, depressief, dat lange jaren duurde en met fases van hyperactiviteit werden afgewisseld. Pas later werd de juiste diagnose

gesteld (zie het gedeelte ‘mijn genezing van depressies’). De vakmensen noemen dit ‘manisch-depressieve fases’, die niet alleen voor de getroffen verschrikkelijk zijn, maar ook heel sterk op het gezin van invloed zijn, in mijn geval in het bijzonder op mijn zoon en op mijn vrouw. Hun geduld werd tot op het uiterste op de proef gesteld. In de fase van de depressie was de gedachte aan zelfmoord er heel vaak. En in de tijd van de manie heb ik dingen op touw gezet en echt beleefd, die, als ik alles hier zou opschrijven, veel lezers het nauwelijks zouden kunnen geloven. Ondanks dat ik zo nu en dan in de ziektewet was, heb ik mijn beroep zo goed en kwaad als het ging toch kunnen uitoefenen en heel veel leiding van God en veel consideratie van familie, bekenden en collega’s ervaren. Zo ben ik 19 jaar in dienst van de AEG gebleven en daarvan heb ik drie jaar op afvaardigingen, dat is op maandenlange, vanuit mijn basisarbeidsplaats in Berlijn, verre dienstreizen gemaakt– zeer tot nadeel van onze opgroeiende zoon en tot groot verdriet van mijn vrouw. In die tijd kon men vanwege de hoge onkostenvergoeding (reis- en verblijfkosten) bij de dienstreizen nog heel goed iets aan de hoge kant leggen en daarmee het stuk grond voor een eigen woning of zelfs een eigen huis ontwikkelen. Ondanks mijn wisselende toestand zijn wij in de zomer van 1972 voor zessen en schrijven zes weken op eigen kosten naar de USA en Canada gevlogen, wat mijn gevoel van eigenwaarde aanzienlijk verhoogde, maar ook onze zoon zichtbaar goed deed.

Een huis in Celle

In 1973 kochten we in Celle aan de rand van de Lüneburger Heide met spaarovereenkomsten en kredieten een rijtjeshuis. Dit was op de eerste plaats als kapitaalbelegging buiten de politieke en economische onzekere stad Berlijn gedacht. Eerst verhuurden we het huis en vanaf 1976 bewoonden wij het zelf. Het jaar 1976 was een zeer bepalend jaar voor ons gezin, want onze zoon – intussen 21 jaar – bleef bij onze verhuizing met zijn vriendin en latere vrouw in onze mooie twee en halve kamer woning in Berlijn en ik zocht een baan in de nabije omgeving van Celle. Ik schreef 50 sollicitatiebrieven aan grote en kleinere firma’s in het grote gebied rond Hannover.

Een nieuwe baan bij het natuurkundig technisch staatsinstituut

Mijn 50^e sollicitatie, na 49 vergeefse pogingen, was aan een grote federale hogere autoriteit in Braunschweig gericht. Een toezegging scheen mij volledig uitzichtloos, maar ik volgde gewoon de tip op van een vriend. Tot mijn mateloze verbazing werd ik uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek in het vakgebied van dataverwerking van het natuurkundig technische staatsinstituut (PTB). Ik kon het nauwelijks bevatten – na het ondervragen door drie personen werd ik aangenomen.

Eén van de drie personen, door wie ik werd ondervraagd, was dan voor de volgende 16 jaar mijn leidinggevende in de PTB. Het is de uitgever van dit boek en van talrijke andere boeken, Dr. *Werner Gitt*. Mij werd spoedig duidelijk dat deze chef geen ‘normale chef’ was, omdat hij überhaupt niet de alwetende chef speelde, maar mij met zijn vriendelijkheid bijna onzeker en wantrouwend maakte. Ik was niet alleen over mijn nieuwe baan in de openbare dienst verbaasd, maar ook daarover, hoe vlot wij ons huis in Celle door onze verhuurders precies op het juiste tijdstip in goede staat weer konden overnemen. Het enige wat in het begin moeilijk scheen, waren de dagelijks twee maal 50 km op de rijksweg 214 van Celle naar Braunschweig en terug. Maar ik was er snel aan gewend en ik overleefde ook nog een botsing met een koe midden op de weg en de inslag van een kraai in mijn linker voorlamp.

Ik beleefde steeds weer leiding en bewaring en nog altijd kwam er geen dank aan de Heer Jezus.

Foto

Ronald Kutsche (rechts) in de dienstkamer van Werner Gitt (links) in de PTB, augustus 1977

Evangelisatie met tegenzin

Na precies vijf weken in mijn nieuwe baan was het prijs: Prof. *Werner Gitt* nodigde me uit voor een evangelisatieweek in zijn gemeente in Braunschweig. Werkelijk alleen maar om hem niet teleur te stellen, sprak ik halfslachtig af voor de laatste avond maar reserveerde desondanks een hotelkamer vlakbij de gemeente, om niet 's nachts

met mijn geringe rijervaring naar Celle terug te moeten rijden. Dat was weer leiding.

Op dinsdag 9 november 1976 reed ik na het werk naar de evangelische vrije kerkelijke gemeente ('Friedenskirche') in de Kalberwiese en werd niet alleen door de koster maar ook door mijn chef heel vriendelijk ontvangen. De muziek daar kwam mij heel merkwaardig voor. 'Misschien zong men zo de vorige eeuw', dacht ik. De evangelie toespraak van *Herbert Szepan* bereikte mijn zeer hoogmoedige hart maar nauwelijks. Alleen om mijn chef niet te ergeren, ben ik tot het einde van de lezing gebleven. En toen werd het steeds erger: eindeloos vele verzen van één van de 'saaie' liederen werden gezongen, waarbij na elk vers opnieuw werd opgeroepen voor een beslissing voor de Heer Jezus. Na het derde vers ging er eerst één en daarna nog een oude vrouw naar voren om hun leven aan de Heer Jezus over te geven. Mij hield maar één gedachte bezig: 'Wat doe ik nu om mijn chef niet teleur te stellen?' Ik besloot om bij het laatste vers ook naar voren te gaan en mij naast de beide vrouwen op te stellen. Ik was in die tijd 43 jaar 'jong'. *Herbert Szepan*, een evangelist en zielzorger, die al lang gediend had, sprak na enige toelichtingen met ons het overgave gebed uit. Mij ontroerde dat niet zo serieus en in mij veranderde er ook niets. Ik dacht op een hele negatieve manier: 'Nu heb ik het eindelijk doorstaan!'

Maar nu was er in de bijruimte nog cake, koffie en thee. Dus ook daar nog blijven! Naast mij zat een man, die een klein beetje volgens mijn voorstelling van toen, op een zigeuner leek (zo heetten ze toen nog). Hij zei enkele vrome woorden tegen mij en plotseling twee zinnen:

'Het is goed, om in de jongere jaren voor de Heer Jezus te kiezen. Men weet toch nooit of men later daar nog eens de gelegenheid voor krijgt'.

Punt! Dat was het! Dat was de treffende evangelieprediking, die nu mijn hart diep trof. Wat daar met mij gebeurde, kan ik nu niet meer uitleggen. Maar ik wist, nu was mijn uur gekomen! Ik ging nog een keer naar *Herbert Szepan*. Na een zeer lang gesprek sprak ik nu mijn overgave gebed nog een keer uit met mijn hele hart, beleed mijn

zonden, die mij pas in de laatste minuten bewust waren geworden, en ging vrolijk de straat op naar mijn gereserveerde hotelkamer. De nacht was onrustig en kort, aan slaap was nauwelijks te denken. Nu wist ik voor de allereerste keer in mijn leven, dat Jezus mijn Heer is en ik alleen Hem toebehoor!

Ik bespeurde heel duidelijk dat er in mijn hart iets veranderd was. Er kwam blijdschap in mijn hart maar er kwamen ook veel vragen en tot mijn verbazing kwam er ook een niet geringe onzekerheid opzetten. Deze onzekerheid werd nog door het getuigenis van een jongeman versterkt, die zich enige maanden vóór mij bekeerd had, toen hij in een gemeente vertelde hoe er na beginnende bekeringsvreugde snel aanzienlijke depressies bij hem zich voordeden. Dat was een schok voor mij. Ook bij mij deden zich onverwachte problemen in de vorm van depressies voor. In die tijd had ik in alle aanvechtingen bijstand van een geestelijk sterke collega in hetzelfde vakgebied van de PTB. Met hem had ik elke morgen na de 50 km lange reis naar mijn werk voor het begin van het werk een gesprek en een gebed. Deze gemeenschap en ook het meedragen door een directe chef en de in de hiërarchie van het instituut boven mij staande professor *Werner Gitt* hebben mij de 16 jaar van mijn werkzaamheid in de *natuurkundig technisch staatsinstelling* begeleid. ‘Leiding van God’ is de rode draad in mijn leven. Ook op mijn werkplek heb ik dat als iets beleefd, wat vele mensen, die in een beroep werkzaam zijn, zich zullen wensen en toch niet ervaren.

Ik ben een vrolijk iemand en op de ander gerichte Christen geworden, nadat ik door aanzienlijke diepten van mijn leven ben gegaan, tweemaal zelfs aan de rand van de dood. Ik wilde simpelweg niet meer leven en dat als Christen! Wie in deze levensbedreigende omstandigheden zelf een keer geweest is, kan mij zeker begrijpen.

Het ging dus na de bekering niet zo lijnrecht bergopwaarts, zoals ik gehoopt had. Dat hing wel het meeste samen met mijn manisch depressieve ziekte, die de betrokkene de hoogste hoogten en de diepste diepten van het menselijk leven laat doormaken.

Waarheen mijn gedachten in de ‘diepste diepten’ altijd naar toe gingen, namelijk naar de aanhoudende doodswens, zouden mijn vrouw en gedeeltelijk ook onze zoon als onmiddellijk betrokkenen beter kunnen vertellen dan ik. In deze situaties waren oogkleppen met minimale openingen voor de omgeving, dus ook voor mijn familie, maar in het bijzonder voor Gods genade en Zijn leiding opgezet. Ik leed onder extreem egoïsme.

In het natuurkundig technische staatsinstituut had ik ondanks datgene wat ik net verteld heb over de levenslijn, 15 goede van de 16 beroepsjaren gehad. Ik dank de drie eerder genoemde broeders, dus mijn beide chefs en mijn collega, voor hun hulp en voor hun gebed voor mij. In deze jaren vielen absoluut sommige succeservaringen op het werk onder andere ook door EDV cursus voor medewerkers van de PTB. Natuurlijk was het dagelijkse werk aan de beide, in mijn tijd geïnstalleerde mainframecomputers uit de huizen *Telefunken* en *Control Data Corporation* (CDC) als gebruiker en programmeerder voor verschillende opdrachtgevers uit de PTB mijn hoofdopdracht, maar ook de begeleiding van buitenlandse stagiaires behoorde tot mijn taken.

Een uitdaging overzee

In 1989 werd ik door een van de buitenlandse contacten van een bevoegde medewerker van het bestuur gevraagd, of ik de in de PTB zo succesvol gehouden cursus ook niet in de Engelse taal in ons partner instituut in Kingston, Jamaica wilde houden. Bij deze vraag was ik net in de manische fase van mijn ziekte en stemde zeer snel toe, zonder mijn chefs en ook mijn vrouw de kans te geven mij op de gevaren van een mislukking te wijzen. Deze opdracht beschouwde ik als ‘een fluitje van een cent’. Achteraf had ik er veel voor over gehad om nooit ‘ja’ tegen deze aanbieding gezegd te hebben. Op de avond van 12 oktober 1989 haalde de vicepresident van het *Jamaica Bureau of Standards* mij persoonlijk af van het vliegveld van Kingston en bracht mij naar het hotel. Alles leek heel goed te gaan. Maar al gauw kwam ik terecht in een, voor mij niet onbekende, depressie en ik voelde me niet meer in staat om de aan mij gevraagde opdracht uit te voeren. Ik wilde op dat moment gewoon weg van daar. ’s Middags de 21^e oktober 1989 stapte ik op hetzelfde vliegveld in het vliegtuig van

Air Jamaica voor de vlucht naar huis. Het liefste wilde ik nooit meer mijn collega's en mijn chefs van de PTB of mijn vrouw onder ogen komen. Binnen negen dagen was de droom van een voor zes weken gepland verblijf op Jamaica uit. Nu moet ik zeggen: Voor mijn 'falen' heb ik alleen maar één enkel bijtend verwijt gekregen, dat ik in deze zaak niet competent was maar verder heb ik van niemand na de terugkeer verwijten gekregen. Daarin kan ik slechts de leiding van de Heer Jezus zien, Die Zich zeker zou hebben verheugd, wanneer ik Hem vóór mijn toezegging om het aanbod aan te nemen, enige tijd intensief had geraadpleegd – en mijn vrouw en mijn chefs ook.

De zonder uitzondering zwarte medewerkers van het partner – instituut in Jamaica waren niet alleen heel vriendelijk maar hadden ook een extreem begripvolle houding tegenover mij. Ze hebben mij zeer bemoedigd om toch te blijven en de geplande cursus te houden. Misschien zou het *DANKEN tot God in elke bestaande situatie* mijn omstandigheden plotsklaps veranderd hebben en dan zou ik mijn opdracht goed of in ieder geval voldoende hebben kunnen uitvoeren. Ik heb niet gedankt, want mijn oogkleppen waren absoluut dicht.

Gedurende de 'goede' 15 jaar diensttijd (van totaal 16) in de *natuurkundig technische staatsinstelling* heb ik vanwege mijn belijdenis aan de Heer Jezus en de nabijheid van mijn chef Prof. *Werner Gitt* vaak hoon en spot en ook wantrouwen onder mijn collega's geoogst. Waarschijnlijk werd ik verdacht van vleierij. Of mijn getuigenis als 'brief van Christus' bij één enkele mannelijke of vrouwelijke collega überhaupt wel eens tot nadenken heeft geleid, weet ik niet. Welke door mensen aangeboden geloofsgetuigenis God gebruikt en welke niet, dat is Zijn zaak. Wij moeten zaaien en uitstrooien. In zoverre kan ik van geen bekeringen onder mijn collega's vertellen.

De eerste stap in de dienst van de Heer Jezus

Graag wilde ik iets zichtbaars voor de Heer Jezus doen en begon in 1980 in de evangelische gemeente in Celle-Westercelle, waartoe ik door onze woonplaats behoorde, een 'Bijbelse gesprekskring voor jonge volwassenen'. Bij sommige voorkomende overuren in de PTB moest ik de 50 km weg naar huis heel erg hard rijden om de

vrijdagavond op tijd te zijn voor de gesprekskring. Heel vaak kwam er niemand, soms *een* jonge man of *een* meisje; maximaal waren we op een keer met acht mensen. Mijn vrouw meende steeds dat de reden voor zo weinig interesse mijn leeftijd van midden veertig was. Een jonge medewerker of een jongere medewerkster kon ik niet krijgen.

In deze tijd van onze jeugdkring deed ik mee aan een, door een vrije kerk in Braunschweig georganiseerde, hulpgoederentransport naar Posen en Danzig. Ik was de oudste deelnemer en heb toen van de jongere reisgenoten beslissende impulsen voor het geloofsbegrip van de zonen/dochters generatie gekregen. Bij één van die ritten heb ik bovendien heel praktisch het eenvoudige vertrouwen op God geleerd, hetzij bij het aanschaffen van diesel brandstof voor onze twee gammele vrachtwagens tijdens de uitzonderingstoestand in Polen¹¹¹ of ook in de omgang met de mensen in de bezochte gemeentes. Enigen van de jongelui van deze rit zijn daarna meerdere malen in onze jeugdkring in Celle geweest om animerend op potentiële bezoekers te werken. Maar de gehoopte en gebeden resonantie bleef uit.

In ieder geval hebben wij met deze kleine jeugdkring dan in 1982 en 1983 drie door mij geleide hulpgoederentransporten in de voor ons daarvoor onbekende evangelische Augsburgse gemeente Kalisz¹¹² in het midden van Polen ondernomen.

---

111 Officieel ‘oorlogsrecht’ genoemde fase van binnen de politieke onlusten in samenhang met het versterken van de vrije vakbond Solidariteit (1981-1983).

112 Dit was een uit het Duits stammende gemeente, dat betekent tot aan het einde van de Tweede Wereldoorlog waren de gemeenteleden Duitsers, daarna werden ze Staatsburgers van Polen

Voor de eerste inzet met vier deelnemers stonden ons vier kleine resp. middelgrote vrachtwagens ter beschikking, die ons door de VW fabriek voor humanitaire doelen gratis beschikbaar werden gesteld. Onze jeugdkring werd daardoor merkbaar samengesmolten. Een man, die kort geleden voor de opleiding naar ons kwam, heeft medicijnen gestudeerd en is met zijn vrouw, ook arts, als zendingsarts naar Tanzania gegaan. Beiden zijn na 13 jaar dienst in Afrika vanwege de schoolmogelijkheden voor de drie in Afrika geboren kinderen naar

Duitsland teruggekeerd. De tweede man die steeds komt, was bakker en moest altijd op vrijdagavond snel nog voor een paar uur naar bed, om precies op tijd de zaterdagochtend ontbijtbroodjes te bakken. En onze trouwste deelneemster is verpleegster geworden. We hebben nog regelmatig contact met elkaar hoewel we met onze jeugdkring in 1983 na een intensieve gebedstijd voor de Heer zijn opgehouden.

Ook zeven jaar diaconaat elke woensdagavond met een Bijbelkring voor jonge gehandicapte mensen in het jeugdwoonhuis van de Lobetalarbeit 113 in Celle hebben een diep spoor bij mij achtergelaten. Bovendien heb ik mij steeds meer naar de vrije groepen en hun kennis van het zendingsbevel van de Heer Jezus toegekeerd. Maar dat heeft mij niet bewaard voor verdere hoogten en diepten in mijn psychische toestand. In 1992 ging het dan heel abrupt naar het einde van mijn beroepsleven toe. Ik geloofde gewoon dat ik mijn beroepsleven niet meer kon uitoefenen en was tamelijk vaak in de ziektewet en diep gedeprimeerd.

Mijn genezing van depressies

Mijn huisarts verwees mij naar een neuroloog, die absoluut geen Christen was en tot op de dag van vandaag niet wil zijn en zich ook niet laat uitnodigen voor een christelijke manifestatie. Deze man heeft direct de juiste diagnose bij mij gesteld en mij het goed bekende medicijn lithium voorgeschreven en mij voorgesteld om een aanvraag te doen voor arbeidsongeschiktheid.

---

113 De Lobetalarbeit in Celle is een grote instelling van de diaconie voor mensen met lichamelijke, geestelijke of meervoudige belemmeringen. Daar worden ongeveer 1300 mensen begeleid.

Deze aanvraag werd door de BfA tot 1 september 1992 ingewilligd. Ik was net 59 jaar oud. Zo nam ik afscheid van het werk in die tijd van het natuurkundig technische staatsinstituut na 16 jaar er toe behoord te hebben, waarvan het laatste jaar met geringe productiviteit en steeds weer terugkerende verzuim door ziekte. Dat was als een doodsoordeel en altijd weer kreeg ik sombere gedachten. Natuurlijk heb ik in deze tijd voortdurend tot God geroepen.

Gelovigen uit verschillende geloofsgemeenschappen uit de omgeving, die mijn toestand kenden, stelden mij voor in 1993 om de toen 84 jarige *Hubert K.* in Celle voor zielzorg op te zoeken. Daar schrok ik van maar toch volgde ik het voorstel op en werd in 14 therapeutische gesprekken met nauwelijks voor te stellen gepraaf in het bewuste en in het onbewuste vrij van depressies. Mijn vrouw denkt nu nog steeds dat het manische deel van de ‘bipolaire affectieve stoornis’ in mij niet zo goed verdwenen is als het depressieve gedeelte. Misschien heeft ze gelijk. Drie jaar later (ik hoorde nu bij de huisgemeente van *Herbert K.* en zijn vrouw *Elisabeth*) stond ik aan het graf van *Herbert K.* – met een dankbaar hart voor de geboden hulp.

Na ongeveer 30 jaar met manisch depressieve levenssituaties was ik nu als grootvader van twee aantrekkelijke kleindochters eindelijk vrij. Twee mannen, een overtuigde Christen en een erkend atheïst, hebben beslissend daaraan meegewerkt. Het gebed en in het bijzonder het gebed van mijn vrouw en van mijn chefs, resp. mijn collega’s waren zeker doorslaggevend. Vandaag de dag zeg ik zelden in het gebed voor mij zelf ALSTUBLIEFT, maar bijna altijd slechts DANK U – ook voor datgene wat überhaupt niet beantwoordt aan mijn wensen en gevoelens. Ik heb daarmee slechts de allerbeste ervaringen opgedaan, ook met het danken al van tevoren, dus vóór de operatie, vóór de beproeving, vóór de dood van mijn moeder, vóór mijn eigen leven.

Betrokkenen in zulke situaties zullen mij wat betreft de uitvoerigheid en exactheid van de voorstelling beter kunnen begrijpen dan niet betrokkenen.

Nu wil ik nog vermelden wat er van mij geworden is, nadat ik vrij werd van depressie en manie.

Nieuwe opdrachten

Ik werd medewerker in een nationale groep van Christenen. Zij hebben als doel om collega’s, burens en vrienden voor evangelische samenkomsten uit te nodigen en hen, als het mogelijk is, tot Christus te leiden. Bij één van deze samenkomsten ‘Christen op het werk’, waarvoor ik dus verantwoordelijk was, werden door de sprekers, de presidenten van het ‘actiecomité voor vervolgde Christenen (AVC) in

Nidda/Hessen, sponsors voor arme kinderen in verschillende landen aangeboden. Ik nam – uit dankbaarheid aan God voor onze goed verzorgde kleindochter – vanaf maart 1997 de sponsoring op me voor de toen net vijfjarige *Kasahun Haile* uit Ethiopië, die nog zeven broers en zussen heeft.

Ik vermoedde niet welke verstrekkende gevolgen deze stap voor mij zou hebben. Het AVC stuurde nu natuurlijk regelmatig zijn zendingsbrieven op en ik keek niet raar van de aangeboden mogelijkheid op om zelf naar die landen te reizen, waarin de AVC werkzaam is en niet alleen als sponsor om bezoeken te maken, maar hoofdzakelijk voor evangelisatiereizen onder leiding van leidende medewerkers van dit vrije kerkelijk zendingswerk.

In 1999 reisde ik dan voor de eerste keer mee en wel naar Siberië. We evangeliseerden in een dorp en in een kleine industriestad, die juist pas 30 jaar oud was. Ook mijn getuigenis als 66 jarige gepensioneerde was gewenst. Gelovige Russische vrouwen, die Duits kenden, waren de vertaalsters. Als bijkomstigheid waren er in deze maand augustus zelfs nog toeristische hoogtepunten: een reis met de Trans-Siberische spoorlijn en een duik in het Baikal meer, het diepste en waterrijkste binnenmeer van de wereld.

In 2000 was er daarna een andere zendingsreis. In Zuid-Afrika begaven we ons in de sporen van het Hermannsburger Zendingsgenootschap en bezochten daar ‘blanke’ en enige ‘zwarte’ gemeentes. In de jaren 2001 tot 2003 ben ik drie keer naar Kazachstan geweest. We reisden telkens met groepen van ongeveer twaalf deelnemers uit Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en Frankrijk naar Karaganda – in die stad, waar in de tijd van Stalin de ballingen heen waren gedeporteerd. Op de eerste reis, liet ik mij door de Russische voorganger *Alexander Veselkov*, dopen, die bijna net zo oud is als onze zoon. Dat gebeurde met enige bekeerde drugsverslaafden en enige vrouwen uit zijn gemeente in een steppemeer. Dit was mijn hartenwens, omdat er bij mijn kinderdoop niet naar mijn ‘ja’ werd gevraagd. Vanwege mijn heel verschillende ervaringen met Russen sinds 1945 was het mijn wens om door een Russische voorganger gedoopt te worden. En dat ondanks mijn geringe Russische kennis op

de, in het Duits vertaalde gestelde doopgelofte vraag met het Russische ‘Da’ in plaats van het Duitse ‘Ja’ te antwoorden. De stad Karaganda met haar 400.000 inwoners ligt mij heel na aan het hart want de stad werd pas in 1934, dus een jaar na mijn geboorte, onder *Stalin* als stad voor verbanning van niet erg geziene Russische burgers en na het begin van de Tweede Wereldoorlog ook uit Duitsland stammende mensen binnen de Sovjet-Unie gesticht. Mijn Russische voorganger werd als 19 jarige wegens het verspreiden van het evangelie uit zijn thuisstad in de Oeral naar Karaganda verbannen en heeft daar 15 jaar in één van de kolenmijnen gewerkt, totdat de ommekeer in de Sovjet-Unie kwam en hij zonder theologische opleiding voorganger werd. Ik telefoneerde vaak met hem in het Engels, dat hij niet slechter beheerst dan ik.

In 2002 nam ik aan een sponsorreis deel naar Ethiopië, één van de reizen, die mij door de armoede en de onvoorstelbare waterschaarste in dit land zeer met dankbaarheid voor onze Duitse levensstandaard en onze overvloed ondanks werkeloosheid gevormd heeft. Mijn sponsorkind *Kasahun Haile* heb ik jammer genoeg niet ontmoet, omdat we niet naar zijn stad zijn gereisd. Maar ik heb meteen nog twee andere sponsorkinderen ¹¹⁴ aangenomen, dus in totaal drie in Ethiopië en daarbij nog vijf andere in Zambia, Brazilië en Roemenië.

—

---

114 Sommige sponsoracties bestaan voor slechts drie jaar, anderen langer of onbepaald. De kosten liggen in het drie cijferige euro gebied per sponsorkind en jaar. Bij mijn sponsorkinderen tussen 180 en 500 Euro per jaar; in één geval aanzienlijk hoger

Ik kan slechts aan de onkundigen uit de ouders- en grootouders generatie betuigen: Sponsorkinderen in de arme landen te hebben, leidt tot grote persoonlijke zegen.

Deze reizen hebben mij op de leeftijd van grootvader datgene geschonken, waarnaar ik me lange tijd heb uitgestrekt. Mijn geestelijk begrip en mijn bereidheid om te dienen heeft zich verbreed.

Door het reizen heb ik vele contacten kunnen aanknopen. Nu is met 76 levensjaren mijn reistijd tot een einde gekomen. Wat blijft is de wens, een ‘brief van Christus’ aan veel mensen te zijn in het bijzonder aan onze zoon en onze beide kleindochters. Persoonlijk of per telefoon, per briefpost of per email ondervind ik mijn opdracht in de zielzorg – zegen – bemoediging – hulp – vermaning – opvoeding en troost.

Dipl. Ing. *Ronald Kutsche*, 29227 Celle

Deel V

Nawoord

Hoe vind ik zelf de kostbare schat?

In het tweede deel van het boek hebben we enige aspecten van de hemel aangeduid en daarbij gezien, hoe waardevol het is, eenmaal een hele eeuwigheid op die plaats door te brengen. De tien getuigenissen in het vierde deel van het boek zijn u voor ogen geschilderd. Hoe mensen uit verschillende landen en met verschillende achtergronden de schat hebben ontdekt. Misschien hebt u een verlangen gekregen om ook eenmaal op die heerlijke plaats in de eeuwigheid erbij te zijn. Dan komen de volgende vragen op: Hoe kom ik op deze weg? Hoe doe ik dat? Hoe krijg ik hier al de zekerheid om dat doel te bereiken? De volgende bladzijden willen dat nu heel gedetailleerd uitleggen.

Waarom is het de moeite waard om de eeuwigheid in de hemel door te brengen? Bij de hemel is er slechts één enkel alternatief en dat is de

hel. In vele kerken is helaas de tijdgeest doorgedrongen en de hel wordt zo veel mogelijk genegeerd. Maar de Heer Jezus heeft in Zijn toespraken niet slechts het bestaan van de hel betuigd maar ook heel indringend daarvoor gewaarschuwd: ‘Als nu uw rechteroog u een aanleiding tot vallen is, trek het uit en werp het van u. Want het is nuttig voor u, dat één van uw leden vergaat en niet uw hele lichaam in de hel wordt geworpen’ (Matth. 5:29). Maar de Heer Jezus kwam in deze wereld met het uitdrukkelijke doel: ‘Want de Zoon des Mensen is gekomen om het verlorene te behouden’ (Matth. 18:11). Dat betekent, door de omkeer naar de Heer Jezus toe zullen wij de eeuwigheid met Hem in de hemel doorbrengen. Deze verblijfplaats wordt in 1 Korinthe 2:9 als onvoorstelbaar mooi omschreven: ‘Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen, wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben’. De uitnodiging staat! Wanneer u daarop ingaat, zult u door God heel rijk gezegend worden.

Hoe kom ik in de hemel?

Wij komen nu bij de belangrijkste vraag van ons leven: Hoe kan ik er zeker van zijn, dat ik in de hemel kom? De Heer Jezus heeft ons heel duidelijk gezegd in Johannes 10:9: ‘Ik ben de deur’ (naar de hemel). En: ‘Ik geef hun eeuwig leven’ (Joh. 10:28). Hij heeft bovendien gezegd: ‘Ik ben de weg en de waarheid en het leven, niemand komt tot de Vader dan door Mij’ (Joh. 14:6). De Heer Jezus heeft met dit Woord als wegwijzer alle menselijk verzonnen wegen in de verschillende religies als dwaalwegen gemarkeerd. Slechts Hij alleen – geen kerk, geen fundament van menselijke daden, geen religie – kan ons in de hemel brengen. Stap voor stap wordt deze weg nu in een vorm van een dialoog duidelijk gemaakt. Wanneer u deze weg wilt inslaan, kunt u dit nu zoals bij een gebruiksaanwijzing doen.

Erken uzelf in het licht van de Bijbel: We lezen in Romeinen 3:23-24: ‘Want allen hebben gezondigd en komen te kort aan de heerlijkheid van God, en worden om niet gerechtvaardigd door Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is. Deze Bijbelteksten

tonen onze eigen verlorenheid voor de levende God. We hebben door onze zonden, die ons van God scheiden, geen toegang tot Hem en kunnen ook niets laten zien wat ons voor Hem aangenaam laat schijnen. In het kort gezegd: We hebben geen verdiensten voor God en bezitten ook niets waardoor wij met Hem verzoend kunnen worden. Sinds de zondeval bestaat er een diep kloof tussen de God van de Bijbel en de zondige mensheid. Stemt u met Gods uitspraak in, dat alle mensen zondaars zijn?

De enige uitweg: Er is slechts één enkele weg, die ons uit dit dilemma brengt en deze uitweg werd door God Zelf gemaakt. Zijn Zoon Jezus Christus nam gewillig de straf voor onze zonden aan het kruis op Zich. Hij leed plaatsvervangend voor een ieder, die in Hem wil geloven. De Heer Jezus kwam om te redden wat verloren is (Matth. 18:11). De redding is in niemand anders en op geen andere manier te vinden (Hand. 4:12). Kunt u met dit feit ook instemmen?

Belijdt uw zonden: In 1 Johannes 1:8-9 lezen wij: ‘Als wij zeggen dat wij geen zonde hebben, misleiden wij onszelf en de waarheid is niet in ons. Als wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid’. De Heer Jezus heeft op grond van Zijn verlossingswerk op het kruis van Golgotha de autoriteit om zonden te vergeven. Wanneer wij ons op zijn beloften beroepen, Hem onze schuld belijden en Hem om vergeving vragen, kunnen we er zeker van zijn, dat Hij Zijn belofte houdt. We kunnen er op vertrouwen dat Hij ons heel zeker van onze lasten en de eeuwige gevolgen daarvan bevrijdt. Nadat wij deze fundamentele dingen overdacht hebben, komt het er nu op aan om te handelen. Bent u daartoe bereid? Als u daarop ja zegt, dan kunnen we nu alles aan de Heer Jezus in gebed zeggen (wat er nu volgt, is een voorstel voor een vrij geformuleerd gebed):

‘Heer Jezus Christus, ik heb mijn leven tot nu toe zo geleefd, alsof U überhaupt niet zou bestaan. Nu heb ik ingezien dat U wel bestaat en wend mij in het gebed tot U. Ik weet nu, dat er een hemel is maar evengoed een hel. Alstublieft, redt mij van de hel, van deze plaats, waar ik als gevolg van al mijn zonden, vooral vanwege mijn ongeloof, terecht zou moeten komen. Ik wil U bidden om bij U in alle

eeuwigheid in de hemel te mogen zijn. Ik begrijp, dat ik niet door eigen verdiensten in de hemel kan komen, maar alleen door het geloof in U. Omdat U mij lief hebt, bent U voor mij aan het kruis gestorven, en hebt U al mijn schuld op U genomen en voor mij in mijn plaats betaald. Ik dank U daarvoor. U ziet al mijn overtredingen, zelfs die uit mijn jeugd. U kent al mijn zonden, die ik begaan heb, niet alleen de zonden, die ik me nog herinner maar ook alle, die ik al lang vergeten ben. U weet alles over mij. Elke opwelling van mijn hart is U bekend hetzij vreugde, droefheid, geluk of vertwijfeling. Ik ben voor U als een opengeslagen boek. Omdat ik met mijn schuldige verleden tijd voor U en voor God de Vader niet kan bestaan, is voor mij de toegang tot de hemel gesloten. Daarom bid ik U om al mijn zonden te vergeven, waarvan ik van harte spijt heb. Amen'.

U hebt de Heer Jezus alles gezegd, wat nu nodig is (1 Joh. 1:8-9). God Zelf staat borg voor Zijn belofte. Wat denkt u hoeveel van uw schuld nu is uitgedelgd? 80 procent? 90 procent? 10 procent? Er staat geschreven: 'Hij reinigt ons van **alle** ongerechtigheid' (1 Joh. 1:9). Alles is daarmee **volledig** vergeven! Ja, werkelijk alles en dat is de volle 100 procent! Dat is nu voor u een feit (als u het gebed oprecht gemeend hebt). De Bijbel hecht er waarde aan, dat wij het door God beloofde niet als inbeelding ondervinden, ook niet als een denkbare mogelijkheid of vage hoop! Het moet voor ons een vaste zekerheid zijn en daarom lezen we in 1 Petrus 1:18-19: 'Daar u weet dat u niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost bent van uw onvruchtbare, door de vaders overgeleverde wandel, maar door kostbaar bloed, als van een vlekkeloos en onbesmet lam, het bloed van Christus'.

En in 1 Johannes 5:13 vinden we de herhaalde bevestiging:

'Deze dingen heb ik u geschreven, opdat u weet, dat u eeuwig leven hebt, u die in de naam van de Zoon van God gelooft'.

Levensovergave: De Heer Jezus heeft u zo even alle zonden vergeven. Nu kunt u Hem uw hele leven toevertrouwen. In Johannes 1:12 lezen we: 'Maar allen die Hem hebben aangenomen, hun gaf Hij het recht om kinderen van God te worden, hun die in Zijn naam geloven'.

Allen, die de Heer Jezus uitnodigen om de leiding in hun leven over te nemen, die geeft Hij het recht om kinderen van God te worden. Kinderen van God worden we niet als beloning voor de een of andere goede daad, omdat we zo vroom zijn of omdat we bij een bepaalde kerk horen. We worden kinderen van God, doordat we ons leven aan de Zoon van God toevertrouwen en gewillig zijn om in de kracht van de Heilige Geest gehoorzaam Hem te volgen. Ook dat willen we in een gebed vastleggen:

‘Ik neem U nu aan als mijn Heer en Redder. Wilt U over mijn leven regeren. Ik wil mijn leven voor U leven, wat U behaagt. Geef, dat ik al datgene kan opgeven wat in Uw ogen niet goed is en schenk mij nieuwe gedragsmanieren. Help mij, Uw Woord, de Bijbel, te begrijpen. Help, dat ik begrijp, wat U mij zegt, en dat ik altijd weer nieuwe vreugde in Uw Woord vind. Laat mij alstublieft Uw weg zien, die ik moet gaan en geef mij een gehoorzaam hart om U te volgen. Ik dank U, dat U mij verhoort. Ik geloof Uw belofte dat ik nu door mijn omkeer tot U een kind van God ben, dat op een dag voor alle eeuwigheid in de hemel zal komen. Ik erken in deze onverdiende genade een groot gewin, en ik verheug me over de zekerheid, dat U in elke situatie van het leven aan mijn zijde zal staan, ook nu. Help mij alstublieft om mensen te vinden die ook in U geloven en help mij om een gemeente te vinden waar Uw Woord in waarachtigheid verkondigd wordt. Amen’.

Aangenomen: De Heer heeft u aangenomen! Hij heeft u voor een hoge prijs voor Zichzelf verworven, Hij heeft u gered. U bent nu een kind van God geworden. Wie kind is, is ook een erfgenaam. Een erfgenaam van God, een erfgenaam van de hemelse wereld. Kunt u zich voorstellen, wat er nu in de hemel gebeurt? In Lukas 15:10 lezen wij: ‘Ik zeg u dat er zo blijdschap in de hemel zal zijn over één zondaar die zich bekeert’. Heel de hemel raakt in beweging, wanneer een mens de boodschap van het evangelie serieus neemt en aanneemt. De Bijbel noemt deze omkeer tot de Heere Jezus en tot God bekering. Daarbij belijden wij onze schuld en Hij doet de schuld weg. Tegelijkertijd gebeurt van God uit de wedergeboorte aan ons: Hij

schenkt ons het nieuwe leven. Wij zijn opnieuw geboren! Wij zijn kinderen van God. Bekering en wedergeboorte horen bij elkaar.

Dankzegging: De redding is Gods gave aan ons. Alleen door Zijn liefde is dat mogelijk geworden. We kunnen niets aan dit werk van verlossing toevoegen. Ieder, die een geschenk ontvangt zegt dank u wel. U kunt de Heer Jezus danken met uw eigen woorden!

Wat komt er nu? De Bijbel vergelijkt uw toestand van nu met een pasgeboren kind. Het behoort vanzelfsprekend bij een gezin en zo behoort u van nu af aan bij de familie van God. Nieuw geboren bevinden zich in een kritieke levensfase. Dat geldt ook voor ons geloofsleven. De geboorte door bekering en wedergeboorte is goed verlopen. Echt, nieuw leven is er. Nu zijn voedsel (melk) en goede verzorging absoluut vereist. Natuurlijk heeft God hier ook voor gezorgd en alles gedaan, opdat u tot een goede onwikkeling komt. Schade voor ons kinderlijke geloofsleven kunnen worden vermeden wanneer wij Gods geboden houden. Een belangrijke prediking, die op de aarde is gehouden, is de bergrede (Mattheüs 5-7). Ze begint met de zin: *‘Welgelukzalig zijn de armen van geest want van hen is het koninkrijk der hemelen’* (Mattheüs 5:3). Deze uitspraak geldt nu ook voor u, want u weet nog niet veel van de grote schatten van de Bijbel en voelt u ‘geestelijk arm’ In vergelijking met anderen, die al jarenlang de Bijbel lezen. Maar u bent gered en hebt eeuwig leven. Weest u zich van deze grote rijkdom goed bewust. Let er op bij het zoeken naar een samenkomst, dat u niet in de strikken van een sekte (bijvoorbeeld de Jehova’s Getuigen, Mormonen) komt. De samenkomst moet alleen maar gegrondvest zijn op het Woord van God.

De vijf volgende aspecten (5 G’s, omdat ze allen met een G beginnen) zijn niet alleen belangrijk voor beginners in het geloof, maar zijn belangrijke voorwaarden voor het dagelijkse leven van een gelovige met de Heer Jezus. Neemt u deze vijf punten ter harte:

1. Gods Woord

U hebt uw beslissing op het Woord van God gefundeerd. De Bijbel is het enige Boek, diens auteur God is en daarom goddelijk gezag heeft. Alle boeken van de wereld samen kunnen de Bijbel niet het water aanreiken met betrekking tot waarheid en ontelbare levensbelangrijke informatie. Het Woord van God te lezen en te begrijpen is absoluut nodig. In 1 Petrus 2:2 wordt waarde gehecht aan dit aspect en duidelijk verklaard: *‘Verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk’*. Laat het een gewoonte worden voor u om dagelijks de Bijbel te lezen om Gods wil te ervaren. Het is raadzaam om met het lezen van de evangeliën te beginnen (Bijvoorbeeld het Johannesevangelie). Er zijn bij het begin van de dag bepaalde bezigheden, die we elke morgen doen. Ontbijten en tanden poetsen vergeet u geen dag. Neemt u ook het Bijbel lezen als nieuw punt voor de dag.

2. Gebed

Spreek voortaan elke dag met uw Heer. Door Zijn Woord spreekt God tot ons. Hij wil ook dat wij tot Hem spreken. Het is een groot voorrecht om Hem alles te mogen zeggen. We mogen onze gebeden aan God, Die nu onze Vader is, richten en aan de Heer Jezus, uw Redder, uw Goede Herder, uw Vriend. De Bijbel eist uitdrukkelijk tot niemand en niets anders te bidden. Alle door mensen uitgevonden gebedsadressen, die niet aan God zijn gericht, zijn afgodendienst en de Heer een gruwel. De Bijbel spreekt over een gebed aan God en aan Zijn Zoon Jezus Christus. Voor een gebed aan de Heilige Geest is er in de Bijbel geen voorbeeld. Het gebed zal u kracht geven. Het zal u op positieve wijze veranderen. Alles in uw dagelijkse leven kan als voorwerp van gebed worden: uw zorgen, vreugden en plannen. Dank de Heer voor alles, waardoor u geraakt bent. Bidt voor andere mensen en hun moeilijkheden. Bidt de Heer dat de mensen in uw omgeving ook tot geloof mogen komen. Gebed en het lezen van Gods Woord zijn de pompen voor de ‘geestelijke bloedcirculatie’, die voor de gezondheid van het geestelijke leven heel noodzakelijk zijn.

3. Gehoorzaamheid

Wanneer u de Bijbel leest, zult u vele behulpzame aanwijzingen voor alle gebieden van uw leven vinden, inclusief uw leven in de gemeenschap met God. Alles wat u gelezen hebt, moet u in de praktijk van uw leven brengen en dan zult u een grote zegen ervaren. God heeft een welgevallen aan gehoorzame kinderen, die naar Zijn Woord leven en Zijn geboden houden. De beste manier om God onze liefde te tonen, is Hem te gehoorzamen: ‘Dit is de liefde van God, dat wij Zijn geboden houden’ (1 Johannes 5:3). De wereld biedt vele levensconcepten aan, die bij deze tijdgeest horen en in de praktijk niets opleveren. Maar de Bijbel daarentegen legt een meetlat aan, die ons leven laat lukken, zodat het onder de zegen van de Heer staat. Bij zo vele keuzemogelijkheden moeten wij kiezen voor de raadgevingen van God: ‘Men moet God meer gehoorzamen dan de mensen (Handelingen 5:29). Het is belangrijk te bedenken dat wij niet de wensen van onze oude natuur bevredigen, die in het volgende Bijbelvers ‘het vlees’ wordt genoemd: ‘Wandelt door de Geest, en u zult de begeerte van het vlees geenszins volbrengen. Want het vlees begeert tegen de Geest, en de Geest tegen het vlees; want deze twee staan tegenover elkaar, opdat u niet doet wat u wilt’ (Galaten 5:16-17). Daarom moeten we er absoluut zeker van zijn dat onze gehoorzaamheid van God Bijbels gefundeerd is en onder de kracht en leiding van de Heilige Geest staat.

4. Gemeenschap

God schiep de mensheid met een behoefte naar gemeenschap. Daarom moet u op zoek gaan naar andere Christenen, die ook hun leven aan God onderwerpen. Dat zijn mensen waarmee u bidt en over uw geloof kunt spreken. Blijf met zulke mensen in verbinding. Neemt men een gloeiende kool uit het vuur, dan zal ze spoedig koud worden. Precies zo geldt de regel, dat onze liefde tot de Heer Jezus verkilt, wanneer ze niet door de gemeenschap met andere gelovigen ‘gloeiend’ wordt gehouden. Zoek een christelijke samenkomst op en neem actief deel aan deze gemeenschap, waar de Bijbel gezaghebbend is. Verzuim niet de samenkomsten van de gelovigen.

5. Geloof

Na onze bekering en wedergeboorte is het levensbelangrijk, dat onze geestelijke groei aanhoudt. Paulus schreef aan Timotheüs: 'Maar u, blijf in wat u geleerd hebt'(2 Timotheüs 3:14). Leest u zorgvuldig, wat er in Efeze 4:17-32 staat, waar praktische waarheden over de levenslange heiliging van het leven in de Geest worden opgesomd. Aan het einde van zijn leven kon Paulus zeggen: 'Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop voleindigd, ik heb het geloof behouden' (2 Timotheüs 4:7). Laten we zijn voorbeeld navolgen met ijver en ook trouw blijven!

De bekering is niet een eindpunt, maar veelmeer het begin van een nieuw leven. U bent nu in staat om Gods medearbeider te zijn (1 Korinthe 3:9). Doe er ernstige moeite voor dat ook anderen de redding in de Heer Jezus aannemen. De bekering heeft twee verbazingwekkende gevolgen: 1) ons aardse leven wordt zinvol en krijgt een volledig nieuwe betekenis en 2) we worden kinderen van God en erfgenamen van het eeuwige leven.

Achterkant van het boek:

De wetenschap kan overweldigende successen laten zien. En altijd weer zijn er nieuwe, verbazingwekkende doorbraken. Kan men in zulke verlichte tijden nog in een hemel geloven? Die men niet ziet en die geen natuurkundig meetapparaat kan aantonen.

Het Sovjet staatshoofd en partijchef Nikita Chroetsjov hoonde tijdens zijn ambtstijd:

De Sovjetmensen streven niet naar een hemels paradijs. Ze willen een paradijs op aarde hebben. Wij wilden zelfs nagaan, hoe het met het hemelse paradijs gesteld is en hebben onze verspieder Joeri Gagarin weggezonden. Hij heeft de hele aardbol overgevlogen maar niets in het heelal gevonden. Stikdonker is het daar, zegt hij. Geen tuin, niets, wat op een paradijs lijkt.

Maar Hij, Die het moet weten, zegt: ‘Want wat zichtbaar is, is tijdelijk. Maar wat onzichtbaar is, dat is eeuwig!’ De Eeuwige is verborgen. Het ligt niet grijpbaar op de straat en kan ook niet met de Hubble telescoop in het heelal ontdekt worden. Maar die over het eeuwige beschikt, daagt ons uit: ‘Er is een oneindige kostbare schat! Grijp er beslist naar, wanneer je hem vindt. Want dan heb je de hemel, het eeuwige leven gevonden’.

In dit boek vertellen tien personen, hoe zij deze ‘schat’ vonden en hoe hun leven daardoor voor altijd veranderd werd.